

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Pyhäjärven kaupunki

**PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN
TILINPÄÄTÖS 2025**

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan

28. toukokuuta 2026 § 39

Kaupunginvaltuusto 28. toukokuuta 2026

Jukka Tikanmäki
valtuuston puheenjohtaja

Aino Jompa
pöytäkirjanpitäjä

Hannu Manninen
pöytäkirjantarkastaja

Leila Heinonen
pöytäkirjantarkastaja

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA	2
2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	5
YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	5
OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	6
KUNTAKONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS OMALLA ALUEELLA	9
3. TOIMINTAKERTOMUS	10
3.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	11
3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	11
Pyhäjärven kaupungin organisaatio vuonna 2025	14
3.1.2 Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys	15
3.1.3 Olennaiset muutokset Pyhäjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa	15
Tuottojen kehitys	17
Toimintakulujen kehitys	20
Toimintakate	22
Lainakannat ja sijoitukset	22
3.1.4 Pyhäjärven kaupungin henkilöstö	23
3.1.5 Pyhäjärven kaupungin ympäristöasiat	23
3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	23
3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	24
3.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	24
3.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	27
3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	28
3.3.2 Toiminnan rahoitus	29
3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	31
3.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	33
3.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	35
3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	35
3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	36
3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	36
3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	37
3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	38
3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	39
3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	40
3.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	43
3.7.1 Asiaa koskeva sääntely	43
3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely	43
3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	44
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	46
HALLINTOPALVELUT	47
TARKASTUSLAUTAKUNTA	48
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	50
KAUPUNGINVALTUUSTO	51
KAUPUNGINHALLITUS	51
Yleishallinto	55
Elinkeinopalvelut	59
Pyhäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat kehittämishankkeet vuosina 2023 -2026	60
ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT	61
HYVINVOINTIPALVELUT	63
Hyvinvointipalvelujen hallinto	72
Varhaiskasvatus	73
Perusopetus	74
Toisen asteen koulutus	75
Vapaa-ajan koulutus: kansalaisopisto, musiikkiopisto, tanssiopisto	76
Vapaa-aikapalvelut	77

TEKNISET PALVELUT	83
INVESTOINNIT	89
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	94
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA.....	99
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	107
TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	108
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	109
TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	112
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	112
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	117
VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	119
HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	120
7. ALLEKIRJOITUKSET	124
8. HENKILÖSTÖRAPORTTI	125
9. TYTÄRYHTIÖT	132
PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY.....	132
KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI.....	141
PYHÄNET OY.....	147
PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY	154
PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY.....	159
KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO	165
10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS	170

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2025 oli kuntataloudessa valtakunnallisesti heikko. Kuntien kustannukset kasvoivat erityisesti työllisyyspalvelujen siirtymisen seurauksena, joka toteutui vuoden 2025 alusta lukien. Samalla verotulot ja valtionosuudet kehittyivät odotettua heikommin. Tämä kehitys näkyi osittain myös Pyhäjärven kaupungin talouden kehityksessä.

Kaupungin tilikauden tulos oli vuonna 2025 alijäämäinen -2,03 milj. €. Kun otetaan huomioon taseessa oleva poistoero, taseeseen ei vielä vuoden 2025 tuloksen mukanaan muodostunut kattamatonta alijäämää. Kaupungin toimintatuotot olivat noin 4,1 milj. €, verotulot noin 10,25 milj. € ja valtionosuudet noin 4,24 milj. €. Verotulot jäivät alle hieman talousarvion ja laskivat erityisesti yhteisöveron osalta kaivostoiminnan päättymisen seurauksena. Kiinteistöverotulot kasvoivat energiakäänteen hankkeiden ansiosta, mutta eivät vielä riittävästi kompensoineet muuta veropohjan heikkenemistä. Valtionosuudet toteutuivat kokonaisuutena hieman talousarviota korkeampina.

Työllisyyspalvelujen siirtyminen kunnille kasvatti kustannuksia, ja samalla työttömyysaste nousi 14,8 %:iin. Työllisyyspalvelujen siirtoon liittyvä valtionrahoitus jäi kokonaisuutena riittämättömäksi ja lisäsi näin ollen Pyhäjärven kaupungin taloussuunnittelussa kirittävää osuutta. Pitkäaikaistyöttömyys on edelleen merkittävä rakenteellinen haaste kaupungin taloudelle.

Vuoden aikana toteutui useita rakenteellisia muutoksia kaupungin toimintaympäristössä. Mainitun työllisyyspalvelujen siirtymisen yhteydessä Pyhäjärvi liittyi Raahen työllisyysalueeseen. Lisäksi Pyhäjärven Palvelukiinteistöt Oy perustettiin vuonna 2026 loppuun saatettavaa sote- ja pelastuskiinteistöjen yhtiöittämistä varten. Myös elinkeinopalveluissa tehtiin muutoksia, kun jäsenyys Nihak-yhdistyksessä päättyi vuoden lopussa ja aloitettiin 3K-kuntien (Kiuruvesi, Pihtipudas ja Pyhäjärvi) kesken uutta investointien edistämisyhteistyötä.

Kaupungin lainakanta kasvoi 40,8 milj. euroon, mikä on noin 8.962 € asukasta kohden, eli omavaraisuusaste heikkeni. Talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen jatkui vuonna 2025. Keskeinen tekijä talouden tasapainottamisessa on verotulopohjan vahvistuminen kiinteistöverotulojen kautta. Energiakäänteeseen liittyvät investoinnit etenevät ja niiden taloudelliset vaikutukset realisoituvat täysimääräisesti vasta tulevina vuosina. Samanaikaisesti kaupungin tulee investoida pito- ja vetovoimaan sekä pitää huolto käyttötalouden tasapainosta.

Kaupungin investoinneissa painottuivat palveluinfraan ja kiinteistöihin kohdistuneet hankkeet. Merkittävien yksittäinen investointi oli hyvinvointitalon investoinnin käynnistäminen, 1,65 milj. € vuoden aikana. Lisäksi investointeja kohdistui muun muassa Keskuskoulun lukiosiiven peruskorjaukseen ja keskuskeittiön valmistumiseen sekä muihin hankkeisiin. Vuoden aikana toteutettiin myös Virkkulaan liittynyt omistusjärjestely, joka kasvatti investointimenoja noin 1,96 milj. €. Investointitaso oli kokonaisuutena korkea suhteessa kaupungin tulo-rahoitukseen, mutta suurin osa investoinneista kohdistui sellaisiin palvelu- ja kiinteistörakenteisiin, joilla turvataan kaupungin toimintaedellytyksiä pitkällä aikavälillä.

Konsernin taloudellinen tilanne säilyi vuonna 2025 haastavana toimintaympäristön voimakkaan muutoksen vuoksi. Konserni teki edelleen alijäämäisen tuloksen, mutta vuosikate pysyi selvästi positiivisena noin 1 milj. €, vaikka samaan aikaan käynnissä olivat merkittävät tulevaisuuteen tähtäävät investoinnit ja rakennemuutokseen liittyvät järjestelyt.

Kokonaisuutena vuoden 2025 tilinpäätös kuvaa kaupungin tilannetta realistisesti: viimeisen vuosikymmenen vuosmuutokset, yleiset rakennemuutokset ja erityisesti kaivostoiminnan loppumisesta johtuva rakennemuutos muodostavat haastavan lähtötilanteen. Kaupungin talous on edelleen alijäämäinen, mutta samanaikaisesti toiminnan ja talouden kehityskuva muodostuu vuosi vuodelta positiivisemmaksi, johtuen talouden tasapainotusratkaisuista ja alueellisista investointinäkymistä. Tulevien vuosien talouskehitys riippuu ratkaisevasti siitä, kuinka nopeasti energiainvestoinnit realisoituvat verotuloiksi ja kuinka kurinalaisesti talouden tasapainottamistoimenpiteet toteutetaan, pito- ja vetovoimainvestointeja unohtamatta.

Henrik Kiviniemi, kaupunginjohtaja

1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA

Väestökehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli joulukuun 2025 lopussa 5.656.900.

Joulukuun ennakkotilaston mukaan vuonna 2025 syntyi 45.835 lasta, mikä on 2.115 lasta enemmän kuin vuonna 2024. Syntyvyys kasvoi edellisvuodesta, sillä vuonna 2025 ennakkollinen kokonaishedelmällisyysluku oli 1,30, kun kalenterivuonna 2024 se oli 1,25. Luku on mittaushistorian kolmanneksi alhaisin, sen ollessa viimeksi korkeampi vuonna 2022. Kokonaishedelmällisyysluku kertoo, kuinka monta lasta nainen synnyttäisi elämänsä aikana, jos syntyvyys pysyisi laskentavuoden tasolla.

Kuolleiden määrä oli 59.030 vuonna 2025, mikä on 763 henkeä enemmän kuin edellisvuonna. Määrä on kolmanneksi suurin sitten sotavuosien. Ennakkotietojen mukaan vastasyntyneen elinajanodote oli pojilla 79,8 ja tytöillä 84,7 vuonna 2025. Poikien elinajanodote piteni 0,2 vuodella ja tyttöjen laski 0,1 vuodella vuoden 2025 aikana.

Ulkomailta muutti Suomeen vuoden 2025 aikana 50.060 henkeä ja Suomesta ulkomaille 15.208 henkeä. Maahanmuuttoja oli 13.195 vähemmän ja maastamuuttoja 1.706 vähemmän kuin edellisvuonna. Maahanmuuttoissa laskua oli toista vuotta peräkkäin. Suomen kansalaisia maahanmuuttajista oli 6.687 ja maastamuuttajista 8.870. Vuonna 2025 maahanmuuttojen määrä oli kuitenkin tilastointihistorian kolmanneksi korkein, vuonna 2023 sen ollessa korkeimmillaan, 73.236 henkeä. Myös nettomaahanmuutto oli vuonna 2025 mittaushistorian kolmanneksi korkein, 34.853 henkeä.

Vuoden 2023 helmikuusta eteenpäin maahanmuuttojen lukumäärässä on voinut olla mukana tilapäisen suojelun nojalla Suomesta oleskeluluvan saaneita ukrainalaisia, kun heillä on ollut mahdollisuus hakea kotikuntaa. Vuonna 2025 eri kansalaisuuksista Ukrainan kansalaisten maahanmuutto laski selvästi eniten edellisvuodesta, 5.607 hengellä. Ukrainan kansalaisten maahanmuutto oli vuonna 2025 siitä huolimatta edelleen selvästi korkeinta eri kansalaisuuksista, 8.388 henkeä. Edellisvuoteen verrattuna yli tuhannen hengen laskua oli lisäksi Venäjän kansalaisilla, 1.270 henkeä, sekä Filippiinien kansalaisilla, 1.066 henkeä. Suurinta kasvua oli puolestaan Iranin kansalaisilla, 154 henkeä.

Kuntien välisiä muuttoja kertyi vuoden 2025 aikana ennakkotietojen mukaan 287.530. Vähennyistä edelliseen vuoteen verrattuna oli 1.409 muuttoja vuoden 2025 kuntajaon mukaan.

Ennakkotietojen mukaan vuonna 2025 solmittiin 21.949 avioliittoa, joista 21.450 oli eri sukupuolta olevien parien ja 499 samaa sukupuolta olevien parien avioliittoa. Saman sukupuolen avioliitoista 350 oli kahden naisen ja 149 kahden miehen avioliittoa. Solmittuja avioliittoa oli 529 enemmän kuin edellisvuonna.

Väkiluku kasvoi vuonna 2025 määrällisesti eniten Uudellamaalla, jossa väestö kasvoi 19.713 hengellä. Seuraavaksi eniten väkiluku kasvoi Pirkanmaalla, 3.719 hengellä. Väkilukuun suhteutettuna väestönkasvu oli niin ikään suurinta Uudellamaalla ja Pirkanmaalla. Ahvenanmaalla suhteellinen väestönkasvu oli kolmanneksi suurinta.

Määrällisesti suurin väestötappio oli Etelä-Savossa, joka menetti väestöstään 1.227 henkeä. Kymenlaaksossa väkiluku väheni 1.158 hengellä, mikä oli toiseksi suurin väestötappio. Suhteellisesti suurimmat väestötappiot kokivat niin ikään Etelä-Savo ja Kymenlaakso.

Kuntien välisestä ja kansainvälisestä nettomuutosta eli kokonaisnettomuutosta eniten muuttovoittoa saivat Uusimaa (17.385 henkeä), Varsinais-Suomi (4.918 henkeä) ja Pirkanmaa (4.585 henkeä). Muuttotappiota kokonaisnettomuutosta koki puolestaan eniten Pohjois-Pohjanmaa (150 henkeä).

Pyhjärven kaupungin väestörakenne ja väestöennuste

Vuoden 2025 lopussa 39,3 % Pyhjärven asukkaista oli yli 65-vuotiaita. Asukkaista 12,7 % oli alle 15-vuotiaita. Yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut. Pyhjärvellä väestön keski-ikä on ollut nousussa. Ennusteissa vuosien 2025, 2030 ja 2040 asukasluvut on saatu Tilastokeskuksen väestöennusteesta.

Väestönmäärän kehitys vuosina 2017 - 2025

Pyhjärven kaupunki	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
asukasmäärä	5 337	5 248	5 131	5 033	4 962	4 828	4 756	4 709	4 553
muutos edelliseen vuoteen	-109	-89	-117	-98	-71	-134	-72	-47	-156

Tilastokeskuksen väestöennusteissa väkiluvun kehitystä on esitetty seuraavasti:

Pyhjärven kaupunki	1980	1990	2005	2015	2023	2025	2030	2035	2040
väkiluku	7 992	7 663	6 271	5 505	4 756	4 553	4 261	3 953	3 706

Väestön syntyvät, kuolleet sekä muuttoliike vuosina 2017 – 2025 Pyhjärven kaupungissa:

	Syntyneet / kuolleet			Kuntien välinen muuttoliikenne			Maiden välinen muuttoliikenne		
	Elävänä syntyin.	Kuolleet	Syntyin. vähem.	Tulo-muutto	Lähtö-muutto	Netto-muutto	Maahan muutto	Maasta muutto	Netto maah.m
Vuosi 2025	22	84	-62	117	216	-99	11	0	11
Vuosi 2024	18	80	-62	163	179	-16	32	1	31
Vuosi 2023	22	96	-74	136	179	-43	41	2	39
Vuosi 2022	23	104	-81	160	222	-62	10	3	7
Vuosi 2021	29	104	-75	187	193	-6	13	4	9
Vuosi 2020	30	87	-57	169	208	-39	5	2	3
Vuosi 2019	37	87	-50	160	219	-59	3	7	-4
Vuosi 2018	39	86	-47	177	221	-44	5	4	1
Vuosi 2017	40	66	-26	137	198	-61	4	0	4

Väestörakenteen kehitys 2017 – 2025

Pyhjärven kaupunki	Asukkaita	0 – 14 vuotiaat	%	15 – 64 vuotiaat	%	yli 65 vuotiaat	%
Toteutuminen 31.12.2025	4 553	576	12,7	2 186	48,0	1 791	39,3
Toteutuminen 31.12.2024	4 709	623	13,2	2 280	48,4	1 806	38,4
Toteutuminen 31.12.2023	4 756	650	13,7	2 317	48,7	1 789	37,6
Toteutuminen 31.12.2022	4 828	680	14,1	2 360	48,9	1 788	37,0
Toteutuminen 31.12.2021	4 962	704	14,2	2 465	49,7	1 793	36,1
Toteutuminen 31.12.2020	5 033	714	14,2	2 531	50,3	1 788	35,5
Toteutuminen 31.12.2019	5 131	751	14,6	2 619	51,1	1 761	34,3
Toteutuminen 31.12.2018	5 248	782	14,9	2 745	52,3	1 721	32,8
Toteutuminen 31.12.2017	5 337	782	14,7	2 841	53,2	1 714	32,1

Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikompi on tilanne. Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhdetta työllisiin.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Taloudellinen huoltosuhde	2,08	2,11	2,09	2,07	2,07	2,16	2,09	2,08	2,08	2,07

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisen suhteiden avulla. Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän 100 työkäistä kohden.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Väestöllinen huoltosuhde	82	84	88	91	96	99	101	105	105	106

Asuminen

Asuntokuntien lukumäärä Pyhäjärven kaupungissa 31.12.2024 oli 2.471. Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokannasta oli 82,6 %. Kesämökkien lukumäärä on 1.065.

Työvoima ja työttömyys

Pyhäjärven työvoiman määrä 31.12.2025 oli 1.783 (31.12.2024 oli 1.805). Vuoden 2025 lopussa työttömiä työnhakijoita oli 14,8 % (vuoden 2024 lopussa 14,1 %). Työttömiä työnhakijoita vuoden 2025 lopussa oli yhteensä 263, josta miehiä oli 173 ja naisia 90. Työttömistä alle 20-vuotiaita oli 5 sekä yli 50-vuotiaita 121 henkilöä. Joulukuun lopussa yli vuoden työttöminä olleita oli 85 henkilöä.

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2020 - 2025

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2025	4 553	1 783	39,2	1 520	85,3	263	14,8
31.12.2024	4 709	1 805	38,3	1 550	85,9	255	14,1
31.12.2023	4 756	1 843	38,8	1 608	87,2	235	12,8
31.12.2022	4 828	1 883	39,0	1 650	87,6	233	12,4
31.12.2021	4 962	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2020	5 033	1 949	38,7	1 664	85,4	285	14,6

Työttömyysaste vuosina 2020 – 2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	14,6	11,9	12,4	12,8	14,1	14,8
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	13,6	10,9	10,9	12,6	12,8	13,6
työttömyys % Koko maa 31.12.	7,8	6,7	9,9	11,2	8,1	9,7

Vuoden 2023 lopussa työpaikkojen osuus alkutuotannossa oli 12,5 %, jalostuksessa 15,0 % sekä palvelussa 71,0 %. Eläkkeellä olevien osuus väestöstä vuoden 2024 lopussa oli 41,7 %:a. Perheiden lukumäärä 31.12.2024 oli 1.255.

Työpaikkojen lukumäärä sekä työpaikkaomavaraisuus vuosina 2015 - 2023

Pyhäjärvi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Työpaikkojen lukumäärä	1 784	1 688	1 678	1 636	1 521	1 455	1 505	1 445	1 438
Työpaikkaomavaraisuus	100,0	96,5	97,2	95,6	90,9	91,2	93,5	91,9	93,2

Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Pyhäjärvi (vuoteen 1968 **Pyhäjärvi Oi**, vuosina 1993 – 1995 **Pyhäsalmi**) on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosassa. Pyhäjärven kunta perustettiin vuonna 1866. Kaupungissa asuu 4.709 asukasta ja sen pinta-ala on 1.459 neliökilometriä, josta 148,69 neliökilometriä on vesistöjä. Väestötiheys on 3,7 asukasta/neliökilometri. Pyhäjärven naapurikuntia ovat Pyhäntä, Kiuruvesi, Pielavesi, Pihtipudas, Haapajärvi ja Kärsämäki.

Pyhäjärvi perustettiin kaupungiksi vuonna 1993. Se vaihtoi nimensä keskustaajamansa mukaan Pyhäsalmeksi 1. tammikuuta 1993 kaupungiksi julistamisensa yhteydessä, mutta aiempaan nimeen palattiin 1. tammikuuta 1996 alkaen.

Pyhäjärvi sijaitsee monen maakunnan keskiössä. Etäisyydet jokaisen maakunnan keskuskäynteihin ovat lähes samat: Kajaaniin 150 km, Kuopioon 150 km, Jyväskylään 170 km, Kokkolaan 170 km ja Ouluun 170 km. Pyhäjärvi on myös liikennelogistiselta sijainniltaan erinomainen. Valtakunnan toinen etelä - pohjois –suuntainen valtatie 4/E75 ja Savon Perämerelle yhdistävä valtatie 27 risteävät alueella, Vaskikellon risteyksessä. Pyhäsalmen rautatieasema on puolessa matkaa Savon ja Pohjanmaan radat yhdistävällä lisäsalmi – Ylivieska –rataosuudella.

Pyhäjärven tuloveroprosentti on 1.1.2025 alkaen 9,10 %.

Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset.

Kuntien kulut kasvoivat vuonna 2025 lähes pelkästään työttömyyden aiheuttamien lisäkulojen vuoksi. Muissa tehtävissä, kuten esimerkiksi opetuksessa sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa, kulutaso pysyi ennallaan. Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025. Valtion kompensatio vuoden alussa tapahtuneeseen TE-palveluiden siirtoon oli täysin riittämätön. TE-uudistus lisäsi kuntien kuluja noin miljardilla eurolla. Tästä summasta kunnat joutuivat rahoittamaan arviolta yli 200 miljoonaa euroa.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 kuitenkin sadoilla miljoonilla euroilla. Kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi. Yli 80 prosenttia vuoden 2025 tuloksesta syntyi kolmessa kaupungissa.

Vuosikatteella mitattuna kuntien väliset erot tasoittuivat edelleen vuonna 2025. Suurimpien kaupunkien talous heikkeni eniten, ja niiden vuosikatteet olivat enää vain lievästi muita vahvemmat. Verorahoitus ei riittänyt kattamaan kaikkia investointeja, sillä kunnat pitivät investointitasonsa korkealla tasolla myös vuonna 2025. Osa investoinneista jouduttiin kattamaan siis lainalla. Investoinnit keskittyivät suuriin kaupunkeihin, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta syveni niissä reippaalle miinukselle. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat lisää velkaa ja niiden yhteenlaskettu lainakanta kasvoi noin 21 miljardiin euroon. Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien lainakanta kasvoi 3,7 prosenttia vuonna 2025, mutta suhteessa verotettavaan tuloihin velka ei kasvanut. Matalasuhdanteen pitkittyminen ja veropohjan heikkous on syytä noteerata myös investointeja tekevissä kunnissa ja kaupungeissa.

Oman alueen taloudellinen kehitys

Taloudellista kehitystä omalla alueella on tarkasteltu ottaen huomioon Pyhäjärven sijainti.

Tuloveroprosentit vuosina 2021 – 2026

Alueen korkein tuloveroprosentti v. 2026 on 10,20 %. Alueen alhaisin tuloveroprosentti 8,00 % on Pyhännällä. Koko Suomen kuntien keskimääräinen veroprosentti vuonna 2026 on 7,57 %. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2026 on 8,60, nousten hieman edelliseen vuoteen verrattuna (v. 2025 oli 8,58 %).

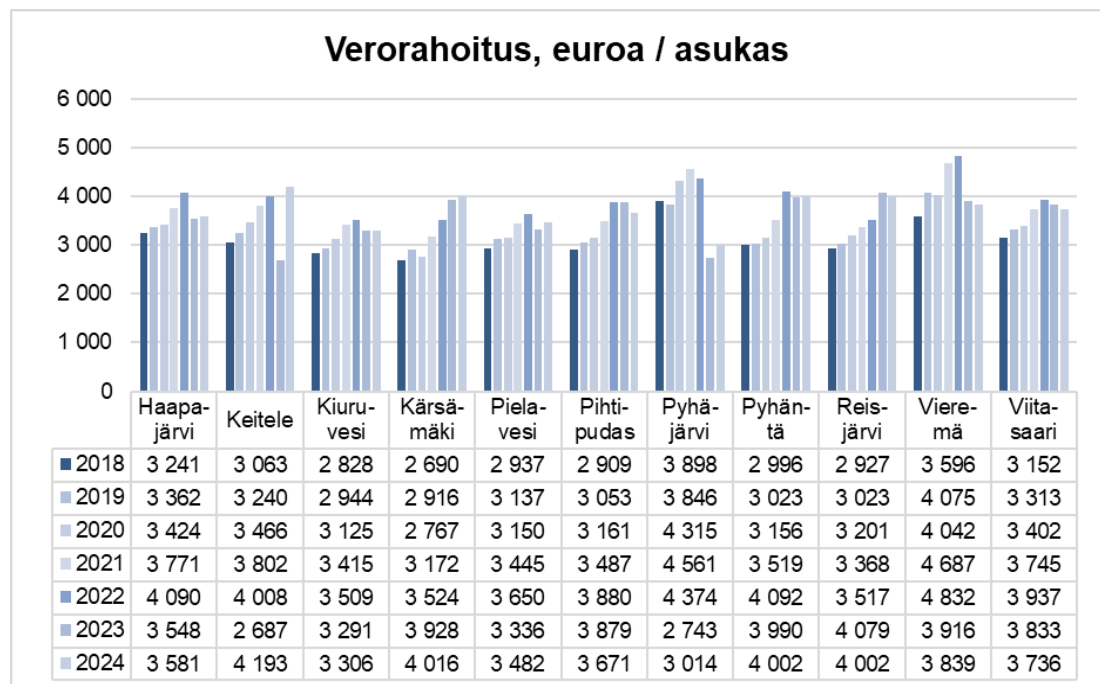
	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru-vesi	Kärsä-mäki	Piela-vesi	Pihti-pudas	Pyhä-järvi	Pyhän-tä	Reis-järvi	Viere-mä	Viita-saari
V. 2026	10,20	8,90	9,50	9,50	9,10	8,90	9,10	8,00	10,20	8,40	8,40
V. 2025	10,20	8,90	9,50	9,50	9,10	8,90	9,10	8,00	10,20	8,40	8,40
V. 2024	10,20	7,90	9,50	9,50	9,10	8,40	9,10	8,00	9,90	8,40	8,40
V. 2023	9,86	7,86	9,11	8,86	9,11	8,36	9,11	7,11	9,86	8,36	8,36
V. 2022	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
V. 2021	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00

Kertynyt yli-/alijäämä vuosina 2020 - 2024

	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru-vesi	Kärsä-mäki	Piela-vesi	Pihti-pudas	Pyhä-järvi	Pyhän-tä	Reis-järvi	Viere-mä	Viita-saari
V. 2024	-485	1 099	427	4 653	1 241	2 318	-302	2 835	187	4 092	4 571
V. 2023	-922	-105	307	4 391	1 212	2 176	-92	2 718	464	3 616	4 482
V. 2022	-900	272	227	4 100	1 186	1 785	465	2 492	351	3 211	4 420
V. 2021	-760	285	100	3 638	799	1 658	673	2 008	156	2 708	4 509
V. 2020	-425	-18	1	3 079	204	1 749	233	2 522	220	2 198	4 293

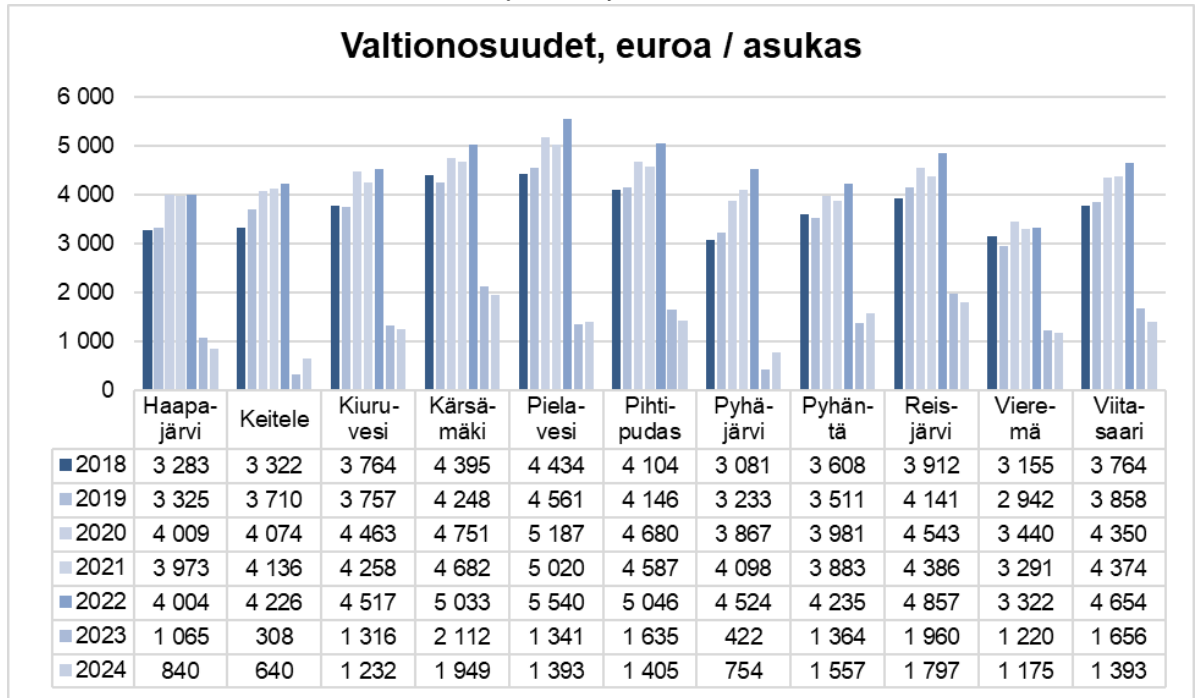
Verorahoitus vuosina 2018 – 2024

Seuraava taulukko kertoo verorahoituksen kehityksestä vuosina 2018 – 2024 lähikunnissa. Verorahoitusta on verrattu euromääräisesti asukasta kohti vuosittain.

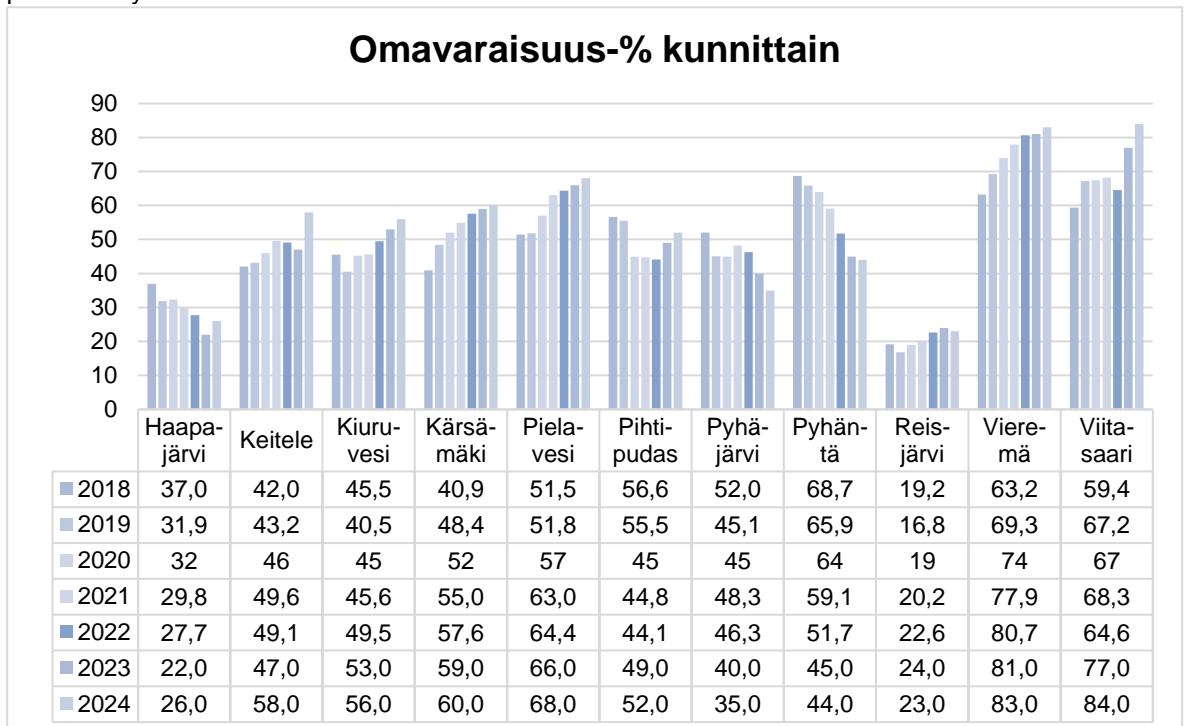

Valtionosuudet vuosina 2018 – 2024

Seuraava taulukko kertoo valtionosuustulojen kehityksestä vuosina 2018 – 2024 lähikunnissa

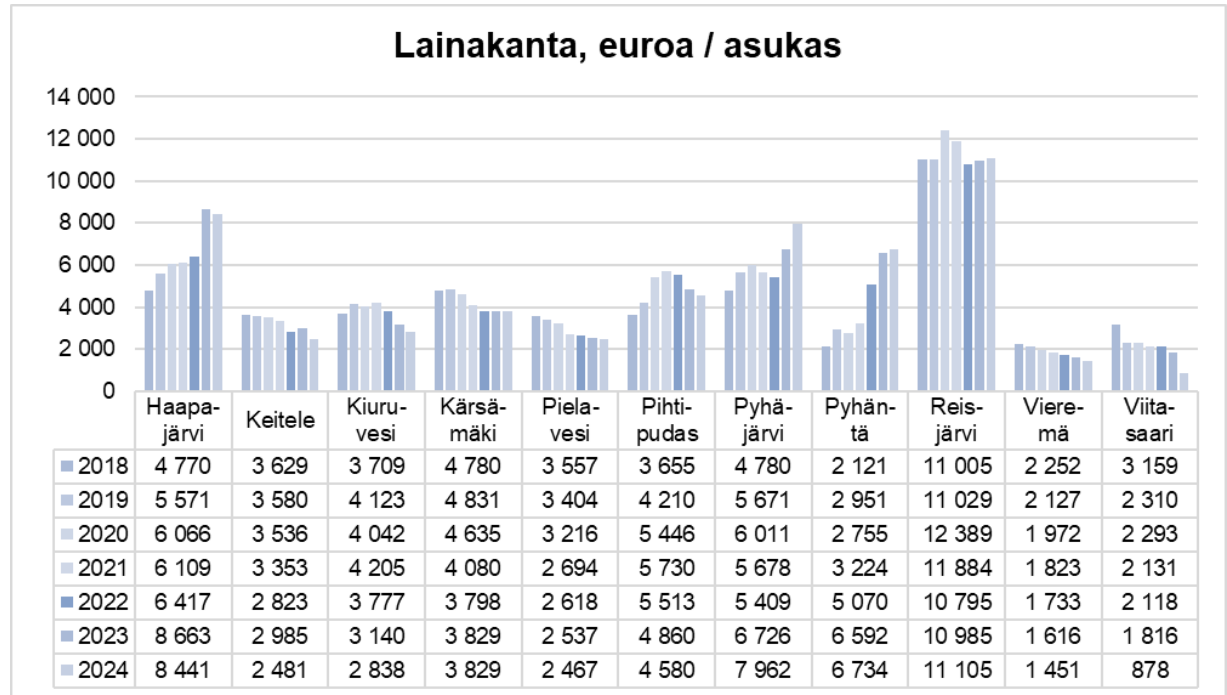
Omavaraisuusaste vuosina 2018 – 2024

Tunnusluku omavaraisuusaste ilmaisee kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokyvyn ja mahdollisuuden selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteena 70 %:n tasoa pidetään hyvänä tasona.

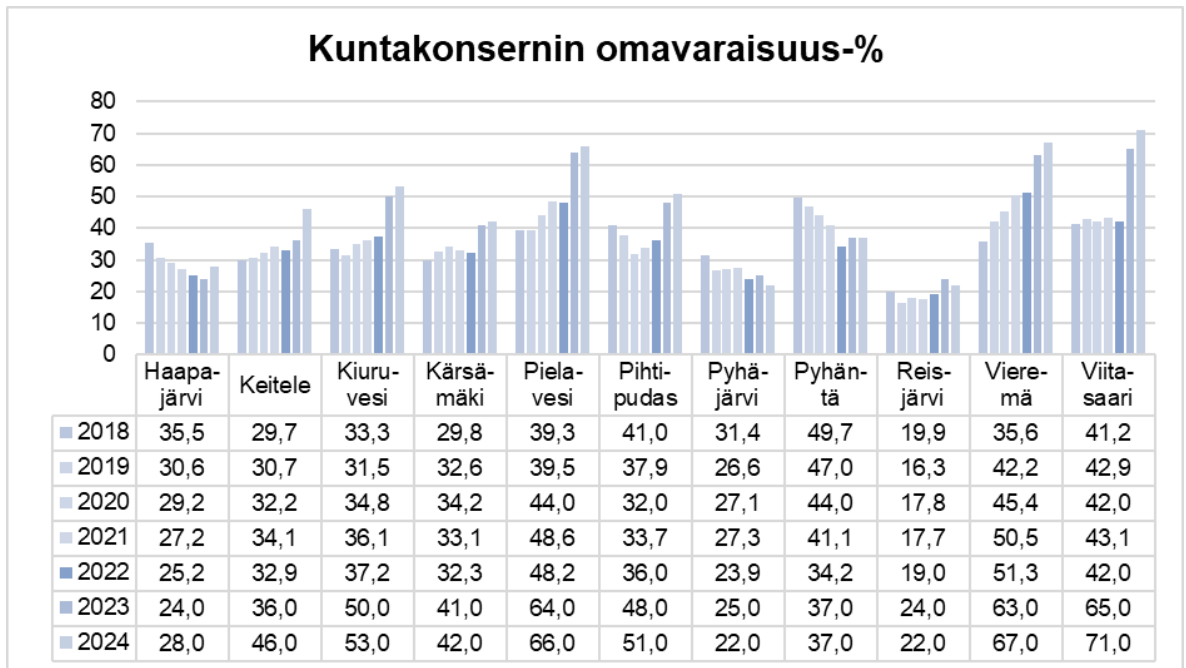
Lainamäärän kehitys vuosina 2018 – 2024

Seuraava taulukko kertoo asukaskohtaisen lainakannan kehityksestä vuosina 2018 – 2024 lähikunnissa.

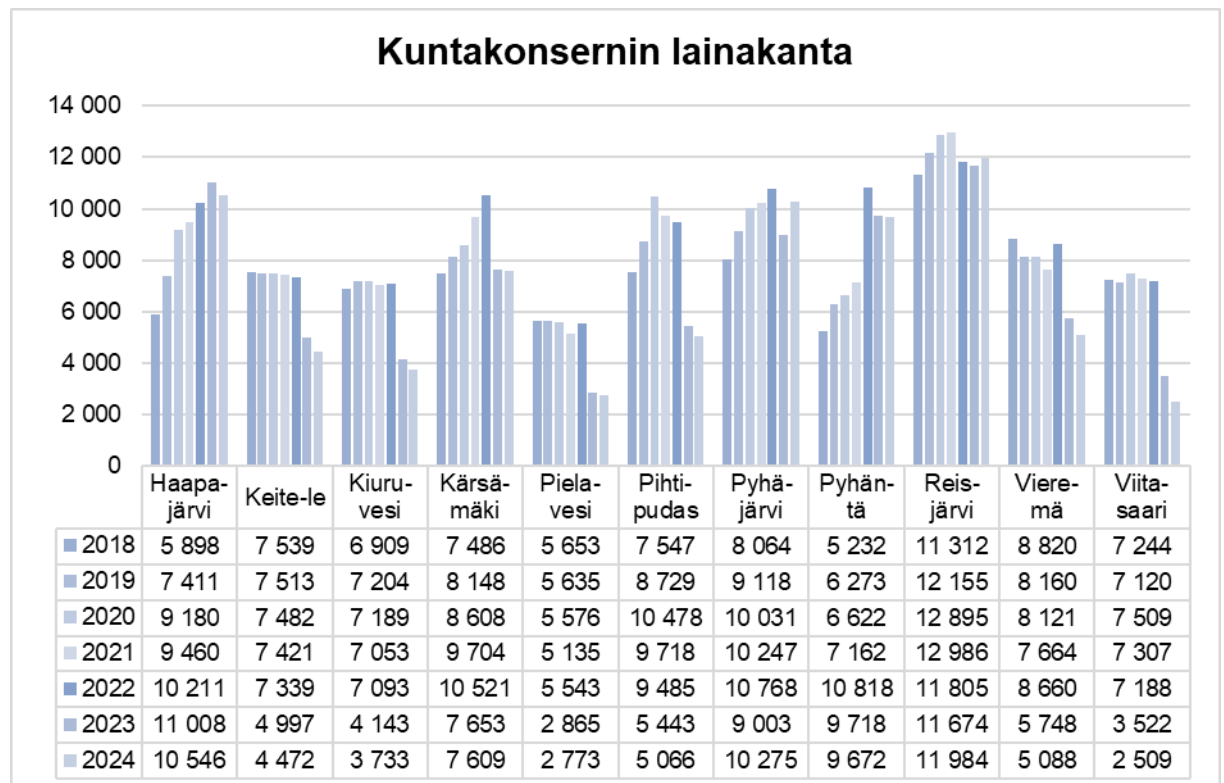

Kuntakonsernin taloudellinen kehitys omalla alueella

Kuntakonsernin omavaraisuus-% vuosina 2018 - 2024

Kuntakonsernin lainakanta € / asukas vuosina 2018 - 2024

3. TOIMINTAKERTOMUS

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja –asetuksen säännöksiä (KuntaL 112 §). Kuntalaki on kirjanpitolakiin erityislain asemassa. Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee lisäksi laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä (KuntaL 113 §).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava päättyneen tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös ja luovutettava tarkastuslautakunnalle valtuustolle osoitettu tilintarkastuskertomus. Kertomukseen sisältyy lausunto siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Kunnanhallitus saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi viimeistään tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle sekä tekee esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko talousarvion tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksensa valtuuston käsiteltäväksi erillisenä asiakohtana.

Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsitteystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustokausi käsittää ajanjakson 1.8.2021 - 31.5.2025 sekä 1.6.2025 – 31.5.2029. Pyhäjärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio perustui lakisääteisten toimielimien lisäksi neljälle lautakunnalle. Hallintopalvelujen, alueellisten maaseutupalvelujen, hyvinvointipalvelujen ja teknisten palvelujen palvelualueilla toimi kaikissa yksi lautakunta. Maaseutulautakunta on aloittanut toimintansa vuonna 2013.

Lakisääteisiä lautakuntia ovat tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 27 ja kaupunginhallituksessa on 7 jäsentä.

Kaupunginvaltuusto 1.1. - 31.5.2025

Puheenjohtajat:

Tikanmäki Jukka, puheenjohtaja	Suomen Keskusta r.p.
Kuivaniemi Juha, I varapuheenjohtaja	Perussuomalaiset rp
Leskinen Jorma, II varapuheenjohtaja	Vasemmistoliitto r.p.

Valtuutetut:

Halonen Jarmo	Suomen Keskusta r.p.
Karvonen Ilpo	Suomen Keskusta r.p.
Kauranen Aila	Suomen Keskusta r.p.
Kuukasjärvi Olli	Suomen Keskusta r.p.
Kärkkäinen Erkki	Suomen Keskusta r.p.
Liuska Juha	Suomen Keskusta r.p.
Pappila Eeva-Riitta	Suomen Keskusta r.p.
Parttimaa Mauri	Suomen Keskusta r.p.
Pesonen-Vuorisalo Sirpa	Suomen Keskusta r.p.
Pyhtilä Juhani	Suomen Keskusta r.p.
Ruotsalainen Martti	Suomen Keskusta r.p.

Haapapuro Tuomo	Perussuomalaiset rp
Kähärä Teemu	Perussuomalaiset rp
Lehto Harri	Perussuomalaiset rp
Leppäharju Raija	Perussuomalaiset rp
Liuska Markku	Perussuomalaiset rp
Paavola Sari	Perussuomalaiset rp

Hakkarainen Jere	Vasemmistoliitto r.p.
Jussinniemi Jouni	Vasemmistoliitto r.p.
Karsikas Timo	Vasemmistoliitto r.p.
Majava Hanna-Reetta	Vasemmistoliitto r.p.
Mykkänen Teija	Vasemmistoliitto r.p.
Vornanen Pasi	Vasemmistoliitto r.p.

Torssonen Asko	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
----------------	---

Kaupunginvaltuusto 1.6. - 31.12.2025

Puheenjohtajat:

Tikanmäki Jukka, puheenjohtaja	Suomen Keskusta r.p.
Leskinen Jorma, I varapuheenjohtaja	Vasemmistoliitto r.p.
Tikanmäki Pekka, II varapuheenjohtaja	Suomen Keskusta r.p.

Valtuutetut:

Aulakoski Eeva
 Halonen Jarmo
 Kauranen Aila
 Kuukasjärvi Olli
 Kärkkäinen Erkki
 Liuska Markku
 Pappila Eeva-Riitta
 Pyhtilä Juhani
 Pylväs Jarkko

Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.

Kähärä Sirja
 Kähärä Teemu
 Lehto Harri
 Leppäharju Raija

Perussuomalaiset rp
 Perussuomalaiset rp, Kvalt. 26.11.25 § 103, 26.11.25 alk.
 Perussuomalaiset rp
 Perussuomalaiset rp

Ikäheimo Mirella
 Jussinniemi Jouni
 Mykkänen Teija
 Paavola Ari
 Savolainen Raija
 Vornanen Pasi
 Våg Voitto

Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p. Kvalt. 26.11.25 §103, 25.11.25 saak.
 Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p.

Hänninen Heli
 Leväpelto Maarit

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
 Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.

Jouhki Lauri
 Mäkeläinen Risto
 Ojala Anna-Maija

Suomen Kristillisdemokraatit - Pyhäjärvi
 Suomen Kristillisdemokraatit – Pyhäjärvi
 Suomen Kristillisdemokraatit – Pyhäjärvi

Kaupunginhallitus

Kuntalain 39 § mukaan kunnanhallituksen tulee

1. vastata kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta;
2. vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3. valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4. edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5. vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6. vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7. huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus 1.1. – 31.5.2025**Puheenjohtajat:**

Jussinniemi Jouni, puheenj. Vasemmistoliitto
 Pappila Eeva-Riitta, I vpj. Suomen Keskusta r.p.
 Leppäharju Raija, II vpj. Perussuomalaiset rp

Henkilökohtainen varajäsen:

Vornanen Pasi
 Kauranen Aila
 Kähärä Teemu

Jäsenet:

Karvonen Ilpo Suomen Keskusta r.p.
 Pyhtilä Juhani Suomen Keskusta r.p.
 Mykkänen Teija Vasemmistoliitto
 Lehto Harri Perussuomalaiset rp

Henkilökohtainen varajäsen:

Kärkkäinen Erkki
 Parttimaa Mauri
 Majava Hanna-Reetta
 Paavola Sari

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut 1.1. – 31.5.2025 kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi. Sihteerinä on toiminut hallintosihteerinä Kirsti Kinnunen.

Kaupunginhallitus 1.6. – 31.12.2025***Puheenjohtajat:***

Jussinniemi Jouni, puheenj.	Vasemmistoliitto
Pappila Eeva-Riitta, I vpj	Suomen Keskusta r.p.
Mykkänen Teija, II vpj	Vasemmistoliitto

Henkilökohtainen varajäsen:

Våg Voitto
Kananen Marketta
Ikäheimo Mirella

Jäsenet:

Pyhtilä Juhani	Suomen Keskusta r.p.
Halonen Jarmo	Suomen Keskusta r.p.
Vornanen Pasi	Vasemmistoliitto
Hänninen Heli	Suomen Sosiaalid.Puolue r.p

Henkilökohtainen varajäsen:

Kärkkäinen Erkki
Liuska Markku
Maarit Leväpelto, Suomen SDP r.p.
Paavola Ari, Vasemmistoliitto

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut 1.6. – 31.12.2025 kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi. Sihteerinä on toiminut hallintosihteeriksi Kirsti Kinnunen.

Henkilöstöjaosto

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisuvallaltaan kuuluvat henkilöstöasiat.

Kaupunginhallitus valitsi 12.6.2023 § 178 henkilöstöjaostoon toimikaudeksi 1.6.2023-31.5.2025 neljä jäsentä ja heille henkilökohtaisen varajäsenen sekä nimesi jäsenten keskuudesta jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ottaen huomioon KuntaL 31.2 §:n säädöksen.

Jäsenet:

Pappila Eeva-Riitta	puheenjohtaja
Majava Hanna-Reetta	varapuheenjohtaja
Kuivaniemi Juha	jäsen
Kärkkäinen Erkki	jäsen

Henkilökohtainen varajäsen:

Ruotsalainen Martti
Mykkänen Teija
Vilonen Eija
Karvonen Ilpo

Henkilöstöjaoston esittelijänä on toiminut henkilöstö- ja taloussihteeriksi Minna Pikkarainen 1.1. – 31.5.2025.

Kaupunginhallitus valitsi 11.08.2025 § 188 henkilöstöjaostoon toimikaudeksi 1.6.2025 – 31.5.2029 neljä jäsentä ja heille henkilökohtaisen varajäsenen sekä nimesi jäsenten keskuudesta jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ottaen huomioon KuntaL 31.2 §:n säädöksen.

Jäsenet:

Eeva-Riitta Pappila	puheenjohtaja
Teija Mykkänen	varapuheenjohtaja
Erkki Kärkkäinen	jäsen
Pasi Vornanen	jäsen

Henkilökohtainen varajäsen:

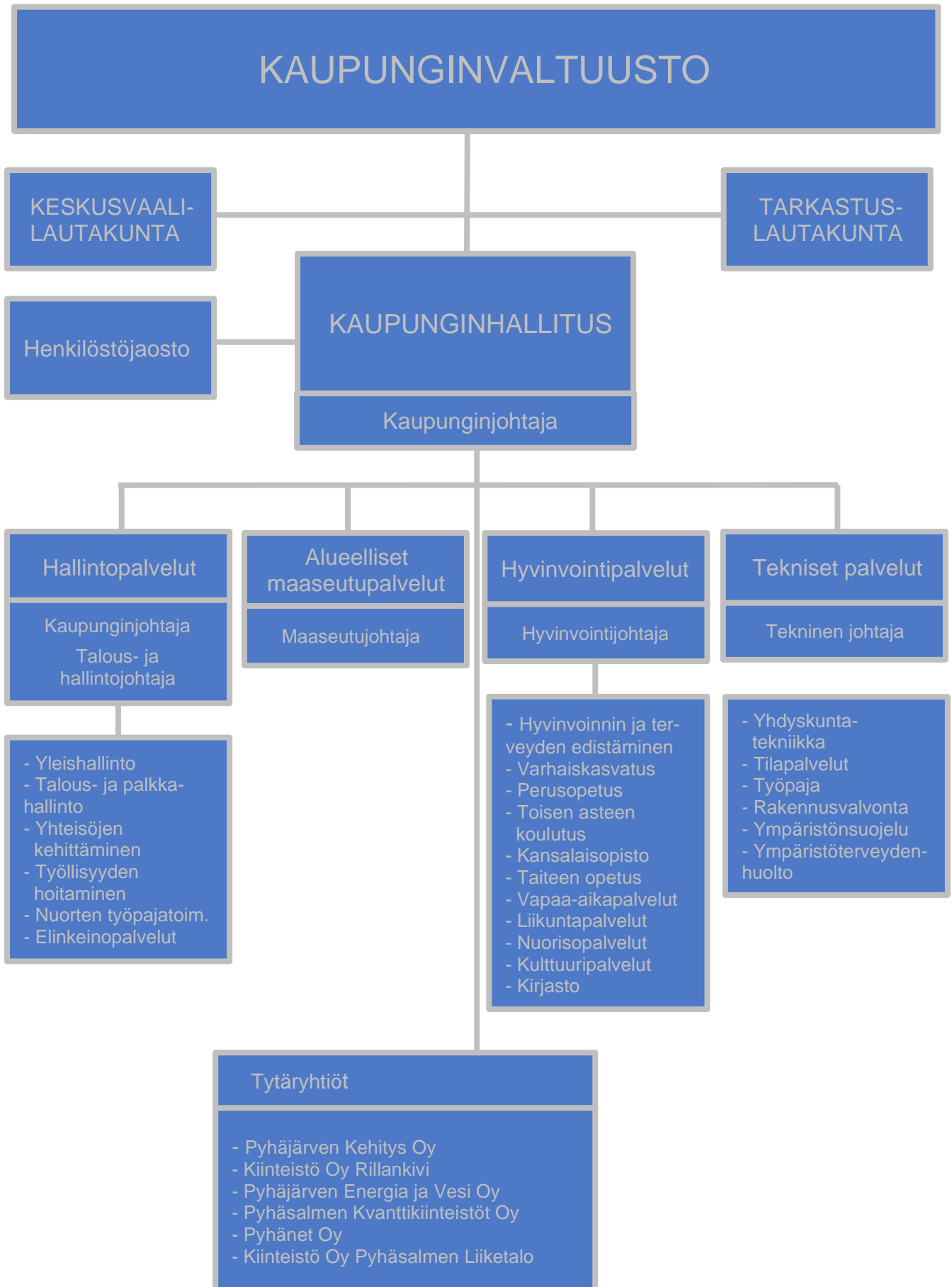
Maritta Lappalainen
Voitto Våg
Hannu Manninen
Heli Hänninen

Henkilöstöjaoston esittelijänä on toiminut henkilöstö- ja taloussihteeriksi Minna Pikkarainen 1.6. – 31.7.2025 ja talous- ja hallintojohtajaksi Sari Nissilä 1.8. – 31.12.2025.

Tilivelvollisia ovat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat sekä lautakunnat. Kaupunginjohtaja toimii viraston päällikkönä.

Viranhaltijaorganisaation johtoryhmän muodostavat hallintosäännön mukaan kaupunginjohtaja sekä toimialajohtajat (talous- ja hallintojohtaja, maaseutujohtaja, hyvinvointijohtaja ja tekninen johtaja). Kaupunginvaltuusto hyväksyi hallintosäännön muutokset 10.12.2024 § 89.

Pyhäjärven kaupungin organisaatio vuonna 2025

3.1.2 Pyhjärven kaupungin taloudellinen kehitys

Pyhjärven kaupungin taloudellinen tilanne kohentui selvästi 2000-luvun puolenvälin alijäämäisistä tilinpäätöksistä, aina vuoden 2015 valtionosuusuudistukseen saakka. Tähän on vaikuttanut oleellisesti yhteisöverokertymän nousu noin 800.000 eurosta 6,5 miljoonaan euroon.

Pyhjärven kaupungin taloudellinen kehitys on ollut viime vuosina haasteellista. Vuoden 2015 valtionosuuspäätösten mukaisesti valtionosuudet vähentyivät noin 2,5 M€ vuonna 2015. Toimintakulujen kasvamiseen mm. sosiaali- ja terveystalouden osalta on etsitty vaihtoehtoisia toimintatapoja. Myös Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen kaivostoiminnan päätyminen on vaikuttanut Pyhjärven kaupungin verotuloihin merkittävästi. Pyhjärvelle ja seutukuntaan on kohdistunut noin 500 htv:n vaje, palkkatuloihin paikkakunnalla 28 M€:n vaje ja verotuloihin noin 7 M€:n vaje.

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kertynyttä alijäämää oli yhteensä -1.421.392,73 euroa (poistoero 4.494.802,55). Vuoden 2025 tilinpäätös oli -2.025.583,04 euroa alijäämäinen. Taseessa 31.12.2025 edellisten tilikausien ja tilikauden alijäämä oli yhteensä -3.446.975,77 euroa. Vuoden 2025 tilinpäätös sisältää kuitenkin tase-erän poistoero, jonka saldo oli yhteensä 4.176.834,18 euroa. Kunnan katettava alijäämä määriteltäessä taseeseen merkityt poistoerot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä (kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 118).

Vuonna 2025 taloustoimikunta jatkoi työtään. Talouden tasapainottamisohjelma päivitettiin vuosille 2025 – 2027 syksyllä 2024. Merkittävin tasapainottamiseen vaikuttava asia oli verotulopohjan laajeneminen kiinteistöverotulojen kautta.

Pyhjärven kaupunki haki harkinnanvaraista valtionavustusta vuonna 2025. Valtiovarainministeriö myönsi Pyhjärven kaupungille 245.000 euroa. Kokonaisuudessaan harkinnanvaraista valtionosuutta oli jaossa 10.000.000 euroa, joka jakautui 31 kunnan kesken. Lainakanta vuoden 2025 lopussa oli 40,8 Meuroa, joka on 8.962 euroa/asukas. Vuonna 2025 nostettiin talousarviolainaa 8,8 M€.

Pyhjärven kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2025 oli 30,5 % (vuonna 2024 oli 35,1 %). Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta.

Pyhjärven kaupungin omapääoma on 30,8 % (v. 2024 37,5 %) pysyvistä vastaavista vuonna 2025. Uudessa talousarviosuosituksessa on mainittu raja-arvo, jonka mukaan peruspääoman ja arvonkorotusrahaston tulisi olla 67 % pysyvistä vastaavista.

Pyhjärven kaupunki on varautunut rakennemuutokseen kaupunkikonsernin talouden tasapainotusohjelman laadinnan kautta ja panostamalla paikkakunnan elinvoiman kehittämiseen rakennemuutosvuosina, erityisesti verotulopohjan laajentamisen kautta.

3.1.3 Olennaiset muutokset Pyhjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Peruspalvelukuntayhtymä Selänne vastasi terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvistä palveluista 1.1.2010 -31.12.2022. Ympäristön hoitoon, rakennusvalvontaan sekä talous- ja henkilöstöpalveluihin liittyvien palvelujen hoitamista jatkettiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toimesta vielä 30.9.2023 saakka. Pyhjärven kaupungin toiminnaksi siirtyivät 1.10.2023 alkaen talous- ja palkkalpalvelut, ympäristönsuojelu sekä rakennusvalvonta.

Pyhäjärven kaupungin ateria- ja puhtauspalvelutoiminnasta vastaa 1.1.2023 alkaen PPE Köökki Oy. PPE-Köökki Oy:n tehtävänä on tuottaa omistajilleen laadukkaita ja kustannustehokkaita puhtaus- ja ateriapalveluita. Yhtiön omistajia ovat: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde, Alavieskan kunta, Haapajärven kaupunki, Haapaveden kaupunki, Nivalan kaupunki, Oulaisten kaupunki, Pyhäjoen kunta, Pyhäjärven kaupunki, Pyhännän kunta, Sievin kunta, Siikajoen kunta ja Ylivieskan kaupunki.

Työvoimapalvelujen järjestämistä vastuu siirtyminen kunnille työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti tuli voimaan 1.1.2025. Järjestämistä vastuu saaminen edellytti kunnan työvoiman määrän olevan vähintään 20.000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä oli alle 20.000 henkilöä, sen oli muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhdessä jonkin toisen tai useamman muun kunnan kanssa siten, että työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä oli vähintään 20.000 henkilöä. Työllisyysalueen tuli muodostaa maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue. Työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien tuli sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain (410/2015) tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa. Alueen kunnat valmistelivat yhteistoimintasopimusta Raahan työllisyysalueen perustamiseksi. Sopimuksen osapuolia eli sopijakuntia ovat Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Siikajoki, Siikalatva ja Raahe, joka toimii muodostettavan työllisyysalueen vastuukuntana. Yhteistyösopimus turvaa työllisyyspalvelujen järjestämisen lähipalveluina mahdollisimman pitkälle myös Pyhäjärvellä.

Vuoden 2024 alusta alkaen kirjastotoiminta siirtyi Pyhäjärven kaupungin omaksi toiminnaksi. Tanssiopistotoiminta siirtyi Pyhäjärven kaupungin toiminnaksi 1.8.2024.

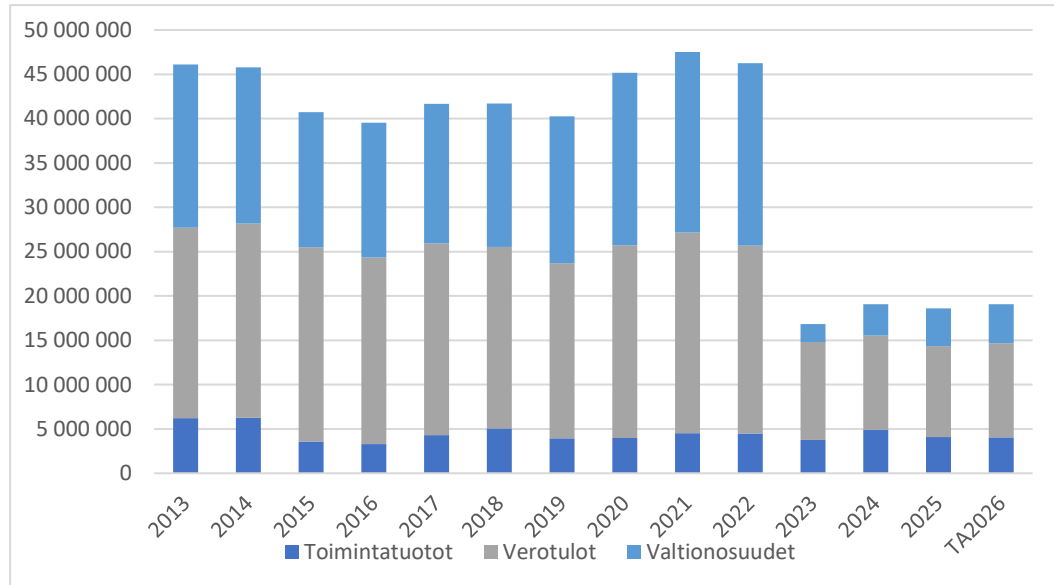
Virkkulankylä Oy:n taloudelliset haasteet tulivat kaupungin tietoon vuoden 2023 lopussa, kun emoyhtiö Kuusikkoaho Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille. Virkkulankylä Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille toukokuussa 2024. Kuntarahoitus Oyj irtisanoi 15.4.2024 Virkkulankylä Oy:n korkotuetun lainan (n.2,06 M€), jonka Pyhäjärven kaupunki takaajana joutui maksamaan huhtikuussa 2024 ottamalla lyhytaikaista lainaa. Pyhäjärven kaupungilla oli hallussaan takautumissaatavan vakuutena panttikirjat maanvuokraoikeudesta rakennuksineen.

Kaupunginvaltuusto päätti 27.5.2025 § 40 vuokraoikeuden kauppakirjasta Virkkulankylä Oy:n konkurssipesän kanssa. Vuokraoikeuden kauppakirjassa kaupan kohteena on vuokraoikeus Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevaan kiinteistöön "Haikara", kiinteistötunnus 626-403-16-236. Kaupan johdosta pitkäaikaisten lainojen määrä lisääntyi 2 Meurolla.

Tuottojen kehitys

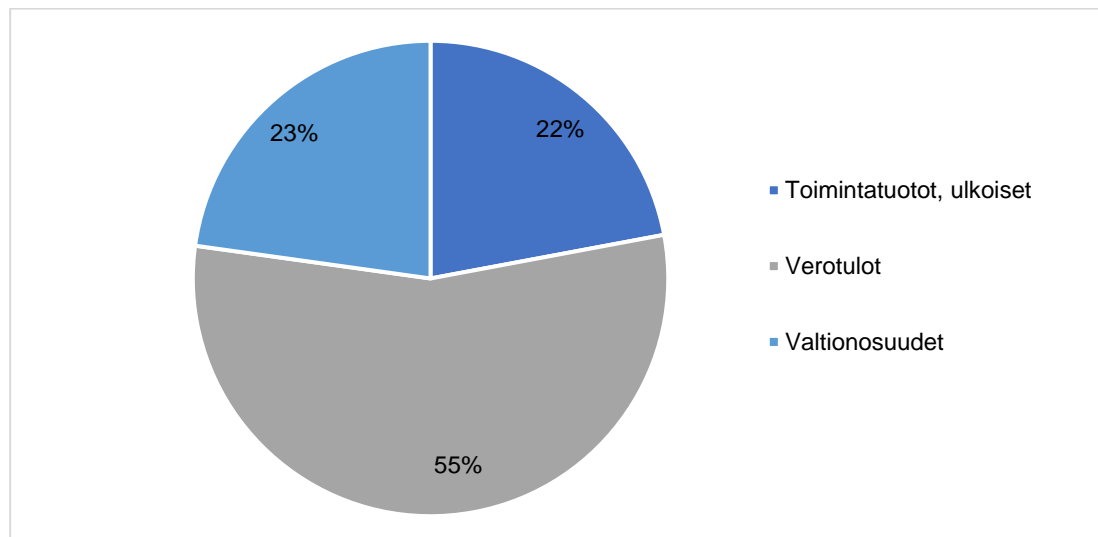
Pyhäjärven kaupungin tuotot koostuvat toimintatuotoista, verotuloista sekä valtionosuuksista.

Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien kehitys v. 2013 – 2026

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueudistus toi muutoksia myös kuntien verotuloihin ja valtionosuuksiin. Pyhäjärven kaupungille myönnettiin harkinnanvaraista valtionosuutta 805.000 euroa vuonna 2021, 950.000 euroa vuonna 2024 ja 245.000 euroa vuonna 2025. Muutos valtionosuuksissa vuosien 2014 ja 2015 välillä on 2,3 M€. Verotulojen osalta merkittävä tuottojen kasvu johtuu pääosin yhteisöveron tuoton huomattavasta noususta. 1.1.2015 aloitti toimintansa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, kaukolämmön ja vesi- ja viemärlaitoksen toimintatuotot siirtyivät yhtiölle.

Toimintatuotot (ulk.), verotulot sekä valtionosuudet v. 2025

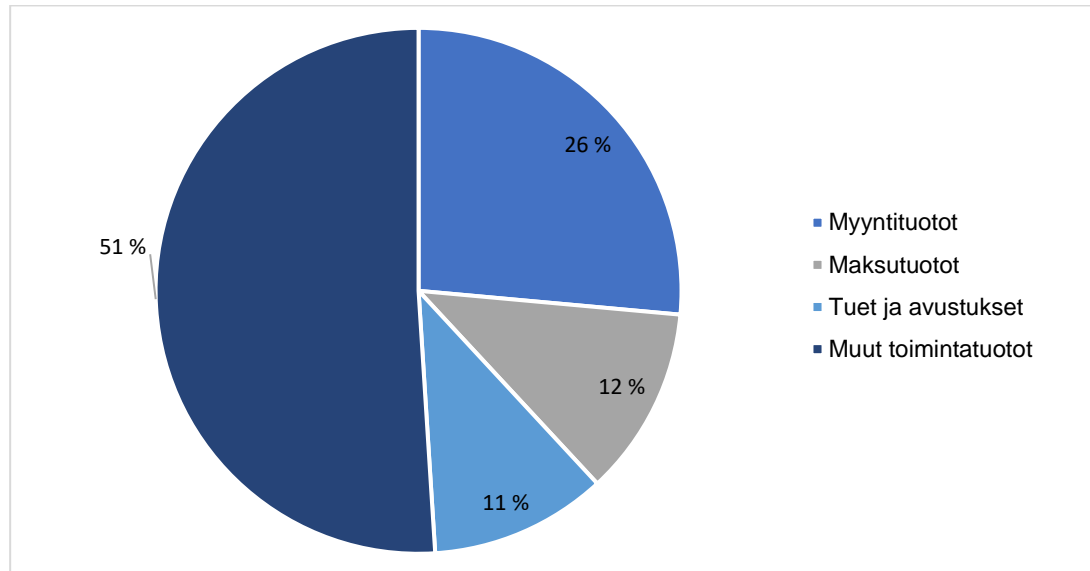

Toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet	TP 2025	Osuus tuotoista %
Toimintatuotot, ulkoiset	4 101 156	22,1 %
Verotulot	10 253 834	55,1 %
Valtionosuudet	4 238 655	22,8 %
Tuotot yhteensä	18 593 645	100,0 %

Toimintatuotot

Toimintatuottojen toteutumaprosentti oli 105,1 % vuoden 2025 talousarvioon verrattuna.

Toimintatuotot	TP 2022	TP2023	TP2024	TA2025 + M	TP2025
Toimintatuotot, ulkoiset	4 490 724	3 771 687	4 913 082	3 901 098	4 101 156

Toimintatuottojen jakautuminen eri tulolajeittain prosentiosuuksina v. 2025

Toimintatuotot	TP 2025	Osuus toimintatuotoista %
Myyntituotot kaupunki (ulkoiset)	1 084 555	26,4 %
Maksutuotot	477 979	11,7 %
Tuet ja avustukset	446 612	10,9 %
Muut toimintatuotot	2 092 010	51,0 %
Toimintatuotot yhteensä	4 101 156	100,0 %

Verotulot

Pyhjärven kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2022 – 2025

Verotulot	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Kunnallisvero	15 551 890	7 885 599	7 586 355	7 460 000	7 403 077
Osuus yhteisöverosta	4 320 543	1 751 542	1 257 624	1 250 000	968 176
Kiinteistövero	1 319 698	1 402 608	1 786 017	1 920 000	1 882 581
Verotulot yhteensä	21 192 131	11 039 749	10 629 997	10 630 000	10 253 834

Verotulojen toteutuminen vuoden 2025 talousarvioon verrattuna oli 96,5 %. Vuoden 2024 verotulot perustuivat seuraaviin tulovero- ja kiinteistöveroprosentteihin: kunnallisvero 9,10 %, vakituiset asunnot 0,50 %, yleinen kiinteistövero 1,30 %, muut kuin vakituiset asunnot 1,40 %, rakentamattomat rakennuspaikat 6,0 %, yleishyödyllinen yhteisö 0,10 % sekä voimalaitokset 3,10 %. Hyvinvointialueuudistuksen johdosta Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin 12,64 % vuonna 2023. Pyhjärven kaupungin tuloveroprosentti oli 21,75 % vuonna 2022.

Pyhjärven kaupungin veroprosentit vuosina 2018 – 2026

Veroprosentit	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kunnan tulovero	20,75	20,75	21,75	21,75	21,75	9,11	9,10	9,10	9,10
Yleinen kiinteistövero	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	1,30	1,30	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
Rakentamaton rakennuspaik.	4,00	4,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00
Voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Efekttiivinen veroaste	13,64	13,81	14,43	14,43	14,22	6,37	6,37	6,75	6,77
Erotus, efekt. – kunnan tulov.	7,11	6,94	7,32	7,32	7,53	2,74	2,73	2,35	2,33

Veroprosentit	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kuntien keskim. tulovero-%	19,84	19,88	19,96	20,02	20,01	7,38	7,46	7,54	7,57
Pohj-Pohjanm. keskim.tulovero%	20,47	20,57	20,57	20,91	20,91	8,27	8,35	8,58	8,60

Erialaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

Veroprosentin korottamatta jättämiseksi esitetyt perustelut, joissa tasausjärjestelmän väitetään ”korvaavan” korotusta vastaavat verotulot, eivät pidä paikkaansa. Miksi näin on, johtuu siitä, että tasausta laskettaessa käytetään koko maan painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia eikä kunnan päättämää veroprosenttia.

Valtionosuudet

Pyhjärven kaupungin valtionosuuksien kehittyminen vuosina 2020 – 2025

Valtionosuudet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Peruspalvelujen valtionosuus	16 956 145	16 992 586	17 635 494	1 304 782	1 831 800	3 432 548
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-336 897	-293 871	-248 029	-258 648	-196 098	-110 881
Veromenetyksen kompensatio	2 841 326	2 831 753	3 184 364	958 856	957 942	671 988
Harkinnanvarainen osuuden korotus		805 000			950 000	245 000
Valtionosuudet yhteensä	19 460 574	20 225 468	20 571 829	2 004 990	3 543 644	4 238 655
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, sisältyy peruspalvelujen valtionosuuks.	1 313 839	1 841 127	988 368	-38 849	1 603 049	2 275 942
Valtionosuudet € / asukas	3 233	4 098	4 261	422	753	931
Valtionosuudet, %:a toimintamenoista ulk.	45,5	45,1	45,0	11,0	19,6	23,0
Valtionosuuksien osuus verotuloista %	89,6	89,9	97,1	18,2	33,3	41,3

Valtionosuuksien toteutuminen vuoden 2025 talousarvioon verrattuna oli 107,7 %. Peruspalvelujen valtionosuudet sisältävät valtion rahoituksen työllisyyspalvelujen tuottamiseen. Työllisyyspalvelut siirtyivät kuntiin kuitenkin alirahoitettuna. Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet sisältävät Tanssiopistolle hakemuksesta myönnetyn valtionosuuden.

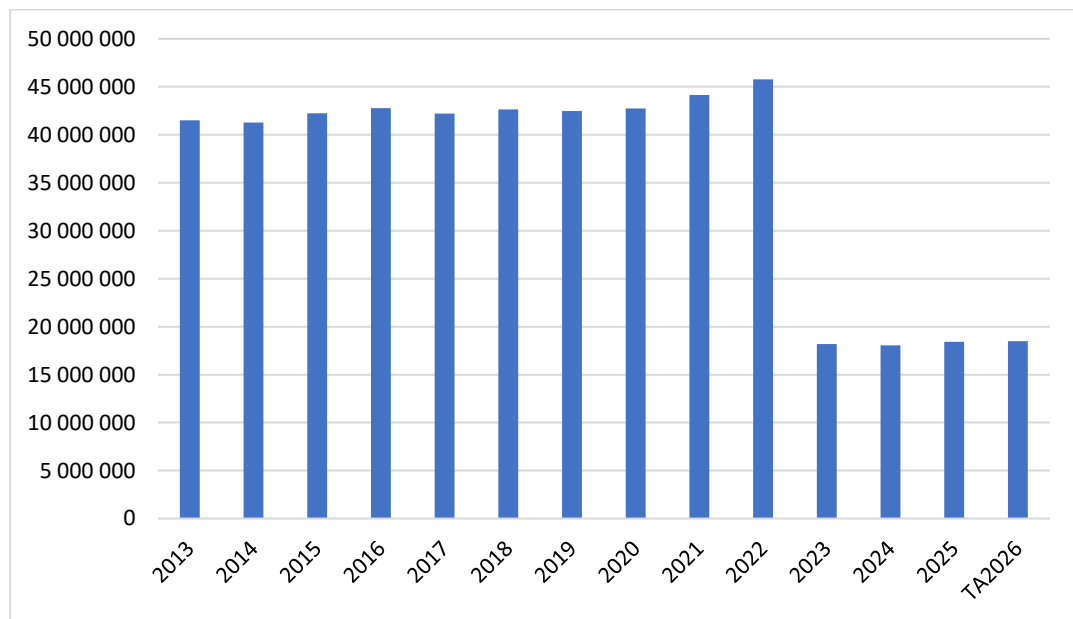
Toimintakulujen kehitys

Henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset sekä muut toimintakulut muodostavat kaupungin toimintakulut.

Toimintakulut	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025 +M	TP 2025
Toimintakulut, ulkoiset	-44 142 334	-45 768 534	-18 181 537	-18 040 595	-18 899 885	-18 420 047

Toimintakulujen toteutuminen on vuoden 2025 muutettuun talousarvioon verrattuna 97,5 %. 1.1.2023 alkaen terveyden- ja sairaanhoidon sekä pelastuspalvelujen kustannukset siirtyivät hyvinvointialueiden vastattavaksi.

Pyhäjärven kaupungin toimintakulujen (ulk.) kehittyminen v. 2013 – 2026

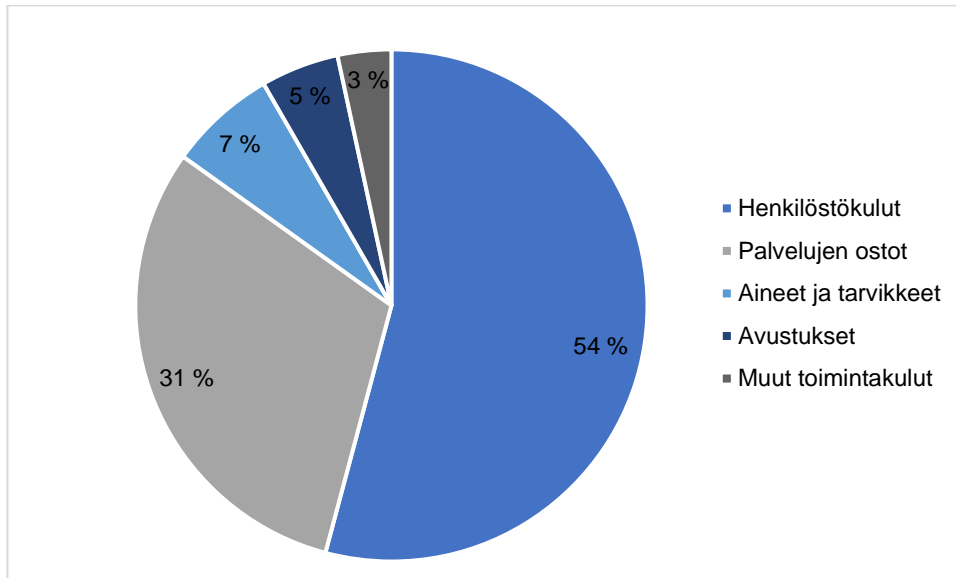

Pyhäjärven kaupungin toimintakulut vuonna 2025 olivat 18.420.047 euroa. Toimintakulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,1 %. Vuonna 2025 toimintakuluja nosti TE-palvelujen siirtyminen kuntiin.

1.1.2015 alkaen perustettiin Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, jonka johdosta toimintakulut pienivät edelliseen vuoteen verrattuna. 1.1.2016 alkaen varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnasta Pyhäjärven kaupungin toiminnaksi.

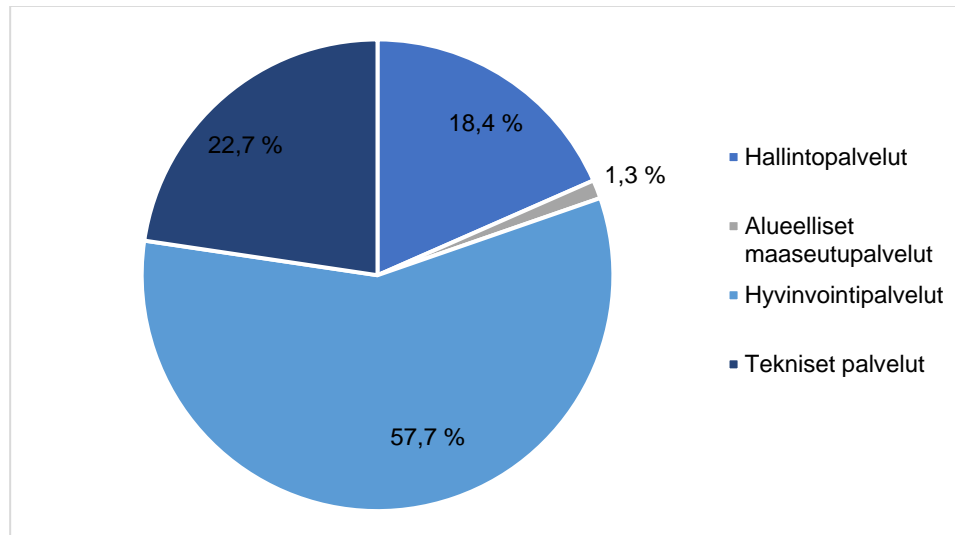
1.1.2023 aloittivat toimintansa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde sekä PPE-Köökki Oy. Hyvinvointialueiden vastattavaksi siirtyivät terveyden- ja sairaanhoidon sekä pelastuspalvelujen kustannukset. PPE-Köökki Oy:n tehtävänä on tuottaa omistajilleen laadukkaita ja kustannustehokkaita puhtaus- ja ateriapalveluita.

Ulkoiset toimintakulut kululajeittain vuonna 2025

Toimintakulut kululajeittain, ulkoiset	TP 2025	Osuus kuluista, %
Henkilöstökulut	-9 975 016	54,2 %
Palvelujen ostot	-5 659 251	30,7 %
Aineet ja tarvikkeet	-1 252 766	6,8 %
Avustukset	-909 499	4,9 %
Muut toimintakulut	-623 515	3,4 %
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	-18 420 047	100,0 %

Toimintakulut (ulk.) toimialoittain vuonna 2025

Toimintakuluista suurimman erän muodostivat henkilöstökulut, joiden osuus kokonaiskustannuksista on yli 50 %. Toimialakohtaisesti suurimmat kustannukset vuonna 2025 olivat hyvinvointipalveluissa. Ulkoiset toimintakulut olivat vuonna 2025 yhteensä 18.420.047 euroa.

Toimintakate

Toimintakate on käyttötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus. Toimintakatteen toteutuminen vuoden 2025 muutettuun talousarvioon verrattuna oli 95,5 %.

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025 +M	TP 2025
Toimintakate	-39 606 269	-41 277 810	-14 409 850	-13 127 512	-14 998 787	-14 318 891

Lainakannat ja sijoitukset

Lainakanta sekä omavaraisuusaste vuosina 2019 – 2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lainakanta, 1000 euroa	29 099	30 252	28 184	26 115	31 987	37 436	40 802
Lainakanta € / asukas	5 667	6 011	5 680	5 409	6 726	7 950	8 962
Omavaraisuusaste	45,1	44,9	48,3	46,3	39,7	35,1	30,5
Kuntien keskim.lainakanta € / as.	3 342	3 448	3 465	3 377	3 368	3 450	

Vuoden 2025 talousarvion laadinnan yhteydessä varauduttiin 6,8 miljoonan euron talousarviolainan nostoon. Talousarviomuutos pitkäaikaisten lainojen lisäykseen tehtiin, koska Pyhäjärven kaupunki joutui lisäämään lainanottoa 2 Meuron verran Virkkulankylän vuoksi. Talousarviolaina nostettiin kolmessa erässä. Vuoden 2025 lopussa oli lyhytaikaista lainaa 2,3 M€, joka oli otettu maksuvalmiuden turvaamiseen. Vuoden 2025 talousarviossa viranhaltijoille on annettu maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan ottamiseen enintään 3 miljoonan euron verran. Lainakanta 31.12.2025 oli 40.801.989 €.

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäättään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollisia tappioita varten. Kunnissa pidetään omavaraisuusastetta hyvänä, jos se ylittää 70 %:a. Pyhäjärven kaupungin omavaraisuusaste tilinpäätösvuonna oli 30,5 %.

Sijoitukset vuosina 2020 – 2025

Markkina-arvot	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Evli	5 521 552	5 947 332	5 496 088	5 980 569	6 425 626	6 776 762
Nordea varainhoito	1 144 190	1 602 379	874 305	606 891	952 815	
Nordea kapitalisaatios.	3 951 016	4 038 017	3 788 118	4 363 370	4 431 981	5 766 135
Ålandsbanken	300 000	357 570	707 580	787 421	753 360	516 701
Yhteensä	10 916 758	11 945 298	10 866 091	11 738 251	12 563 782	13 059 598

Kirjanpitoarvot	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Evli	5 267 301	5 661 390	5 367 486	5 776 337	6 017 056	6 447 842
Nordea varainhoito	1 058 024	1 065 420	787 722	599 245	594 344	
Nordea kapitalisaatios.	3 300 000	3 300 000	3 300 000	3 500 000	3 500 000	4 146 324
Ålandsbanken	300 000	300 000	600 000	600 000	600 000	516 701
Yhteensä	9 925 325	10 326 810	10 055 208	10 475 582	10 711 400	11 110 867

Kaupunginhallituksen 8.10.2018 § 263 mukaisesti Pyhäjärven kaupungin varainhoitajia ovat Nordea Markets ja Evli Pankki Oyj. Kaupunginhallitus päätti 14.12.2020 § 279 ja 7.11.2022 § 298 merkitä Ålandsbankenin Tuulivoima-erikoissijoitusrahaston osuuksia. Ålandsbankenin rahaston osuuksien merkintäsummat on siirretty muista kaupungin sijoitussalkuista.

Salkkuyhteenvetojen mukaiset tuotot vuonna 2025 olivat Evlillä 4,68 % ja Nordealla 7,00 %.

3.1.4 Pyhjärven kaupungin henkilöstö

Pyhjärven kaupungin vakituisen henkilöstön määrä oli 146,5 henkilöä sekä määräaikaisen henkilöstön määrä 65 henkilöä tilanteessa 31.12.2025. Vakinaisen henkilöstön määrä kasvoi vuoden aikana 3 henkilöllä ja määräaikaisten väheni 14 henkilöä. Määräaikaisten vähenemiseen vaikutti merkittävästi muutokset työllistettävien palkkaamisessa. Työllistettävien väheneminen oli 9 henkilöä. Muita merkittäviä muutoksia kaupungin toiminnassa ei ollut, jotka olisivat vaikuttaneet henkilöstön määrään. Palkat ja palkkiot olivat yhteensä 8.174.341 euroa vuonna 2025. Edellä mainittujen muutosten sekä yleisen palkkakehityksen johdosta henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 1,9 prosenttia. Henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja esitetään Pyhjärven kaupungin henkilöstöraportissa, joka on osa Pyhjärven kaupungin toimintakertomusta ja tilinpäätöstä vuodelta 2025.

3.1.5 Pyhjärven kaupungin ympäristöasiat

Pyhjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhjärven kaupungin pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä. Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristöhoitotoista. Kaivostoiminnan alueelliset tuotanto-, työllisyys- ja tulovaikutukset Pyhjärvellä, sen lähikunnissa ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ovat olleet huomattavat Pyhäsalmen kaivoksen ansiosta. Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen kaivostoiminnan päättyminen vaikuttaa myös Pyhjärven kaupungin ympäristöön.

Pyhjärven kaupungin tilinpäätös sisältää erillisen ympäristöraportin.

3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pyhjärven kaupungin myönteisen kehityksen ja kaupunkitalouden turvaaminen on lähivuosien keskeinen tavoite. Kaupunginvaltuuston määrittämä tahtotila on, että Pyhjärven kaupunki ei taloussuunnitelmavuosina täytä yhtäkään kriisi- tai kriisiytyvän kunnan kriteeriä. Nämä kriteerit tulevat täytymään yksi kerrallaan. Tähän antaa siedettävän lähtökohdan taseeseen kertynyt poistoero ja suhteellisen hyvin hoidetut sijoitussalkut. Kertynyt poistoero toimii vuoden 2025 sekä taloussuunnitelmavuosien alijäämäisten budjettien puskurina. Selvää kuitenkin on, että kaupunki tarvitsee tulevina vuosina merkittävää verotulopohjan laajentamista ja samalla yhä pitkäjänteistä taloudellista tasapainottamista.

Paikkakuntaa ovat koetelleet lyhyellä aikavälillä tapahtuva elinkeinorakenteen rakennemuutos ja jo pitkään toteutunut väestörakenteen muutos, jotka asettavat Pyhjärven kaupungin suurten haasteiden eteen. Aikaisempien vuosien suuret investoinnit sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja varhaiskasvatukseen sekä muuhun julkiseen käyttöpääomaan kasvattivat kaupungin lainakan-
taa merkittäväällä tavalla. Väestörakenteen muutos tuo mukanaan merkittävää palvelutarpeen kasvupainetta. Edellä mainitut trendit ja jo toteutunut valtiosuusudistus ovat asettaneet Pyhjärven kaupungin rahoitusasemansa ja toiminnallisiin edellytysten osalta suuren tasapainotustavoitteen eteen.

Väestöpoliittiset toimet tulevat erityisen välttämättömiksi valmistauduttaessa kaivostoiminnan loppumiseen lähivuosina. Jotta välttyttäisiin kaivostoiminnan loppumisen aiheuttamilta talous- ja työllisyysvaikutuksilta myös tulevalla valtuustokaudella on saatava pitkälle tulevaisuuteen myönteisesti vaikuttavat kehitystekijät esiin ja tehokkaaseen käyttöön. Niissä onnistuminen on edellytys sille, että Pyhjärven väestön, yrittäjien ja poliittisten päättäjien vankka yhteinen tahto Pyhjärven kehittämiseksi itsenäisenä kuntana myös tulevaisuudessa on mahdollista. Muussa tapauksessa laukeavat monet taloudelliset, toiminnalliset, strategiset ja imagolliset riskit.

3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Pyhjäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin riskit voidaan jaotella seuraaviin luokkiin:

- strategiset riskit,
- taloudelliset riskit,
- toiminnalliset riskit,
- vahinkoriskit,
- toimintatapariskit ja
- imagoriskit.

Pyhjäjärven kaupungin merkittävimmät toiminta- ja vahinkoriskit ovat:

- vesihuollon ja puhtaan veden turvaaminen kaupunkilaisille,
- valtateillä ja rautateillä tapahtuvat kemikaalien ja muiden vaarallisten aineiden kuljetukset,
- sähkön jakelun keskeytyminen,
- tietoliikenteen keskeytyminen,
- epätavalliset luonnonilmiöt, esimerkiksi tulva tai mysky ja
- vaikeasti hallittavat epidemiat.

Kaupungin rahoitusriskit voidaan jaotella tulojen ja menojen toteutumiseen ja sijoitustoimintaan.

Tulojen toteutumisessa verotulojen kasvun kehittyminen on tuleva haaste kaupungille. Menojen toteutumisessa on kiinnitettävä huomioita vuosittaiseen kustannusten euromääräiseen nousuun.

Kaupungilla oli vuoden 2025 lopussa sijoitusvaroja, joiden markkina-arvo oli 13,1 M€ ja tase-arvo oli 11,1 M€. Varat ovat sijoitettu kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ja sijoitusten hoitaminen on hajautettu kolmelle varainhoitajalle. Sijoitusten tuottokehitykseen vaikuttavat myös kansainväliset selkkaukset ja muut yleismaailmalliset seikat, jotka ovat Pyhjäjärven kaupungin riskienhallinnan ulkopuolella. Ammattisalkunhoitajien käytöllä ja sijoitusstrategian ajan-tasaisuudella kaupungin sijoitusriskin hallinta voidaan arvioida olevan riittävää.

Strategisen riskin aiheuttaa elinkeinojen rakennemuutoksen positiivisessa toteuttamisessa se, jos puhdas siirtymä ei toteutuisi laisinkaan. Pyhjäjärvellä tämä tarkoittaisi sitä, etteivät tuulivoi-mainvestoinnit, aurinkovoiman investoinnit, energian varastointi-investoinnit, sähkön siirtoon liittyvät investoinnit tai sähköä kuluttavan teollisuuden investoinnit toteutuisi Pyhjäjärvellä. Riski on arvioitavissa pieneksi ja kaupunki voi lieventää riskiä entisestään tehokkaalla kaavoituksella ja luvituksella.

3.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalain 115 §:n (410/2015) mukaan toimintakertomuksessa on annettava tietoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä. Kaupunginhallitus vastaa valvonnan järjestämisestä ja yleisestä ohjeistamisesta. Valvonnan täytäntöönpanosta vastaa kaupunginjohtaja. Toimialueen päällikkö vastaa, että toimialueen sisäinen valvonta on järjestetty yleisten ohjeiden pohjalta ja on riittävää. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu muun muassa kuntalakiin sekä kaupungin johto- ja toimintasääntöihin sekä niissä mainittuihin tehtäviin, toimivaltuuksiin ja vastuisiin sekä talousarvioon. Kaupunginhallituksen 12.6.2006 hyväksymä sisäisen valvonnan ohje painottaa talouden hoitoa, materiaalihallintoa sekä omaisuudenhoitoa ja niihin liittyviä systemaattisia tarkastuksia ja raportointeja. Sisäinen valvonta on toimintayksiköiden prosessi, jonka avulla se pyrkii kohtuullisessa määrin varmistamaan tavoitteidensa saavuttamista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 30.6.2014 § 70. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä hallintosäännössä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu. Pyhäjärven kaupungin konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.11.2014. Konserniohjetta tullaan päivittämään resurssien salliessa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019. Nämä ohjeet ovat voimassa 1.1.2020 alkaen.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat operatiivisena toimintana kunnanhallitukselle, kunnanjohtajalle sekä kunnan muulle johdolle. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntalain 23 §:ssä kunnanhallitukselle säädettyä hallinnon ja taloudenhoidon vastuutehtävää, kuntalain 24 §:ssä kunnanjohtajalle säädettyä hallinnon, taloudenhoidon ja kunnan muun toiminnan johtotehtävää sekä kuntalain 25 a §:ssä säädettyä kuntakonsernin ohjausta ja konsernivalvonnan järjestämistä, mistä konsernijohto vastaa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säädösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu merkittäviä puutteita. Valvontaa ovat suorittaneet osaltaan kaupunginhallitus täytäntöönpanopäätösten yhteydessä sekä valvontaohjeen mukaisesti määrätyt henkilöt. Yleisellä tasolla valvontaa on lisäksi toteutettu johtoryhmytyöskentelyn yhteydessä. Havaittuihin puutteisiin on esimiestasolla puututtu välittömästi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.6.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä 24.11.2014 Pyhäjärven kaupunkikonsernin konserniohjeen. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuutta seurataan toimintakertomuksen ja talousarvion toteutumisvertailussa ja näitä edeltävissä osavuosisikatsauksissa. Tavoitteiden asetelussa tai määrärahojen budjetoinneissa ei ole havaittu olennaisia virheitä.

Virkkulankylä Oy:n taloudelliset haasteet tulivat kaupungin tietoon vuoden 2023 lopussa, kun emoyhtiö Kuusikkoaho Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille. Virkkulankylä Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille toukokuussa 2024. Kuntarahoitus Oyj irtisanoi 15.4.2024 Virkkulankylä Oy:n korkotuetun lainan (n. 2,06 M€), jonka Pyhäjärven kaupunki takaajana joutui maksamaan huhtikuussa 2024 ottamalla lyhytaikaista lainaa. Pyhäjärven kaupungilla on hallussaan takautumissaatavan vakuutena panttikirjat maanvuokraoikeudesta rakennuksineen.

Kaupunginvaltuusto päätti 27.5.2025 § 40 vuokraoikeuden kauppakirjasta Virkkulankylä Oy:n konkurssipesän kanssa. Vuokraoikeuden kauppakirjassa kaupan kohteena on vuokraoikeus Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevaan kiinteistöön "Haikara", kiinteistötunnus 626-403-16-236. Kaupan johdosta pitkäaikaisten lainojen määrä lisääntyi 2 Meurolla.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä menettelyä, jonka avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Pyhäjärven kaupungin johtamisjärjestelmä, strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä toiminnan ja talouden ohjeet luovat perustan riskienhallinnalle. Mahdollisia vahinkoriskejä on arvioitu ja päivitetty kohteittain vakuutustarkastelun yhteydessä. Investointeihin ja rahoitukseen ei kertomusvuonna kohdistunut erityisriskejä.

Kaupungin vakuutusturvan laajuutta tarkasteltiin vakuutusten kilpailuttamisen yhteydessä keväällä 2021. Työympäristön riskejä ja vaaroja arvioitiin loppuvuonna 2021 toteutetulla henkilöstökyselyllä. Kassamaksujen toimintakäytäntöjä muutettiin vuonna 2024. Uutena talouden työkaluna otettiin käyttöön Nomentia-maksuliikennepalvelu.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvonalennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Tällaiset vastuut, menetykset tai korvaukset voisivat koskea esimerkiksi virheellistä menettelyä hankinnan kilpailuttamisessa tai valtion osuuden takaisinperinnässä.

Sopimustoiminta

Ennakoimattomia negatiivisia seuraamuksia ei ole tapahtunut liittyen sopimustoimintaan. Vanhentumisaikojen seurantaan on kiinnitettävä huomiota erityisesti siten, että varamiesjärjestelmät ovat riittävät myös mahdollisten pitkien sairaslomien yhteydessä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja esittävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä käynnistettyjen kehittämistoimien sekä oman, jatkuvan toiminnan ja talouden seurannan ja sisäisen tarkastuksen arviointi- ja varmistustoiminnan perusteella, että kaupungin hallinto on toiminut kuntalain, kaupungin johto- ja toimintasääntöjen sekä kaupunginhallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Sisäinen valvonta on yleisesti ottaen toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa järjestettiin vuonna 2025 asianmukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Vuoden 2025 toimintakate osoittaa, että toimintamenoista jäi katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla 14,3 M€ (v. 2024 oli 13,1 M€). Verotulojen, valtionosuuksien sekä muiden rahoitus- tuottojen ja -kulojen jälkeen vuosikatteen eli tulojen ja menojen erotukseksi muodostui -0,2 M€ (vuonna 2024 oli 0,3 M€). Tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikutti Pyhäjärven kaupungin saama harkinnanvarainen valtionosuuden korotus 245.000 euroa.

Tilikauden tulos oli -2.343.551 euroa. Poistoeron muutosten jälkeen tilikauden alijäämä vuoden 2025 lopussa oli -2.025.583,04 euroa.

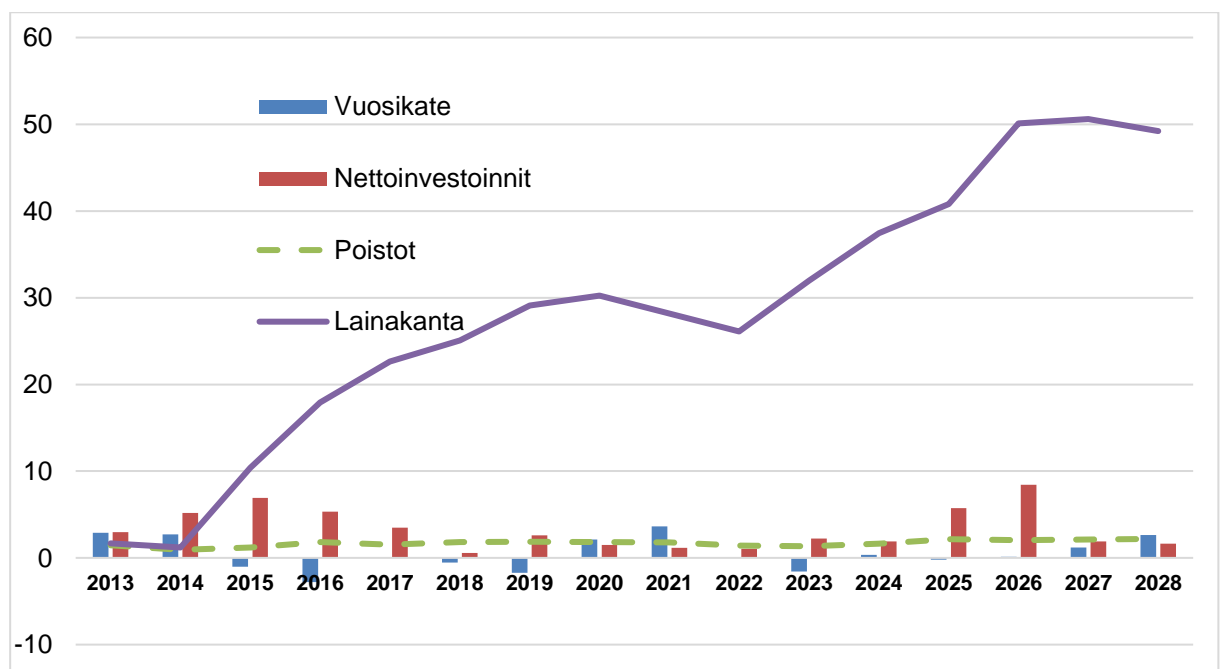
Tilikauden yli- / alijäämät ja poistoerot vuosina 2021 – 2026

	2021	2022	2023	2024	2025	TA 2026
Taseen loppusum. 31.12.	60 867 876	60 466 857	58 775 002	61 428 931	62 957 999	
Peruspääoma 31.12.	20 542 187	20 542 187	18 482 849	18 482 849	18 482 849	
Peruspääoma-% taseen loppusummasta	33,8	34,0	30,7	30,1	29,4	
Poistoero ja vapaaeht.var.			4 816 052	4 494 803	4 176 834	
Tilikauden alijäämä 31.12.	2 169 595	-1 002 053	-2 680 199	-984 542	-2 025 583	
-Ed.vuosien alijäämä						
+Ed.vuosien ylijäämä	1 171 872	3 245 401	2 243 349	-436 851	-1 421 393	
Tilik.ylij. taseessa 31.12.	3 341 467	2 243 348	-436 851	-1 421 393	-3 446 976	
Alijäämä TA:ssa 2026						-1 613 024

Tulorahoituksen riittävyys

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Vuonna 2025 vuosikate oli -0,2 Meuroa.

Vuosikate, nettoinvestoinnit, poistot ja lainakanta vuosina 2013 – 2025 sekä arvio vuosille 2026 -2028 (M€)

3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024	2023
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 101	4 913	3 772
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-18 420	-18 041	-18 182
Toimintakate	-14 319	-13 128	-14 410
Verotulot	10 254	10 630	11 040
Valtionosuudet	4 239	3 544	2 005
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	94	131	95
Muut rahoitustuotot	479	378	704
Korkokulut	-903	-1 174	-839
Muut rahoituskulut	-43	-35	-184
Vuosikate	-199	346	-1 589
Poistot ja arvonalentumiset	-2 144	-1 652	-1 352
Satunnaiset erät			-65
Tilikauden tulos	-2 343	-1 306	-3 005
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	317	321	325
Varausten lisäys(-) vähennys(+)			
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 025	-984	-2 680

	TP 2021	TP 2022	TA2023	TP 2023	TP 2024	TA+M 2025	TP 2025	TA 2026
Toimintatuotot % toimintakuluista	10,3	9,8	19,7	20,7	27,2	20,6	22,3	31,0
Vuosikate/Poistot %	202,8	7,0	-110,4	-117,6	21,0	-43,2	-9,3	6,7
Vuosikate €/asukas	729,7	20,9	-348,2	-334,1	73,5	-190,6	-43,8	30,4
Poisto %	39,36	31,9	44,8	35,8	33,6	53,4	52,3	31,6
Poistot / asukas	359,8	296,4	315,5	284,2	350,8	441,4	471,0	448,1
Asukasmäärä	4 962	4 828	4 850	4 756	4 709	4 720	4 553	4 580

Tuloslaskelman tunnusluvut, selostus:

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista:

100 x toimintatuotot / toimintakulut

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuo-
ritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/Poistot %: 100 x vuosikate / poistot + arvonalentumiset

Poisto %: 100 x poistot käyttöomaisuudesta / toimintatulot

3.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 1000 €	2024 1000 €	2023 1000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	-199	346	-1 589
Satunnaiset erät			-65
Tulo-rahoituksen korjauserät	-50	-2	54
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-5 933	-1 942	-2 273
Investointien ennakkomaksut			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	173	26	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	59	4	33
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 950	-1 568	-3 840
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-56	-220	-100
Antolainasaamisten vähennykset	253	423	498
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 800	6 500	4 400
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 734	-2 401	-2 179
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 700	1 350	3 650
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 846	-2 266	-2 734
Rahoituksen nettorahavirta	5 410	3 387	3 536
Kassavarojen muutos	-540	1 819	-304
Rahavarat 31.12.	11 776	12 316	10 497
Rahavarat 1.1.	12 316	10 497	10 801

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA+M 2025	TP 2025	TA 2026
Toiminnan ja investointi-en rahavirran kertymä 5 vuodelta	-5 906 182	-3 382 904	-6 236 066	-3 471 663		-9 812 330	
Investointien tulo-rahoitus	313,6	9,1	-69,9	18,1	16,0	-3,5	
Lainanhoitokate	1,7	0,1	-0,2	0,4	0,03	0,2	
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	0,1	-0,2	0,3		0,1	
Kassan riittävyys, päivää	86	80	162	191		153	
Asukasmäärä	4 962	4 828	4 756	4 707	4 760	4 553	4 580

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulo-rahoitus, %

= $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintameno on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteen lisäksi lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokateen.

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, päivää

= $365 \cdot \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenka päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
	1000 e	1000 e		1000 e	1000 e
A PYSYVÄT VASTAAVAT	48 903	45 474	A OMA PÄÄOMA	15 036	17 062
I Aineettomat hyödykkeet	723	877	I Peruspääoma	18 483	18 483
1. Aineettomat oikeudet	0	0	III Arvonkorotusrahassto	0	0
2. Muut pitkävaikutteiset menot	723	877	IV Muut omat rahastot	0	0
3. Ennakkomaksut			V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-1 421	-437
II Aineelliset hyödykkeet	34 380	30 626	VI Tilikauden yli-/alijäämä	-2 026	-984
1. Maa- ja vesialueet	4 116	4 064			
2. Rakennukset	23 582	20 871	B POISTOERO JA VAP.EHT.		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 799	4 935	VARAUKSET	4 177	4 495
4. Koneet ja kalusto	81	32	1. Poistoero	4 177	4 495
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
6. Enn.maksut ja kesken. hank	1 802	724			
III Sijoitukset	13 800	13 971	C PAKOLLISET VARAUKSET	78	78
1. Osakkeet ja osuudet	10 338	10 318	1. Eläkevaraukset		
2. Joukkovelkakirjasaamiset			2. Muut pakolliset varaukset	78	78
3. Muut lainasaamiset	3 410	3 613	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	49	38
4. Muut saamiset	52	40	1. Valtion toimeksiannot	9	13
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	9	13	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	40	25
1. Valtion toimeksiannot	9	13	3. Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
2. Lahjoitusrah. erityiskatteet			E VIERAS PÄÄOMA	43 618	39 756
3. Muut toimeksiantojen varat			I Pitkäaikainen	35 448	29 822
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 045	15 941	1. Joukkovelkakirjalainat		
I Vaihto-omaisuus	0	0	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	35 448	29 822
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
2. Keskenkäynteiset tuotteet			4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Valmiit tuotteet			5. Saadut ennakot	0	0
4. Muu vaihto-omaisuus			6. Ostovelat		
5. Ennakkomaksut	0	0	7. Muut velat	0	0
II Saamiset	2 269	3 626	8. Siirtovelat		
Pitkäaikaiset saamiset	218	223	II Lyhytaikainen	8 170	9 934
1. Myyntisaamiset	178	178	1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainasaamiset	15	20	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	5 354	7 614
3. Muut saamiset	25	25	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Siirtosaamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	2 051	3 403	5. Saadut ennakot	42	94
1. Myyntisaamiset	1 434	938	6. Ostovelat	1 082	592
2. Lainasaamiset	0	0	7. Muut velat	218	170
3. Muut saamiset	203	2 318	8. Siirtovelat	1 474	1 464
4. Siirtosaamiset	414	147	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 958	61 429
III Rahoitusarvopaperit	11 111	10 711			
1. Osakkeet ja osuudet	0	0			
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	6 965	7 211			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit	4 146	3 500			
IV Rahat ja pankkisaamiset	665	1 604			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 958	61 429			

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Taseen tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA2025	TP 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste, %	48,3	46,3	39,7	35,1		30,5	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,8	69,7	205,5	207,8		234,5	
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	3 341	2 243	-437	-1 421		-3 447	
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	673	465	-92	-302		-757	
Lainakanta 31.12., €	28 183 753	26 115 187	31 986 621	37 435 555	41 034 000	40 801 989	
Lainakanta 31.12., € / asukas	5 680	5 409	6 726	7 950	8 694	8 962	8 694
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	29 149 906	26 218 890	32 192 952	37 616 879		41 028 549	
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	5 875	5 431	6 769	7 988		9 011	
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	4 020	4 020	3 816	3 613		3 410	
Asukasmäärä	4 962	4 828	4 756	4 709	4 720	4 553	4 720

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset 31.12.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistuloiksi muodostui 28,4 M€ (27,9 M€), joista suurin osuus koostui verotuloista 36,1 % (38,1 %). Valtionosuuksien osuus tuloista oli 14,9 % (12,7 %) ja toimintatuottojen osuus oli 14,4 % (17,6 %). Suluissa näkyy vuoden 2024 vastaava luku.

Kokonaismenot olivat 30,79 M€ (23,8 M€), josta 59,8 % (75,8 %) koostui toimintakuluista. Investointimenot olivat 19,3 % (8,2 %) kokonaismenoista.

TULOT	Milj. €	%	MENOT	Milj. €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	4,101	14,4	Toimintakulut	18,420	59,8
Verotulot	10,254	36,1	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	4,239	14,9	Korkokulut	0,903	2,9
Korkotuotot	0,094	0,3	Muut rahoituskulut	0,043	0,1
Muut rahoitustuotot	0,479	1,7	Satunnaiset kulut	0,000	0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten var. muutos		0,0
-Pysyvien vastaav. luovutusv.	-0,050	-0,2	- Käyttöom. myyntitappio		0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	0,173	0,6	Käyttöomaisuusinvestoinnit	5,933	19,3
Pysyv.vast.hyöd.luov.tulot	0,059	0,2	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,056	0,2
Antolainasaamisten vähennys	0,253	0,9	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2,733	8,9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8,800	31,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2,700	8,8
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,000	0,0	Oman pääoman muutos		0,0
Oman pääoman lisäykset	0,000	0,0	Kokonaismenot yhteensä	30,788	100,0
Kokonaistulot yhteensä	28,402	100,0			
Täsmäytys:					
Kokonaistulot	28 402		- Kokonaismenot	30 788	= -2 386
Rahavarojen muutos	-540		- Maksuvalmiuden muutos	1 846	= -2 386

Tuloslaskelman toteutuminen

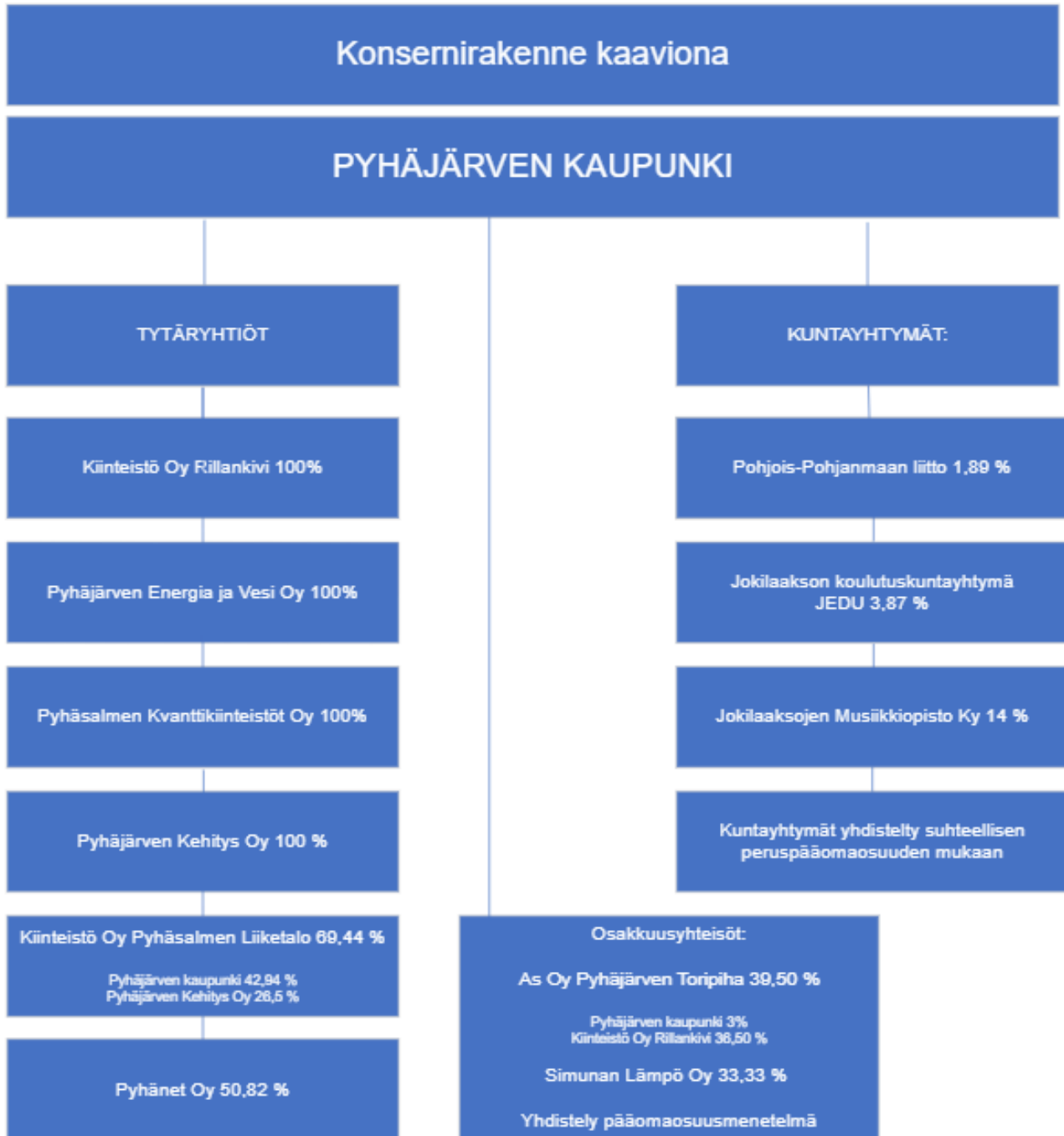
ULKOISET + SISÄISET

	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	TA + LTA 2025	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026
Toimintatuotot	7 175 971	6 019 928	7 341 881	6 363 655	6 350 792	6 703 071	6 485 652
Toimintakulut	-48 453 781	-20 429 778	-20 469 393	-21 412 655	-21 349 579	-21 021 962	-20 910 263
Toimintakate	-41 277 810	-14 409 850	-13 127 512	-15 049 000	-14 998 787	-14 318 891	-14 424 611
Verotulot	21 192 131	11 039 749	10 629 997	10 630 000	10 630 000	10 253 834	10 620 000
Valtionosuudet	20 571 829	2 004 990	3 543 644	3 935 000	3 935 000	4 238 655	4 380 000
Rahoitustuotot	44 275	799 027	508 884	547 000	597 000	573 369	620 000
Rahoituskulut	-429 725	-1 022 704	-1 208 792	-1 093 000	-1 063 000	-946 175	-1 056 013
Vuosikate	100 700	-1 588 788	346 220	-1 030 000	-899 787	-199 208	139 376
Poistot ja arvonal.	-1 431 069	-1 351 513	-1 652 011	-1 748 000	-2 083 609	-2 144 343	-2 052 400
Satunnaiset kulut		-65 000					
Tilikauden tulos	-1 330 369	-3 005 301	-1 305 791	-2 778 000	-2 983 396	-2 343 551	-1 913 024
Poistoeron muutos	328 316	325 102	321 249	310 000	310 000	317 968	300 000
Varausten muutos Rahaston muutos							
Tilik. yli- / alijäämä	-1 002 053	-2 680 199	-984 542	-2 468 000	-2 673 396	-2 025 583	-1 613 024
Tilik.yli-/alij. tase	2 243 348	-436 851	-1 421 393			-3 446 976	
Poistoero	5 141 154	4 816 052	4 494 803			4 176 834	

Kunnan katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt poistoerot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä (kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 118).

3.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Pyhjärven kaupungin omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjännitteisyys ja pääomien käytön tehokkuus. Omistajapolitiikalla ohjataan käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten pääomasijoitusten hankintaa, hoitoa ja luovutusta koskevaa päätöksentekoa kaupungissa.

Omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista ja konserniohjauksesta, joka perustuu omistukseen liittyvän määräysvallan käyttöön. Konserniohjaus voidaan jakaa omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä. Tytäryhtiöiden valvontaa koskevia ohjeita annetaan kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille. Lisäksi kunta voi antaa teknisluonteista ohjeistusta tytäryhteisöille sovitussa konsernin toiminnoissa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen taikka hankintojen järjestämisessä. Konserniyhtiöiden toimintaa ohjaa konserniohje, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 24.11.2014 § 106. Konserniohje pyritään päivittämään lähiaikoina.

Konsernijohto on antanut konserniohjeita tytäryhtiöille sekä kaupungin nimeämille yhtiöiden kokous- ja yhtiökokousedustajille useassa asiassa kuluvaan vuoden aikana.

Kuluneena vuonna kokoonnuttiin tytäryhteisöjen edustajien kanssa säännöllisesti. Tytäryhtiöpalavereissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita.

3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.4.2013 perustettavaksi PyhäNet Oy:n. Perustamissopimus allekirjoitettiin 21.5.2013. Yhtiön toimialana on mm. hankkia, omistaa, ylläpitää, hoitaa, myydä ja vuokrata hallinnassaan olevaa tietoliikenneverkkoa ja sen liittymiä. Pyhjärven kaupungin omistusosuus on 50,82 %.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n perustamisen 29.9.2014. Yhtiön aputoiminimi on Pyhjärven Callio, jonka nimen alla kaivosinfraa hyödyntävä yritysalue toimii ja kehittyy. Vesi- ja viemäritoiminta sekä kaukolämpötoiminta yhtiöitettiin kaupunginvaltuuston päätettyä asiasta 24.11.2014. Perustettiin Pyhjärven kaupungin 100 prosenttisesti omistama Pyhjärven Energia ja Vesi Oy, joka aloitti toimintansa 1.1.2015.

Kaupunginhallitus päätti 21.12.2015 § 473 ostaa varastotilaa Asunto Oy Pyhäsalmen Toripihasta. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhjärven Kehitys Oy:n kanssa yhteisomistusosuudeksi muodostui 53,70 %.

Kaupunginhallitus antoi 31.7.2017 § 266 konserniohjeen Pyhjärven Kehitys Oy:lle ja Kiinteistö Oy Rillankivelle, jonka mukaan Pyhjärven Kehitys Oy:n kiinteistömässän siirto Kiinteistö Oy Rillankivelle toteutetaan osittaisjakautumisen kautta. Osittaisjakautuminen toteutettiin 1.1.2018 alkaen. Omaisuuden keskittämisellä yhteen yhtiöön on nähtävissä volyymietuja kiinteistönpidon eri osa-alueilla, jolloin on saatavissa sekä toiminnallisia että taloudellisia hyötyjä. Isännöinti (manageraus) on jo keskitetty, jolloin on saatu vähennettyä kahden yhtiön päällekkäisyyksiä ja mahdollista toimintojen osuoptimoimista. Edelleen kiinteistönhoidon ja -huollon (ja muiden hankintojen) yhdistämisellä (yhdessä kilpailuttamisella) on mahdollista saavuttaa mittavaa hyötyä. Myös kunnossapitoon liittyviä tehtäviä on mahdollista niputtaa suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

Kiinteistö Oy Rillankivi rakennutti 6-kerroksisen hissillisen asuin- ja liikehuoneistokerrostalon Olintien ja Torkkolantien kulmaukseen, Pyhäsalmen keskustaan. Rakennus valmistui vuoden

2018 lopussa. Kerrostalon katutasoon toteutettiin uudet liiketilat Suomenselän Osuuspankille. Rakennuksen kerroksiin 2 - 6 sijoittuu 30 vuokra-asuntoa. Rakennushankkeen toteuttaminen tukee Kiinteistö Oy Rillankiven tarvetta uudistaa nykyistä asuntokantaansa. Laadukkaan ja monipuolisen asumisen edistäminen toteuttaa Pyhäjärven kaupungin strategisia tavoitteita.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Peruspalvelukuntayhtymä Selänne vastasi terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvistä palveluista 1.1.2010 -31.12.2022. Ympäristön hoitoon, rakennusvalvontaan sekä talous- ja henkilöstöpalveluihin liittyvien palvelujen hoitamista jatkettiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toimesta vielä 30.9.2023 saakka. Pyhäjärven kaupungin toiminnaksi siirtyivät 1.10.2023 alkaen talous- ja palkkapalvelut, ympäristönsuojelu sekä rakennusvalvonta.

Kaupunginvaltuusto päätti 27.5.2025 vuokraoikeuden kauppakirjasta Virkkulankylä Oy:n konkurssipesän kanssa. Vuokraoikeuden kauppakirjassa kaupan kohteena oli vuokraoikeus Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevaan kiinteistöön "Haikara", kiinteistötunnus 626-403-16-236.

Vuonna 2025 valmisteltiin Kiinteistö Oy Rillankiven talouden tasapainottamiseen liittyvää kokonaisuutta. Asioiden valmisteluun käytettiin riittävästi aikaa ja valtuutetuille järjestettiin iltakoulu 11.11.2025 ainoastaan Kiinteistö Oy Rillankiveä koskevan asian tiimoilta. Tilikauden aikana asunto osakeyhtiö Pyhäjärven Torpiha muuttui tytäryhtiöstä osakkuusyhtiöksi Kiinteistö Oy Rillankiven myytyä osan omistuksestaan.

3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta. Kehitysarvion tulee tuoda esiin seikat, joiden perusteella arvioidaan tulevaisuudennäköymien poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta.

Tulevaan kehitysarvioon konsernitasolla vaikuttaa samat seikat kuin arvioon kaupungin kehityksestä. Verotulokehityksen jatkuessa suurin piirtein samankaltaisena vielä lähivuodet, konsernin talouden tunnusluvut pysyvät suhteellisen tyydyttävänä.

Konserniyhtiöistä Kiinteistö Oy Rillankiven kehitys talouden näkökulmasta on haasteellisin. Kehitys Oy:n roolina on luoda edellytyksiä uusille yrittäjille ja sitä kautta uusia työpaikkoja kaivostoiminnan loppumisesta aiheutuvien työpaikkamenetysten sijaan niiden vuosien aikana, jolloin kaivostoiminta vielä jatkuu. Mikäli työpaikkakehitystä ei olennaisesti vaikuttavammalla tavalla saada menetyksiä vastaavalle tasolle, paikkakunnan väestön vähentyminen jatkuu edelleen ja se aiheuttaa Rillankivi Oy:n omistamien asuntojen käyttöasteen alenemisen.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n, Kiinteistö Oy Rillankiven sekä PyhäNet Oy:n tulevan kehityksen arvioon vaikuttaa, miten paikkakunta pystyy pitämään yllä maaseutuelinkeinoja ja paikkakunnan viihtyvyyttä ja vetovoimaa. Tämän hetken liittymätilausten lukumäärän perusteella arvio tulevasta on kohtuullisen hyvä. Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:llä on omat haasteensa, koska kaukolämpö- sekä vesi- ja viemäriverkoston korjausvelkaa tulee hallita vähentyvien asiakasmäärienkin tilanteessa.

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n (Callio) osalta tuleva kehitys riippuu sekä Pyhäsalmen kaivosalueen että teollisuuspuistojen (erit. Olkkonen) kehityksestä ja investoinneista.

Vaikka konsernin ja siihen kuuluvien tytäryhteisöjen tunnusluvut kokonaisuudessaan ovat tyydyttävät, talouden näkökulmasta ja kehityksen voimistamisen vaatimuksesta riskienhallintajärjestelmän kokonaisvaltaista, koordinoitua läpivalaisua on harjoitettava.

3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako

Konsernijohto ja tehtävät on konserniohjeella jaettu valtuustolle, hallitukselle, toimielimille, kaupunginjohtajalle ja toimialajohtajille. Kokonaisuudessaan konserniohje koskee Pyhäjärven kaupungin tytäryhteisöjä sekä kuntayhtymiä, joissa kaupunki on jäsenenä. Tytäryhteisöjä ovat Pyhäjärven Kehitys Oy, PyhäNet Oy, Kiinteistö Oy Rillankivi, Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy, Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy ja Pyhäsalmen Liiketalo Oy, josta omistus Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa on yhteensä 69,44 %.

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa ohjeet tytäryhtiön hallintoelimissä oleville edustajilleen asetettaessa tytäryhtiöiden toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Kuntalain 23 § 2 momentin mukaisesti kaupunginhallitus voi tarvittaessa antaa ohjeita kaupungin kannan huomioimisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallitus antoi ohjeita tytäryhtiöitä koskeviin asioihin.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskevaa arviointia on pyritty kehittämään kuluneen vuoden aikana. Tytäryhtiöt ovat lisänneet toimintaa koskevia tavoitteita tilinpäätösraportointiin. Tavoitteet on johdettu valtuuston hyväksymästä Pyhäjärven kaupungin tulevaisuusstrategiasta. Kiinteistöyhtiö Rillankiven sekä Pyhäjärven Kehitys Oy:n käyttöasteita seurataan.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöjen vuotuiset toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat tulee toimittaa konsernijohtolle seurantaa varten viivytyksettä niiden valmistuttua ja pyydetessä myös luonnosvaiheessa. Toiminnan seurannassa tulee huomioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointi. Yhtiöiden taloudellista tilaa seurataan soveltuvin osin standardoiduin tunnusluvuin (kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus ja suhteellinen velkaantuneisuus). Tytäryhtiöt ovat toimittaneet talouteen liittyvät raportit Pyhäjärven kaupungin konserniohjeen mukaisesti. Muutaman kerran vuodessa järjestettävissä tytäryhtiöpalavereissa on tarkasteltu tytäryhtiöiden tuloksellisuutta, taloudellista asemaa sekä muita ajankohtaisia asioita.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Tytäryhteisöt toimivat ensisijaisesti niitä koskevien yhteisölakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti. Keskitetysti järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla muun muassa rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat ja riskien hallinta, vakuuttaminen, henkilöstöpolitiikka ja tietohallinto. Yleistoteamuksena voidaan mainita, että keskitettyjä konsernitoimintoja ei pääsääntöisesti ole.

Konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Pyhäjärven kaupunkikonsernissa ei ole tytäryhteisöä, joka tuottaisi palveluja keskitetyksi muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut kuten lakipalvelut ja arkistointi- sekä monistus- ja painatuspalvelut.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kaupunginvaltuuston 30.6.2014 § 70 hyväksymä Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ovat perustana tytäryhteisöjen riskienhallinnan järjestämisessä. Tytäryhteisöt hoitavat itsenäisesti riskien vakuuttamisen. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistövakuutukset ovat ajan tasalla. Riskienhallintajärjestelmien kehittämisen kannalta jatkossa on syytä käydä koordinoiva tarkastelu riskienhallintajärjestelmien kokonaisvaltaisesta toimivuudesta tytäryhteisöissä. säädetyn muutoksen mukaan toimintakertomukseen on sisällytettävä yksityiskohtaiset tiedot Kuntalain 115 §:ään riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Pyhäjärven kaupunki on ottanut käyttöönsä Julkisyhteisön hallinnon vastuuvakuutuksen, jolla tuetaan julkisyhteisön omistaja- ja riskienhallintapolitiikkaa, parantaen sekä päätöksentekijöiden että toimihenkilöiden turvaa eri yhtiömuodoissa.

3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kuntien muodostaessa yhä monipolvisempia kuntakonserneja, korostuu johtamisessa kokonaisuuden ymmärtäminen ja hallinta sekä aktiivisen omistajuuden avulla tavoiteltavat tulokset.

Toimintaympäristön muuttuessa nopeasti kunnalta ja kuntakonsernilta vaaditaan nopeaa reagointi- ja uusiutumiskykyä ja onnistunutta johtamista. Se tarkoittaa johtamisen, toimintatapojen, -prosessien ja rakenteiden jatkuvaa tarkastelua, toiminnan kokonaistuloksellisuutta sekä riskienhallintaa. Kiristyvää taloudellista tilannetta luo kuntajohtamiselle vielä erityisen paineen.

Kuntalain (410/2015) säännökset terävöittävät kunnan toiminnan strategista johtamista, omistajaohjausta sekä riskienhallinnan ja arvioinnin merkitystä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohdosta ovat tulleet voimaan 1.6.2017. Pyhäjärven kaupunki on aloittanut konserniohjauksen kehittämisen etupainotteisesti jo ennen kuntalain säännösten voimaan astumista.

Tilinpäätös sisältää erillisen osion tytäryhteisöjen tilinpäätöksistä. Talousarviossa tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen on kirjattu siellä yhtiökohtaisesti.

3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024	2023
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	11 419	13 331	10 569
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-25 298	-26 162	-24 638
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	3	3	-1
Toimintakate	-13 876	-12 828	-14 070
Verotulot	10 192	10 563	10 974
Valtionosuudet	5 453	4 914	3 317
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	43	51	29
Muut rahoitustuotot	490	397	735
Korkokulut	-1 121	-1 568	-1 202
Muut rahoituskulut	-180	-43	-203
Vuosikate	1 001	1 486	-420
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 240	-2 723	-2 479
Tilikauden yli- ja alipariarvot			
Arvonalentumiset	-105	-120	
Satunnaiset erät			
Tilikauden tulos	-2 344	-1 357	-2 899
Tilinpäätössiirrot	-15	3	3
Tilikauden verot	-28	-10	-10
Laskennalliset verot			
Vähemmistöosuudet	81	22	64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 306	-1 342	-2 842

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Toimintatuotot / toimintakulut, %	52,4	51,7	50,2	42,9	51,0	45,1
Vuosikate / Poistot, %	133,6	156,5	40,2	-17,0	52,6	29,9
Vuosikate, € / asukas	1 086	1 211	305	-88	316	220
Asukasmäärä	5 033	4 962	4 828	4 756	4 709	4 553

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista:

100 x toimintatuotot / toimintakulut

Vuosikate % poistoista:

100 x vuosikate / poistot + arvonalennukset

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024	2023
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 000	1 486	-420
Satunnaiset erät			
Tilikauden verot	-28	-10	-10
Tulorahoituksen korjauserät	66	-6	53
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-8 122	-2 599	-2 569
Investointien ennakkomaksut			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	191	36	36
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	101	2	71
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 792	-1 091	-2 839
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-56	-60	-11
Antolainasaamisten vähennykset	50	60	195
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 392	7 580	4 644
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 744	-3 481	-3 264
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 753	1 388	3 679
Oman pääoman muutokset	0	0	165
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 244	-1 961	-3 073
Rahoituksen nettorahavirta	6 133	3 526	2 335
Kassavarojen muutos	-658	2 436	-503
Rahavarat 31.12.	13 569	14 227	11 780
Rahavarat 1.1.	14 227	11 791	12 283
	-658	2 436	-503
Erotus	0	0	0

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut

	TP2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Investointien tulorahoitus	100,3	24,3	-16,6	58,0	12,6
Laskennallinen lainanhoitokate			0,12	0,40	0,28
Kassan riittävyys, päivää	65,3	53,5	134,8	153,0	128,6
Toiminnan ja invest.rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-14 172 113	-15 588 685	-14 152 503	-9 381 661	-15 156 649
Asukasmäärä	4 962	4 828	4 756	4 709	4 553

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * vuosikate / investointien omahankintamenot

Laskennallinen lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, päivää

= 365 * kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	53 622	49 368	A OMA PÄÄOMA	12 284	14 644
I Aineettomat hyödykkeet	978	1 044	I Peruspääoma	18 483	18 483
1. Aineettomat oikeudet	112	123	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.	0	0
2. Muut pitkävaik. menot	866	921	III Liittymismaksurahasto		
3. Ennakkomaksut	0	0	IV Arvonkorotusrahasto		
4. Keskenäiset hankinnat			V Muut omat rahastot	708	713
II Aineelliset hyödykkeet	51 835	47 922	VI Ed. tilikausien yli-alijäämä	-4 601	-3 210
1. Maa- ja vesialueet	4 376	4 300	VII Tilikauden yli- alijäämä	-2 306	-1 342
2. Kiinteistöjen liittymismaksut					
3. Maa- ja vesialueiden arv.kor.			B VÄHEMMISTÖOSUUDET	-16	373
4. Rakennukset	37 510	36 118			
5. Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 905	6 295	C POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	19	0
6. Koneet ja kalusto	638	306	1. Poistoero	19	0
7. Muut aineelliset hyödykkeet	26	11	2. Vapaaeht. varaukset		
8. Ennakkomaksut ja kesk.er.	2 380	892	D PAKOLLISET VARAUKSET	103	78
III Sijoitukset	809	402	1. Eläkevaraukset		
1. Osakkuusyhteisöosuudet	426	375	2. Muut pakolliset varaukset	103	78
2. Muut osakkeet ja osuudet	361	17			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA	233	314
4. Muut lainasaamiset	0	0			
5. Muut saamiset	23	11	F VIERAS PÄÄOMA	57 703	53 197
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	194	289	I Pitkäaikainen	46 889	40 689
			1. Pitkäaikainen korollinen	45 849	39 606
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 511	18 950	2. Pitkäaikainen koroton	1 040	1 083
I Vaihto-omaisuus	155	95	II Lyhytaikainen	10 814	12 508
II Saamiset	2 787	4 628	1. Lyhytaikainen korollinen	6 323	8 704
Pitkäaikaiset saamiset	426	620	2. Lyhytaikainen koroton	4 491	3 804
Lyhytaikaiset saamiset	2 361	4 008			
III Rahoitusarvopaperit	11 111	10 711			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 458	3 516			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	70 327	68 607	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	70 327	68 607

Konsernitaseen tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Omavaraisuusaste, %	27,1	26,9	23,9	24,7	21,9	17,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	72,1	73,2	78,4	191,9	184,2	212,9
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	1 681	2 033	-300	-3 225	-4 552	-6 908
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	333,9	409,8	-62,2	-678,0	-966,6	-1 517
Konsernin lainat, € / asukas	10 031	10 251	10 768	9 003	10 259	11 459
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	50 486	50 865	51 989	42 818	48 311	52 171
Konsernin lainasaam.31.12., 1000 €	14	16	1	0	0	0
Asukasmäärä	5 033	4 962	4828	4756	4 709	4 553

KESKEISET LIITETIEDOT

	2021	2022	2023	2024	2025
Vastuusitoumukset					
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta					
Takaukset	7 393 051,43	7 898 197,05	7 423 656,48	7 919 090,23	8 908 395,49
Kiinnitykset tiloihin					
Muut vastuusitoumukset					
Takaukset muiden puol.	2 508 912,83	3 497 470,20	3 329 906,16	1 134 770,89	1 011 721,86
Kiinnitykset					
Tiloihin	5 476 087,22	5 476 087,22	5 476 087,22	5 526 068,63	2 526 068,63
Yrityskiinnitykset	328 187,93	328 187,93	3 220 000,00	7 145 000,00	7 145 000,00

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta sisältävät Kiinteistö Oy Rillankiven takauksia noin 5,4 M€ ja PyhäNet Oy:n takauksia noin 2,5 M€. Takaukset Kiinteistö Oy Rillankiven lainoille perustuvat alueen asunto-olojen kehittämiseen ja takaukset PyhäNet Oy:n lainoille perustuvat tietoliikenneverkkoinvestointeihin. Takauksen myöntäminen kaupungin toimesta vaatii kaupunginvaltuuston päätöksen. Kuntalain mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Lainan takaus on merkittävä sitoumus, jossa takaaja ottaa vastuun lainanottajan velasta, mikäli tämä ei pysty suoriutumaan maksuistaan. Kyseessä on juridisesti sitova sopimus, joka voi vaikuttaa takaajan talouteen vuosien ajan.

3.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi Kuntal 115 §.

3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä –tilille. Lain tarkoitusta tuloksen käsittelystä tulkitaan laajemmin siten, että hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviin eriin, myös varauksen tai rahaston vähennykseen. Pakollinen varaus ei ole tuloksenkäsittelyerä, vaan se on tehtävä tilikauden tuloksesta riippumatta silloin, kun velvoite sen tekemiseen on syntynyt.

Vuosina 2023 - 2025 tilikauden tulosta on käsitelty seuraavasti:

	2023	2024	2025
Tilikauden tulos	-3 005 301,00	-1 305 791,41	-2 343 551,41
Investointirahaston lisäys (-) / vähennys (+)			
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)			
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	325 101,81	321 249,20	317 968,37
Tilikauden alijäämä- / ylijäämä+	-2 680 199,19	-984 542,21	-2 025 583,04

Vuoden 2025 lopussa tilikauden tulos oli -2.343.551 euroa sekä tilikauden alijäämäksi muodostui -2.025.583,04 euroa. Edellisinä vuosina päätetyt poistoeron muutokset käsiteltiin aikaisempien suunnitelmien mukaisesti ja tuloutettiin tehtyjä poistoeroja yhteensä 317.968,37 euroa. Tilikauden alijäämä -2.025.583,04 euroa vähennetään kokonaisuudessaan taseen edellisten vuosien tilikausien alijäämästä (-1.421.392,73 euroa) kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä kumulatiivinen alijäämä on yhteensä -3.446.975,77 euroa. Pyhäjärven kaupungin poistoero on yhteensä 4.176.834,18. Kunnan katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt poistoerot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä.

3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain talouden tasapainottamista koskevilla säännöksillä pyritään lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosääntelyä erityisesti tilanteissa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on merkittävä. Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. *Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.*

Vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn johtavista tunnusluvuista on säädetty seuraavasti:

Kriisikuntakriteerit

Arviointimenettely voidaan käynnistää,

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa, **TP2025: ei kertynyttä alijäämää, kertynyt alijäämä -3.446.976 euroa + poistoero 4.176.834 euroa.**
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt **alijäämä** on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, **TP2025: kertynyt alijäämä -1.517,2 €/asukas**

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahdena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia; **TP2025: 31 %**
  2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti; Tuloveroprosentti vuonna 2025 on 9,10 %, kuntien painotettu + 2 % on yhteensä 9,54 % (7,54 % + 2,00 %).
  3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
Pyhäjärven kaupunki TP2025: 11.511 €/asukas (52.171.452 € + 237.506 € / 4.553)
Kaikkien kuntien TP2024: 12.837 €/asukas (koko maa 8.558 + 50 % = 12.837 €/as)
  4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8, **TP2025: 0,3**

Talouden tasapainottaminen / alijäämien kattaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.9.2024 § 61 Pyhjärven kaupungin Talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2025 – 2027. Tasapainottamisohjelmaan sisältyvät tasapainottamistoimenpiteet otetaan huomioon valmistelussa. Myös tuulivoimainvestoinnit vaikuttavat merkittävästi kaupungin talouden tasapainottamisen onnistumiseen.

Pyhjärven kaupunki on aloittanut talouden tasapainottamisen vuonna 2015. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.6.2016 ensimmäisen talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2016 – 2019. Viimeisin talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2025 – 2027 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 30.9.2024 § 61.

Kaupunginhallituksen asettama taloustoimikunta jatkaa työtään talouden tasapainottamisen eteenpäin viemiseksi. Toimikunnan tavoitteena on päivittää talouden vuosien 2027 – 2030 tasapainottamisohjelma 30.9.2026 mennessä ja tehdä asiassa esitys kaupunginhallitukselle. Tasapainottamisohjelman avulla Pyhjärven kaupungin tulee turvata kaupunkistrategiansa mukaisesti paikkakunnan itsenäisyys ja elinvoimaisuus ja varmistaa lähivuosina konsernitaseeseen todennäköisesti kertyvän alijäämän kattaminen kuntalain mukaisesti. Samalla toimikunnan tulee ottaa huomioon Pyhjärvelle energiakäänteen tuomat suuret investoinnit ja niiden tuomat elinvoimaisyydet elinvoimatyön ja -investointien mahdollistajana. Veropohjan laajeneminen vaikuttaa merkittävästi Pyhjärven kaupungin talouden tasapainoon tulevien vuosien aikana.

Tuloslaskelma tilinpäätösvoodelle 2025 sekä arviot suunnitelmavuosille 2026 – 2030

	TA2025	TA+M2025	TP2025	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	TS2030
Toimintatuotot	6 363 655	6 350 792	6 703 071	6 485 652	6 489 068	6 543 735	5 945 736	5 894 065
Toimintamenot	-21 412 655	-21 349 579	-21 021 962	-20 910 263	-21 020 063	-21 610 594	-22 318 877	-22 701 204
Toimintakate	-15 049 000	-14 998 787	-14 318 891	-14 424 611	-14 530 995	-15 066 859	-16 373 141	-16 807 139
Verotulot	10 630 000	10 630 000	10 253 834	10 620 000	11 430 000	13 390 000	16 240 000	16 400 000
Valtionosuudet	3 935 000	3 935 000	4 238 655	4 380 000	4 880 000	4 950 000	5 050 000	5 150 000
Rah.tuotot/kulut	-546 000	-466 000	-372 805	-436 013	-580 000	-640 000	-576 000	-506 000
Vuosikate	-1 030 000	-899 787	-199 208	139 376	1 199 005	2 633 141	4 340 859	4 236 861
Poistot	-1 748 000	-2 083 609	-2 144 343	-2 052 400	-2 120 000	-2 190 000	-2 180 000	-2 010 000
Tilikauden tulos	-2 778 000	-2 983 396	-2 343 551	-1 913 024	-920 995	443 141	2 160 859	2 226 861
Poistoeron muut.	310 000	310 000	317 968	300 000	290 000	280 000	270 000	260 000
Tilik. yli-/alijäämä	-2 468 000	-2 673 396	-2 025 583	-1 613 024	-630 995	723 141	2 430 859	2 486 861
Tilik.yli-/alij.taseessa (TP2025 -3.446.976 €)	-1 421 393	-1 421 393	-3 446 976	-5 060 000	-5 690 995	-4 967 854	-2 536 995	-50 134
Poistoero taseessa (TP2025 4.176.834 €)	4 184 803	4 184 803	4 176 834	3 876 834	3 586 834	3 306 834	3 036 834	2 776 834
Tilik.yli-/alijäämä + poistoero yhteensä	295 410	90 014	729 858	-1 183 166	-2 104 161	-1 661 020	499 839	2 726 700
				Alijäämää taseessa	Tilinpäät. vahvistamin.	1. alijäämän kattamisv.	2.alijääm. kattamisv.	3. alijäämän kattamisv.

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntal. 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteet, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kaupunginhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa annetaan talousarvion toteutumisvertailuosassa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (14 §, 110 §), määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen (110.4 §) ja kaupunginhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta (113 §). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kaupunkistrategiaa (110 §). Kaupunkistrategiassa määritellään sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategisten tavoitteiden toteutumisesta on suositeltavaa raportoida ainakin tilinpäätöksessä.

HALLINTOPALVELUT

Vastuuelin: Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja
 Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallintopalvelut vastaavat kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Hallintopalvelut tuottavat koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seuranta, valvontaa ja suunnittelua. Hallintopalvelut vastaavat koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Hallintopalvelujen tehtävänä on tuottaa ammattitaitoisesti laadukkaat tuki- ja ylläpitopalvelut eri toimialoille.

Hallintopalvelut sisältävät keskusvaalilautakunnalle, tarkastuslautakunnalle, kaupunginvaltuustolle sekä kaupunginhallitukselle varatut määrärahat.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA+LTA2025	TP2025	TA2026
Toimintakate, kaupunki, €	-14 409 850	-13 127 512	-14 998 787	-14 318 891	-14 424 611
Asukasluku	4 756	4 709	4 720	4 553	4 580
Toimintakate €/asukas	-3 030	-2 793	-3 178	-3 144	-3 149
Toimintakate, muutos-%, verrattuna edellinen vuosi	-65,1 %	-8,90 %		9,0 %	

3. PERUSTELUT

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Valtuusto asettaa tehtäviinsä kaupungin muut toimielimet ja täyttää tärkeimmät virat. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa edelleen muille toimielimille, kuten kaupunginhallitukselle, lauta- ja johtokunnille sekä viranhaltijoille. Päätösvallan siirtämisen avulla valtuusto voi paremmin keskittyä tärkeimpien asioiden käsittelyyn ja kaupungin kehittämiseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2025 +muutos	TP2025	Poikkeama	TA2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	436 679	473 877	246 700	246 700	296 053	49 353	266 000
Toimintamenot	-3 478 167	-3 493 267	-3 664 700	-3 758 980	-3 679 652	79 328	-3 532 975
Toimintakate (netto)	-3 041 488	-3 019 390	-3 418 000	-3 512 280	-3 383 599	128 681	-3 266 975
Poistot ja arvonalent.	-58 016	-58 259	-60 000	-60 000	-74 537	-14 537	-66 400
Tehtävän kokonaiskust.	-3 099 504	-3 077 649	-3 478 000	-3 572 280	-3 458 136	114 144	-3 333 375

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

120,0 %
97,9 %

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuelin: Tarkastuslautakunta

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunta valmistelee valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioida talouden tasapainotuksen toteutuminen. Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen, koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisesta. Valvoa lautakunnalle tehtävien sidonnaisuusilmoitusten noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
1. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajan toimesta kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen toteuttaminen kunta- ja tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla.	Hallinnon ja talouden tarkastuksen asianmukaisen toteutuksen järjestäminen niin, että tilintarkastajalla on käytössään riittävät voimavarat riippumattoman tilintarkastuksen suorittamiseksi.	Tilintarkastaja raportoi sopimuksenmukaisesti tarkastuslautakunnalle, joka valvoo tarkastuksen suorittamista / Lakien ja asetusten mukainen riittävä laajuus. <i>Vastuullinen tilintarkastaja vaihtui valtuustokauden 2026 syksyllä Sihteeripalvelut kaupungilta/syksyllä Tilintarkastuspalvelujen kvalt:n option käyttöpäätös vuosille 2026 - 2027 Talousarvio: seuranta/arviointi Tilintarkastuspöytäkirja Välitilintarkastusraportti 2025 Tilinpäätös 2024 Tilintarkastuskertomus 2024 Arviointikertomus 2024.</i>
2. Valtuuston päättämän kaupunkistrategian toteutumisen arviointi ja seuranta.	Viranhaltijaorganisaatio toteuttaa kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet.	Tarkastuslautakunta / Kaupunkistrategian toteutumisen arviointi. <i>Säännöt ja ohjeet Viran- ja toimenhaltijoiden kuulemiset Toimielinten päätöspöytäkirjat Tilinpäätös 2024</i>
3. Valtuuston asettamien kaupunkikonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.	Lautakunta hankkii tiedot ja tutustuu tavoiteasettelun alaiseen toimintaan.	Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Toiminnan ja talouden arviointi, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Oleellisen toiminnan riittävä arviointi. <i>Viran/toimenhaltijoiden kuulemiset/ keskustelut Tilintarkastajan kuulemiset Arviointikertomus 2024 / Käsitelty vastaukset huomioihin Kauden 2026 - 2029 tarkltk (1.6. alkaen) perehtyi kaupungin taloustilanteeseen ja teknisten palveluiden hankkeisiin.</i>

4. Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen ja kouluttautuminen.	Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön suorittamiseen.	Kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan oma seuranta / Tarkastuslautakunnalla riittävä koulutuksen taso, käytössään riittävä asiantuntemus tehtävistä suoriutumiseksi. <i>KPMG Oy Ab:lta hankittiin koulutus tarkastuslautakunnalle Yhteistyö vastaavan tilintarkastajan kanssa toimiva. Tilintarkastaja kokouksissa (etäyhteydellä) keväällä 2025 / siht./tilintarkastaja / 4 kertaa syksyllä 2025 / tilintarkastaja (läsnä) 2 kertaa</i>
5. Kaupunkikonsernin tavoiteasettelun kehittäminen / Tavoitteiden asettelun merkittävyyden ymmärtäminen.	Tavoiteasettelun merkittävyyden kehittäminen kaupunkikonsernissa.	Tarkastuslautakunta ja kaupunginvaltuusto / Riittävä määrä oleellisia, mitattavia ja arvioitavia tavoitteita. <i>Sidonnaisuusilmoitusmuutokset Tarkltk (1.6. alkaen) kiinnittänyt huomiota sidonnaisuusilmoitusten ja esteellisyyksien tarkkaan huomioimiseen.</i>

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Nettomenot € / asukas	7,4	9,69	6,6	10,2	4,9

3. PERUSTELUT

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; arvioida talouden tasa-painotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	Poikkeama	TA 2026
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-34 969	-45 858	-31 200	-31 200	-46 576	-15 376	-22 500
Toimintakate (netto)	-34 969	-45 858	-31 200	-31 200	-46 576	-15 376	-22 500

Toimintakulujen toteutuminen

149,3 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuelin: Keskusvaalilautakunta
Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Vaalien järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä (VaaliL 714/1998). Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa valtiollisten sekä alue- ja kuntavaalien järjestämisestä. Vaalilain lisäksi kuntavaalien toimittamisesta säädetään kuntarakennelaissa (1698/2009).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenne-yhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Tietotekniikan käyttö ennako- ja vaalipäivän äänestyksessä	Reaaliaikainen äänestäneiden merkitseminen vaalitietojärjestelmään → <i>Tavoite toteutui.</i>
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Haja-asutusalueiden ja taajaman asukkaita palvelemaan reittiika- taulun mukaisesti kiertävä ennako- äänestysauto	Ennakoäänestysmahdollisuuden tarjoaminen useammassa paikassa (pysähdyspisteissä) toteutui presidentinvaalissa. EU-vaalissa oli yksi ennakoäänestyspaikka. Vaaliauton poistuminen huomioitiin palveluliikennesopimuksessa kuntavaalien yhteydessä.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Ennakoäänestysvirkaillijoina käytetään kaupungintyöntekijöiden työpanosta.	Työvuorojen jakaminen usean henkilön kesken, oman työn ohella → <i>Tavoite toteutui.</i>

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026
Äänioikeutettuja	4 106	4 273	3 891	3 863	
Äänestäneitä	1 985	2 570	2 323	2 085	
Äänestys%	48,3	64,9	59,7	54,0	
	Aluevaalit	Eduskuntav.	Presidentinvaali	Alue- ja kuntavaalit	Ei vaaleja
Äänioikeutettuja			3 870		
Äänestäneitä			1 271		
Äänestys%			32,8		
			EU-vaalit		

3. PERUSTELUT

Vuonna 2025 järjestettiin alue- ja kuntavaalit 13.4.2025. Ennakoäänestys järjestettiin 2. – 8.4.2025. Vuonna 2026 ei ole säännönmukaisia vaaleja.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Oikeusministeriö on korvannut kunnille valtiollisten vaalien järjestämisestä aiheutuneita menoja kertakorvauksena.

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	Poikk.	TA 2026
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	9 506	27 965	5 400	5 400	5 408	8	
Toimintamenot	-11 219	-28 318	-15 400	-15 400	-16 364	-964	-1 000
Toimintakate (netto)	-1 713	-353	-10 000	-10 000	-10 956	-956	-1 000

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

100,2 %
106,3 %

KAUPUNGINVALTUUSTO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja
 Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginvaltuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto tekee päätökset kaikissa laissa mainituissa kunnan kannalta tärkeissä asioissa.

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2025 + muutos	TP2025	TA2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot					147	
Toimintamenot	-85 193	-82 367	-73 800	-73 800	-107 606	-72 719
Toimintakate (netto)	-85 193	-82 367	-73 800	-73 800	-107 458	-72 719

Toimintakulujen toteutumaprosentti

145,8 %

KAUPUNGINHALLITUS

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja
 Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kaupungin talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskien hallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kaupungin yleistä etua. Sen lisäksi kaupunginhallitus vastaa alueiden käytön suunnittelusta ja ohjaa kaupungin maapolitiikkaa ja kaavoitusta, kuntasuunnittelua, seutuyhteistyötä, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa sekä henkilöstöpolitiikkaa.

Kaupungin talouden seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin on vaatinut ja vaatii erityistä tarkkuutta talousarviovuonna 2025 sekä suunnitelmavuosina 2026 - 2027. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Sähköisten palveluiden kehittäminen konsernin palveluissa. Digitaalisuusasteen arviointi tehdään säännöllisesti Nelostie E75 kehitty TEN-T-asetuksen mukaisesti	Sähköisten palvelujen käyttäminen kasvaa → <i>Toteutunut</i> Kaupungin digitalisaatioaste kasvaa mitattavasti. → Digitaalisuusaste kasvoi, mutta lähivuosina asia vaatii kehittämistä edelleen. Suunnitteluvalmius Pyhäjärvi-Pulkkila-välillä nousee. → <i>toteutui ja vuonna 2026 jatkosuunnittelu alkaa.</i>

Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E75 ja 27-tien risteysalueen kehittäminen suunnitellusti.	Uudet yritykset / varaukset / kehittämistoimenpiteet risteysalueella / vuosi. → 2 kpl, toteutui tyydyttävästi Risteysalueen kortteleiden asemakaavan muutos valmistuu / ei valmistu → Siirtyi vuodelle 2026.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Kaupungin HINKU-sitoumuksen mukainen toiminta	Pyhäjärven kasvihuonepäästöt vähenevät 80 % vuoteen 2030 mennessä. → Toteutumassa.
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Energiahankkeet luovat paikkakunnalle uusia työpaikkoja. Kaupunki edistää alueellaan teollisia hankkeita hyödyntämään alueella tuotettua energiaa ja biomassoja. Uuden vihreän siirtymän teollisuuspuiston kehittäminen	Energia-alan työvoimavaikutusten kasvu (htv) → lisääntyneet, mutta odotuksia hitaammin. Uusien investointipäätösten ja kehityshankkeiden määrä (Miljardin Pyhäjärven eteneminen) → Kehityshankkeet ja luvat lisääntyivät merkittävästi vuonna 2025. Investointeja odotetaan vuodelle 2026. Uusien kehityshankkeiden määrä Olkkosella. → 2 kpl.
Viihtyisä elinympäristö	Kuntaan muuttaminen vilkastuu. Riittävästi houkuttelevia kaavatontteja valmiina rakennettavaksi asumiseen. Maakuntajärvi Pyhäjärven rantaosayleiskaavan päivitys luo viihtyisiä asuntontteja Kylien kehittämismääräraha luo mahdollisuuksia.	Kuntaan muutto on suurempi kuin lähtömuutto vuonna 2026. → Ei toteutunut vuonna 2025. Työperäisen maahanmuuton määrä. → Pysyi hyvällä tasolla. Niemelänrannan asuntontteja lisätään, ent. kunnalliskodin paikalle. → Kaavoitus aloitettiin. Kaavoituksen etenemisen aikataulu → Kaavahanketta valmisteltiin. Kylien kehittämiseen varatun määrärahan ja kaantuminen mahdollisimman monelle yhdistykselle. → Toteutunut.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Nuorten kesätyösetelimallin käyttöä jatketaan ja kehitetään. Kutsuperusteista palveluliikennettä järjestetään haja-asutusalueille.	Kesätyösetelin käyttöaste vuosittain vähintään 95 %. → Toteutunut. Palvelun asiakasmäärä pysyy hyvällä tasolla. → Toteutunut.
Sivistyksestä virtaa	Kulttuurin ja liikunnan palveluiden kehittäminen toimitiloja rakentamalla tarvetta vastaavasti. Tapahtumatarjonta kasvaa Pyhäjärvellä.	Uuden hyvinvointitalon rakentaminen alkaa 2025. → Toteutunut. Uusien tapahtumien määrä. → Ei lisääntynyt mitattavasti.
Kantokykyinen palvelutuotanto	Palveluiden kustannustehokkuus	Palveluiden kustannusten seuraaminen säännöllisesti → Toteutunut.
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedottamista ja osallisuuden mahdollisuuksia lisätään kaupungin toiminnassa.	Konsernin tiedotuslehti ilmestyy vähintään 2 kertaa vuodessa. → Toteutunut.

Viihtyisä elinympäristö	Entisen saha-alueen kaavoitus uudistetaan	Uusi asemakaava alueelle valmistuu vuoden 2025 loppuun mennessä. → <i>Ei toteutunut.</i>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Luonto hyödynnetään monipuolisesti matkailuliiketoiminnan kehittämisessä	Kaupungin satama-alueelle laaditaan kehittämissuunnitelma. → <i>Etenee kaavoituksen myötä.</i>

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Talouden tasapainotusohjelman noudattaminen ja päivittäminen. Kuntalain § 118:n mukaiset ns. kriisikunnan raja-arvot eivät täyty kokonaan. Veropohja laajenee erityisesti tuuli-voimarakentamisen kautta Kaupungin sijoitusvarallisuuden tuottavuus hyvällä tasolla	Konsernin positiivinen vuosikate vuonna 2026 → <i>Ei toteutunut vuonna 2025.</i> Kaupunkikonsernin lainamäärä €/asukas → <i>11.459 euroa/asukas</i> Tilikauden tulos positiivinen vuonna 2028 → <i>Ei toteutunut vuonna 2025</i> Ns. kriisikuntamittareista täyttyy enintään kaksi → <i>Tavoite toteutunut</i> Kiinteistöverotulojen toteutuminen / vuosi → <i>Kiinteistöverotulot 1,88 M€ v. 2025</i> Sijoitussalkkujen tuotto, % / vuosi → <i>Vuonna 2025 tuotto prosentit: Evli 4,68 %, Nordea 7,00 %</i>
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Konsernin yhteiset ns. toimitusjohtajapalaverit. Yhtiöiden hallitustyön tuloksellisuuden arviointi	Vähintään 6 kpl vuonna 2025 → <i>Konsernipalavereita oli 8 kpl.</i> Arviointimalli käytössä ja arviointia suoritetaan vuosittain. → <i>Toteutettiin 2025</i>
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Kaupungin investoinnit toteutuvat arvioiden mukaan. Uusia verotuloja tuottavia investointeja haetaan aktiivisesti. Kaupunkikonsernin vuosikate kattaa pitkällä aikavälillä nettoinvestoinnit	Poikkeama-% → <i>Toteutunut</i> Uusien energiainvestointipäätöksien määrä vuosittain → <i>Toteutunut</i> Vuosikate kattaa nettoinvestoinnit v. 2027. → <i>Ei toteutunut vuonna 2025.</i>
Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Pyhäjärven Callio tunnetaan yritysalueena valtakunnallisesti. Pääpaino sisällöllisessä ja positiivisessa markkinoinnissa yhdessä yritysten kanssa.	Callion tuomat uudet kontaktit kaupungille. → <i>Toteutuivat hyvällä tasolla.</i> Kaupunki markkinoi itseään aktiivisesti sekä paikallisesti että valtakunnallisesti → <i>Toteutui.</i>
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Aktiivinen hankekehittäminen ja aluekehitysvarojen hyödyntäminen. Ostopalveluna hankitaan resurssia yritys- ja rahoitusneuvontaan	Aluekehitysrahojen vuosittainen määrä → <i>Vuonna 2025 ei haettu uusia hankkeita.</i> Yrityspalvelupäällikön tulostavoitteiden toteutuminen → <i>Ei toteutunut sopimuksen mukaisesti, raportointia ei saatu.</i>

	Aluekehityspalveluiden yhteistointiminta elinkeinopalveluiden koordinoimana	Aluekehityspalveluiden ja investointitoiminnan yhteishankkeiden vaikuttavuus → Toteutui hyvin kaupungin ja tytäryhtiöiden toimesta, lisäkehitystä haetaan 3K-kuntien yhteistyöllä.
Resurssiviisuus inhimillisessä pääomassa	Yhteisöjä tuetaan hyödyntämään kehittämisrahoitusta. Päätöksenteko ja toiminta ovat kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta arvioivaa (EVA-menettely).	Saadun Leader-rahoituksen määrä. → Vuonna 2025 myönnettyt tuet yhteensä olivat 35.901 euroa. Laadittujen EVA-arviointien määrä → Kiinteistö Oy Rillankiven talouden tasapainottamisesta laadittiin erillinen EVA-arvio v. 2025.
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Osallistuvan budjetoinnin mallin kehittäminen	Osallistuvan budjetoinnin malli käytössä → Tavoite on toteutunut.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2025 + M	TP2025	TA2026
Asukasluku	4 756	4 706	4 720	4 720	4 553	4 580
Tulovero %	9,11	9,10	9,10	9,10	9,10	9,10
Koko maan keskim.tulov-%	7,37	7,47			7,54	7,57
Nettomenot €/asukas (kaupunginhallitus)	614	619			771	

3. PERUSTELUT

Kaupunginhallitus jakautuu kahteen alakohtaan, jotka ovat yleishallinto, elinkeinotoimi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämä vaikutti vuoden 2023 toimintakuluihin, verotuloihin sekä valtionosuuksiin huomattavasti. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut sekä talous- ja henkilöstöpalvelut siirtyivät kuntien omaksi toiminnaksi 1.10.2023 alkaen.

Raahen työllisyysalue on uusi työvoimaviranomainen 1.1.2025 alkaen. Se vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä alueellaan. Raahen työllisyysalueeseen kuuluvat Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Raahe, Reisjärvi, Siikajoki ja Siikalatva. Raahe on työllisyysalueen vastuukunta. Toimintamenojen kasvaminen vuonna 2025 johtuu pääasiassa työllisyysmenojen kasvamisesta.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Kaupunginhallitus	TP2023	TP2024	TA2025	TA2025 +muutos	TP2025	Poikk.	TA2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	427 173	445 912	241 300	241 300	290 497	49 197	266 000
Toimintamenot	-2 776 530	-2 905 989	-3 544 300	-3 638 580	-3 509 105	129 475	-3 436 756
Toimintakate (netto)							
Toimintakate Selänne	-570 255	-430 734					
Toimintakate (netto)	-2 919 612	-2 890 811	-3 303 000	-3 397 280	-3 218 608	178 672	-3 170 756
Poistot ja arvonalent.	-58 016	-58 259	-60 000	-60 400	-74 537	-14 537	-66 400
Tehtävän kokonaiskust.	-2 977 628	-2 949 070	-3 363 000	-3 457 280	-3 293 145	164 135	-3 237 156

Toimintatulojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

120,4 %
96,4 %

Yleishallinto

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yleishallinto sisältää keskushallinnon, työterveyshuollon, muun henkilöstöhallinnon, luottamusmiestoiminnan, yhteistyötoimikunnan, työsuojelun, palveluliikenteen, verotuksen, velkaneuvonnan, eri toimikuntien, vammaisneuvoston, kylien kehittämisen, vanhusneuvoston, työllistämisen sekä nuorten työpajatoiminnan määrärahavaraukset.

2. PERUSTELUT

Pyhjärven kaupunki on palkannut työllisyyskoordinaattorin, jonka tehtäviin kuuluvat myös kotoutumispalvelut. Työllisyysmäärärahoja käytetään yhteistyössä toimialueiden esimiesten kanssa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhjärven kaupunkistrategia 2030 asiakirjan 26.9.2022 § 72.

Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Se tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaa, valvontaa ja suunnittelua. Hallinto vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Vuonna 2024 päivitettiin Pyhjärven kaupungin hallintosääntö sekä Pyhjärven kaupunkikonsernin konserniohje. Taloustoimikunta valmisteli talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2025 – 2027.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2025 + muutos	TP2025	Poik- keama	TA2026
Tuloarv. ja määrät							
Toimintatuotot	427 173	445 912	241 300	241 300	289 159	47 859	266 000
Toimintamenot	-2 356 494	-2 566 445	-3 006 900	-3 101 180	-3 150 039	-48 859	-3 024 756
Toimintakate	-1 929 321	-2 120 533	-2 765 600	-2 859 880	-2 860 880	-1 000	-2 758 756
Poistot ja arvonal.	-58 016	-58 259	-60 000	-60 000	-74 537	-14 537	-66 400
Kokonaiskust.	-1 987 337	-2 178 792	-2 825 600	-2 919 880	-2 935 417	-15 537	-2 825 156

Toimintatuottojen toteutuminen, sis. rahoitus

119,8 %

Toimintakulujen toteutuminen, sis. rahoitus

101,6 %

Pyhjärven kaupungin osuus kunnallisesta maaseudun kehittämisestä

Kunnallinen maaseudun kehittäminen sisältää Pyhjärven kaupungin kustannusosuuden kuntien välisestä maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksesta. Määräraha sisältää varauksen sisäisistä palveluista maksettaviin kuluihin mm. vuokrat ym. ja varauksen aiemmista sopimusperäisistä eläkkeistä aiheutuviin kuluihin.

	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama	TA2026
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-73 059	-73 893	-71 900	-73 798	-1 898	-73 059
Toimintakate (netto)	-73 059	-73 893	-71 900	-73 798	-1 898	-73 059

Toimintakulujen toteutuminen

102,6 %

Henkilöstöjaosto

Vastuuelin: Henkilöstöjaosto
Vastuhenkilö: Henkilöstö- ja taloussihteeri

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisovaltaan kuuluvat henkilöstöasiat. Sen yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä ja muuta hallintoa koskevat asiat, jotka kaupunginhallitus on uskonut sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

HENKILÖSTÖSTRATEGIA		
PAINOPISTE	TAVOITE	ARVIOINTI / MITTARI
Työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilöstön osallisuus	Tehtäväkuvausten kehittäminen palkkausjärjestelmäuudistuksessa → <i>Tavoite on toteutunut. Tasopalkkamalli otettiin käyttöön vuonna 2025.</i>
	Varhaisen tuen mallin mukainen toiminta Tyytyväinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Työterveyshuollon palvelujen kehittäminen, paikallinen palvelupiste → <i>Tavoite on toteutunut, paikallinen palvelupiste on Pyhäjärvellä. Varhaisen tuen mallia käytettiin.</i>
Osaamisen varmistaminen	Henkilöstön ammatillinen kehittyminen Digiosaamisen vahvistaminen Vetovoimainen työyhteisö	Henkilöstölle yhteiset koulutukset koulutuslisenssin kautta → <i>Tavoite on toteutunut. Eduhousen koulutukset olivat käytettävissä koko henkilöstölle.</i>
Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen	Sisäisen tiedon kulun tehostaminen Johtamistaitojen ylläpitäminen Muutosten hallittu johtaminen	Esihenkilökoulutuksen toteuttaminen → <i>Tavoite on toteutunut. Esihenkilöille järjestettiin valmennusta, jonka aiheena oli Esihenkilöiden työurajohtaminen organisaation menestystekijänä.</i>

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ vuosina 2020 - 2025

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä 31.12. tilanteen mukaan

Vuosi	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Vakinainen henkilökunta						
Hallintopalvelut	11	11,5	11,5	11,5	12,5	13,5
Alueelliset maaseutupalvelut	4	4	4	4	4	3
Hyvinvointipalvelut	105	101	101	100	110	113
Tekniset palvelut	41	39	40	16	17	17
YHTEENSÄ VAKINAINEN	161	155,5	156,5	131,5	143,5	146,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt						
Hallintopalvelut	6	3	2	2	2	0
Työllistetyt	15	18	10	12	9	0
Hyvinvointipalvelut	32	46	67	75	66	62
Tekniset palvelut	7	10	9	2	2	3
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	60	77	88	91	79	65
KAIKKI YHTEENSÄ	221	232,5	244,5	222,5	222,5	211,5

Työllisyyden hoitaminen

Työttömien työnhakijoiden osuus oli tilinpäätösvuoden lopussa 14,8 % työvoimasta (263 henkilöä). Pitkittynyt työttömyys on yhä vaikea haaste Pyhjärvellä, sillä pitkäaikaistyöttömien määrä on noin 32 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Alle 25-vuotiaita työttömistä on 30 henkilöä ja yli 50-vuotiaita työttömiä oli 121 henkilöä.

Työttömyysasteet vuosina 2019 – 2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	11,5	14,6	11,9	12,4	12,8	14,1	14,8
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	11,1	13,6	10,9	10,9	12,6	12,8	13,6
työttömyys % Koko maa 31.12.	9,8	13,6	6,7	9,9	11,2	8,1	13,0

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2021–2025

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2021	4 962	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2022	4 828	1 883	39,0	1 650	87,6	233	12,4
31.12.2023	4 756	1 843	38,8	1 608	87,2	235	12,8
31.12.2024	4 709	1 805	38,3	1 550	85,9	255	14,1
31.12.2025	4 553	1 783	39,2	1 519	85,2	263	14,8

Pyhäjärven kaupungin osuus työmarkkinatuen kuntaosuudesta vuosina 2020 - 2024 sekä rahoitusvastuu perus- ja ansiopäivärahasta sekä työmarkkinatuesta vuodesta 2025 alkaen.

	2020	2021	2022	2023	2024	TP2025	TA2026
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	229 965	265 376	192 577	251 475	268 820		
Rahoitusvastuu (Kela), €						605 544	600 000

Kunnat rahoittavat vuoden 2025 alusta alkaen osan Kelan maksamista työttömyystuista eli työmarkkinatuesta ja peruspäivärahasta sekä työttömyyskassojen maksamista ansiopäivärahasta. Rahoitusvastuussa on kunnan, joka on merkitty työttömän vakituiseksi kotikunnaksi väestörekisteriin sinä päivänä, jona Kela tai työttömyyskassa maksaa tuen. Kunta maksaa työttömyystuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin työttömälle on maksettu työttömyystukea. Kunnan rahoitusosuus on 50 %, kun työmarkkinatukea on maksettu yli 700 päivää. Työttömyystukien maksupäivien kertymä jatkuu katkeamattomana silloinkin, kun työtön siirtyy työttömyystuelta toiselle. Maksupäivien kertymä nollautuu ja alkaa alusta vain, jos työssäoloehto täyttyy.

Pyhäjärven kaupunki myöntää lisäpalkkatukea yhdistyksille ja yrityksille, jotka palkkaavat pitkäaikaistyöttöminä olleita pyhäjärvisiä työttömiä töihin. Lisäpalkkatuen käyttö on lisääntynyt tiedottamisen myötä.

Nuorten kesätyöllistämisen kesätyöseteli on toimiva ratkaisu. Kesätyöinfo on järjestetty nuorille yhteistyössä hyvinvointipalvelujen ja Pyhäjärven 4H-yhdistyksen kanssa. Nuorten kesätyösetelihaussa on käytetty sähköistä hakua, jolla pyritään tehostamaan ja helpottamaan kesätyösetelin käyttöä.

Vuoden 2025 talousarvioon varattiin määräraha työttömien työmatkakulujen korvaamiseen.

Pyhjärven kaupungin tilinpäätös v. 2025 sisältää työllisyyden hoitamista koskevia määrärahoja seuraavasti:

Kesätyöllistäminen	Toimintatuotot, €	0
	Toimintakulut, €	-23 521
Työllistäminen	Toimintatuotot, €	34 783
	Toimintakulut, €	-84 482
Nuorten työpaja	Toimintatuotot, €	30 227
	Toimintakulut, €	-98 506
TE-palvelut	Toimintatuotot, €	
	Toimintakulut, €	-1 033 830
Työpaja	Toimintatuotot, €	265 388
	Toimintakulut, €	-309 727
Yhteensä	Toimintatuotot, €	330 398
	Toimintakulut, €	-1 550 066

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Vaikuttaminen työttömyysturvamaksuihin vuosittain	Työttömyysturvamaksut vähenevät vuosittain. €/vuosi → <i>Rahoituksesta aiheutuvia maksuja ei voi verrata vielä vuonna 2025, koska vuosi 2025 on ensimmäinen vuosi uudella rahoitusjärjestelmällä.</i>
	Verkostoyhteistyö työllisyysalueen, hyvinvointialueen, yritysten, yhdistysten ja julkisten toimijoiden kanssa työttömän henkilön työllistämiseen	Työttömyysaste laskee → <i>Tavoite ei toteutunut. Työttömyysaste 31.12.2025 oli 14,8 % (31.12.2025 oli 14,1 %).</i>
	Lähipalveluiden turvaaminen.	Lähipalvelujen määrä Pyhjäjärvellä. → <i>Lähipalvelupäiviä oli 711 kpl vuonna 2025.</i>
	Yritysten tukeminen työllistämislisän käyttöön	Työllistämislisän käyttömäärä €/vuosi → <i>Yritykset käyttivät Pyhäjärvi-lisää 6.278 euroa v. 2025.</i>
	Nuorten kesätyöllistämisen tukeminen	Kesätyöseteleiden käyttö €/vuosi → <i>Kesätyöseteleiden käyttö oli 12.600 euroa vuonna 2025. Kokonaisuudessaan kesätyöllistämisen kustannukset olivat 23.521 euroa.</i> Nuorisotyöttömät, osuus 18 – 24-vuotiaasta työvoimasta, määrä pienentynyt, tavoite 8,0 % → <i>Tavoite ei toteutunut. Nuorisotyöttömien osuus työvoimasta oli 9,5 % (25 alle 25-vuotiaasta).</i> Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24 -vuotiaat, määrä pienentynyt → <i>Nuorten työpajan toiminnalla on voitu vaikuttaa monen nuoren tulevaisuuteen tukemalla heitä.</i>
	Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksien hyödyntäminen	Oppisopimuskoulutusten määrää pystytään kasvattamaan tarpeita vastaavaksi → <i>Tavoite on toteutunut. Oppisopimuskoulutuksen määrää on pystytty kasvattamaan sekä kaupungilla että yrityksissä.</i>
	Työllistymispolkujen löytyminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (Nuorten Työpajatoiminta, TE-palvelut, Hyvinvointialue)	Tavoitteena on löytää työllistymispolku henkilöille, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseen. Tavoitteena 5 ihmistä / vuosi. → <i>Tavoite on toteutunut. On löydetty työllistymispolku yli 5 henkilölle vuonna 2025.</i> → <i>Koulutuskuntayhtymä Jedun kanssa on käyty neuvotteluja 4 kertaa vuoden 2025 aikana.</i>
	Koulutusmahdollisuuksien edistäminen kaupungissa	
	Rekrymessujen organisointi	→ <i>Tavoite toteutui. Rekrymessut toteutuivat vuonna 2025.</i>

Elinkeinopalvelut

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Elinkeinotoimi sisältää Pyhäjärven kaupungin ostamat elinkeinopalvelut Nihak ry:ltä (osan vuotta 2025), sekä Pyhäjärven Kehitys Oy:ltä sekä Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:ltä. Elinkeinotoimeen varattiin myös hankkeiden ja projektien omarahoitusosuudet sekä kaupungin maksuosuudet Leaderille.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Elinkeinotoimi € / asukas	87,1	72,1	113,9	75,0	90,0

3. PERUSTELUT

Elinkeinopalvelujen muihin yhteistoimintaosuuksiin varattiin yhteensä noin 0.32 M€, josta 77.000 euroa varattiin Nihak ry:n ostopalveluihin, 100.000 euroa Pyhäjärven Kehitys Oy:n ja Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n ostopalveluihin. Leader-kuntaosuuksiin varattiin 46.000 euroa. Nihakin alueelliset elinkeinopalvelut päättyivät 10.4.2025.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2025 +muutos	TP2025	Poik- keama	TA2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	0	0	0	0	1 173	1 173	0
Toimintamenot	-414 278	-339 545	-537 400	-537 400	-342 565	194 835	-412 000
Toimintakate (netto)	-414 278	-339 545	-537 400	-537 400	-341 392	196 008	-412 000
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-414 278	-339 545	-537 400	-537 400	-341 392	196 008	-412 000

Toimintakulujen toteutuminen

63,7 %

Pyhäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat kehittämishankkeet vuosina 2023 -2026

		TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
6301	Komujärven järvikunnostus		-9 000			
6302	Pyhäjoen kehittäminen		-657			
6326	Vihreän siirtymän investointihankkeid. edist.	-265		-10 000	-907	-9 252
	Muut hankkeet	-9 828	-12 027	-10 000	-7 590	-11 748
	Yhteensä	-10 093	-21 684	-20 000	-8 497	-21 000

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 ohjelma ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma hyväksyttiin toukokuussa 2022 ja ohjelman toimeenpano on käynnistynyt. Ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) toimet. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) toimet sisällytetään erikseen ohjelmaan myöhemmin tehtävällä ohjelmanmuutoksella. Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 -ohjelma tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä.

6326 Vihreän siirtymän investointihankkeiden edistäminen

	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Toimintatuotot						
Toimintamenot		-265		-10 000	-907	-9 252
Toimintakate (netto)		-265		-10 000	-907	-9 252

Hankkeessa edistetään maankäytön suunnittelun avulla tulevaisuuden mahdollisia aurinkoenergiainvestointeja, vihreän vedyn tuotantoinvestointeja ja bioenergian tuotantoinvestointeja Pihtiputaan, Pyhäjärven ja Kiuruveden alueella. Kyseessä on kolmen kunnan yhteishanke, johon on haettu Ympäristöministeriöltä avustusta vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämiseksi. Hankkeen hallinnoija on Pihtiputaan kunta.

6300 Talousarviovuonna alkavat projektit

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025	TP2025	TA2026
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-8 000	-9 828	-12 027	-10 000	-7 590	-11 748
Toimintakate (netto)	-8 000	-9 828	-12 027	-10 000	-7 590	-11 748

Pyhäjoen Vesistö ry on toteuttanut *Pyhäjärven alueen järvien hoitokalastus* -hankkeen, johon sisältyvillä toimenpiteillä on pyritty vaikuttamaan Pyhäjärven, Parkkimajärven ja Komujärven kalalajiston rakenteeseen kasvattamalla petokalojen osuutta suhteessa muuhun kalastoon. Hoitokalastuksella on vähennetty pohjaa möyhiviä särkikaloja. Poistokalastuksen mukana on poistunut samalla ravinteita, joista tärkeimpinä fosfori ja typpi.

Pyhäjärven vesistö ry on toteuttanut työn yhteistyössä Pyhäjärven kaupungin, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen, Vattenfall Oy:n ja Pyhäjärven osakaskunnan kanssa. Työn toteuttajana ja hankkeesta vastaavana on toiminut Pyhäjoen vesistö ry.

Pyhäjärven kaupungin rahoitusosuus vuodelle 2025 on ollut yhteensä 7.590 euroa. Rahoitusosuus on kattanut 15 % hankkeen kustannuksista. Muita rahoittajia ovat olleet Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Vattenfall ja Pyhäjärven osakaskunta. Hankkeen kokonaisbudjetti on ollut 50.600 euroa.

ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Vastuuelin: Maaseutulautakunta
Vastuhenkilö: Maaseutujohtaja Sirpa Laitinen

- 1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS**
 Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäväksi määräytyvät maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta.

Pyhäjärven kaupunki on maksajavirastosopimuksessa sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 (ns. maksajavirastoasetuksen) mukaisesti.

- 2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET**
 Kaupunginvaltuusto on 10.12.2024 § 86 hyväksynyt talousarviovuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet, sitovat määrärahat, tuloarvion ja tunnusluvut.

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Koulutus ja osaaminen	Henkilöstön jatkuvasta kouluttautumisesta huolehditaan	Toteutui, osallistuttiin aktiivisesti koulutuksiin, joita on kuukausittain, yhteensä 30 tilaisuutta.
	Koulutetaan viljelijöitä uuteen ohjelmakauteen	Toteutui, järjestettiin viljelijäkoulutuksia; joka kunnassa oli 1 tilaisuus.
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Selvitetään peltoviljelyn mahdollisuudet energian tuotantoon	Toteutui, tehtiin selvitys ja kartoitettiin nurmihehtaareiden määrä ja mahdollisuuksia energiantuotantoon.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Palvelu tukee kehitystyötä	Osallistuttiin yritysten kehittämiseen resurssien asettamissa rajoissa.
Mukaan vetävä toiminta-kulttuuri	Viljelijätapaamisia säännöllisesti ajankohtaisista aiheista	Toteutui; järjestettiin tapaamisia vähintään 4 kertaa; vuoden aikana oli 6 tilaisuutta.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yhteistyö ja vuorovaikutus	Pyhäjärven maaseutupalvelut huolehtii yt-alueen kuntien viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan	Toteutui; maksajavirastosopimuksen edellytykset täytettiin.
	Yhteistyötä tehdään naapuri yt-alueiden kanssa	Toteutui; yhteistoimintasopimus oli voimassa Nivalan YT-alueen kanssa.

Tavoite / toimenpide	Toteutunut
1.aktiivitulojen säilyminen (368)	347 aktiivituloa
2.peltohehtaarien säilyminen (23 344)	23 097,41 hehtaaria
3.maksetun tuen määrä (20 198 521)	18 141 466 euroa
4.tukipäätösten lukumäärä (2 680)	2 632 kirjallista päätöstä

Tunnusluku / mittari	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025+M	TP 2025	TA 2026
Aktiivitulat	367	348	348	348	347	348

3. PERUSTELUT

Toimivien maatiloiden lukumäärän väheneminen on jatkunut, mutta tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Sukupolvenvaihdoksia alueella tehtiin vain yksi, tämä oli Pyhäjärvellä. Toiminnan muutti osakeyhtiöksi tai maatilayhtymäksi alueella 3 tilaa. Koulutus- ja muita kehittämistilaisuuksia on järjestetty yhteistoimintatahojen kanssa. Toimistot ovat olleet avoinna kaikilla paikkakunnilla. Maatilojen talouteen kohdistuu edelleen epävarmuutta mm. myyntituotteiden tuottajahinnat eivät ole nousseet kustannusten nousua vastaavasti.

Euroopan unionin uusi rahoituskausi ja uudet ehdot otettiin käyttöön vuoden 2023 alusta. Uusi kausi ja uudet ehdot vaativat jatkuvaa uusien tukijärjestelmien opiskelua ja viljelijöiden kouluttamista.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista (91 %). Toimielimen toiminnasta aiheutuva kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki isäntäkuntana laskuttaa muita sopijakuntia.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Poikk.	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	221 091	216.114	238 000	234 645	-3 355	238 000
Toimintamenot	-221 091	-216.114	-238 000	-234 645	3 355	-238 000
Toimintakate (netto)	0	0	0	0		0

Toimintatuottojen toteutuminen

98,5 %

Toimintakulujen toteutuminen

98,5 %

Tehtävät on toteutettu suunnitellun budjetin mukaisena ja jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on toimihenkilöiden loma-aikojen järjestelyjä lukuun ottamatta virka-aikainen asiakaspalvelu koko tilivuoden ajan.

Vuonna 2025 tiloille maksetun EU- ja kansallisen tuen määrä on ollut 18.141.465,70 euroa (v. 2024 19.370.502,16), josta Haapajärvelle 7.012.135,05 euroa, Pyhäjärvelle 4.169.375,98 euroa ja Reisjärvelle 6.959.954,67 euroa.

Maaseututoimi on vuoden 2025 aikana huolehtinut valtuustojen päätösten mukaisesti maksullisen lomituksen avustuksen maksujen valmistelusta tukeen oikeutetuille yrittäjille. Kunnan tukea on maksettu de minimis avustuksena maatalouden alkutuotannon alalla toimiville mikroyrityksille ja sen varmistamiseen, että työvoimaa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tuki on mahdollistanut lomittajien työtä Reisjärvellä noin 3022 (v. 2024 tunnit 3610) lomitustuntia ja Pyhäjärvellä on tuetusti tehty noin 2264 (2109) tuntia. Haapajärven kaupunki ei vuonna 2025 tukenut maksullisen lomitussavun käyttämistä.

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät yksimielisesti maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken järjestämisvastuun vastaanottavana kuntana ollessa Pyhäjärven kaupunki sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien 1.1.2013 alkaen sekä muiden maaseudun kehittämispalvelujen järjestämisestä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yhteistoiminta-alueen kokouksessaan 27.6.2012 ja yhteistoimintasopimuksen 29.10.2012.

HYVINVOINTIPALVELUT

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. Hyvinvointilautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta, toisen asteen koulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä taiteen perusopetuksesta. Opetustoimen lisäksi lautakunta vastaa kansalaisopiston ja vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta. Vapaa-aikapalvelut sisältävät liikuntatoimen, kulttuuri- ja nuorisopalvelut sekä kirjaston palvelujen tuottamisen.

Tavoitteena on antaa lapsille turvallinen kasvuympäristö ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja turvata kaikenikäisten mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja elämän eri tilanteissa tarvittavien tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä luoda edellytyksiä kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	<p>Toinen aste Sähköisten järjestelmien nykyistä laajempi hyödyntäminen.</p> <p>Vapaa-aikapalvelut Digitaaliset hyvinvointipalvelut</p> <p>Yhteiset Eri teemaviikkojen tapahtumien koordinointi ja digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen</p>	<p>Toteutui / Wilmaan uusia toimintoja, paljon digiopetusmateriaalia käytössä, kaikille opiskelijoille hankittiin Bookbeat-tunnukset (e-kirjat)</p> <p>Toteutui / Käytössä Sportyplanner-sovellus ja Inbody-mittauslaitteisto.</p> <p>Toteutui / Kulttuuripalvelujen toiminta-avustushakemuksia 5 kpl, kohdeavustushakemuksia 6 kpl. Kulttuuripalkintoehdotuksia 2 kpl</p> <p>Toteutui / Lasten ja nuorten kulttuuriviikot / 1 kpl kulttuuripalvelut (100 hlöä), 14 tahoaa</p> <p>Valtakunnallinen Mental Health Art Week 1 kpl, yht. työ Mieli ry. 30 hlöä.</p> <p>Vanhusten viikko.14 kpl. 10 tahoaa. 60 hlöä.</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön viikko, 1 kpl, 200 hlöä.</p> <p>Kirjaston näyttelykävijämääriä seurataan kirjastolaskurin avulla suhteuttaen, lisätty vieraskirjan lukema +20 % Tiedotettu digitaalisesti mm. näytöillä, somessa.</p>
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Perusopetus Taloudellisesti ja pedagogisesti tehokkaat ryhmäkoot	<p>Ei toteutunut / Yleisopetuksen opetusryhmien keskipitoisuus 17 opp./ryhmä. (15)</p> <p>Toteutui / Tuntikehyks perusopetuksessa väh. 2,0 h/oppilas (2,2)</p> <p>Perusopetuksen TEA-viisarin tulos > 73 / raportoidaan TP2026</p>

	<p>Toinen aste Kurssitarjottimen pitäminen monipuolisena ja houkuttelevana talouden resurssien puitteissa</p> <p>Vapaa-aikapalvelut Hankinnat yhteistyössä lähialueiden kanssa.</p> <p>Kulttuuripalveluiden hankintana sama palvelu eri ikä- ja kohderyhmille.</p> <p>Liikuntapalveluiden yhteistyö paikallisten yrittäjien kanssa</p> <p>Tilojen tehokas ja monipuolinen hyödyntäminen.</p>	<p>Toteutui / Kurssit / oppilas yli 2,0 / (2,58 per opiskelija)</p> <p>Ei toteutunut / Yhteishankintojen määrä (ei yhteishankintoja)</p> <p>Toteutui / Hankintojen/tuotantojen määrä 3 kansanmusiikkikonserttia: 2 hoitokodit, 1 avoin 3 kansanmusiikkikonserttia: 1 vaka, 1 hoitokoti, 1 avoin</p> <p>Toteutui / Aikuisliikunta toteutettu yhteistyössä liikunta-alan yrittäjien kanssa.</p> <p>Toteutui osittain / Käyttöaste / Kolmeen kulttuuritapahtumaan tila vuokrattuna (Woltti, VPK). Tapahtumatiloina mm. srk keskus (5), Ikosen koulu (5), Keskuskoulu (2). Näyttelyt kirjastossa kuukausittain.</p>
Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	<p>Varhaiskasvatus Päiväkotimuskaritoiminta</p> <p>Perusopetus Kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen</p> <p>Salmen koulun vanhempainyhdistyksen toiminnan käynnistämisen edistäminen</p> <p>Yhteistyö yhdistysten, yritysten, seurakunnan ja vapaa-aikapalveluiden kanssa.</p> <p>Toinen aste Opiskeluhoollon kehittäminen</p> <p>Vapaa-aikapalvelut Monipuolinen aikuisliikuntatarjonta</p> <p>Maksuttomat hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palvelut lapsille, nuorille ja ikäihmisille</p>	<p>Toteutui / Muskariryhmien ja osallistujien määrä / (9 muskariryhmää, 147 lasta).</p> <p>Toteutui osittain / Vanhempainiltojen kävijämäärä (pysyi ennallaan)</p> <p>Ei toteutunut (kesken)</p> <p>Toteutui / Tapahtumien, vierailujen ja teemapäivien määrä (useita)</p> <p>Toteutui / Opiskeluhoitoryhmän kokoukset 2–4 krt. lukukaudessa (4 krt.)</p> <p>Toteutui / 5 ohjausryhmää, joissa käyntikertoja 200–250 / vko.</p> <p>Toteutui / tavoitetut asiakkaat, asiakasmäärät Minitaidekaapit vakassa (300). Teatterileiri alakouluikäisille (12). Runoesitykset Karpalokodissa (20) ja Virkkulassa (7). Kansanmusiikkikonsertit Attendossa (18) ja Karpalokodissa (20). Kansanmusiikkikonsertti Kaislarannassa (25). Vanhustenviikon kulttuurikytti palveluliikenteen autossa (30).</p> <p>Lasten ja nuorten palvelut: -Harrastamisen Suomen malli: 24 ryhmää</p>

	<p>Kohdennetut vapaa-ajan palvelut Etsivä nuorisotyö Nuorisotyö kouluilla Erityisuintikortti Liikuntapassi Liikunta- ja elintapaohjaus</p> <p>Hoivamusiikkitoiminta ikääntyneiden kotihoidossa</p> <p>Päiväkotien ja koulujen esitykset ja näyttelyt</p> <p>Vanhusten viikon tapahtumat EPT-viikon tapahtumat</p> <p>Kirjastopalvelut Yhteistyö vapaa-aikapalveluiden, varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa</p> <p>Yhteiset Aktiivinen viestiminen palveluista</p>	<p>-Alle koulukäisten liikunta: 4 ryhmää -Move!-liikuntaneuvonnan hanke -Lasten uintivuorot: 2 883 käyntikertaa -Nuorten kuntosalivuorot: 1 600 käyntikertaa -Lasten liikuntasalivuorot: 34 vuoroa/vko</p> <p>Ikäihmisten palvelut: -Ohjattu liikunta: 8 ohjausryhmää/vko -Liikuntasalivuorot: 10 vuoroa/vko -Maksuton viriketila, Nuokkari</p> <p>Toteutui / -Tavoitetut asiakkaat: 27 kpl -Koulunuorisotyö viikottaista -213 myytyä korttia, 5 000 käyntikertaa -317 myytyä passia, 11 000 käyntikertaa -Ohjattuja asiakkaita: 24 kpl</p> <p>Toteutui osittain / Käyntikerrat, asiakasmäärät: Päivätoiminnassa 8 kertaa (60), ei kotihoidon käyntejä.</p> <p>Toteutui / Esitysten määrä, osallistujamäärä 0.–6.lk teatteriesitys, 2 esitystä, 309 lasta. Vakan teosten näyttely Lasipalatsin ikkunoissa. Oulun taidemuseon 2 minitaidekaappia, 300 lasta. Päiväkotien kansanmusiikkikonsertti, 70 lasta.</p> <p>Varhaiskasvatus: Kansanmusiikkiyhtye Rällän kansanmusiikkiesitys, 4xTaika Teatteriesitys, Nelli ja Niilo Pellepariskunnan esitys. Joulun lapsen silmin-taidenäyttely.</p> <p>Toteutui / Tapahtumien ja kävijöiden määrä / 7 kaupungin tapahtumaa, joissa 85 kävijää. Selvät saundit, 200 kävijää.</p> <p>Toteutui / Tapahtumien ja kävijöiden määrä / Kihuviikon esitys seurakuntakeskuksella yht. työ kulttuuripalvelut ja kirjasto. Tapahtumia 8 kpl, kävijöitä 550.</p> <p>Toteutui / Julkaisujen ja medianäkyvyyden määrä, markkinointimateriaali ja kohdentami- nen / Pyhäjärven FB ja IG, somen seuraaja- määrät kasvaneet. Infonäytöt 5 kpl, kaupun- gin kesän tiedotuslehti 3758 kpl sis. 150 kpl kaupungin irtonumeroita (tilaajille ja peittoja- kelu taajama-alueille). Talven infolehti 150 kpl. Suoraa kohdennettua viestintää tapahtu- missa.</p>
Sivistyksestä virtaa	Varhaiskasvatus Lasten erityistarpeisiin vastaaminen	Toteutui / VEO- ja Vakapeo-palvelujen toteutuminen

	<p>Perusopetus Opetuksen laadun turvaaminen</p> <p>Toinen aste Opetuksen laadun ja houkuttelevuuden varmistaminen</p> <p>Kulttuuripalvelut Eri asiakasryhmät huomioiva monipuolinen tarjonta, alueellinen yhteistyö</p> <p>Kulttuuripalveluja taajaman ulkopuolella yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa</p> <p>Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu2026</p> <p>Yhteiset Kasvun ja oppimisen tuen Pyhäjärven malli</p> <p>Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä</p>	<p>Toteutui / Päätötodistus 100 % oppilaista /</p> <p>Ei toteutunut / Yo-kirjoitusten tulos valtakunnallisesti keskitason yläpuolella</p> <p>Lukion kehittämissuunnitelman toimeenpano jatkuu, markkinointia kehitetään ja opiskelijamäärä onkin nousussa.</p> <p>Toteutui / Asiakaspalautteet / kerätty vanhustenviikon konsertin yhteydessä (20 kpl)</p> <p>Ei toteutunut / Haettujen hankkeiden määrä / (ei haettuja hankkeita)</p> <p>Yhteistapahtumien ja -hankkeiden määrä Kehittämisspäivät Rokualla/ Kaipo-hanke Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia; Kulttuurin kumppanuus- ja kehittämispöytä, Kalajoella, 1 työpaja Pyhäjärvellä Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle; 0 lk. sirkuspaja, 1. lk. sanataidepaja, 3–4 lk. 4 kuvataidepajaa, 5 lk. musiikkipaja</p> <p>Toteutui / Kulttuuriavustuksella Latvasen valokuvanäyttely ja Kirkonkylän kulttuuripäivä. Ollintuokio Ruotasella.</p> <p>Toteutui / Oulu2026-teemat huomioitu kaupungin kulttuuripalveluiden avustusten myönnössä / Myönnetty Oulu2026-avustukset (TS) 0 kpl Luonto- ja kulttuurimatkailutuotteistamisen työpaja Ruotasella. Paikallinen työryhmä kokoontui 2 kertaa. Avajaistyöryhmä kokoontui 8 kertaa. Tiedottamista tilaisuuksissa ja ohjelmasparrausta.</p> <p>Malli hyväksytty (TS) / Raportoidaan TP2026</p> <p>TEA-viisareiden positiivinen kehitys (TS) / raportoidaan TP2026 Kansainvälinen kahvila (työllisyys-, kotoutumis- ja kulttuuripalvelut, srk) kokoontui 8 kertaa. Taidepolku Korhosenniemessä.</p>
<p>Kantokykyinen palvelutuotanto</p>	<p>Yhteiset Ennakoidaan Pyhäjärven ja alueen ikärakenteen muutos ydintoimintojen laatu- ja kehitystavoitteet huomioiden.</p>	<p>Toteutui / Arvio lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden määrän kehityksestä ja sen vaikutuksista varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden toimintojen järjestämisen taustalla</p>

	Yhteistyö perusopetuksen ja lukion kesken	Toteutui osittain / Yhteistyöhankkeiden määrä / yhteistä henkilökuntaa lukiolla ja perusopetuksessa 14 opettajaa, koulusihteri ja kouluvalmentaja, säännöllisesti yhteistä toimintaa
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Yhteiset Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistuminen toiminnan suunnitteluun.</p> <p>Toinen aste Tapahtumajärjestäminen osaksi lukion yrityskasvatusta</p> <p>Vapaa-aikapalvelut Liikuntaraadin toiminnan kehittäminen (järjestöt, seurat, yrittäjät).</p> <p>Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään eri ikä- ja väestöryhmien osallisuutta</p> <p>Vapaa-ajan koulutus Tanssiopiston toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen</p> <p>Yhteiset Yhteistyötapaamiset paikkakunnalla ja alueellisesti</p>	<p>Toteutui / Kyselyt, oppilaskunnan osallistumisen aste / Remonttiin liittyvät kyselyt, välinehankintoihin liittyvät kyselyt, oppilaskunta ja opiskelijakunta kokoontuvat säännöllisesti, nuorten vaikuttajaryhmän kokoontumisten määrä (11 krt.)</p> <p>Toteutui / Yhteistyötapahtumien määrä (järjestöt, yritykset, kaupunki) / 5 kpl, lukiolaiset mukana jouluaavajaisissa ja kaupungin itsenäisyyspäiväjuhlassa sekä järjestivät joulumyyjäiset, vapputapahtuma, yrittäjäyyspäivä</p> <p>Toteutui / Liikuntajärjestöjä paikalla: 3 kpl Yrittäjiä paikalla: 3 kpl</p> <p>Toteutui / Tapahtumien määrä 75 kpl, kävijämäärä 9703 hlöä Palautteet / kyselyt ja niiden käsittely</p> <p>Tanssiopiston opiskelijamäärä vähintään 2024 tasolla (TS) / raportoidaan TP2026</p> <p>Toteutui / yhteistyöhankkeet / tapaamiset Kaipo-hanke 3, Oulu2026 35, LuMaku-hanke 9, Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle-hanke 6 POPkulta-verkosto 10, Nuori kulttuuri Roots 1, Aili-verkosto 3, Oulun museo- ja tiedekeskus 5</p>
Viihtyisä elinympäristö	<p>Yhteiset Aktiivinen puuttuminen ilkivaltaan</p> <p>Kouluympäristön viihtyvyyden ja liikunnallisuuden kehittäminen</p> <p>Kulttuuripalvelut Kulttuuritapahtumat kylillä</p> <p>Yhteiset Positiivisen elinympäristön tunnettuuden lisääminen</p>	<p>Ei toteutunut / Ilkivaltatapausten määrän lasku (tapausten määrä kasvoi)</p> <p>Toteutui / Hankintojen ja toimenpiteiden määrä (suurempia yht. 3 kpl) / Vikusten oppilaskunnan keinualoite, eskarilaisten penkkialoite, Keskuskoulun ruokasalin peruskorjaus, välineistöä hankittu välituntiliikuntaa varten</p> <p>Toteutui / Eri kylillä järjestetyt tapahtumat Kulttuuriavustuksella Latvasen valokuvanäyttely, Ollintuokio Ruotasella ja Kirkonkylän kulttuuripäivä). Taidereitti Korhosenniemessä/kirkonkylällä</p> <p>Toteutui / Viestintänostojen määrä Viestintänostoja viikoittain, tilattu markkinointivideo 9 lk:lta yht. työssä Pyhjäjärven Kehityksen kanssa.</p>

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Taiteen prosenttiperaatteen soveltaminen hyvinvointitalohankkeessa viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden lisäämiseksi.	Ei toteutunut
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Yhteiset Henkilöstön osaamisen kehittyminen	Toteutui / Hyvinvointipalveluiden koulutussuunnitelman toteutuminen

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Yhteiset Yhteistyön kehittäminen ammatillinen koulutus/täydennyskoulutus Toinen aste Kajaanin ammattikorkeakoulun peli- ja tietojenkäsittelyalan ja lukion harrasteakatemian yhteistyön tiivistäminen	Toteutui / Toteutuneet koulutukset (3 kpl alueellisia) Toteutui / Kajaanin AMK:n edustajat vierailivat lukiolla tammikuussa 2025 ja toukokuussa rehtori ja esports-ryhmä kävi Kajaanissa peliprojektien esittelypäivässä ja pelitestaustapahtumassa
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Kesäpyhäkkäiden kumppanuuspöydät	Toteutui / Kyselyt, osallistujamäärät / Kaupunki ja kyläneuvosto järjestivät kesäasukastapaamisen / 60 hlöä
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen	Ei toteutunut / Lasten kyselytunti tai lapsiparlamentti / (aikatauluhaasteet)

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2025 + muutos	TP2025	TA2026
Nettomenot €/asukas	2 536,14	2 564,71	2 605,22	2 592,50	2 666,97	2 675,67

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA2025 +muutos	TP 2025	Poikk.	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	462 042	489 704	609 772	609 772	682 713	72 941	499 617
Toimintamenot	-12 523 930	-12 558 101	-12 906 387	-12 846 387	-12 876 413	-30 026	-12 822 783
Toimintakate	-12 061 888	-12 068 397	-12 296 615	-12 236 615	-12 193 701	42 915	-12 323 166
Valtionosuudet					76 148	76 148	80 000
Laskenn. kust.					-24	-24	-13
Poistot	-12 266	-8 829			-25 126	-25 126	-11 400
Kokonaiskust.	-12 074 154	-12 077 226	-12 296 615	-12 236 615	-12 142 702	93 913	-12 254 579

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

112,0 %
100,2 %

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Hyvinvointilautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön koordinoinnista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on poikkihallinnollista ja monialaista yhteistyötä kaupungin toimialojen, järjestöjen, yritysten, yksityisten toimijoiden, hyvinvointialue Pohteen sekä muiden julkisorganisaatioiden kesken. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä otetaan huomioon kaupungin omien tavoitteiden lisäksi hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman painopisteet (suhteet toisiin ihmisiin, arjen raha-asiat sekä mielen ja kehon hyvinvointi).

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen moniammatillinen työryhmä vastaa operatiivisen tason toimintojen toimeenpanon yhteensovittamisesta ja seurannasta sekä tilannekuvan muodostamisesta. Sen ohjaamana työskentelee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä, johon kuuluvat hyvinvointijohtaja, yhteisöasiamies, kulttuurituottaja ja vapaa-aikapääällikkö.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja lapsi- ja perhepalveluiden työryhmä (HYTE/LAPE-työryhmä) sekä ehkäisevän päihdetyön työryhmä (EPT-työryhmä) ovat kokoontuneet säännöllisesti. Työryhmissä on käsitelty Minun arkeni ja elämäni -kyselyn tuloksia, ZekkiProkyselyn tuloksia sekä keväällä tehdyn päihdetilannekyselyn tuloksia. Tuloksia hyödynnettiin laajassa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa. Lisäksi työryhmä järjesti vaikuttamistoimielimille työpajan, jossa keskusteltiin hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä. Myös näitä tietoja hyödynnettiin suunnitelmassa. HYTE/LAPE-työryhmästä muodostettiin syksyllä 2025 paikallisen perhekeskustuksen johtoryhmä.

Työryhmät ovat myös nostaneet esiin ajankohtaisia hyvinvointiteemoja, teemapäiviä tai arjessa nousseita ilmiöitä esiin eri kanavia pitkin. Samalla on tuotu esiin kunnassa monitoimijaisesti tehtävää hyvinvointityötä. On aktiivisesti osallistuttu Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman valmisteluun erilaisten maakunnallisten teemaverkostojen kautta. Uutena Pohteen vetämänä teemaverkostona aloitti ikääntyneiden hyte-foorumi, johon myös Pyhäjärvi osallistuu.

Syksyllä 2025 suunniteltiin positiivisen viestinnän kampanjaa osana hyvinvointisuunnitelman toimeenpanon valmistelua. Kampanja aloitettiin tammikuussa 2026. Loppuvuodesta 2025 suunniteltiin myös Hei me liikutaan! -kampanjaa, joka käynnistyi niin ikään tammikuussa 2026. Laajan alueellisen Virkeästi arjessa -hankkeen toiminta Pyhäjärvellä käynnistyi elokuussa, kun hankkeen työntekijä aloitti työnsä. Alkusyksystä hanketta tehtiin tutuksi eri tilaisuuksissa, vaikuttamistoimielinten kokouksissa sekä tiedottamalla tulevasta toiminnasta eri tiedotuskanavien kautta. Alkusyksystä järjestettiin myös vapaaehtoisten koulutus, ja ensimmäinen ryhmä aloitti lokakuussa.

Hyvinvointijohtaja ja yhteisöasiamies ovat myös mukana rannikon ja eteläisen alueen kuntien hyte-yhdyshenkilöiden verkostossa, jonka avulla kehitetään kuntien välistä hyvinvointityötä. Verkosto myös julkaisee kahden kuukauden välein hyvinvointiuutiset-uutiskirjettä kuntien verkkosivujen ja sosiaalisen median kautta. Hyvinvointijohtaja on osallistunut kuntien, Pohteen ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen toimeenpanoon sivistys- ja kulttuuripalveluiden sekä sosiaali- ja terveystalveluiden yhteistyön kehittämisen osalta.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kokonaisuutena	Toteutui pääosin / Indikaattorien kehittyminen positiivisesti (HYTE-kertoimen indikaattorit), TEA-viisarin tulokset /

	<p>Uusien kumppanuuksien hakeminen palvelutuottajista, järjestöistä, hankerahoituksista</p> <p>Ikäihmisten matalankynnyksen voima- ja tasapainoryhmien vakiinnuttaminen</p> <p>Kuntalaisten digitaitojen vahvistaminen</p> <p>Hyvinvointipäivien järjestämisen tukeminen kylien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä</p> <p>Lasten ja nuorten kokeman yhteisöllisyyden positiivinen kehitys</p> <p>Lukemisen ja kirjoittamisen taitojen parantuminen</p> <p>Hyvinvointitaitojen kehittyminen</p> <p>Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn parantuminen</p>	<p>HYTE-kerroin: 62 (v.2024) -> 69 (v.2025) TEA-viisari: Kuntajohto 83 (v.2023 -> 74 (v.2025) Kulttuuri 80 (v-2023) -> 87 (v.2025)</p> <p>Toteutui / Kumppanuuksien määrän kehittyminen (uusien kumppaneita +2)</p> <p>Toteutui / Ryhmien määrä / yht. 8 ryhmää</p> <p>Toteutui osittain / Osallistajakyselyt Digituokioita on järjestetty kirjastolla noin kerran kuussa. Lisäksi järjestetty yhteiskatsomo valtuustosalin Pohteen digipalvelut tutuksi -tilaisuuteen vanhustenviikolla</p> <p>Toteutui / Järjestettyjen hyvinvointipäivien määrä / (2 kpl), ei uusia toimijoita. Yhdellä kylällä toiminta vakiintunutta.</p> <p>Toteutui osittain / Kouluterveyskyselyn tulokset (TS) /</p> <p>Toteutui / Kouluterveyskyselyn tulokset (TS)</p> <p>Toteutui / Kouluterveyskyselyn tulokset (TS)</p> <p>Toteutui / Move!-mittausten tulokset / yhteistulos parani välillä 2024 ja 2025 2,4 prosenttiyksikköä.</p>
Sivistyksestä virtaa	<p>Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään osallisuutta eri ikäryhmissä</p> <p>Suunnitelma kulttuurireseptin käytöstä</p> <p>KAIKU-kortin käyttöönotto</p>	<p>Toteutui osittain / Tapahtumien ja osallistujien määrän kehitys. tapahtumakävijöitä n.2200 vähemmän kuin edellisvuonna. Kv-kahvilan kävijämäärä kasvoi, näyttelykävijöiden kasvu (vakan kiertonäyttelyt, Lamminahon näyttely, taidereitti, PP Bulevardin taideseinä uutena). Ei kesäteatteriesityksiä. Tapahtumia vähemmän.</p> <p>Ei toteutunut (aikatauluhaasteet)</p> <p>Toteutui</p>
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Järjestetään asukas-/käyttäjäraateja tapahtumien yhteydessä informaation jakamiseen ja kuntalaisten osallistamiseen.</p>	<p>Toteutui / Vaikuttamistilaisuuksien määrä Kihuetkot, Palautekysely vanhustenviikon toteuttamisesta. Kansainvälisen kahvilan kehittäminen ystävyyskahvilaksi yht. työssä maahanmuuttopalvelut, srk, Vapaaehtoistoiminnalla yhdenvertaiseen osallisuuteen -hanke Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston penkkikahvila Kihupäivillä. Kohtaamiskahvit 7krt.</p>

	<p>Lisätään kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia.</p> <p>Kehitetään kuntalaisiin kohdistuvaa viestintää ja sen monitahoisuutta</p> <p>Järjestötapaamisia pidetään säännöllisesti ajankohtaisella teemalla</p> <p>Osallistuva budjetointi</p> <p>Yhdistystoimijoiden ja vapaaehtoisten jaksamisen vahvistaminen</p> <p>Kaupungin palvelutietojen viimeistely palvelutarjottimille</p> <p>Yhdistysten aktivointi Lähellä.fi käyttöön</p>	<p>Toteutui osittain / TEA-viisarin osallisuutta koskevien mittareiden positiivinen kehitys (TS) / kuntajohto osallisuus 58 (v.2023) -> 50 (v. 2025) kulttuuri osallisuus 67 (v.2023) -> 75 (v.2025)</p> <p>Ei toteutunut / Viestintäsuunnitelma hyväksytty / (aikataulu, resurssit)</p> <p>Toteutui / Hyte-viestinnän julkaisut eri kanavissa (35 kpl)</p> <p>Toteutui / Järjestötapaamisia min. 3 kpl/vuosi / 3 kpl, lisäksi järjestettiin teemakohtaisia tapaamisia, joihin kutsuttiin yhdistyksiä mukaan</p> <p>Toteutui</p> <p>Toteutui / Hankkeet, toimenpiteet Oulu2026 työryhmän huomioiminen, Jaksamisen jäljillä -hankkeen pilotissa mukana 1 yhdistys, hanke vierailut yhdistystapaamisessa sekä markkinoitu hankkeen järjestämiä webinaareja.</p> <p>Toteutui osittain (kesken)</p> <p>Toteutui / Yhdistyksille järjestetty käyttöönnoton tukitilaisuuksia ja tiedotettu valtakunnallisista tilaisuuksista. Tehty myös kysely opastuksien tarpeeseen liittyen. Pyhäjärvisiä yhdistyksiä kirjautuneena palveluun 8 kpl.</p>
Viihtyisä elinympäristö	Yhteisöllisen ja turvallisen senioriasumisen tarjoaminen taajamassa	<p>Toteutui / Senioriasuntojen täyttöaste 64 %</p> <p>Toteutui / Kaatumisen ehkäisy -indikaattori (hoitojaksojen määrä laski)</p>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Esteettömyyden edistäminen luontoreiteillä	Toteutui / Korhosenniemen esteetön osuus yhteistyössä seurakunnan kanssa.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	<p>Päivitetyn Pyhäjärven HYTE-mallin jalkauttaminen</p> <p>Aivoterveyttä ja henkistä hyvinvointia edistäviä tapahtumia järjestetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa</p>	<p>Toteutui / työpajoja 2 kpl</p> <p>Hyte-kertoimen indikaattoreiden positiivinen kehitys (TS) / raportoidaan TP2026</p> <p>Toteutui / Tapahtumien määrä, yhteistyötahojen määrä Jaettu Suomenselän muisti ry:n julkaisuja Aivoviikolla sekä</p>

	Ikääntyneiden arjen toimintakyvyn vahvistaminen	Muistiviikolla. Finger-toimintaryhmä aloitti elokuussa. Toteutui / Yhteistyöhankkeet / 2 kpl, Finger-toimintaa mukaileva ryhmätöiminta, Virkeästi arjessa -hanke
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Hyvinvointia mittaava kuntalaiskysely kerran valtuustokaudessa Osallisuus- ja yhteisöohjelma hyväksytty	Toteutui / Hyödynnetään Minun arkeni ja elämäni -kyselyn, ZekkiPro-kyselyn sekä päihdetilannekyselyn tuloksia Ei toteutunut (aikatauluhaasteet)

Hyvinvointipalvelujen hallinto

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointipalvelujen hallinnon tehtävänä on tukipalvelujen tuottaminen varhaiskasvatukselle, opetuspalveluille ja vapaa-aikapalveluille sekä hyvinvointilautakunnan valmistelu- ja esittelytehtävät. Yhteisöasiamies vastaa kunta-järjestöyhteistyön koordinoinnista sekä avustaa mm. hankesuunnitelmien laadinnassa ja rahoitushauissa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TA2025 +M	TP2025	TA2026
Nettomenot €/asukas	78,09	66,91	62,24	62,24	89,52	76,12

3. PERUSTELUT

Hyvinvointilautakunnan hallintoon sisältyvät hyvinvointilautakunnan kokoukset, hyvinvointijohtajan, opetuspalvelujen sihteerin ja yhteisöasiamiehen tehtävät. Lisäksi varauduttiin hyvinvointipalveluiden kokonaisuuden lähitulevaisuuden sihteeritarpeeseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Tuloarviot ja määrärahat	TP2023	TP2024	TA2025	TA2025 +muutos	TP2025	Poikk.	TA2026
Toimintatuotot		39 800	68 000	68 000	116 241	48 241	114 800
Toimintamenot	-359 123	-346 067	-361 768	-361 768	-498 721	-136 953	-452 035
Toimintakate (netto)	-359 123	-306 267	-293 768	-293 768	-382 480	-88 712	-337 235
Poistot ja arvonalent.	-12 266	-8 829			-25 126	-25 126	-11 400
Tehtävän kokonaisk.	- 371 389	-315 096	-293 768	-293 768	-407 606	-113 838	-348 635

Toimintatulojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

170,9 %
137,9 %

Varhaiskasvatus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hoijakan päiväkodinjohtaja, Muksuteekin päiväkodinjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuus, jossa painottuu pedagogiikka. Se on osa suomalaista koulutusjärjestelmää ja merkittävä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

Pyhäjärvellä varhaiskasvatuspalveluihin kuuluivat vuonna 2025 seuraavat kokonaisuudet; päiväkotihoido, vuorohoido päiväkodissa, esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus, perhepäivähoito, avoin varhaiskasvatus sekä lasten hoidon tuet. Mikäli lapsi asuu ja oleskelee kahdessa kunnassa, hänellä on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen molemmissa kunnissa.

Elokuusta 2025 alkaen Pyhäjärvellä on toiminut kaksi päiväkotia: päiväkotia Hoijakka ja päiväkotia Muksuteekki. Täydentävä varhaiskasvatus on toiminut 7.8.2025 alkaen Hoijakan alaisuudessa. Aamutoiminta järjestetään Hoijakassa ennen esiopetuspäivää, ja iltapäivähoito kaupungin kiinteistössä Aarnolassa. Pyhäsalmen keskustassa toimii yksi perhepäivähoitaja, ja Hiisimuorin Hoivassa jatkojaksi yksi 8-paikkainen lapsiryhmä. Lisäksi avoimen varhaiskasvatuksen perhekahvila aloitti toiminnan loka-marraskuun vaihteessa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	TA 2026
Nettomenot €/asukas	676,80	666,03	661,38	659,69	653,06	619,90

3. PERUSTELUT

Varhaiskasvatus on Pyhäjärvellä maksutonta. Käyttöaste: 87 % alle kouluikäisistä. Täydentävä varhaiskasvatus: 79 % esiopetusikäisistä. Vuonna 2025 uusia pyhäjärvisiä syntyi 21. Varhaiskasvatuksessa on lapsia kaikkiaan 147. Kotihoidon tukea sai keskimäärin kuukausittain 17 perhettä ja osittaista/joustavaa hoitorahaa keskimäärin 15 perhettä.

Avoimen varhaiskasvatuksen perhekerho käynnistyi loka-marraskuun vaihteessa yhteistyössä Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa. Kokoontuminen on kerran viikossa, keskimäärin 8 lasta ja 5 huoltajaa per kerta.

Tehostetun ja erityisen tuen tarpeessa olevien lasten määrän kasvu on lisännyt asiantuntijapalveluiden tarvetta. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua ostetaan Vertikal Oy:ltä. Kaksi kiertävää varhaiskasvatuksen sosionomia työskentelee yksiköissä, joista toinen hankerahoituksella vuoden 2026 loppuun. Lisäksi osa-aikainen varhaiskasvatuksen perheohjaaja tarjoaa matalan kynnyksen ennaltaehkäisevää tukea.

Vuonna 2030 voimaan tuleva henkilöstörakennemuutos on huomioitu rekrytoinneissa. Rekrytoinnit onnistuivat hyvin. Jokaisessa lapsiryhmässä on muodollisesti pätevä tai opintoja suorittava opettaja. Lastenhoitajien kelpoisuusaste 95 %. Henkilökunnan toteutuneista koulutuspäivistä pidetään kirjanpitoa ja huolehditaan, että kolme koulutuspäivää/vuosi jokaisella toteutuu. Koulutuksia: Kimppu-hanke (kielen kehitys ja varhainen tuki), untuvikkojen pedagogiikka, Valssi-laadunarviointikoulutus, alueellinen (Pyhäjärvi, Kärämäki, Haapajärvi ja Reisjärvi) pedagoginen koulutuskokonaisuus, Eduhouse-verkkokoulutukset, esihenkilöille PEPPI-hanke (pitovoima ja hyvinvointijohtaminen) sekä kaupungin esihenkilövalmennus.

Valssi-laadunhallintajärjestelmä otettiin käyttöön alkuvuodesta 2025 seudullisella hankerahoituksella. Vuoden aikana toteutettiin kaksi arviointikierrosta (vuorovaikutuksen sensitiivisyys, ilmaisun tavat ja leikki). Valssi tukee laadun kehittämistä ja kytkeytyy Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) -arviointiin. Varhaiskasvatus on mukana Pohjois-Suomen Loisto- ja Purje-verkostoissa sekä alueellisessa yhteistyössä. Näiden kautta tuetaan paikallista varhaiskasvatussuunnitelmien toimeenpanoa sekä pedagogiikan, toimintakulttuurin, johtamisen, seurannan ja arvioinnin kehittämistä.

Vuonna 2025 toteutui: 8 uimaopetuskertaa viskari-ikäisille, tanssitunti yhteistyössä Tanssiopisto Uusikuun kanssa, hiihto- ja luisteluvuorot, Hoijakan 10-vuotisjuhla, kirppistapahtuma Salmenportissa, maatilapäivä, joulupolkutapahtuma sekä varhaiskasvatuksen oma Taika-teatteri esiintyi neljä kertaa sekä Hiijen Pelimannit ja Rällä kansanmusiikkiyhtye konsertoivat varhaiskasvatuksen lapsille. Yhteistyötä tehtiin laaja-alaisesti mm. perusopetuksen, neuvolan, perhepalveluiden, terapeuttien, kirjaston, seurakunnan, MTK:n, 4H:n, Marttojen, eläkeläisyhdistysten, Hiijen Pelimannien, MLL:n ja Jokilaaksojen musiikkiopiston kanssa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	Poikk.	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	185 638	64 609	14 430	14 430	30 608	16 178	13 970
Toimintamenot	-3 404 517	-3 200 933	-3 136 160	-3 128 160	-3 003 992	124 168	-2 853 082
Toimintakate	-3 218 879	-3 136 324	-3 121 730	-3 113 730	-2 973 383	140 347	-2 839 112
Lask. kustann.					-13	-13	-13
Kokonaiskust.	-3 218 879	-3 136 324	-3 121 730	-3 113 730	-2 973 396	140 334	-2 839 125

Toimintatuottojen toteutuminen

212,1 %

Toimintakulujen toteutuminen

96,0 %

Perusopetus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Ikosen koulun rehtori, Salmen koulun rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetukseen kuuluvat esiopetus, perusopetuksen 1.–9.-luokat sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Tavoitteena on antaa lapsille ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja taata oppilaille turvallinen oppimisympäristö, laadukkaat tukipalvelut sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja hyvinvointia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	TA 2026
Oppilasmäärä ka. kalenteriv	508	505	514	514	495	493
Nettomenot €/oppilas	12 041,51	12 115,65	12 348,34	12 262,74	12 581,16	13 012,70
Tuntikehys/oppilas	2	2,30	2,2	2,2	2,2	2,2
Opetusryhmien keskikoko	18	14	15	15	15	16

3. PERUSTELUT

Alakoulun opetus toteutetaan Ikosen koulun alaisuudessa. Luokat 0–4 toimivat Ikosen koulun tiloissa ja 5. ja 6.-luokkalaiset keskuskoululla yhdessä yläkoulun kanssa. Molemmissa toimipisteissä toimii myös pienryhmiä sekä suomi toisena kielenä -opetusryhmiä. Aamu- ja iltapäivätoimintaa jatketaan Ikosen koululla. Opiskeluhoito siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialue Pohteen alaisuuteen. Opiskeluhoitotyö jatkui edelleen vuonna moniammatillisena yhteistyönä opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti. Sekä alakoululla että yläkoululla oli aktiivista toimintaa myös erilaisten tapahtumien ja kouluvierailujen myötä.

Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen yhteinen opetus- ja kulttuuriministeriön kolmivuotinen hanke yhdenvertaisuuden ja inklusiivisen toimintakulttuurin edistämiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa jatkui vuonna 2025.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	Poikkeama	TA 2026
Toimintatuotot	102 024	111 240	149 848	149 848	167 989	18 141	91 580
Toimintamenot	-6 219 111	-6 229 642	-6 496 896	-6 452 896	-6 395 652	57 244	-6 506 842
Toimintakate	-6 117 087	-6 118 402	-6 347 048	-6 303 048	-6 227 662	75 386	-6 415 262
Lask. kustann.					-10	-10	
Kokonaiskust.	-6 117 087	-6 118 402	-6 347 048	-6 303 048	-6 227 673	75 375	-6 415 262

Toimintatuottojen toteutuminen

112,1 %

Toimintakulujen toteutuminen

99,1 %

Toisen asteen koulutus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Lukion rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen koulutus pitää sisällään lukio-opetuksen sekä ammatillisen koulutuksen. Kaupunki vastaa lukio-opetuksesta ja tavoitteena on antaa nuorille hyvät edellytykset jatko-opintoihin sekä tukea nuorten kasvua ja hyvinvointia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	TA 2026
Opiskelijamäärä ka. painotettu	70,5	68,6	71	71	65,9	71
Nettomenot €/opiskelija	14 283,84	15 445,28	15 195,13	15 124,70	16 413,35	15 977,96
Kurssit/opiskelija	2,24	2,4	2,1	2,1	2,58	2,1

3. PERUSTELUT

Lukio toimii 1-sarjaisena. Toisen asteen opiskelun maksuttomuus koskee kaikkia lukiolaisia. Lukiota jatkaa neljännelle vuodelle yhä useampi opiskelija. Lukio sai 2024 OPH:n rahoituksen Oppimisen ja ohjauksen tuen kehittämishankkeeseen, joka jatkui vuoden 2025 ajan.

Lukion kehittämissuunnitelmaa toteutetaan mm. Instagram-näkyvyyden kautta ja yhteistyötä Kajaanin ammattikorkeakoulun (KAMK) peli- ja tietojenkäsittelyalan kanssa kehitetään edelleen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	Poikk.	TA 2026
Toimintatuotot	13 198	37 778	71 750	71 750	69 971	-1 779	8 898
Toimintamenot	-1 020 210	-1 097 324	-1 150 604	-1 145 604	-1 151 611	-6 006	-1 143 333
Toimintakate	-1 007 012	-1 059 545	-1 078 854	-1 073 854	-1 081 640	-7 785	-1 134 435
Kokonaiskust.	-1 007 012	-1 059 545	-1 078 854	-1 073 854	-1 081 640	-7 785	-1 134 435

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

97,5 %
100,5 %

Vapaa-ajan koulutus: kansalaisopisto, musiikkiopisto, tanssiopisto

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja, kansalaisopiston rehtori, tanssiopiston rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Haapajärven kaupungin ylläpitämältä Jokilatvan Opistolta. Opisto tarjoaa toimialueensa väestölle monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle ja pitämällä kurssimaksut kohtuullisina. Musiikin ja tanssin taiteen perusopetusta järjestetään yhteistyössä Jokilaaksojen musiikkiopiston ja Tanssiopisto Uusikuun kanssa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	TA 2026
Nettomenot €/asukas yht.	37,36	41,65	34,54	34,54	42,65	36,89
Kansalaisopisto						
Nettomenot €/asukas		19,10		15,76	15,73	14,08
Opetustunnit/vuosi	3 367	2 764	2 900	2 900	2 698	2 900
Opiskelijamäärä	1 293	1 157	1 200	1 200	1 214	1 200
Tanssiopisto						
Nettomenot €/asukas		5,22	1,49	1,49	9,00	4,95
Opetustunnit/vuosi		1 638	1 638	1 638	1 750	1 638
Opiskelijamäärä		446 (Pj. 46)	446 (Pj. 46)	446 (Pj. 46)	406 (Pj. 36)	46
Musiikkiopisto						
Nettomenot €/asukas		17,33	17,29	17,29	17,92	17,86
Opetustunnit / vuosi		2 828	2 828	2 828	2 950	2 828
Opiskelijamäärä		211	211	211	194	211

3. PERUSTELUT

Kansalaisopiston, musiikkiopiston ja tanssiopiston toiminnot muodostavat vapaa-ajan koulutuksen vastuualueen.

Vuonna 2025 Jokilatvan kansalaisopistossa järjestettiin opetusta 531 kurssilla 14 245 h: Haapajärvellä 3 671 h, Nivalassa 6 235 h, Pyhäjärvellä 2 698 h ja Reijälärvellä 1 641 h. Opiskelijoita (netto) oli 3 092. Kurssilaisia (brutto) oli vuoden aikana 7 014. Pyhäjärven osaston vastaavat luvut olivat 565 ja 1214. Kansalaisopiston opetuksen pääpaino oli musiikissa (46 % tunneista), käden taidoissa (25 %), liikunnassa ja terveydessä (15 %) ja kuvataiteissa (9 %) sekä kielissä (4 %).

Vuoteen 2024 verrattuna kurssien määrä väheni 25 kurssilla ja opetustuntimäärä pieneni 744 tunnilla. Tästä huolimatta kursseille osallistuneiden määrä kasvoi, ja sen takia kurssien keskikoko kasvoi. Vuonna 2024 keskikoko oli 12,55 oppilasta/kurssi, ja vuonna 2025 keskikoko oli 13,21 oppilasta/kurssi. Pyhäjärvellä vastaavat luvut olivat 11,02 ja 11,79 vuonna 2025. Taiteen perusopetusta järjestettiin kuvataiteissa ja käsityössä.

Jokilaaksojen Musiikkiopistossa oli vuonna 2025 kaikkiaan 1176 oppilasta, kun mukaan luetaan päiväkotimuskariyhmät. Pyhäjärvisiä kirjoilla oli kaikkiaan 194 (sis. päiväkotimuskarit). Musiikkiopistossa oli kirjoilla yhteensä 501 varsinaista oppilasta. Vuoden 2024 vastaavat luvut olivat 211 ja 500.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Pyhäjärven kaupungille oikeuden saada taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaista, laskennallisten opetustuntien mukaan määräytyvää taiteen perusopetuksen valtionosuutta 1.1.2025 alkaen. Taiteen perusopetuksen opetusta järjestettiin vuonna 2025 yhteensä 1750 tuntia. Yhteisten opintojen oppilaita oli vuoden lopulla yhteensä 406. Teemaopintojen kursseilla oppilaita oli 103. Pyhäjärvellä oli vuoden 2025 keväällä kirjoilla 45 oppilasta ja syksyllä 36.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	Poikk.	TA 2026
Määrärahat							
Toimintatuotot		79 509	199 744	199 744	131 540	-68 204	135 400
Toimintamenot	-177 686	-275 624	-362 770	-362 770	-401 892	-39 122	-384 347
Toimintakate	-177 686	-196 115	-163 026	-163 026	-270 352	-107 326	-248 947
Valtionosuudet					76 148	76 148	80 000
Kokonaiskust.	-177 686	-196 115	-163 026	-163 026	-194 204	-31 178	-184 873

Toimintatuottojen toteuma **65,9 %**
Toimintakulujen toteutuminen **110,8 %**

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025+M	TP 2025	TA 2026
Nettomenot €/asukas	248,55	265,82	273,77	273,77	277,56	294,36

2. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025+M	TP 2025	Poikk.	TA 2026
Määrärahat							
Toimintatuotot	161 181	156 768	106 000	106 000	166 362	60 362	134 969
Toimintamenot	-1 343 283	-1 408 512	-1 398 189	-1 395 189	-1 424 546	-29 357	-1 483 144
Toimintakate	-1 182 102	-1 251 744	-1 292 189	-1 289 189	-1 258 183	31 005	-1 348 175
Kokonaiskust.	-1 182 102	-1 251 744	-1 292 189	-1 289 189	-1 258 183	31 005	-1 348 175

Toimintatuottojen toteutuminen **156,9 %**
Toimintakulujen toteutuminen **102,1 %**

Liikuntapalvelut, uimahalli, monitoimihalli, tennishalli

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapäällikkö

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven liikuntapalvelut tekee työtä tavoitteenaan saavuttaa terveempi ja liikkuvampi Pyhäjärvi. Tavoitteisiin vastataan järjestämällä monipuolisia, matalankynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Liikuntapalvelut tukevat paikallisten urheiluseurojen ja järjestöjen toimintaa toiminta-avustuksilla ja/tai ohjauspanoksella.

Pyhäjärven uimahalli tarjoaa kuntalaisille edulliset ja monipuoliset vesiliikunnan palvelut. Uimahallin alakerrassa toimii kunnallinen kuntosali ajanmukaisine laitteineen. Monitoimihalli tarjoaa koululaisille luistelupuitteet läpi talven. Honkavuoreen valmistunut tennishalli mahdollistaa uuden harrastetilan lisäksi puitteet tapahtumien järjestämiselle

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA2025+M	TP 2025	TA 2026
Liikuntapalvelut						
Nettomenot €/asukas	21,17	21,67	27,01	27,01	27,79	36,74
Uimahalli						
- uimahallikäyntejä	28 535	29 001	28 000	28 000	32 560	29 000
- kuntosalikäyntejä	17 694	18 581	6 000	6 000	22 616	21 000
Nettomenot €/asukas	50,45	62,21	70,52	70,52	69,97	70,43
Monitoimihalli						
Nettomenot €/asukas	36,47	41,18	37,07	37,07	38,32	29,42
Tennishalli						
Nettomenot €/asukas	4,72	8,65	7,62	7,62	8,19	8,78

3. PERUSTELUT

Liikuntapalvelut järjestivät ohjaustoimintaa kaikille ikäryhmille laadukkaasti ja matalan kynnyksen periaatteella. Aikuisliikuntaryhmät toteutettiin yhteistyössä liikunta-alan yrittäjien kanssa. Kuntalaiset osallistuvat liikuntaryhmiin 45 euron kausimaksulla, joka kattoi kaikki tarjolla olevat ohjausryhmät.

Ikäihmiset liikkuvat ryhmissämme liikuntapassilla. Liikuntapassi oikeuttaa asiakkaan käyttämään uimahalli- ja kuntosalipalveluja sekä liikuntapalveluiden ohjausryhmiä edulliseen kausihintaan 35 €/6 kk tai 65 €/12 kk. Liikuntapassi on ollut useamman vuoden ajan ikäihmisten käytetyin liikuntatuote. Vuoden aikana kulunvalvontajärjestelmäämme kirjautui yhteensä 11 000 käyntikertaa. Liikuntapassi voidaan myöntää kriteerien täytyessä myös alle 65-vuotiaille kuntalaisille. Ikäihmisten liikuntasalivuorot pysyivät maksuttomina.

Liikuntapalvelut koordinoivat Harrastamisen Suomen mallin toimintaa Pyhäjärvellä. Hankekaudella tarjolla oli yhteensä 24 lasten ja nuorten vapaa-ajan harrasteryhmää, joihin osallistui 170 lasta ja nuorta. Toimintaan myönnettiin valtionavustusta yhteensä 37 000 euroa. Uutena hyvinvointihankkeena käynnistyi Move! -liikkeestä lääke pyhäjärvisille lapsille ja nuorille -hanke. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa peruskoululaisten lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa sekä tukea heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan. Alle 18-vuotiaiden ohjausryhmät ja liikuntasalivuorot pysyivät maksuttomina.

Liikuntapalvelut olivat aktiivisesti mukana paikkakunnan liikuntatapahtumissa, kuten Pyhäjärvi-pyöräilyssä, Lasten ja nuorten kulttuuriviikon tapahtumissa, lasten kesäuimakouluissa sekä nuorisopalveluiden toiminta- ja yöleireillä. Liikuntapalveluiden seura-avustukset (20.000 €) jaettiin toiminnan laajuuden suhteessa paikkakunnan rekisteröidyille liikuntaseuroille ja -yhdistyksille.

Uimahalli tarjosi yleisöuintien lisäksi ohjattua vesijumppaa, koululaisten uimaopetusta, loma-ajan uimakouluja sekä vauva- ja perheuintia. Uimahalli oli suosituin liikuntapaikkamme kerä-
ten vuoden aikana yhteensä 32 560 asiakaskäyntiä. Kuntosalin kävijämäärä kasvoi 22 000
käyntikertaan. Lasten ja nuorten maksuttomat uinti- ja kuntosalivuorot säilyttivät suosionsa.
Uusia erityisuintikortteja myönnettiin vuoden aikana 29 kappaletta.

Honkavuoren tennishalliin asennettiin kesällä sähköinen tilanvaraus- ja kulunvalvonta. Hallia
vuokrattiin liikuntatilaksi ja tapahtumakäyttöön kesäkauden aikana yhteensä 120 kertaa. Mo-
nitoimihalli oli koululaisten käytössä arkipäivisin klo 8.00–15.00. Iltatoiminnasta vastasi hal-
liyhtiö.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 + muutos	TP 2025	Poikk.	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	122 894	116 219	76 000	76 000	125 637	49 637	91 401
Toimintamenot	-659 402	-745 868	-748 015	-746 515	-781 081	-34 566	-757 193
Toimintakate	-536 508	-629 649	-672 015	-670 515	-655 444	15 071	-665 792
Kokonaiskust.	-536 508	-629 649	-672 015	-670 515	-655 444	15 071	-665 792

Toimintatuottojen toteutuminen

165,3 %

Toimintakulujen toteutuminen

104,6 %

Nuorisopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapäällikkö

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Nuorisopalveluiden tavoitteena on ylläpitää ja luoda virikkeellinen, turvallinen ja toimiva kasvuympäristö pyhäjärvisille nuorille. Nuorisopalvelut tarjoavat tekemistä ja toimintaa vapaa-ajalla, tukea koulutukseen ja nuoren työelämään sekä apua haastavissa elämäntilanteissa. Nuorisotyötä tehdään yhteistyössä eri sektorien ja järjestöjen kanssa niin omissa tiloissa, kouluilla, nuorten työpajalla sekä erilaisissa terveyden ja hyvinvoinnin verkostoissa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025+M	TP 2025	TA 2026
Nettomenot €/asukas	40,18	39,21	38,44	38,44	38,18	40,13

3. PERUSTELUT

Nuorisopalvelut järjestivät toimintaa lapsille ja nuorille edullisesti matalan kynnyksen periaatteella. Nuorisotilalla toteutettiin avoimia nuorten iltoja, ohjattuja ryhmiä sekä erilaisia tapahtumia. Yläkoululaisille ja toisen asteen opiskelijoille suunnattua tilatoimintaa järjestettiin maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Perjantai-iltaisista toimintaa toteutettiin yhteistyössä Pyhäjärven Seurakunnan kanssa. Tuolloin tilat olivat avoinna myöhäisempään. Nuorisotiloilla vieraili vuoden aikana keskimäärin noin 100 nuorta kuukaudessa.

Nuorisopalvelut vastasivat kahden Harrastamisen Suomen mallin kerhon ohjaamisesta. Ryhmät kokoontuivat viikoittain ja niihin osallistui keskimäärin 20 alakoululaista lasta. Vuoden aikana järjestettiin säännöllisesti nuorten teemailtoja, kuten disco, lan-pelitapahtuma, yönuokkari, yökahvila, vappubileet, Halloween-nuokkari, itsenäisyyspäiväjuhla, elokuvailta

sekä mäenlaskutapahtuma. Teemaillat keräsivät yhteensä 194 kävijää. Nuorisopalveluiden tilat olivat maksutta myös järjestöjen ja yhdistysten käytössä erikseen sovittaessa.

Nuorisopalvelut toteuttivat koulunuorisotyötä yhteistyössä ala- ja yläkoulun kanssa. Nuorisohjaaja vieraili Salmen koululla viikoittain järjestäen välituntiohjelmia. Nuorisopalvelut osallistuivat syksyllä koululuokkien ryhmätyksiin sekä ehkäisevän päihdetyön teemaviikon tapahtumiin. Keväällä järjestettiin 6.-luokkalaisten ryhmäytymiset sekä 9.-luokkalaisten Ajo-kortti työelämään -päivä. Koulujen päättäjäsiltana nuorisopalveluiden henkilöstö vastasi kaptartioinnista.

Nuorisopalvelut osallistuivat tapahtumien, retkien ja leirien järjestämiseen yhteistyössä eri järjestöjen kanssa. Ehkäisevän päihdetyön viikon keikkatapahtuma Selvät Saundit keräsi keskuskoululle noin 200 nuorta. Lasten ja nuorten leireille osallistui yhteensä 80 lasta ja nuorta. Retkiä ja matkoja järjestettiin yhteensä neljä ja niille osallistui 183 nuorta. Nuorisopalvelut olivat mukana lasten ja nuorten kulttuuriviikon tapahtumissa.

Etsivän nuorisotyöntekijä tarjosi tukea ja ohjausta yhteensä 27 nuorelle. Ohjausta tarvittiin erityisesti kouluttautumiseen, työllistymiseen, hyvinvointiin sekä elämänhallintaan liittyvissä kysymyksissä. Etsivä nuorisotyöntekijä teki tiivistä yhteistyötä koulujen oppilashuollon, Poh-teen mielenterveys- ja päihdetyön sekä nuorten työpajan kanssa.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA2025+M	TP 2025	Poikkeama	TA 2026
Määrärahat							
Toimintatuotot	34 000	31 355	30 000	30 000	32 361	2 361	32 500
Toimintamenot	-225 108	-215 972	-211 457	-211 457	-206 211	5 246	-216 305
Toimintakate	-191 108	-184 617	-181 457	-181 457	-173 850	7 607	-183 805
Kokonaiskust.	-191 108	-184 617	-181 457	-181 457	-173 850	7 607	-183 805

Toimintatuottojen toteutuminen

107,9 %

Toimintakulujen toteutuminen

97,5 %

Kulttuuripalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Kulttuurituottaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kulttuuripalvelut edistävät kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Kulttuuripalvelujen tavoitteena on ennalta ehkäisevän hyvinvointityön, osallisuuden sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen tarjoamalla mahdollisuuksia kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen omassa lähiympäristössä järjestämällä, koordinoimalla ja osatoteuttamalla kulttuuritoimintaa.

Kulttuuripalvelut toimivat vahvassa yhteistyössä paikallisten järjestöjen, yhteisöjen sekä alueellisten ja maakunnallisten verkostojen kanssa. Kulttuuripalvelujen saavutettavuutta vahvistetaan siten, että kaupungin toteuttamat kulttuuritapahtumat ovat mahdollisimman pitkälle ilmaistapahtumia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025+M	TP 2025	TA 2026
Nettomenot €/asukas	35,15	28,49	30,26	30,15	29,50	37,43

3. PERUSTELUT

Pyhäjärven kaupunki ja kulttuuripalvelut sitoutuu nykyisten vakiintuneiden kulttuuri- ja taidetapahtumien järjestämiseen. Lisäksi haetaan uusia tapahtumia toimialueiden ja ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävän, osallisuutta tukevan sekä syrjäytymistä ehkäisevän kulttuuritarjonnan mahdollistamiseksi.

Poikkihallinnollista yhteistyötä kehitetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vastaavien toimijoiden kanssa. Kulttuuripalveluiden sekä eri tapahtuma- ja järjestötoimijoiden välistä keskustelua on edistetty yhteistapaamisten kautta. Hoivamusiikki- ja päiväkotimuskaritoiminta on vakiinnutettu ennaltaehkäiseväksi kulttuurihyvinvointipalveluksi. Kulttuuripalvelut järjesti hoivakoteihin esityksiä. Pyhjärvellä otettiin käyttöön maksuttomien hyvinvointipalvelujen Kaikukortti vuoden 2025 alusta. Kaikukortteja myönnettiin 46 kpl, käyttöaste oli 37 %. Perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa toteutetaan esityksiä ja työpajoja kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.

Oulun museo- ja tiedekeskuksen kanssa tehdään yhteistyötä museo-, näyttely- ja kulttuuriperintötoiminnan kehittämiseksi. Kaupungin taidekokoelman inventointi toteutettiin keväällä 2025. Museo- ja tiedekeskuksen asiantuntijat vierailivat Perinnepihassa ja Makasiinimuseolla. Museo- ja tiedekeskukselta lainattiin kiertonäyttelyitä varhaiskasvatyksiköihin ja kirjastolle.

Kulttuuripalvelut koordinoivat eri yhteistyötahojen kanssa lasten ja nuorten kulttuuri viikkojen, Kihupäivien, Euroopan kulttuuriympäristöpäivien, valtakunnallisen vanhustenviikon sekä ehkäisevän päihdetyön viikon tapahtumakokonaisuuksia sekä veteraanien ja sotiemme perinnettä vaalivan perinnetoimikunnan toimintaa. Paikallisen kulttuuriperinnön ylläpitoa ja käyttöä edistetään. Kulttuuripalvelut toteuttavat maahanmuuttajille suunnattua kansainvälistä kahvilaa yhdessä hallintopalveluiden ja Pyhäjärven seurakunnan kanssa. Paikallisen kulttuuriperinnön ylläpitoa ja käyttöä edistetään.

Pyhäjärven kaupunki osallistuu Kalajoen kaupungin hallinnoimaan Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia (LuMaKu) -hankkeeseen ja Lastenkulttuurikeskus Lykyn ja Kiertävän Lastenkulttuurikeskus Kattilan toteuttamaan Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle -hankkeeseen. Pyhäjärven kaupunki osallistui Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun liittojen KAIPO – Kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla -hankkeeseen (2024–2025)

Kulttuuripalvelut koordinoivat yhdessä Oulu2026 -työryhmän kanssa Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden 2026 suunnittelua 2025 ja toteutusta 2026. Kulttuuripalveluiden avustukset jaettiin keväällä talousarviomäärärahan mukaisesti.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA2025+M	TP 2025	Poikkeama	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	4 288	6 996			5 502	5 502	2 380
Toimintamenot	-171 483	-141 156	-142 823	-142 323	-139 835	2 487	-173 796
Toimintakate	-167 195	-134 160	-142 823	-142 323	-134 333	7 990	-171 416
Kokonaiskust.	-167 195	-134 160	-142 823	-142 323	-134 333	7 990	-171 416

Toimintakulujen toteutuminen

98,3 %

Kirjastopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Vastaava kirjastonhoitaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjasto on kaupungin kulttuuri- ja tietokeskus. Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin tietopalveluihin, antaa valmiuksia tietoyhteiskunnan vaatimiin kansalaistaitoihin unohtamatta kirjaston perinteistä sivistys- ja kulttuuritehtävää.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	TA 2026
Nettomenot €/asukas	60,41	64,41	62,69	62,69	64,69	71,43

3. PERUSTELUT

Pyhjärven kirjastopalvelut tuottaa vakiintuneiden käytäntöjen, tapahtumien ja koulutusten lisäksi myös uusia palvelukokeiluja. Näillä toimilla kirjasto edistää kuntalaisten osallisuutta ja hyvinvointia. Kirjasto toimii näyttelytilana ja tiloja käytetään myös opiskeluun ja etätöihin. Kirjasto osallistuu vuosittain muiden toimijoiden järjestämiin tapahtumiin.

Pyhjärven kirjasto kuuluu alueelliseen Jokikirjastot-kimppaan, mikä mahdollistaa laajemman ja monipuolisemman kokoelman sekä aktiivisen lukutaitotyön toteuttamisen. Pyhjärven kirjasto on ollut mukana valtakunnallisessa e-kirjastossa vuoden 2025 alusta. Tämä mahdollistaa yhdenvertaisen pääsyn e-aineistoon ja laajentaa kirjastopalvelun käyttöä myös kauempana asuville kuntalaisille. Lisäksi e-palveluja toteutetaan yhteistyösopimuksella Pohjoisen e-kirjaston kanssa. Kirjasto on aktiivisesti mukana alueellisissa hankkeissa.

Kirjasto toimii edelleen väistötiloissa entisissä ammattikoulun tiloissa, kunnes uusi kirjastotila saadaan rakennetuksi. Kirjastopalvelua on laajennettu hakeutuvalla kirjastotyöllä, kuten kotipalvelulla, pop up -kirjastolla ja varhaiskasvatuksen yksiköissä pidettävillä satutunneilla. Hakeutuvalla kirjastotyöllä pyritään saavuttamaan myös ne kuntalaiset, joiden on hankala tulla kirjastoon. Näiden toimien lisäksi Iksen koululla pidetään kaksi kertaa kuussa auki pienikokoista kirjastotilaa, jonne tuodaan aineistoa lainattavaksi 0–4.-luokkalaisille.

Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti kirjasto järjesti vuonna 2025 koululaisille kirjavinkkauksia ja tiedonhaun opetusta. Pienemmille oppilaille järjestetään kirjastoon tutustumista. Aikuisväelle kirjasto järjesti mm. digiopastusta. Näillä toimilla edistetään ja tuetaan lukuharrastusta ja kirjaston monipuolista käyttöä sekä lukutaitoa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	Poikkeama	TA 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot		2 198			2 863	2 863	8 688
Toimintamenot	-287 289	-305 515	-295 894	-294 894	-297 419	-2 525	-335 850
Toimintakate	-287 289	-303 317	-295 894	-294 894	-294 556	338	-327 162
Kokonaiskust.	-287 289	-303 317	-295 894	-294 894	-294 556	338	-327 162

Toimintakulujen toteutuminen

100,9 %

TEKNISET PALVELUT

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Tekniset palvelut sisältävät määrärahat yhdyskuntatekniikan, tilapalvelut ja työpajatoiminnan sekä ympäristötarkastuksen ja rakennusvalvonnan palveluille.

Teknisen lautakunnan toimintaa on supistettu vastaamaan talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden myötä olevaan tilanteeseen.

Kaupungin investoinnit ovat olleet viime vuosina supistettuja taloustilanteen vuoksi. Investointien tarve on kasvanut ja sitä aletaan hallitusti purkamaan investointiohjelman kautta taloustilanteen parantuessa talousarviojaksolla.

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä maan hankinta on toiminut hyvin viime vuosina ja merkittäviä maankäytön suunnitteluhankkeita on saatu valmiiksi vuonna 2025. Vuonna 2025 valmiiksi saatiin Olkkosen alueen osayleiskaava ja asemakaava. Vireille laitettiin Pyhäjärven rantojen osayleiskaavan päivistytyö, joka kestää yli talousarviojakson.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulevat Pyhäjärven strategian 2030 pohjalta. Toimialueille määritellään tavoitteista sellaiset, joiden toteutumiseen kyseinen toimialue voi vaikuttaa keskeisellä tavalla.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Kaavateiden peruskorjaus Uusien kaavateiden rakentaminen	Toteutettiin asemakaavateiden peruskorjausta noin 1 km verran. PP-Bulevardi uusi KLV saatiin valmiiksi.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	Riittävä tonttivaranto strategisesti tärkeillä alueilla Sahan alueen ja sataman kaavan päivittäminen
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	Valmius mahdollisiin maankäytön suunniteluihin uusiokäytön alueella
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen palveluiden keskittämisellä Hinkutyön edistäminen Kunnan toiminnoista aiheutuvien päästöjen vähentäminen.	Uusien rakenteiden keskittäminen keskus- taajaman alueelle Kuntien energiatehokkuussopimuksen seurantavelvoitteiden ylläpito ja raportointi toteutettiin.
Viihtyisä elinympäristö	Yleisten alueiden siisteys/raivaaminen Maankäytön suunnittelu, kaavoitus, kohdesuunnittelut	Kuntalaisten palautteet Valmisteluaikana hallinnollista arviointia. Toteutusaikana hankkeen toteutuminen.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien kehittäminen	Seurataan yhteisöä kehittävien investointien toteuttamista.

**Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS
JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ**

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Talouden tasapainottaminen	Talousarvio, osavuositarkastus ja tilinpäätös.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Alueellinen rakentaminen ja korjausrakentaminen	Infran rakentamis- ja korjaushankkeiden toteutuminen.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Konsernin investointitarpeiden täyttäminen tarveperusteisena	Investointihankkeiden toteutuminen.
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstön koulutus tarpeiden mukaisesti	Henkilöstön toteutunut koulutus.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Maankäytön suunnittelun ja investointien hankkeet	Investointihankkeiden toteutuminen
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Konsernin sisäisen yhteistyön tiivistäminen Lähiruoan käyttäminen ruokatuotannossa	Yhteishankkeiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan Paikallisen elinkeinoelämän työllistäminen
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Hiilijalanjäljen pienentäminen kunnan toiminnoissa, VähäHiku-toiminta	Vähähiilisyttä edistävien investointien toteuttaminen, energian kulutuksen optimointi. Mittarit toimialalla, yhdyskuntatekniikka, kiinteistötekniikka

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP2024	TA2025	TAmuutos	TP 2025	poikkeama	TA 2026
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	4 900 116	6 162 185	5 269 183	5 256 320	5 489 661	223 341	5 482 035
Toimintamenot	-4 206 589	-4 201 910	-4 603 567	-4 506 211	-4 231 252	274 959	-4 316 505
Toimintakate (netto)	693 526	1 960 275	665 615	750 108	1 258 408	508 300	1 165 530
Laskennalliset kust.	-4	-1					
Poistot ja arvonal.	-1 281 231	-1 584 922	-1 688 000	-2 023 609	-2 044 681	-21 072	-1 974 600
Tehtävän kustann.	-587 708	375 352	-1 022 385	-1 273 501	-786 273	474 228	-809 070

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

104,4 %
93,9 %

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Yhdyskuntatekniikan alle kuuluvat teknisen talousarviossa hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus ja mittaus- ja jätteenhuolto sekä maa- ja metsätalouden palvelut.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Infrastruktuurin palvelevuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi kaavateiden peruskorjaaminen jatkuu suunnitelmavuosilla määrärahojen puitteissa. Kaavateiden kuntokartoituksen päivitystä lykättiin eteenpäin. Alueellisten kuivatusten ja katuvalaistuksen peruskorjausta jatkettiin. Olkkosenmäen alueen asemakaavan laatimisen kustannukset olivat käyttötaloustalouden puolella kaavan hanketuen vuoksi.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Kaavateiden peruskorjaaminen	korjaussuunnitelman 1 osa vuodessa toteutunut
2. Kaavateiden rakentaminen	uusien katujen/osuuksien rakentaminen valmistuu Kevyenliikenteen väylä toteutunut

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TA 2026
Kaavateiden kunnossapito €/km, kadut 40,35 km (as.palv.ostot)	2 199	2 550	2 180	2 603	2 476	2 603

3. PERUSTELUT

Kaavateiden kunto paranee peruskorjaushankkeiden toteutumisen myötä. Liikenneturvallisuutta parannetaan jokaisen kunnostushankkeen myötä. Vuonna 2025 asfaltoitiin kaavateitä Tunturitiellä, Naapurintiellä, Tikkalantien alkuosassa sekä Asematiellä. Kaavateiden kunnossapitoon 39,75 km lisäsi 0,6 km Asematien, Torkkolantien ja Palotien pidentäminen.

Yksityisteiden vuotuinen kunnossapitoavustus oli 30.000 euroa vuonna 2025. Katujen talviurakoissa alkoi uusi optiokausi, jossa muutoksena aikaisempaan on ollut kaupungin työhönsäily.

Tärkein investointihanke vuonna 2025 oli Hyvinvointitalo, jonka rakennushankkeen aloittaminen tapahtui vuoden viimeisellä viidenneksellä. Yhdyskuntatekniikassa toteutettiin PP-Bulevardin rakentaminen. Hanke sai Traficomien rahoituksen ja maksatus haettiin talousarviovuonna 2025.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP2024	TA2025	TAmuutos	TP 2025	Poikkeama	TA 2026
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	387 869	845 704	407 675	407 675	406 291	-1 384	635 440
Toimintamenot	-958 739	-885 772	-1 007 529	-1 010 395	-859 624	150 771	-1 009 164
Toimintakate (netto)	-570 870	-40 068	-599 854	-602 720	-453 333	149 386	-373 724
Poistot ja arvonal.	-218 298	-521 057	-631 700	-892 076	-894 822	-2 746	-825 200
Tehtävän kustann.	-789 167	-561 125	-1 231 554	-1 494 796	-1 348 156	146 640	-1 198 924

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

99,7 %
 85,1 %

Tilapalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen, kiinteistöhoito

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TA 2026
1. Lämmitys €/m ²	10,29	13,54	11,56	13,01	10,77	12,25
2. Sähkö €/m ²	20,37	19,58	10,36	12,54	11,13	12,02

3. PERUSTELUT

Rakennetun ympäristön infran kartoittamista on tehty suunnitelmallisesti ja tämä mahdollistaa suunnitelmallisten ylläpito- ja korjaustoimien tekemisen tulevaisuudessa.

Vähähiilisyttä tuetaan vähentämällä kiinteistöjen määrää sekä peruskorjausten yhteydessä parantamalla energiatehokkuutta ja sähkön kulutusta. Pyritään tilanteeseen, että kaikki kaupungin kiinteistöjen lämmitysenergia on tuotettu uusiutuvalla polttoaineella.

Teknisen toimen osastojen toimintaa on muutettu vastaamaan paremmin kasvaneita resurssitarpeita. Käytännön esimiestöiden toteuttaminen ei ole niin haavoittuvainen poikkeustilanteille esimerkkinä lomat ja muut sijaistamiset.

Uusien kiinteistöjen tekniikka vaatii kiinteistöhoitolta uutta osaamista, mutta vanhojen kiinteistöjen poistuminen vastaavasti tuo kiinteistöhoitoon lisäresursseja. Esimiespuolelle koulutimme lähiesimiehen, joka on rakennusmestarin apuna kiinteistöhoitossa. Keskuskoululla valmistui keittiöremontti uusine keittiölaitteineen. Ns. lukiosiiven remontti aloitettiin syksyllä 2025.

Niemelänrannan entinen vanhainkoti purettiin.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP2024	TA2025	muutos	TP 2025	poikkeama	TA 2026
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	3 954 597	4 265 557	4 236 924	4 224 061	4 402 799	178 738	4 256 711
Toimintamenot	-2 712 651	-2 301 368	-2 650 755	-2 550 533	-2 476 834	73 699	-2 432 151
Toimintakate (netto)	1 241 946	1 963 920	1 586 169	1 673 528	1 925 965	252 437	1 824 560
Laskennalliset kust.	-4	-1					
Poistot ja arvonal.	1 062 933	-1 061 405	-1 054 300	-1 129 533	-1 147 398	-17 865	-1 149 400
Tehtävän kustann.	179 009	902 514	531 869	543 995	778 567	234 572	675 160

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

104,2 %
97,1 %

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Rakennustarkastaja Marko Pohlman
 Vt. ympäristötarkastaja Esa Ryyänen 30.6.2025 saakka
 Ympäristötarkastaja Maria Koffert 1.7.2025 alkaen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa kaavoituksen noudattamista sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä alueidenkäyttölaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään rakentamistoiminnasta. Lisäksi kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa tässä laissa tarkoitettua rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Rakennusvalvontaviranomaisen on huolehdittava rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelymisestä sekä osaltaan valvottava rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta (rakentamislaki 100 §).

Ympäristöterveydenhuolto, asumisen viranomaispalvelut, asumisen kehittämisen koordinointi ja eläinlääkintähuolto ostetaan Haapajärven kaupungilta. Ympäristövalvonnan tehtävänä on ympäristösuojelun lakisäätteiset valvonta- ja edistämistehtävät (kunnan alueella) ja ympäristönsuojelun suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja neuvonta. Teknisen lautakunnan alainen lupajaosto aloitti toimintansa 1.10.2023.

3 PERUSTELUT

Vuoden 2025 alusta astui voimaan uusi rakentamislaki. Lakimuutoksen myötä kaupungin rakennusjärjestys tuli uusittavaksi, sekä rakennusvalvonnan taksa. Rakentamislaki toi myös muutoksia lupakäytänteisiin ja hankkeiden luvanvaraisuuteen. Pienemmät rakennukset ja katokset eivät vaadi enää luvitusta rakennusvalvonnasta, mikä heijastuu myös lupamääriin ja täten tuloihin.

Ympäristönsuojelun viranhaltija vastaa ympäristönsuojelun suunnitelmallisesta valvonnasta ja muista ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä, kuten lupahakemusten käsittelystä ja lausuntojen antamisesta. Ympäristönsuojelun viranhaltija toimii myös neljän kunnan (Pyhäjärvi, Reisjärvi, Haapajärvi ja Käsämäki) alueella maa-ainesten valvonta- ja lupaviranomaisena. Tavoitteena on ympäristönsuojelun edistäminen sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisy. Ympäristövalvonnan tehtävänä on ympäristönsuojelun ja maa-ainesten ottamisen suunnitelmallinen valvonta. Tärkeänä painopisteenä valvonnassa on pohjavesialueiden suojeleminen. Ympäristönsuojelun tavoitteena on myös löytää juostavat ja toimivat toimintatavat muuttuneessa viranomaisympäristössä ja luoda hyvät suhteet tekniseen toimeen ja lupajaokseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP2024	TA2025	TAmuutos	TP 2025	Poikkeama	TA 2026
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot	9 704	548 987	289 884	289 884	415 183	125 299	409 884
Toimintamenot	-82 828	-593 295	-591 247	-591 247	-583 519	7 728	-610 623
Toimintakate (netto)	-73 124	-44 308	-301 363	-301 363	-168 336	133 027	-200 739
Poistot ja arvonal.		-2 460	-2 000	-2000	-2 460	-460	
Tehtävän kustann.	-73 124	-46 768	-303 363	-303 363	-170 796	132 567	-200 739

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

143,2 %
 98,7 %

Työpaja

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Työpajan toiminta-ajatus on ollut työllistää nuoria pitkäaikaistyöttömiä sekä antaa heille ensimmäinen pitempiaikainen työsuhde. Tavoitteena on ollut, nuori työpajajakson aikana aktivoituu sekä miettii itselleen tulevaisuudensuunnitelman ja oppii työssäolon perusasiat. Tavoitteena on ollut myös, että pajajakso madaltaisi nuoren kynnystä hakeutua yritysten palvelukseen. Lähivuosina myös vanhemman ikäpolven työllistämisyksikkönä on työpaja vakiinnuttanut paikkansa. Työpajalla myös työskentelee työharjoittelussa pitkäaikaistyöttömiä ja heille paja tarjoaa paikan työkyvyn ylläpitämiseen sekä uusien mahdollisuuksien avaamiseen. Pajalla työskentelee myös yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä sekä oppilaitosten kautta tulevia työharjoittelijoita.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Ulkoisten asiakkaiden säilyttäminen	asiakasta/kpl
2. Pajan työntekijät	henkilöt/kk

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TA 2026
Pajajakso, henkilöä/kk	12	9	7	7	5	3

3. PERUSTELUT

Työpaja toimii puusepän alalla. Pajalla valmistetaan kairanäytelaatikoita, kuormalavoja sekä erilaisia huonekalukomponentteja. Kaupungin leikkikenttien yleiskunnosta sekä ulkoleikkivälineiden turvallisuudesta huolehtiminen sekä muut kaupungin sisäiset työt kuuluvat työpajalle.

Työvoimapalvelu-uudistus vuodelle 2025 asetti tullessaan omat haasteet, pajan työntekijät ovat suoraan kaupungin kustannuspaikoilta eikä palkkatukia ole käytettävissä. Tämä radikaali muutos pakotti myös vähentämään toimintoja niin tuotantopuolella kuin keskitetyn ruokahuollon kuljetuksissa. Työpajan esimies on enemmän osallistunut teknisten palveluiden toimintoihin yleisillä- ja ulkoilualueilla. Pajalla on mahdollista työskennellä myös kuntouttavan työtoiminnan sekä työkokeilun sopimuksilla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2023	TP2024	TA2025	muutos	TP 2025	poikkeama	TA 2026
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	547 946	501 936	334 700	334 700	265 388	-69 312	180 000
Toimintamenot	-452 372	-411 471	-354 037	-354 037	-309 727	44 310	-264 567
Toimintakate (netto)	95 574	90 465	-19 337	-19 337	-44 338	-25 001	-84 567
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonal.							
Tehtävän kustann.	95 574	90 465	-19 337	-19 337	-44 338	-25 001	-84 567

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

79,3 %
 87,5 %

INVESTOINNIT

Kaupunginhallitus, maa- ja vesialueet

Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja

600 Maa- ja vesialueet

Perustelut: Maa-alueiden ostoihin ja myynteihin varatut määrärahat

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot, maan hankinta	-30 000	-30 000	-61 213
Tulot, maan myynti	30 000	30 000	8 892
Maa- ja vesialueet yhteensä	0	0	-52 322

Tekninen lautakunta, rakennukset

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

9201 Ikosen koulu

Perustelut: PTS korjaukset

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-10 000	-10 000	-4 464
Tulot			
Netto	-10 000	-10 000	-4 464

9205 Keskuskoulu

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Vuonna 2025 lukiosiiven peruskorjaus aloitettu, keskuskeittiö valmistunut

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-1 350 000	-1 350 000	-1 158 512
Tulot			
Netto	-1 350 000	-1 350 000	-1 158 512

9215 Liiketalon tilojen peruskorjaus

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Vesikaton peruskorjaus valmistunut

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot		-55 828	-44 484
Tulot			
Netto		-55 828	-44 484

9216 Monitoimihalli

Perustelut: PTS mukaisia peruskorjauksia
Tavoite: Vuonna 2025 käyttäjätilojen peruskorjaus
Ulko-ovet uusittu

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-75 000	-60 000	-27 594
Tulot			
Netto	-75 000	-60 000	-27 594

9462 Hyvinvointitalo**Perustelut:**

Uudisrakennus

Tavoite:

Tilatarpeen mukainen rakentaminen.

Vuonna 2025 rakentamisen aloittaminen valmistelevilla töillä

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-757 000	-1 342 290	-1 650 821
Tulot			
Netto	-757 000	-1 342 290	-1 650 821

9447 Ikosenlahden halli**Perustelut:**

Korjaus/korvausrakentaminen

Tavoite:

Valmistui

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-150 000	-150 000	-65 609
Tulot			
Netto	-150 000	-150 000	-65 609

9439 Uimahalli**Perustelut:**

PTS-korjauksia

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot			-5 621
Tulot			
Netto			-5 621

9062 Virkkula**Tavoite:**

Omistuksen siirto kaupungille

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot		-1 962 329	-1 962 329
Tulot			
Netto		-1 962 329	-1 962 329

9436 PTS päivitykset**Perustelut:**

PTS korjauksia päivitetään

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-10 000	-10 000	
Tulot			
Netto	-10 000	-10 000	

Rakennukset yhteensä

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
RAKENNUKSET YHTEENSÄ			
Menot	-2 352 000	-4 940 447	-4 919 434
Tulot			
Netto	-2 352 000	-4 940 447	-4 919 434

Tekninen lautakunta, Kiinteät rakenteet ja laitteet, tiet ja alueet

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

9012 Kaavatiet

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Vuonna 2025 PP Bulevardi KLV valmistui
 Vuonna 2025 sekoitusjyrsinnät + asfaltoinnit valmistui

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-515 000	-665 000	-174 150
Tulot	172 500	172 500	
Netto	-342 500	-492 500	-174 150

9555 PP Bulevardi

Perustelut: Uusi investointi
Tavoite: Vuonna 2025 valmistui PP Bulevardi

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot			-569 358
Tulot			172 849
Netto			-396 509

9014 Tievalaistus

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Tievalaistuksen uusiminen sekä valaisinlinjojen raivaus
 Liiketie ja Niilontie valaistus 2025

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-20 000	-10 000	-4 832
Tulot			
Netto	-20 000	-10 000	-4 832

9112 Kaavatiet päällystäminen

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Kaavateiden päällystäminen

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-10 000		-12 221
Tulot			
Netto	-10 000		-12 221

9425 Latauslaitteiden hankinta

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Latausinfra valmistui pääosin.

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot			-14 885
Tulot			
Netto			-14 885

9543 Pyöräilyreitti**Perustelut:**

Maastopyöräilyreitti

Tavoite:

Maastopyöräilyreitit rakentaminen valmistui

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-10 000	-10 000	-25 022
Tulot			
Netto	-10 000	-10 000	-25 022

9011 KLV suunnittelu**Perustelut:**Emolahdentien KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen
VT-27 KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen. Ei toteutunut.

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-20 000		
Tulot			
Netto	-20 000		

9017 Kaavateiden pk. suunnittelu**Perustelut:**

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot			-4 035
Tulot			
Netto			-4 035

9023 Vesistökuunnostus**Perustelut:**

Vesistöjen tilan parantaminen

Tavoite:

Kunnostushanke 2023 – 2025 (TA2023 15.000 €, khallitus 29.11.2022)

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-60 000	-30 000	-11 711
Tulot			
Netto	-60 000	-30 000	-11 711

9031 Yleissuunnittelu**Perustelut:**

Kaavoitus ja maankäyttö

Tavoite:

Maankäytön suunnittelut ja kaavoitus.

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-50 000	-50 000	-52 384
Tulot			
Netto	-50 000	-50 000	-52 384

9458 Satamat laiturit ja laskupaikat**Perustelut:**

Kunnostustarpeet

Tavoite:

Niemelänrannan ja Kallioniemen laitureiden kunnostaminen

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-25 000	-10 000	-13 254
Tulot			
Netto	-25 000	-10 000	-13 254

9005 Traktorin ja lavetin hankinta

Perustelut: Uudemman traktorin ja lavetin tarve
Kustannusarvio: Lavetti 20.000 €
 Traktorin vaihto uudempaan vaihtovaraus 35.000 €
Tavoite: Vaihto tehtiin ja lavetti hankittiin

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-75 000	-75 000	-70 096
Tulot	20 000	20 000	
Netto	-55 000	-55 000	-70 096

Kiinteät rakenteet, laitteet, tiet yhteensä

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Menot	-785 000	-850 000	-951 948
Tulot	192 500	192 500	172 849
Netto	-592 500	-657 500	-779 099

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	TA2025	TA 2025 + muutos	TP 2025
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 167 000	-5 820 447	-5 932 596
Rahoitusosuudet investointeihin	192 500	192 500	172 849
Käyttöomaisuuden myyntitulot	30 000	30 000	8 892
Investoinnit yhteensä	-2 944 500	-5 597 947	-5 750 855

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	TA 2025	TA-muutos	TA 2025 + LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	7 460 000		7 460 000	7 403 076,52	-56 923,48
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 250 000		1 250 000	968 175,77	-281 824,23
Kiinteistövero	1 920 000		1 920 000	1 882 581,29	-37 418,71
Verotulot yhteensä	10 630 000		10 630 000	10 253 833,58	-376 166,42

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

Kunnan tuloveron määräyt. perusteet	Tulovero-%	Verotettava tulo M€	Muutos %
Vuosi 2016	19,75	105,30	-1,1
Vuosi 2017	20,75	105,54	0,2
Vuosi 2018	20,75	105,73	0,2
Vuosi 2019	20,75	107,76	1,9
Vuosi 2020	21,75	106,49	-1,2
Vuosi 2021	21,75	107,11	0,6
Vuosi 2022	9,11	110,16	2,9
Vuosi 2023	9,10	112,19	1,8
Vuosi 2024	9,10	114,68	2,2

Kunnan kiinteistöveroprosentit

	Yleinen kiint.vero %	Vakituinen asunto %	Muu asuinrakennus %	Rakentamaton asuinpaikka %	Yleishyödyllinen yhteisö %	Voimalaitos %
Vuosi 2016	1,00	0,50	1,00	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2017	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2018	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2019	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2020	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2021	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2022	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2023	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2024	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2025	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	TA 2025	TA-muut.	TA 2025+ LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns.yhden putken) valtionosuus, ml. tasaukset	3 436 000		3 436 000	3 432 548	-3 452
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-174 000		-174 000	-110 881	63 119
Veromenetyksen kompensatio	673 000		673 000	671 988	-1 012
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				245 000	245 000
Valtionosuudet yhteensä	3 935 000	0	3 935 000	4 238 655	303 655

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset	TA 2025	TA- muutos	TA+LTA 2025	Toteutunut 2025	Poikkeama €	TOT %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	918 062	0	918 062	1 155 341	237 279	126
Maksutuotot	388 934	0	388 934	492 393	103 456	127
Tuet ja avustukset	370 430	0	370 430	446 612	76 182	121
Muut toimintatuotot	4 686 229	-12 863	4 673 366	4 608 725	-64 641	99
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-9 961 941	72 500	-9 889 441	-9 975 016	-85 575	101
Palkat ja palkkiot	-8 116 618	30 000	-8 086 618	-8 174 341	-87 723	101
Henkilösivukulut	-1 845 323	42 500	-1 802 823	-1 800 675	2 148	100
Eläkekulut	-1 586 561	41 567	-1 544 994	-1 584 747	-39 753	103
Muut henkilösivukulut	-258 762	933	-257 829	-215 928	41 901	84
Palvelujen ostot	-6 086 130	33 791	-6 052 339	-5 730 036	322 303	95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 499 016	76 560	-1 422 456	-1 252 766	169 690	88
Avustukset	-917 080	-3 866	-920 946	-909 499	11 447	99
Muut toimintakulut	-2 948 488	-115 909	-3 064 397	-3 154 645	-90 248	103
Toimintakate	-15 049 000	50 213	-14 998 787	-14 318 891	679 895	96
Verotulot	10 630 000	0	10 630 000	10 253 834	-376 166	97
Valtionosuudet	3 935 000	0	3 935 000	4 238 655	303 655	108
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotulot	90 000	0	90 000	94 562	4 562	105
Muut rahoitustulot	457 000	50 000	507 000	478 807	-28 193	94
Korkomenot	-1 050 000	30 000	-1 020 000	-903 033	116 967	89
Muut rahoitusmenot	-43 000	0	-43 000	-43 142	-142	100
Vuosikate	-1 030 000	130 213	-899 787	-199 208	700 579	22
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 748 000	-335 609	-2 083 609	-2 144 343	-60 734	103
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot					0	
Satunnaiset menot					0	
Tilikauden tulos	-2 778 000	-205 396	-2 983 396	-2 343 551	639 844	79
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	310 000	0	310 000	317 968	7 968	103
Varausten lisäys(-) vähennys(+)					0	
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)					0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 468 000	-205 396	-2 673 396	-2 025 583	647 813	76

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset	TA 2025	TA- Muutos	TA+LTA 2025	Toteutunut 2025	Poikkeama €	TOT %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	918 062	0	918 062	1 084 555	166 493	118
Maksutuotot	388 934	0	388 934	477 979	89 045	123
Tuet ja avustukset	370 430	0	370 430	446 612	76 182	121
Muut toimintatuotot	2 236 535	-12 863	2 223 672	2 092 010	-131 662	94
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-9 961 941	72 500	-9 889 441	-9 975 016	-85 575	101
Palkat ja palkkiot	-8 116 618	30 000	-8 086 618	-8 174 341	-87 723	101
Henkilösivukulut	-1 845 323	42 500	-1 802 823	-1 800 675	2 148	100
Eläkekulut	-1 586 561	41 567	-1 544 994	-1 584 747	-39 753	103
Muut henkilösivukulut	-258 762	933	-257 829	-215 928	41 901	84
Palvelujen ostot	-6 086 130	33 791	-6 052 339	-5 659 250	393 089	94
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 499 016	76 560	-1 422 456	-1 252 766	169 690	88
Avustukset	-917 080	-3 866	-920 946	-909 499	11 447	99
Muut toimintakulut	-498 794	-115 909	-614 703	-623 515	-8 812	101
Toimintakate	-15 049 000	50 213	-14 998 787	-14 318 891	679 896	96
Verotulot	10 630 000	0	10 630 000	10 253 834	-376 166	97
Valtionosuudet	3 935 000	0	3 935 000	4 238 655	303 655	108
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotulot	90 000	0	90 000	94 562	4 562	105
Muut rahoitustulot	457 000	50 000	507 000	478 807	-28 193	94
Korkomenot	-1 050 000	30 000	-1 020 000	-903 033	116 967	89
Muut rahoitusmenot	-43 000	0	-43 000	-43 142	-142	100
Vuosikate	-1 030 000	130 213	-899 787	-199 208	700 579	22
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 748 000	-335 609	-2 083 609	-2 144 343	-60 734	103
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	-2 778 000	-205 396	-2 983 396	-2 343 551	639 845	79
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	310 000	0	310 000	317 968	7 968	103
Varausten lisäys(-) vähennys(+)						
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 468 000	-205 396	-2 673 396	-2 025 583	647 813	76

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tehtäväalueiden toimintakatteet, ulkoiset + sisäiset

	TP 2024	TA 2025	LTA 2025	TA + LTA 2025	TP 2025	Poikkeama	TA 2026
Keskusvaalilautakunta	-353	-10 000	0	-10 000	-10 956	-964	-1 000
Tarkastuslautakunta	-45 858	-31 200	0	-31 200	-46 576	-15 376	-22 500
Kaupunginvaltuusto	-82 367	-73 800	0	-73 800	-107 458	-33 658	-72 719
Kaupunginhallitus	-2 890 811	-3 303 000	-94 280	-3 397 280	-3 218 608	178 672	-3 170 756
Yleishallinto (sis. rah.)	-2 120 533	-2 765 600	-94 280	-2 859 880	-2 860 880	-1 000	-2 758 756
Elinkeinotoimi	-339 545	-537 400	0	-537 400	-341 392	196 008	-412 000
Selänne-palvelut	-430 734	0	0	0	165	165	0
Alueelliset maaseutup.	0	0	0	0	0	0	0
Hyvinvointilautakunta	-12 068 397	-12 296 615	60 000	-12 236 615	-12 193 701	42 915	-12 323 166
Hallinto	-306 267	-293 768	0	-293 768	-382 480	-88 712	-337 235
Perusopetus	-6 118 402	-6 347 048	44 000	-6 303 048	-6 227 662	75 386	-6 415 262
Toisen asteen opetus	-1 059 545	-1 078 854	5 000	-1 073 854	-1 081 640	-7 785	-1 134 435
Vapaa-ajan koulutus	-196 115	-163 026	0	-163 026	-270 352	-107 326	-248 947
Vapaa-aikapalvelut	-1 251 744	-1 292 189	3 000	-1 289 189	-1 258 183	31 005	-1 348 175
Varhaiskasvatus	-3 136 324	-3 121 730	8 000	-3 113 730	-2 973 383	140 347	-2 839 112
Tekninen lautakunta	1 960 275	665 615	84 493	750 108	1 258 408	508 300	1 165 530
Yhdyskuntatekniikka	-40 068	-599 854	-2 866	-602 720	-453 333	149 387	-373 724
Tilapalvelut	1 963 920	1 586 169	87 359	1 673 528	1 925 965	252 437	1 824 560
Rakennus- ja ymp.pa.	-44 308	-301 363	0	-301 363	-168 336	133 027	-200 739
Työpajatoiminta	90 465	-19 337	0	-19 337	-44 338	-25 001	-84 567
Palo- ja pelastustoimi	-9735	0	0	0	-1 550	-1 550	0
Toimintakate, yhteensä	-13 127 512	-15 049 000	50 213	-14 998 787	-14 318 891	679 895	-14 424 611

Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosa	TA	LTA	TA+LTA	Toteutunut	Poikkeama
	2025	2025	2025	31.12.2025	
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	-1 030 000	130 213	-899 787	-199 208	700 579
Satunnaiset erät				-50 219	-50 219
Tulorahoituksen korjauserät			0	0	0
Tulorahoitus	-1 030 000	130 213	-899 787	-249 427	650 359
Investoinnit					
Käyttöomaisuuden investoinnit	-3 167 000	-2 653 447	-5 820 447	-5 932 596	-112 149
Rahoitusosuudet investointeihin	192 500	0	192 500	172 849	-19 651
Käyttöomaisuuden myyntituotot	30 000	0	30 000	59 111	29 111
Varsinainen toiminta ja inv. netto	-3 974 500	-2 523 234	-6 497 734	-5 950 063	547 671
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäys muille	-65 000	0	-65 000	-55 847	9 153
Antolainasaamisten väh muilta	210 000	0	210 000	253 392	43 392
Antolainauksen muutokset	145 000	0	145 000	197 545	52 545
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 800 000	2 000 000	8 800 000	8 800 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 457 000	0	-2 457 000	-2 733 566	-276 566
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0		-2 700 000	-2 700 000
Lainakannan muutokset	4 343 000	2 000 000	6 343 000	3 366 434	-2 976 566
Oman pääoman muutokset				0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset				1 846 146	1 846 146
Vaikutus maksuvalmiuteen	513 500	-523 234	-9 734	-539 938	-530 204

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
	TA	TA	TA+TA	TOT	POIKKEAMA	TA	TA	TA+TA	TOT	POIKKEAMA
		muutos	muutos				muutos	muutos		
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Tarkastuslautakunta	-31 200		-31 200	-46 577	-15 377					
Keskusvaalilautakunta	-15 400		-15 400	-16 364	-964	5 400		5 400	5 408	8
Kaupunginvaltuusto	-73 800		-73 800	-107 458	-33 806	0		0	147	147
Kaupunginhallitus	-3 544 300	-94 280	-3 638 580	-3 509 105	129 475	241 300		241 300	290 497	49 197
Alueelliset maaseutupalv.	-238 000		-238 000	-234 645	3 355	238 000		238 000	234 645	-3 355
Hyvinvointipalvelut	-12 906 387	60 000	-12 846 387	-12 876 413	-30 026	609 772		609 772	682 713	72 941
Tekniset palvelut	-4 603 567	97 356	-4 506 211	-4 231 252	274 959	5 269 183	-12 863	5 256 320	5 489 661	233 341
Käyttötalous yhteensä	-21 412 654	63 076	-21 349 578	-21 021 962	327 616	6 363 655	-12 863	6 350 792	6 703 071	352 279
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						10 630 000		10 630 000	10 253 834	-376 166
Valtionosuudet						3 935 000		3 935 000	4 238 655	303 655
Korkotulot						90 000		90 000	94 562	4 562
Muut rahoitustulot						457 000	50 000	507 000	478 807	-28 193
Korkomenot	-1 050 000	30 000	-1 020 000	-903 033	116 967					
Muut rahoitusmenot	-43 000		-43 000	-43 142	-142					
Käyttöom. poistot	-1 748 000	-335 609	-2 083 609	-2 144 343	-60 734					
Satunnaiset erät										
Poistoeron muutos						310 000		310 000	317 968	7 968
Varausten muutos										
Rahastojen muutos										
Tuloslaskelma yhteensä	-2 841 000	-305 609	-3 146 609	-3 090 518	56 091	15 422 000	50 000	15 472 000	15 383 826	-88 174

	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
	TA	TA	TA+ TA	TOT	POIKKEAMA	TA	TA	TA+TA	TOT	POIKKEAMA
		muutos	muutos				muutos	muutos		
INVESTOINTIOSA										
Kaupunginhallitus										
Kiinteä omaisuus	-30 000		-30 000	-61 213	-31 213	30 000		30 000	8 892	-21 108
Irtain omaisuus										
Arvopaperit										
Tekninen toimi										
Muut pitkävaikutt. menot	0	-55 828	-55 828	-44 484	11 344					
Rakennukset	-2 352 000	-2 532 619	-4 884 619	-4 889 835	-5 216					
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-710 000	-65 000	-775 000	-866 967	-91 967	172 500		172 500	172 849	349
Koneet ja kalusto	-75 000	0	-75 000	-70 096	4 904	20 000		20 000	0	-20 000
Investoinnit yhteensä	-3 167 000	-2 653 447	-5 820 447	-5 932 596	-112 149	222 500		222 500	181 741	-40 759
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset										
Antolainauksen lisäys	-65 000		-65 000	-55 847	9 153	210 000		210 000	253 392	43 392
Antolainauksen vähennys										
Lainakannan muutokset										
Pitkäaik. lainojen lisäys						6 800 000	2 000 000	8 800 000	8 800 000	0
Pitkäaik. lainojen vähennys	-2 457 000		-2 457 000	-2 733 566	-276 566					
Lyhytaik. lainojen muutos			0	-2 700 000	-2 700 000					
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuteen										
Rahoitusosa yhteensä	-2 522 000	0	-2 522 000	-5 489 413	-2 967 413	7 010 000	2 000 000	9 010 000	9 053 392	43 392
KAIKKI YHTEENSÄ	-29 942 654	-2 895 980	-32 838 634	-35 534 489	-2 695 855	29 018 155	2 037 137	31 055 292	31 322 030	266 738

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma, toteutuminen, vertailu ed. vuoteen

Ulkoiset

	2025	2024	Muutos %
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1 084 554,61	1 583 708,75	-31,52
Maksutuotot	477 979,27	598 116,61	-20,09
Tuet ja avustukset	446 612,03	473 717,24	-5,72
Muut toimintatuotot	2 092 009,98	2 257 539,73	-7,33
Toimintatuotot yhteensä	4 101 155,89	4 913 082,33	-16,53

Toimintakulut

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	-8 174 341,27	-8 022 059,16	1,90
Henkilösivukulut	-1 800 674,53	-1 868 480,20	-3,63
Eläkekulut	-1 584 746,77	-1 709 333,57	-7,29
Muut henkilösivukulut	-215 927,76	-159 146,63	35,68
Henkilöstökulut yhteensä	-9 975 015,80	-9 890 539,36	0,85

Palvelujen ostot	-5 659 250,48	-5 537 293,05	2,20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 252 766,29	-1 445 804,27	-13,35
Avustukset	-909 499,38	-598 379,13	51,99
Muut toimintakulut	-623 515,26	-568 578,89	9,66
Toimintakulut yhteensä	-18 420 047,21	-18 040 594,70	2,10

Toimintakate	-14 318 891,32	-13 127 512,37	9,08
---------------------	-----------------------	-----------------------	-------------

Verotulot	10 253 833,58	10 629 996,71	-3,54
Valtionosuudet	4 238 655,00	3 543 644,00	19,61

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot	94 562,13	130 553,03	-27,57
Muut rahoitustuotot	478 807,16	378 330,52	26,56
Korkokulut	-903 033,02	-1 173 731,48	-23,06
Muut rahoituskulut	-43 141,64	-35 061,01	23,05

Vuosikate	-199 208,11	346 219,40	-157,54
------------------	--------------------	-------------------	---------

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot	-2 144 343,30	-1 652 010,81	29,80
-------------------------------	---------------	---------------	-------

Satunnaiset erät

Satunnaiset kulut			
Satunnaiset tuotot			

Tilikauden tulos	-2 343 551,41	-1 305 791,41	79,47
-------------------------	----------------------	----------------------	-------

Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	317 968,37	321 249,20	-1,02
--------------------------------------	------------	------------	-------

Varausten lisäys (-) / vähennys (+)

Rahastojen lisäys (-) / vähennys (+)

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 025 583,04	-984 542,21	105,74
---------------------------------------	----------------------	--------------------	--------

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-199 208,11	34 219,40
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	-50 219,36	-2 472,20
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 932 595,95	-1 941 727,53
Investointien ennakkomaksut		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	172 849,00	26 349,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	59 111,30	4 034,08
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 950 063,12	-1 567 597,25
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-55 846,86	-220 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	253 392,00	423 392,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 800 000,00	6 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 733 566,00	-2 401 066,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 700 000,00	1 350 000,00
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5555,58	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	1 356 360,85	-1 876 941,76
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos	495 340,54	-388 502,70
Rahoituksen nettorahavirta	5 410 124,95	3 386 881,54
Rahavarojen muutos	-539 938,17	1 819 284,29
Rahavarat 31.12.	11 775 889,30	12 315 827,47
Rahavarat 1.1.	12 315 827,47	10 496 543,18
Rahavarojen muutos	-539 938,17	1 819 284,29

Tase

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
	€	€		€	€
A PYSYVÄT VASTAAVAT	48 902 986	45 474 020	A OMA PÄÄOMA	15 035 873	17 061 456
I Aineettomat hyödykkeet	723 465	877 013	I Peruspääoma	18 482 849	18 482 849
1. Aineettomat oikeudet	0	0	V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-1 421 393	-436 851
2. Muut pitkävaik. menot	723 465	877 013	VI Tilikauden yli-/alijäämä	-2 025 583	-984 542
II Aineelliset hyödykkeet	34 379 811	30 626 314	B POISTOERO JA VAP.EHT.		
1. Maa- ja vesialueet	4 116 317	4 063 995	VARAUKSET	4 176 834	4 494 803
2. Rakennukset	23 582 146	20 870 666	1. Poistoero	4 176 834	4 494 803
3. Kiinteät koneet ja laitteet	4 798 609	4 935 478	C PAKOLLISET VARAUKSET	78 000	78 000
4. Koneet ja kalusto	80 831	32 088	2. Muut pakolliset varaukset	78 000	78 000
6. Enn.maksut ja kesken. hank	1 801 908	724 086	D TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	48 754	37 910
III Sijoitukset	13 799 711	13 970 692	1. Valtion toimeksiannot	9 286	12 886
1. Osakkeet ja osuudet	10 337 867	10 317 867	2. Lahjoitusrahast. pääomat	39 468	25 024
3. Muut lainasaamiset	3 409 558	3 612 950	E VIERAS PÄÄOMA	43 618 538	39 756 763
4. Muut saamiset	52 285	39 875	I Pitkäaikainen	35 448 423	29 821 989
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	9 286	12 886	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	35 448 423	29 821 989
1. Valtion toimeksiannot	9 286	12 886	II Lyhytaikainen	8 170 115	9 934 774
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 045 727	15 942 026	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	5 353 566	7 613 566
I Vaihto-omaisuus	0	0	5. Saadut ennakot	42 000	94 047
II Saamiset	2 269 838	3 626 198	6. Ostovelat	1 082 385	592 636
Pitkäaikaiset saamiset	218 385	223 385	7. Muut velat	218 026	170 411
1. Myyntisaamiset	178 385	178 385	8. Siirtovelat	1 474 138	1 464 114
2. Lainasaamiset	15 000	20 000			
3. Muut saamiset	25 000	25 000			
Lyhytaikaiset saamiset	2 051 452	3 402 813			
1. Myyntisaamiset	1 433 832	938 413			
2. Lainasaamiset	0	0			
3. Muut saamiset	203 052	2 317 313			
4. Siirtosaamiset	414 568	147 086			
III Rahoitusarvopaperit	11 110 867	10 711 400			
1. Osakkeet ja osuudet	0	0			
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	6 964 543	7 211 400			
4. Muut arvopaperit	4 146 325	3 500 000			
IV Rahat ja pankkisaamiset	665 022	1 604 427			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 957 999	61 428 931	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 957 999	61 428 931

Konsernituloslaskelma

	2025	2024
Toimintatuotot	11 419 221	13 331 270
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-25 298 479	-26 162 188
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	3 327	3 211
Toimintakate	-13 875 931	-12 827 706
Verotulot	10 191 572	10 562 840
Valtionosuudet	5 452 613	4 914 292
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	43 425	50 745
Muut rahoitustuotot	490 257	397 026
Korkokulut	-1 120 829	-1 568 081
Muut rahoituskulut	-180 458	-42 769
Vuosikate	1 000 650	1 486 346
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 240 481	-2 723 297
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-104 895	-120 210
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-2 344 726	-1 357 161
Tilinpäätössirrot	-14 788	2 982
Tilikauden verot	-28 403	-10 189
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	81 479	22 377
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 306 438	-1 341 991

Konsernirahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 000 650	1 486 346
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-28 403	-10 189
Tulorahoituksen korjauserät	65 745	-6 152
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 122 115	-2 599 121
Rahoitusosuudet investointimenoihin	191 192	36 354
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	100 693	2 495
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 792 239	-1 090 266
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-55 847	-60 000
Antolainasaamisten vähennykset	50 329	60 000
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 392 273	7 579 700
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 744 333	-3 481 093
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 753 269	1 388 701
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 244 842	-1 961 234
Rahoituksen nettorahavirta	6 133 996	3 526 074
Kassavarojen muutos	-658 243	2 435 808
Rahavarat 31.12.	13 569 179	14 227 422
Rahavarat 1.1.	14 227 422	11 791 614
	-658 243	2 435 808
Erotus	0	0

Konsernitase

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT	53 622 446	49 368 070	A OMA PÄÄOMA	12 283 705	14 644 463
I Aineettomat hyödykkeet	978 285	1 043 822	I Peruspääoma	18 482 849	18 482 849
1. Aineettomat oikeudet	112 364	122 748	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.	0	0
2. Muut pitkäaik. menot	865 921	921 074	III Liittymismaksurahasto		
3. Ennakkomaksut	0	0	IV Arvonkorotusrahassto	0	0
4. Keskeneräiset hankinnat			V Muut omat rahastot	708 607	713 437
II Aineelliset hyödykkeet	51 834 852	47 921 578	VI Ed. tilikausien yli-alijäämä	-4 601 313	-3 209 832
1. Maa- ja vesialueet	4 375 728	4 300 056	VII Tilikauden yli- alijäämä	-2 306 438	-1 341 991
2. Kiinteistöjen liittymismaksut					
3. Maa- ja vesialueiden arv.kor.			B VÄHEMMISTÖOSUUDET	-16 282	372 628
4. Rakennukset	37 510 590	36 117 986			
5. Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 904 692	6 295 010	C POISTOERO JA VAPAAEHT.		
6. Koneet ja kalusto	637 872	306 058	VARAUKSET	19 618	0
7. Muut aineelliset hyödykkeet	26 231	10 656	1. Poistoero	19 618	0
8. Ennakkomaksut ja kesk.er.	2 379 739	891 811	2. Vapaaeht. varaukset	0	0
III Sijoitukset	809 309	402 670	D PAKOLLISET VARAUKSET	103 225	78 000
1. Osakkuusyhteisöosuudet	425 708	375 149	1. Eläkevaraukset		
2. Muut osakkeet ja osuudet	360 740	16 740	2. Muut pakolliset varaukset	103 225	78 000
3. Joukkovelkakirjalainasaam.					
4. Muut lainasaamiset	0	0	E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄ- OMAT	233 887	314 478
5. Muut saamiset	22 862	10 780			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	193 897	288 932	F VIERAS PÄÄOMA	57 702 899	53 197 381
			I Pitkäaikainen	46 889 026	40 690 042
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 510 709	18 949 948	1. Pitkäaikainen korollinen	45 848 772	39 606 436
I Vaihto-omaisuus	154 587	94 861	2. Pitkäaikainen koroton	1 040 253	1 083 606
II Saamiset	2 786 943	4 627 666	II Lyhytaikainen	10 813 873	12 507 339
Pitkäaikaiset saamiset	425 833	619 861	1. Lyhytaikainen korollinen	6 322 679	8 703 688
Lyhytaikaiset saamiset	2 361 109	4 007 805	2. Lyhytaikainen koroton	4 491 194	3 803 651
III Rahoitusarvopaperit	11 110 867	10 711 400			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 458 311	3 516 021			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	70 327 052	68 606 950	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	70 327 052	68 606 950

*) poistoero korjataan kuluvan tilikauden aikana vastaamaan kirjanpitolautakunnan yleisohjetta 2021 konsernitiilinpäätöksen laatimisesta

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on tarkistettu 1.1.2007 alkaen muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikaa ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoprosentteja. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleen arviointiin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.6.2009 poistosuunnitelman tarkistamisen, jossa suunnitelman mukaiset poistoajat tarkistettiin vastaamaan Kuntaliiton 1.1.2009 antamaa yleisohjetta

Kuntajaosto tarkisti 2011 yleisohjettaan suunnitelmanmukaisista poistoista mm. lisäämällä suosituksen poisto-ohjeen poistoajojen alarajojen käyttämisestä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiseen ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.12.2012 § 150 poistosuunnitelman tarkistamisesta. Poistosuunnitelma otettiin käyttöön 1.1.2013 alkaen. Pienhankintarajaksi päätettiin 10.000 euroa.

Kaupunginvaltuuston 14.12.2015 § 109 hyväksymällä poistosuunnitelman tarkistamisella on hallinto- ja laitosrakennusten poistoajojen tarkistettu. Poisto aika on 20 – 50 vuotta 1.1.2016 alkaen.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Vastuu sosiaali- ja terveystalv palveluista ja pelastuspalveluista siirtyi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteelle. Hyvinvointialueelle siirtyi myös osa kaupungin verotuloista ja valtionosuuksista. PPE-Köökki aloitti 1.1.2023. PPE-Köökki Oy:n tehtävänä on tuottaa omistajilleen laadukkaita ja kustannustehokkaita puhtaus- ja ateriapalveluita.

Vuonna 2024 kirjastopalvelut siirtyivät Pyhäjärven kaupungin omaksi toiminnaksi. Myös tanssiopistotoiminta siirtyi kaupungin toiminnaksi 1.8.2024 alkaen.

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kunnille työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti tuli voimaan 1.1.2025. Järjestämisvastuun saaminen edellytti kunnan työvoiman määrän olevan vähintään 20.000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä oli alle 20.000 henkilöä, sen oli muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhdessä jonkin toisen tai useamman muun kunnan kanssa siten, että työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä oli vähintään 20.000 henkilöä. Työllisyysalueen tuli muodostaa maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue. Työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien tuli sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain (410/2015) tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa. Alueen kunnat valmistelivat yhteistoimintasopimusta Raahan työllisyysalueen perustamiseksi. Sopimuksen osapuolia eli sopijakuntia ovat Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Siikajoki, Siikalatva ja Raahe, joka toimii muodostettavan työllisyysalueen vastuukuntana. Yhteistyösopimus turvaa työllisyyspalvelujen järjestämisen lähialueina mahdollisimman pitkälle myös Pyhäjärvellä

Kaupunginvaltuusto päätti 27.5.2025 § 40 vuokraoikeuden kauppakirjasta Virkkulankylä Oy:n konkurssipesän kanssa. Vuokraoikeuden kauppakirjassa kaupan kohteena on vuokraoikeus Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevaan kiinteistöön "Haikara", kiinteistötunnus 626-403-16-236. Virkkulankylän vuokraustoiminta on kaupungin hallinnon alaista 1.8.2025 lähtien.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilikauden 2025 aikana As Oy Pyhäjärven Toripiha muuttui tytäryhtiöstä (53,7 %) osakkuusyhteisöksi (39,5 %). Yhteisön tasearvot on ajettu alas konsernitilinpäätökseen 2025 sekä edellisten tilikausien vähemmistöosuuksien oikaisu on poistettu. As Oy Pyhäjärven Toripiha on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää käyttäen osakkuusyhteisönä. Pyhäntä Oy:n 2024 muuttuneiden tilinpäätöstietojen vaikutus on huomioitu konsernin 2025 avaavassa taseessa.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Pyhäsalmen Infra Oy:tä ei ole yhdistelty, koska sen vaikutus konsernilaskelmiin ei ole merkittävä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Tilinpäätöksessä 2025 konserniyhteisöjen välistä ei-palautettavaa liittymismaksua käsitellään sisäisen katteen luontoisena. Edellisten tilikausien aikana kertyneet liittymismaksut eliminoidaan maa- ja vesialueiden sekä edellisten tilikausien ylijäämän kesken ja tilikaudella kertyneet aineellisten hyödykkeiden ja toimintatuottojen kesken. (KILA yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta 31.5.2021)

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**Poikkeavat tilikaudet**

Kaikkien kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden tilikausi on 1.1. – 31.12.2025.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)**

	Konserni		Kunta	
	*) 2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	387 178,50	695 810,59	291 050,29	463 568,47
Alueelliset maaseutupalvelut	174 154,02	157 942,14	174 154,02	157 942,14
Sosiaali- ja terveystalvet			0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 044 816,82	2 139 187,64	664 340,81	477 115,38
Yhdyskuntapalvelut	6 493 811,34	12 405 777,55	2 971 610,77	3 814 456,34
Asumisen palvelut	1 413 474,59			
Muut palvelut	1 905 786,05			
Yhteensä	11 419 221,32	15 398 717,92	4 101 155,89	4 913 082,33

*)konsernin sisäiset tapahtumat eliminoitu 2025 luvuista

Verotulojen erittely

	2025	2024
Kunnan tulovero	7 403 076,52	7 586 355,34
Osuus yhteisöveron tuotosta	968 175,77	1 257 624,01
Kiinteistövero	1 882 581,29	1 786 017,36
Verotulot yhteensä	10 253 833,58	10 629 996,71

Valtionosuuksien erittely

	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 677 548	2 781 800
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 275 942	1 603 049
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	245 000	950 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-110 881	-196 098
Verotulomenetyksen korvaus	671 988	957 942
Valtionosuudet yhteensä	4 238 655	3 543 644

Palvelujen ostojen erittely

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	256 758,53	235 531,61
Muiden palvelujen ostot	5 402 491,95	5 301 761,44
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	5 659 250,48	5 537 293,05

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt poistosuunnitelmia seuraavasti: 2.4.1996 § 22 ja § 23; 6.4.1998 § 13; 14.12.1999 § 77; 29.1.2007 § 5; 29.6.2010 § 71 ja 18.12.2012 § 150. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Viimeiset poistosuunnitelman muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2013.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poisto aika	Poistomenetelmä	Poisto-%
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Muut pitkävaikutteiset menot	2 – 5 vuotta	Tasapoisto	20 – 50 %
Rakennukset	20 - 50 vuotta	Tasapoisto	2 - 5 %
Kadut, tiet, torit ja puistot		Menojäännöspoisto	20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sillat, laiturit, uimalat		Menojäännöspoisto	25 %
Muut kiinteät rakenteet		Menojäännöspoisto	25 %
Koneet ja kalusto	3 – 15 vuotta	Tasapoisto	6,7 – 33,3 %
Soranottoalue		Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoja	

Pienet käyttöomaisuushankkeet, joiden hankintameno on alle 10.000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.				
Vähennykset tilikaudella				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.				
Muut pakollisten varausten muutokset	25 224,85	0	0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	50 219,36	1 561,88	50 219,36	4 034,08
Rakennusten luovutusvoitot	0	2 472,20		
Muut luovutusvoitot	0	-1 539,05		
Luovutusvoitot yhteensä	50 219,36	2 495,03	50 219,36	4 034,08
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot	94 067,12			
Luovutustappiot yhteensä	94 067,12	0,00	0,00	0,00

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot				
Satunnaiset tuotot yhteensä				
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	220 924,18	188 832,64
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	220 924,18	188 832,64

Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	317 968,37	321 249,20
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
Poistoeron muutokset yhteensä	317 968,37	321 249,20

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonnäätitysmenetelmät

Maa-alueet on uudelleenarvostettu verotusarvoilla ja metsät 170 €/ha. Arvonkorotus ja arvonkorotusrahasto on purettu 31.12.2006.

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	4 338 385	4 271 723	4 063 995	4 065 557
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	4 375 728	4 338 385	4 116 317	4 063 995
Rakennukset				
Arvo 1.1.	36 224 751	41 360 395	20 870 666	21 622 077
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	37 510 590	36 224 751	23 582 146	20 870 666
Arvonkorotukset yhteensä				

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	9 289,78	9 289,78	9 289,78	9 289,78
Muut maa- ja vesialueet	4 366 439,00	4 329 035,24	4 107 027,16	4 054 705,66
Maa- ja vesialueet yhteensä	4 375 728,36	4 573 856,78	4 116 316,94	4 063 995,44

Pysyvien vastaavien sijoitukset
--

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet osakkuus- yhteisöt	Kunta- yhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 869 939,08	31 154,04	1 061 902,31	354 871,53	10 317 866,96	0,00	3 612 950,42	0,00	39 874,90	3 652 825,32
Lisäykset				20 000,00	20 000,00				12 410,57	12 410,57
Vähennykset							-203 392,00			-203 392,00
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	8 869 939,08	31 154,04	1 061 902,31	374 871,53	10 337 866,96	0,00	3 409 558,42	0,00	52 285,47	3 461 843,89
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 869 939,08	31 154,04	1 061 902,31	374 871,53	10 337 866,96	0,00	3 409 558,42	0,00	52 285,47	3 461 843,89

Olellaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäyks. tilikaud.	Vähenn. tilikaud.	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtym. peruspääom.	Ero
Jokilaakson koulutuskuntayhtymä	1 050 075,33			1 050 075,33	644 463,16	405 612,17
Jokilaakson musiikkiopiston kuntayhtymä	3 585,77			3 585,77	7 000,00	-3 414,23
Pohjois-Pohjanmaan liitto	8 241,21			8 241,21	8 241,14	-0,07
Yhteensä	1 061 902,31			1 061 902,31	659 704,30	402 198,01

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

					Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
	Y- tunnus	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilik. voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt							
Kiinteistö Oy Rillankivi	0926345-6	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	1 356	8 464	-383
Pyhäjärven Kehitys Oy	1496343-0	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	-208	414	-5
Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy	2659164-6	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	180	435	113
Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy	2659565-5	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	5 318	4 658	9
Kiint. Oy Pyhäsalmen Liiketalo	0591211-3	Pyhäjärvi	42,94 %	69,44 %	862	18	22
PyhäNet Oy	2551195-8	Pyhäjärvi	50,82 %	50,82 %	82	2 765	-97
Kuntayhtymät							
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	0922484-4	Nivala	1,89 %	1,89 %	29	18	0,7
Jokilaaksojen Koulutuskuntayhtymä	0210010-1	Nivala	3,87 %	3,87 %	1 402	185	34
Jokilaaksojen Musiikkiopisto	0210007-2	Nivala	14,00 %	14,00 %	44	21	5
Osakkuusyhteisöt							
Simunan Lämpö Oy	0710599-9	Pyhäjärvi	33,33 %	33,33 %			2
Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha	2731067-4	Pyhäjärvi	3,00 %	39,50 %			1

Saamisten erittely

	Kunta 2025		Kunta 2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	178 385,37	942 532,10	178 385,37	468 570,76
Lainasaamiset	*) 15 000,00		3 632 950,42	
Muut saamiset			32 407,00	
Siirtosaamiset		122 967,91		5 417,27
Saamiset tytäryhteisöiltä yhteensä	193 385,37	1 065 500,01	3 843 742,79	473 988,03
Saamiset kuntayhtym., joissa kunta on jäsen				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Saamiset kuntayhtymiltä yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		491 300,05		469 842,57
Lainasaamiset				
Muut saamiset	25 000,00	203 051,70	32 467,90	2 317 313,44
Siirtosaamiset		291 600,42		141 668,99
Saamiset muilta yhteensä	25 000,00	985 952,17	32 467,90	2 928 825,00
Saamiset yhteensä	218 385,37	2 051 452,18	3 876 210,69	3 402 813,03

*) Muutos esitystavassa. Pitkäaikaisten saamisten osalta tytäryhtiölainat sisältyvät erään sijoitukset, jotka on eritelty sivulla 115 JVK-lainasaamiset.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	53 321,46	53 321,46	56 068,01	50 822,46
Työllistämistuet		37 179,88		37 179,88
Avustukset	336 214,00	28 332,11		
Haapajärven kaupunki palautukset	36 386,00	8 754,00	36 386,00	8 754,00
Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy ennakot			111 145,21	
Raahen työllisyysalue palautus	47 141,64		47 141,64	
Ympäristöministeriön avustus	82 880,00		82 880,00	
Muut tulojäämät	221 916,11	116 844,33	80 947,47	50 329,92
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	777 859,21	244 431,78	414 568,33	147 086,26

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	18 482 849	18 482 849	18 482 848,97	18 482 848,97
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	18 482 849	18 482 849	18 482 848,97	18 482 848,97
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Muut omat rahastot	713 436	716 418		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-4 829	-2 982		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä	708 607	713 436		
Edellisten tilikauden ylijäämä 1.1.	-4 551 822	-3 224 596	-1 421 392,73	-436 850,52
Tilinpäätössiirrot				
Oman pääoman lisäys				
Oman pääoman vähennys				
Muut oikaisut	731	-2 207		
As Oy Pyhäjärven Toripiha muutos	-146 426			
Pysyviin vastaaviin kirjatut liittymismaksut	196 648			
Ppky Selänne alaskirjattu osuus voittovaroista		-12 512		
Jedu ppo täsmäytys		44		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-4 601 313	-3 209 832	-1 421 392,73	-436 850,52
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 306 438	-1 341 991	-2 025 583,04	-984 542,21
Oma pääoma yhteensä	12 283 705	14 644 463	15 035 873,20	17 061 456,24

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kunta	
	2025	2024
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-1 421 392,73	-436 850,52
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 025 583,04	-984 542,21
Kertynyt poistoero 31.12.	4 176 834,18	4 494 802,55
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	729 858,41	3 073 409,82

Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	4 176 834,18	4 494 802,55
Poistoero yhteensä	4 176 834,18	4 494 802,55

Pitkäaikaiset velat

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2031 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 138 259	19 367 725
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	22 138 259	19 367 725

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Antolainat yritysten kehittämiseen	78 000,00	78 000,00	78 000,00	78 000,00
Muut pakolliset varaukset	25 224,85			
Muut pakolliset varaukset yhteensä	103 224,85	78 000,00	78 000,00	78 000,00

Vieras pääoma

	Kunta 2025		Kunta 2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		35 866,59		62 490,12
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä velat tytäryhteisöille		35 866,59		62 490,12
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä velat kuntayhtymille		0,00		0,00
Velat muille				
Saadut ennakot		42 000,00		94 046,84
Ostovelat		1 046 518,09		530 145,75
Muut velat		218 025,79		170 411,48
Siirtovelat		1 474 138,05		1 464 113,79
Yhteensä velat muille		2 780 681,93		2 258 717,86
Vieras pääoma yhteensä		2 816 548,52		2 321 207,98

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut, kaukolämpö	1 028 256,88	1 239 672,92		
Muut velat	697 064,40	441 823,23	218 025,79	170 411,48
Muut velat yhteensä	1 725 321,28	1 681 496,15	218 025,79	170 411,48

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset		27 438,05		27 438,05
Lomapalkkajaksotukset	1 396 366,65	1 335 027,07	1 105 579,65	1 065 577,78
Korkojaksotukset	151 326,72	158 755,97	91 189,88	111 787,91
Valtionosuusennakot				
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	427 799,90	268 596,34	277 368,52	283 223,89
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 975 493,27	1 789 817,43	1 474 138,05	1 488 027,63

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**Vuokravastuut (arvolisäveroineen)**

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	188 997,30	385 060,99	188 997,30	367 108,31
• Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus (sisältyy edelliseen)	122 998,20	182 086,43	125 998,20	168 877,88
Leasingvastuut yhteensä	48 509,14	8 714,32	47 141,14	7 008,00
• Seuraavalla tilikaudella maksettavat	17 497,60	8 236,12	16 192,60	7 008,00
• Myöhemmin maksettavat	31 011,54	478,20	30 948,54	0,00
Vuokravastuut yhteensä	237 506,44	393 775,31	236 138,44	374 116,31

Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset konserniin kuuluv. yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			14 057 400,00	10 362 747,43
Jäljellä oleva pääoma			8 908 395,49	7 919 090,23
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	7 956 283,00	3 329 906,16	7 956 283,00	3 329 906,16
Jäljellä oleva pääoma	1 011 721,86	1 134 770,89	1 011 721,86	1 134 770,89
Kiinnitykset				
Tiloihin	5 526 068,63	5 526 068,63	5 526 068,63	5 526 068,63
Yrityskiinnitykset	7 145 000,00	7 145 000,00	7 145 000,00	7 145 000,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	43 675 982	41 103 809
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	55 904	44 108

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 093 363,72	1 315 536,56	2 093 363,72	1 315 536,56
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				
Sosiaali- ja terveydenhuollon kunnallisen toimintayksikön sisäilma- ja kosteusvauriohankkeen valtionavustus - valtionavustuspäätös 27.6.2014 - lopullinen päätös 3.3.2017 - sisältää omaisuuden käyttö- ja luovutusrajoituksen 15 vuoden ajaksi.	1 711 232,61	1 711 232,61	1 711 232,61	1 711 232,61
Muu vastuu				

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot**Henkilöstön määrä**

	Kunta Henkilötyövuodet HTV		Kunta Henkilöstön määrä	
	2025	2024	2025	2024
Hallintopalvelut	15,4	22,6	13,5	23,5
Alueelliset maaseutupalvelut	3,6	4,0	3,0	4,0
Hyvinvointipalvelut	159,0	150,8	175,0	176,0
Tekniset palvelut	18,5	16,9	20,0	19,0
Henkilöstö yhteensä (sis. vakinaiset, määräaik. ja työllistetyt)	196,6	194,3	211,5	222,5

Taseeseen aktivoidut henkilöstökulut

	Kunta	
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9 975 015,80	9 914 453,20
Henkilöstökulut, jotka aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	108 941,04	85 787,92
Henkilöstökulut yhteensä	10 083 956,84	10.000.241,12

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2025	2024
Suomen Keskustapuolue	3 668,93	3 586,20
Pyhjärven Työväenyhdistys SDP	583,00	540,60
Pyhjärven Vasemmisto ry	2 358,50	2 481,30
Perussuomalaiset Pyhäjärvi	867,60	2 153,10
Suomen Kristillisdemokraatit Pyhjärven paikallisyhdistys	75,40	
Kalajokilaakson Vihreät liitto	44,85	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	7 598,28	8 761,20

Tilintarkastusyhteisön palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2025	2024
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	41 737,50	34 822,00
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	41 737,50	34 822,00

Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Pyhjärven kaupunki on ostanut Pyhjärven Kehitys Oy:ltä elinkeinopalveluja 100.000 euron edestä. Elinkeinopalvelujen ostamisesta on päätetty talousarvion laatimisen yhteydessä. Pyhjärven kaupunki on ostanut Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:ltä elinkeinopalveluita 100.000 euron edestä.

Pyhjärven kaupunki on antanut Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:lle avustusta risteysalueen kaukolämpötaksan kompensointiin 18.000 euroa. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 28.1.2013, että yritys- ja elinkeinotoiminnan yleisten edellytysten parantamiseen kuuluvana elinkeinostrategisena toimenpiteenä alueen asemakaava-alueelle sijoittuvien teollisuusyritysten kaukolämpöenergian hintaa subventoidaan elinkeinostrategiassa tarkemmin päätettävällä tavalla. Päätöksen mukaisesti talousarviossa on varattu määräraha, jolla kompensoidaan risteysalueen kaukolämpötaksaa. Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:n lainan korkotuotot olivat tilikaudella 68 716 €. Pyhjärven kaupungin vesi- ja lämpöostot Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:ltä olivat tilikaudella 384 540 €.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 31.8.2009 § 89 mukaisesti on päätetty varata vuosittain talousarvioon yritystukena kaukolämpölaitoksen vuosittain maksaman suurkuluttaja-alennusta vastaava määrä. Suurkulutusrajana on ollut 500 MWh/vuosi. Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:lle on maksettu 5.400 euroa suurkuluttaja-alennusta.

Pyhjärven kaupunki on myöntänyt viranhaltijapäätöksellä 29.4.2025 § 4 Kiinteistö Oy Rillankivelle 100.000 euron maksuvalmiuslainan.

Kiinteistö Oy Liiketalolle on maksettu tilikauden aikana osakehuoneiston kuluja 89 681 €, josta 44 538 € on korjausinvestointi kuluja.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sopimuksen 24.4.2017. Ristiriitatilanteet pyritään aina ratkaisemaan keskusteluin ja neuvotteluin kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan välillä.

Mikäli kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä toteavat, että kaupungin etu vaatii kaupunginjohtajan virkasuhteen purkamista, ja purkautumisen syynä ei ole kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 41 §:n mukainen peruste, voivat kaupunginjohtaja ja kaupunginvaltuusto purkaa

virkasuhteen yhteisesti sopien. Tällöin kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan (6 kk) palkan lisäksi viimeisen palkanmaksun yhteydessä kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus. Mikäli kaupunginjohtaja irtisanotaan kulloinkin voimassa olevan kuntalain asiaa koskevan asiakohdan (sopimuksen allekirjoitushetkellä 25 §) mukaisesti ilman, että on päästy yksimieliseen sopimukseen, kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan palkka (6 kk). Kaupunginjohtajan irtisanoutuessa muussa tapauksessa käytetään normaalia yhden (1) kuukauden irtisanomisaikaa, mikäli muuta ei yhteisesti sovita.

Eriytetyt laskelmat

Pyhjärven kaupungin hulevesitoiminta

Pyhjärven kaupungin kaava-alueen hulevesiverkosto on kaupungin omistuksessa. Hulevesiverkoston tehtävät investointihankkeet sisältyvät kaavateiden investointikokonaisuuksiin. Investointikuluja hulevesiverkoston osalta ei näistä kustannuksista ole eriytetty. Pyhjärven kaupungin hulevesitoiminta on merkitykseltään vähäistä, eikä täytä kilpailulain 30d§ mukaisia vaatimuksia. Tilikauden aikana hulevesiverkoston ylläpito- ja huoltokustannukset sisältyvät teknisten palveluiden toimialueen käyttötalouskustannuksiin seuraavasti.

Hulevesitoiminta	2025	2024
Käyttötalouskustannukset	6 306,85	5 740,72

Virkkulan toiminta

Kaupunginhallitus hyväksyi 1.6.2020 § 128 yhteistyösopimuksen Pyhjärven senioritalosta, jonka osapuolina olivat Pyhjärven kaupunki ja Kuusikkoaho Oy. Hankkeessa toteutettiin välimuotoisen senioriasumisen uudisrakentamishanke, jossa Kuusikkoaho rakennutti Virkkulankylä-konseptin mukaisen yli 55-vuotiaille suunnatun esteettömän asuinkerrostalon Pyhäsalmele. Rakennus sisältää 22 itsenäiseen asumiseen mahdollistavaa tukiasuntoa sekä Virkkulankylä-konseptin mukaiset asukkaiden yhteiskäyttöön tulevat tilat ja kotihoidon tilan. Tukiasunnoilla tarkoitetaan asuntoja, jotka mahdollistavat itsenäisen asumisen ja asukas voi palvelutarpeen arvioinnin perusteella saada kotihoidon palveluja ym. tukipalveluja. Suunnittelussa on ollut mukana myös Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen edustajia.

Virkkulankylä Oy:n taloudelliset haasteet tulivat kaupungin tietoon vuoden 2023 lopussa, kun emoyhtiö Kuusikkoaho Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille. Virkkulankylä Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille toukokuussa 2024. Kuntarahoitus Oyj irtisanoi 15.4.2024 Virkkulankylä Oy:n korkotuetun lainan (n. 2,06 M€), jonka Pyhjärven kaupunki takaajana joutui maksamaan huhtikuussa 2024 ottamalla lyhytaikaista lainaa. Pyhjärven kaupungilla on hallussaan takautumissaatavan vakuutena panttikirjat maanvuokraoikeudesta rakennuksineen.

Kaupunginvaltuuston päätöksellä 27.05.2025 § 40 allekirjoitettiin vuokraoikeuden kauppakirja, jossa kaupan kohteena oli vuokraoikeus Pyhjärven kaupungissa sijaitsevaan kiinteistöön "Haikara", kiinteistötunnus 626-403-16-236 (Virkkulan kiinteistö). Kiinteistö siirtyi kaupungin hallintaan ja vaikutti myös toimintaympäristöön.

Tuloslaskelma	Tekninen 2025	Hallinto 2025	Yhteensä 2025
Toimintatuotot	45 091	64 622	109 713
Toimintakulut	-20 021	-80 694	-100 715
Toimintakate	25 070	-16 072	8 998
Poistot	-20 564		-20 564
Tilikauden tulos	4 506	-16 072	-11 566

Tositesarjat

Laji	Tos.laji	Tositenumerot	Säilytysaika
Pankkien tiliotteet	PANKKI	101001-101533	Kuluva vuosi + 10 v.
Muistiotositteet 1	MUIST1	10001-10298	Kuluva vuosi + 10 v.
Muistiotosite 2 Rondo	MUIRO2	15001-15070	"
Muistio sisäinen2 Rondo	MUIRS2	25001-25048	"
Palkkatositteet	PALKAT	100001-100024	Kuluva vuosi + 10 v
Myyntitositteet laskulajeittain	MRP10	10000001-10000399	Kuluva vuosi + 10 v.
	MRP12	12000001-12000108	"
	MRP20	20000001-20000058	"
	MRP40	40000001-40000163	"
	MRP48	47000001-47000363	"
	MRP50	50000001-50000147	"
	MRP52	52000001-52000002	"
	MRP54	54000001-54000002	"
	MRP61	61000001-61000962	"
	MRP62	62000001-62000017	"
	MRP74	74000001-74000026	"
	MRP80	80000001-80000293	"
	MRP99	99001356-99001760	"
Hyvityslaskun kuittaus	MRPHYV	5310001-5310050	"
Ostolaskut	OSTOT	8000001-8006782	Kuluva vuosi + 10 v.
Ostoreskontra / maksatus	OMAKSU	8990001-8990297	"
Manuaalisuoritukset	MRPMAN	5110001-5110056	Kuluva vuosi + 10 v.
Viitesuoritukset	MRPVII	5210001-5210445	Kuluva vuosi + 10 v.
Käyttöomaisuuskirjanpito	KOMTOS	34001-34054	Kuluva vuosi + 10 v.
	KOMMUI	39001-39034	"
Konsernitositteet	KLALKU	99910001-99910026	Kuluva vuosi + 10 v.
	KLYHT	99920001-99920036	"
	KLKIRJ	99930001-99930015	"
Alkusaldot	ALKUSA	1001-1010	
Liitetietositteet		1-13	Kuluva vuosi + 10 v.

Säilytystapa

Säilytetään paperitilusteina arkistossa.

Käytetyt kirjanpitokirjat tilikaudella 2025:

Päiväkirja

Pääkirja

Tilikirja

Tasekirja

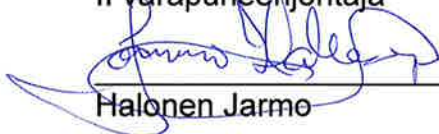
Tase-erittelyt liitetietoineen

7. ALLEKIRJOITUKSET

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Pyhäjärvi 31.3.2026

Allekirjoitukset:

Jussinniemi Jouni
puheenjohtajaMykkänen Teija
II varapuheenjohtaja

Halonen Jarmo

Hänninen Heli

Pappila Eeva-Riitta
I varapuheenjohtaja

Pyhtilä Juhani

Leväpelto Maarit

Kiviniemi Henrik
kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pyhäjärvi 11 . 5 . 2026

KPMG Oy Ab

Heidi Hyry
tilintarkastaja, KHT, JHT, KRT

8. HENKILÖSTÖRAPORTTI

Aikaisempina vuosina on tapahtunut merkittäviä toiminnallisia muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet Pyhäjärven kaupungin henkilöstömäärään. Hyvinvointialueen toiminnan alkaminen, kaupungin toimintojen ulkoistaminen sekä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen lakkauttaminen vaikuttivat vuoden 2023 henkilöstömäärään.

Vuonna 2024 oli myös henkilöstömäärään vaikuttavia muutoksia, mutta maltillisemmin kuin edeltävänä vuonna. 1.1.2024 lukien kirjastopalvelut siirtyivät Pyhäjärven kaupungin omaksi toiminnaksi Haapajärven kaupungin kanssa solmitun ostopalvelusopimuksen päätyttyä. Tanssiopisto Uusikuun toiminta siirtyi Pyhäjärven kaupungille 1.8.2024 lukien. Tanssiopisto jatkaa toimintaansa tarjoamalla opetusta usean kunnan alueella.

Vuonna 2025 ei ollut merkittäviä henkilöstömäärään vaikuttavia muutoksia.

Raportti tunnuslukuineen kertoo henkilöstövoimavaroista, työhyvinvoinnista ja osaamisen kehittämisestä. Toiminnassa tapahtuneet muutokset vaikuttavat henkilöstökustannuksiin ja henkilöstöstä esitettyihin tunnuslukuihin. Tämän takia eri vuosien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Seuraava taulukko kuvaa Pyhäjärven kaupungin vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrää vuoden viimeisen päivän tilanteessa. Henkilöstön määrään on laskettu mukaan kaikki, joilla on ollut voimassa oleva palvelussuhde 31.12.2025.

Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2020 – 2025

Vuosi	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Vakinainen henkilökunta						
Hallintopalvelut	11	11,5	11,5	11,5	12,5	13,5
Alueelliset maaseutupalvelut	4	4	4	4	4	3
Hyvinvointipalvelut	105	101	101	100	110	113
Tekniset palvelut	41	39	40	16	17	17
YHTEENSÄ VAKINAINEN	161	155,5	156,5	131,5	143,5	146,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt						
Hallintopalvelut	6	3	2	2	2	0
Työllistetyt	15	18	10	12	9	0
Hyvinvointipalvelut	32	46	67	75	66	62
Tekniset palvelut	7	10	9	2	2	3
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	60	77	88	91	79	65
KAIKKI YHTEENSÄ	221	232,5	244,5	222,5	222,5	211,5

Henkilöstön määrän vaihteluun eri vuosien välillä vaikuttaa tarkasteluajankohta. Avoimet tehtävät on voitu hoitaa hetkellisesti määräaikaisilla tehtäväjärjestelyillä. Vakinaisen henkilöstön eläköityessä on voinut olla kaksi henkilöä samalla vakanssilla perehdytyksen ja palvelussuhteen lopun lomien aikana.

Vakinaisten palvelussuhteiden osuus nousi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2024 lopussa vakinaisten osuus oli 64,5 %. Muutos ei ole poikkeava. Tarkasteluajankohta vaikuttaa ja voi pienessä henkilöstömäärässä tehdä suhteessa suuren muutoksen. Vuoden 2023 lopussa vakinaisten osuus oli 59,1 %.

Työllistettyjen puuttumiseen vaikuttaa mm. se, että palkkatuki ei ole enää kunnille yhtä kannattavaa kuin aiemmin, mikä johtuu erityisesti vuoden 2025 alussa voimaan tulleesta TE-palvelujen uudistuksesta, hallituksen tekemistä rajoituksista tuen myöntämiseen sekä heikentyneestä taloudellisesta kannattavuudesta. Hallituksen tavoitteena on ohjata palkkatukea **yksityiselle sektorille** ja kolmannelle sektorille (yhdistykset), ei niinkään kunnille.

HENKILÖTYÖVUODET

Henkilötyövuosien määrä sisältäen vakinaiset, määräaikaiset ja työllistetyt.

Henkilötyövuodet	2022	2023	2024	2025
Hallintopalvelut	24,6	19,3	22,6	15,4
Alueelliset maaseutupalvelut	4,0	3,9	4,0	3,6
Hyvinvointipalvelut	139,7	156,5	150,8	159
Tekniset palvelut	46,0	16,0	16,9	18,5
Yhteensä	214,3	195,7	194,3	196,6

Henkilötyövuosi (HTV2) kertoo työpanoksen määrän vuoden aikana pois lukien palkattomat poissaolot. Yksi henkilötyövuosi tarkoittaa täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä.

HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE

Ikäjakauma

Kaikkien 31.12.2025 palvelussuhteessa olleiden ikäjakauma.

Ikävuodet	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	%-osuus
alle 30-vuotiaat	3	15	18	8,5 %
30 - 34 -vuotiaat	7	6	13	6,2 %
35 - 39-vuotiaat	14	10	24	11,4 %
40 - 44 -vuotiaat	24	5	29	13,7 %
45 - 49 -vuotiaat	24	7	31	14,7 %
50 - 54 -vuotiaat	21	11	32	15,2 %
55 - 59 -vuotiaat	28	7	35	16,6 %
60 - 64 -vuotiaat	23	2	25	11,8 %
yli 65-vuotiaat	2	2	4	1,9 %
yhteensä	146	65	211	100,0 %

Keski-ikä

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä toimialueittain vuosina 2019 – 2025

Toimialue	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hallintopalvelut	49,7	50,7	51,3	53,5	53,8	53,2	50,5
Alueelliset maaseutupalvelut	54,5	55,5	56,5	47,8	56,8	57,8	56,7
Hyvinvointipalvelut	47,9	48,2	48,5	48,9	47,9	48,0	46,9
Tekniset palvelut	50,7	50,4	50,2	49,2	49,3	50,5	52,6
Kaikki	49,0	49,1	49,3	49,3	48,9	49,0	49,3

Palvelussuhteessa 31.12. olleiden keski-ikä, sisältää vakinaiset ja määräaikaiset

Toimialue	2022	2023	2024	2025
Hallintopalvelut	52,0	49,9	52,3	50,5
Alueelliset maaseutupalvelut	47,8	56,8	57,8	56,7
Hyvinvointipalvelut	44,8	45,1	45,6	45,4
Tekniset palvelut	48,7	50,4	49,6	50,2
Kaikki	46,6	46,2	46,8	47,0

Vakinaisen henkilöstön keski-ikässä ei ole ollut suuria vaihteluja vertailuvuosina. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 49,3 vuotta. Kun huomioidaan myös määräaikainen henkilöstö, oli keski-ikä 47 vuotta tarkasteluajankohtana.

VAKINAISEN HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

Päätyneitä vakinaisia palvelussuhteita oli 8 kappaletta (9 kpl v. 2024). Tämä määrä sisältää eläkkeelle jääneet ja muista syistä päätyneet palvelussuhteet. Päättymisen syynä voi olla irtisanoutumiset, irtisanomiset tai työsuhteiden purkamiset. Eläkkeelle jäi 5 henkilöä (2 hlö v. 2024). Vuonna 2025 kuusi henkilöä vaihtoi organisaation sisällä tehtävää (4 hlö v. 2024).

Alkaneita palvelussuhteita oli 12 kappaletta (19 kpl v. 2024). Lähtö- ja tulovaihtuvuutta kuvataan suhteuttamalla alkaneiden ja päätyneiden palvelussuhteiden määrää vuoden viimeisen päivän vakinaisen henkilöstön määrään. Tunnusluku ei sisällä organisaation sisällä tehtäviä vaihtaneita.

Vaihtuvuus	2023		2024		2025	
	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
Alkaneet vakinaiset palvelussuhteet	17	12,9 %	19	13,2 %	12	8,2 %
Päätyneet vakinaiset palvelussuhteet	10	7,6 %	9	6,3 %	8	5,5 %
- josta eläkkeelle	5	3,8 %	2	1,4 %	5	3,4 %
- josta muut päättymissyöt	5	3,8 %	7	4,9 %	3	2,1 %

Vuonna 2025 eläköidyttiin keskimäärin 65 vuoden ja 5 kuukauden iässä (vuonna 2024 oli 64v 6kk).

SAIRAUSPOISSAOLOT

Sairauspoissaolojen määrään lasketaan terveysperustaiset sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot. Määrässä on mukana myös esimiesten myöntämät lyhyet sairauspoissaolot. Henkilöstömäärän ollessa suhteellisen pieni, voivat yksittäiset pitkät sairauspoissaolot erottua tilastossa. Tämän takia tunnusluku esitetään ilman toimialakoh- taista jakoa.

Sairauspoissaolot vuonna 2025

Sairauspoissaolot	Palkalliset sairauspoissaolot	Palkattomat sairauspoissaolot
	kalenteripäivät	kalenteripäivät
1 - 7 päivää	1 063	5
8 - 29 päivää	875	0
30 - 59 päivää	306	48
60 - 89 päivää	62	76
90 - 179 päivää		
Yli 180 päivää		
Yhteensä keskimäärin / henkilötyövuosi	11,7	0,66

Vuonna 2025 kertyi yhteensä 2.435 kalenteripäivää sairauspoissaoloja (2.039 kpv vuonna 2024, 2.253 kpv vuonna 2023). Palkalliset sairauspoissaolot per henkilötyövuosi lisääntyivät edelliseen vuoteen ver- rattuna 1,4 pv/htv.

2/3 palkallisia sairauspoissaolopäiviä oli 175 kalenteripäivää (15 kpv vuonna 2024, 106 kpv vuonna 2023) ja palkattomia 129 kalenteripäivää (33 kpv vuonna 2024, 148 kpv vuonna 2023).

Työtaturman tai ammattitaudin vuoksi poissaoloja oli 200 kalenteripäivää (63 kpv vuonna 2024, 11 kpv vuonna 2023). Vakuutusyhtiön tilaston mukaan tapaturmia työssä tai työmatkalla sattui 17 kappa- lletta (8 kpl vuonna 2024, 5 kpl vuonna 2023).

HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Pyhäjärven kaupungin henkilöstölle tarjotaan koulutussuunnitelman mukaisesti tehtävien hoidon kan- nalta tarpeelliset koulutukset sekä mahdollistetaan oman ammatillisen osaamisen kehittäminen. Koulu- tusten lisäksi osaamista kehitetään työssä ja työyhteisössä tapahtuvalla oppimisella ja toimintatapoja uudistamalla.

Toteutuneiden koulutuspäivien määrää seurataan henkilöstöhallinnon järjestelmässä. Kokopäiväkoulu- tusten lisäksi järjestelmä mahdollistaa osapäiväkoulutusten seurannan. Koulutusten järjestäjät ovat li- säänneet etänä toteutettavien osapäiväkoulutusten tarjontaa viime vuosina.

Kokopäiväisiä koulutuspäiviä kertyi yhteensä 362 päivää (287 pv vuonna 2024, 114 pv vuonna 2023). Osapäiväkoulutuksiin osallistuttiin yhteensä noin 559 tunnin ajan (508 h vuonna 2024, 148 h vuonna 2023), joka laskennallisesti vastaa noin 93 kokonaista koulutuspäivää (6 h/pv).

Koulutuksiin osallistui yhteensä 174 henkilöä (102 hlö vuonna 2024, 67 hlö vuonna 2023).

Opintovapaata pidettiin yhteensä 186 kalenteripäivää (312 kpv vuonna 2024, 160 pv vuonna 2023).

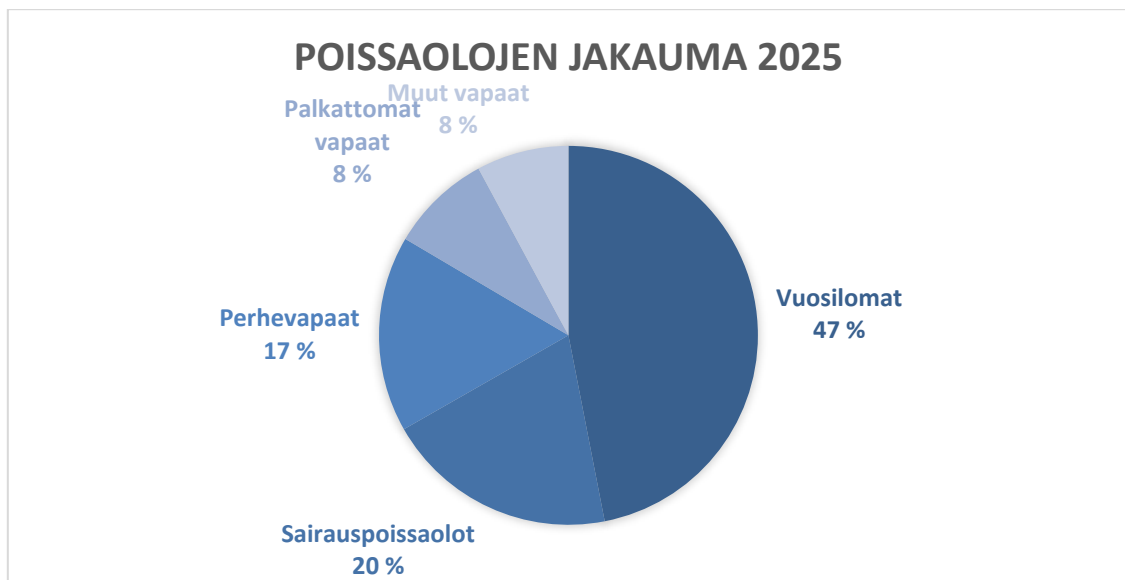
	Palkalliset koulutuspäivät	Palkalliset koulutuspäivät
	Koulutuspäivät yhteensä	Koulutuspäivät / vakituinen henkilöstö
Ammatillinen henkilöstökoulutus	455	379

POISSAOLOT

Hieman alle puolet henkilöstön poissaoloista oli vuosilomaa vuonna 2025. Vuosilomaa ja säästövapaita pidettiin yhteensä 5.769 kalenteripäivää (6.069 kpv vuonna 2024, 5.140 kpv vuonna 2023). Sairauspoissaoloja kertyi 2.435 kalenteripäivää (2.039 kpv vuonna 2024, 2.253 kpv vuonna 2023). Sairauspoissaolot sisältävät työtapaturmista/ammattitaudeista johtuneet poissaolot.

Palkattomia vapaita pidettiin 1.061 kalenteripäivää (1.176 kpv vuonna 2024, 2.203 kpv vuonna 2023). Äitiysvapaata, isyysvapaata, vanhempainvapaata ja hoitovapaata pidettiin yhteensä 2.059 kalenteripäivää – sisältäen palkalliset ja palkattomat vapaat (1.503 kpv vuonna 2024, 2.100 kpv vuonna 2023).

Muut vapaat sisältävät muun muassa kuntoutuspoissaolot ja tilapäiset hoitovapaat. Muita vapaita oli yhteensä 968 kalenteripäivää (1.162 kpv vuonna 2024, 1.172 kpv vuonna 2023). Ero aikaisempiin vuosiin selittyy vuorotteluvapaalain päättymisellä 1.8.2024 alkaen. Eniten muissa poissaoloissa oli kuntoutuspoissaoloja, lomarahavapaita ja tilapäisiä hoitovapaita. Kuntoutuspoissaoloja oli 393 kalenteripäivää (sis. Kevan kuntoutustuki). Lomarahavapaita oli 315 kalenteripäivää (317 kpv vuonna 2024, 328 kpv vuonna 2023). Tilapäistä hoitovapaata oli yhteensä 208 kalenteripäivää (276 kpv vuonna 2024, 264 kpv vuonna 2023).

Vuonna 2024 vuosilomat olivat 51 %, sairauspoissaolot 17 %, perhevapaat 12 %, palkattomat vapaat 10 % ja muut vapaat 10 % henkilöstön poissaoloista.

TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY JA TYÖHYVINVOINTI

Työnantajan on järjestettävä työterveyshuolto työstä ja työolosuhteista johtuvien terveysvaarojen ja -haittojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Työntekijöiden turvallisuutta, työkykyä ja terveyttä tulee suojella ja edistää. Pyhäjärven kaupunki on sopinut työterveyshuollon lakisääteisten palvelujen lisäksi yleislääkäritasoisien sairaanhoidon palvelujen hankinnasta. Työterveyshuollon palvelut on ostettu Mehiläinen Oy:ltä vuodesta 2023 alkaen. Työterveyshuollon palveluja kehitetään sujuvalla yhteistyöllä vuosipalavereissa ja tarvittaessa toimintasuunnitelmaa päivitetään havaittujen tarpeiden mukaisesti.

Kaupunki on tarjonnut henkilöstölleen maksuttoman mahdollisuuden suojautua kausi-influenssalta. He, jotka eivät kuulu riskiryhmiin, ovat saaneet ilmaisen rokotteen työterveyshuollosta toimintasuunnitelman mukaisesti. Yhteistyössä työterveyshuollon kanssa on tuettu tupakoinnin lopettamisessa maksamalla osa lääkähoidosta.

Varhaisen tuen mallin ohjeistuksen tarkoitus on tukea henkilöstön työkykyä ja saattaa alkuun toimet työkyvyn palauttamiseksi. Tarvittaessa työterveyshuolto otetaan mukaan suunnittelemaan ja tukemaan prosessissa. Kelan harkinnanvaraisilla kuntoutuksilla on tuettu työelämässä pysymistä, työelämään palaamista ja sinne pääsemistä.

Henkilöstön vapaa-ajan harrastamista tuettiin Epassin liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiedulla. Vuonna 2025 henkilöstöetua käytti 187 henkilöä (201 hlö vuonna 2024). Henkilöstöetuna oli myös lounasetu. Henkilöstölle hankittiin keilailuliput paikalliseen keilahalliin vuoden 2024 tapaan.

Virkistysiltapäiviä toimipisteet ovat järjestäneet mahdollisuuksien mukaan. Kaupungin koko henkilöstölle tarjoamaan jouluruokailuun osallistui 178 henkilöä.

TYÖVOIMAKUSTANNUKSET

Palkka- ja muut henkilöstökustannukset vuosina 2021 - 2025

	2021	2022	2023	2024	2025	muutos 2024/2025
	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	%
Rahapalkka	7,75	8,08	7,54	8,07	8,27	2,4 %
Eläkekulut	2,1	2,2	1,79	1,71	1,58	-7,3 %
Muut henkilöstökulut	0,28	0,27	0,28	0,16	0,22	35,7 %
YHTEENSÄ	10,13	10,55	9,61	9,94	10,07	1,3 %
Henkilöstökorvaukset	0,08	0,08	0,09	0,05	0,09	94 %
YHTEENSÄ	10,05	10,47	9,52	9,89	9,98	0,9 %

Kokonaisuudessaan palkka- ja muut henkilöstökorvaukset nousivat 0,9 % vuoteen 2024 verrattuna.

PALKITSEMINEN

Vuoden Valopilkku on Pyhäjärven kaupungin henkilöstöpalkinto, joka annetaan vuosittain positiivisen ja kehitysmuotoisen asenteen sekä tuloksekkaan työn perusteella. Vuoden 2025 Valopilkuksi valittiin koulunkäynninohjaaja Kirsi Kuosmanen.

Henkilöstöä on muistettu syntymäpäivinä, eläkkeelle siirtyessä ja palvelussuhteen päättyessä kaupungin merkkipäiväsäännön mukaisesti. Merkkipäiväsäännön päivityksen yhteydessä ohjeistukseen lisättiin pitkästä palvelussuhteesta muistaminen. Lisäksi henkilöstöä palkitaan tehdyistä aloitteista tunnustus-palkinnolla tai aloitepalkkiolla. Henkilöstö voi esittää kaupungin toimintaa kehittäviä aloitteita myös oman toimialueen ulkopuolelta. Vuonna 2025 ei jätetty henkilöstöaloitteita.

9. TYTÄRYHTIÖT

Pyhäjärven Kehitys Oy

Elinkeinojen kehittäjä Regis Rouge-Oikarinen

1. YLEISTÄ

Pyhäjärven Kehitys Oy on Pyhäjärven kaupungin kokonaan omistama osakeyhtiö. Yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen ja siihen liittyvien palvelujen tuottaminen tarjoamalla liiketoiminnan perustamisneuvontaa ja liikeyritysten kehittämiskonsultointia, hallinnolla elinkeinoelämän kehittämishankkeita, sekä tekemällä sijoituksia työllistäviin hankkeisiin.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoma 31.12.2025 oli 626.489,33 € ja osakkeiden lukumäärä 9.415.
Yhtiö omistaa KOy Pyhäsalmen Liiketalon osakkeista 26,5 %.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallitus kokoontui kuluneen vuoden aikana 4 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 25.6.2025. Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Heidi Hyry suorittaa toimintavuoden 2025 tilintarkastuksen.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut yhtiökokoukseen saakka ajan Raija Leppäharju ja jäseninä toimivat: Timo Karsikas, Reijo Pennanen, Juhani Pyhtilä, Eeva-Riitta Pappila sekä varajäseninä Marja-Leena Våg, Markku Liuska ja Marja Lilja.

Yhtiökokouksessa jäseniksi valittiin Juhani Pyhtilä (puheenjohtaja), Pasi Vornanen (varapuheenjohtaja) ja Mirella Ikäheimo ja Taimi Piippo sekä varajäseniksi Eeva-Riitta Pappila, Jarkko Karvonen ja Ari Paa-vola.

4. HENKILÖSTÖ

Yhtiöllä oli vuonna 2025 palveluksessa 1 henkilö. Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 42.302,65 €. Elinkeinojen kehittäjänä ja kokoussihteerinä toimi Regis Rouge-Oikarinen.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Pyhäjärven Kehitys on myös vuonna 2025 avustanut Kiinteistö Oy Rillankiveä vuokralaisten etsimisessä, tilojen tarjoamisessa ja markkinoinnissa, sekä tarpeen mukaan myös vuokralaisneuvotteluissa ja yhteydenpidossa nykyisiin ja uusiin vuokralaisiin.

Valtateiden E75 ja 21 risteysalueen kehittämiseksi on kontaktoitu sijoittumiselle potentiaalisia yrityksiä mm. seuraavilta aloilta: huolinta ja rahtaus, lajiteltujen materiaalien kierrätys, ongelmajätteen käsittely, muoviteollisuus, tieliikenteen tavarakuljetus sekä muualla luokittelematon erikoiskoneiden ja tuotteiden valmistus (mm. biohiiliyritykset). Alueelle on saatu uusi sähkön kaupan alan yritys.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n toimesta ja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa on järjestetty koulutus- ja infotilaisuuksia lähes 200 paikalliselle yrittäjälle perinteisistä yritystoiminnan rahoitusmahdollisuuksista ja matkailumarkkinoinnin kehittämisestä ja kalastuksesta sekä on säännöllisesti tiedotettu tukimahdollisuuksista ja -muodoista. Yhtiö järjesti etupäässä yhteistyössä muiden tahojen kanssa (mm. Kainuun ja Koillismaan Kalaleader ry:n, Keskipiste Leader ry:n. Pyhäjärven yrittäjähdistys) yhteensä **12** tapahtumaa/koulutustilaisuutta.

Matkailuelinkeinon edistämiseksi yhtiö osallistui Helsingin matkamessuille (16.-19.1.2025) Kiuruveden kaupungin kanssa sekä suunnitteli ja painatti uutta esitemateriaalia paikkakunnan tapahtumista ja palveluista. Yhteistyössä ysiluokkalaisten kanssa yhtiö toteutti myös uuden matkailuvideon. Matkailuinfolpis

teenä toimi edelleen Makasiinitorilla oleva grillikahvio. Yhteistyössä LUMAKU-hankkeen kanssa on järjestetty työpajatoimintaa kulttuurimatkailun tuotteistamisesta paikallisille yrittäjille. Kehitysyhtiö ei ole toimintakertomusvuonna hallinnoinut hankkeita.

6. TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

Yhtiön liikevaihto vuonna 2025 oli 118.870 € (v. 2024 119.480 €), josta elinkeinopalvelutuotot kaupungilta oli 100.000 € (100.000 €), EU-hanketulot 0 € (0 €), vuokratuotot 18.871,15 € (19.448,19 €).

Tilikauden tappio oli -5.241,08 € (v. 2024 1.306,57 €). Tilikauden budjetti oli 2.806 € (ero budjettiin – 8.047,08 €). Taseen loppusumma on 206.263,22 € (184.796, 81 €) sisältäen tilikauden 2025 tappion.

Yhtiöllä on omia toimitiloja KOy Pyhäsalmen Liiketalossa (Asematie 4, yläkerta). Tiloissa on yhtiön omassa käytössä oleva toimistohuoneisto (15 m²) sekä toisessa huoneistossa (383 m²) vuokrattavissa olevia toimistohuoneita (yht. 299 m²) ja mm. neuvotteluhuone Tuike. Vuokratuotot yhteensä olivat tilikaudella 18.871,15 € (budjetti oli 20.000 €, ero budjettiin –1.128,85 €).

Pitkäaikaista vierasta pääomaa on yhteensä 395.006,98,70 € (v. 2024 368.954,70 €). Omavaraisuusaste 31.12.2025 20,56 % (v. 2024 25,73 %).

Vuonna 2025 Pyhäjärvellä perustettiin 20 yritystä (v. 2024: 24, v. 2023: 23) ja lopetettiin 12 yritystä (16, 11). Nettolisäys oli jälleen + 8.

7. INVESTOINNIT

Yrityksellä ei ollut merkittäviä investointeja vuonna 2025.

8. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA KONSERNIOHJAUS

Kaikkiin merkittäviin päätöksiin on haettu kaupungin konserniohjeen mukainen omistajan ennakkokäsitys.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus osallistua yhtiön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puhevaltaa. Sisäistä valvontaa toteutettu omistajan ohjeistuksen mukaisesti.

Oma pääoma on positiivinen 42.233,52 € ottaen huomioon kaupungilta saatu pääomalaina 250.000 €.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Pyhäjärven Kehitys Oy pyrkii säästämään ympäristöä kaikessa toiminnassaan ja suosii ympäristöystävällisiä toimintatapoja ja hankintoja aina kun se on vähänkään mahdollista ja kokonaistaloudellisesti järkevää.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pyhäjärven Kehitys Oy pyrkii edesauttamaan pyhäjärveläisten yritysten kehittämistä ja Pyhäjärven kaupungin elinvoiman edistämistä mahdollisimman monin eri tavoin. Uusien yritysten saaminen teollisuusalueille (mm. risteysalue ja Olkkonen) on edelleen tärkein painopistealue.

NIHAK:in kanssa tehtiin osittain yhteistyötä mm. yritysneuvonnan osalta vuoden 2025 alkupuoliskolla. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat mm. Pyhäjärven Yrittäjät, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Keskipiste-Leader, Kainuun ja Koillismaan Kalaleader, Pohjois-Pohjanmaan TE-palvelut (mm. Raahen työllisyysalue), Pohjois-Pohjanmaan liitto, muut elinkeino-yhtiöt ja eri koulutusorganisaatiot.

Strategisten tavoitteiden toteuttaminen

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhäjärven saavutettavuuden parantaminen	Tällä hetkellä puuttuvan joukkoliikenteen aamuyhteyden saaminen lisälleen junalla 2026. Syöttöliikennejärjestelyjen käynnistämismahdollisuus selvitetty. Vuonna 2025 ei voinut toteuttaa markkinaehtoisesti.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E 75 ja 27-tien risteysalueelle uusien toimijoiden hakeminen. Led-taulujen toteuttaminen risteysalueelle (luvat: maanomistajat ja ELY). Perinteisten mainostaulujen määrän lisääminen, Biokaasuautojen polttoaineen tuotanto ja jakelupiste Pyhäjärvelle. Vetytankkausaseman jakelupisteen perustaminen	Alueen potentiaalin markkinointi uuden alue-esitteen ja videon kautta. Teollisuustonttien markkinointi uusien infonäyttöjen, tori.fi-palvelun kautta ja facebook-liidimainoksilla. Nykyisten liiketilojen täyttöaste mahdollisimman korkea (95 %). Toteutunut odotusten mukaan (toteuma vuonna 2025 87,50 % vrt. vuonna 2024 100 %). Muiden alojen toimijoiden sijoittuminen alueelle (terminaali, logistiikka, huolto ym.) Suurtehoisten latauspaikkojen toteutuminen varmistunut Vähintään yksi uusi mainostaulu / vuosi. Uusi mainostaulu suunniteltu 27 tien varrelle. Tuotanto käynnistynyt kesällä 2024. Uuden biokaasun tankkausaseman toiminta aloitettu jo syksyllä 2022. Raskaalle liikenteelle tarkoitetun vetytankkausaseman rakentamisen esisopimus raukesi. Toimija toistaiseksi vetäytynyt hankkeesta. Uutta etsitään.
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Matkailu	Kyseisen alan liiketoimintojen ja liikevaihdon kehittyminen. Vuoden 2025 osalta ei ole liikevaihtolukuja vielä saatavissa. Vuonna 2025 matkailualan yritysten liikevaihto kasvoi lievästi. Kotimaan matkailun suosio on laskenut jo neljättä vuotta peräkkäin.

Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Matkailun kehittämishankkeen valmistelu, luonnon hyödyntäminen	Matkailusektorin liikevaihto lisääntyy. Tähän on hyödynnetty muiden tahojen (LuMaKu-hanke) hallinnoimia matkailuhankkeita. Yhteistyötä kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa (Kihupäivät ja joulun ja kesän avaustapahtumat).
--	--	--

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Toiminnan taloudellinen tehokkuus	Tilikauden tulos. Tulos toteutui positiivisena.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Pyhäjärven Kehityksen aktiivinen ja tuloksekas toiminta	Yritysten määrä lisääntyy, yritystyytyväisyys, aloittaneiden yritysten määrä, sijoittuneiden yritysten määrä. Perustettu 20 uutta yritystä (12 lakanut), on toteutunut.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yksityisellä pääomalla tapahtuvien investointien edistäminen	Investointien yhteisvolyymi jäi vuonna 2025 alle 1 miljoona euroa. Tietoja investoinneista on tarkistettu osittain NIHAK: iltä.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Aktiivinen elinvoimatyö ja markkinointi. Mahdollisimman monet pyhäjärveläiset aktivoida kaupungin positiiviseen markkinointiin, esim. jakamaan Facebookissa tapahtumia ym.	Pyhäjärven saama positiivinen julkisuus (6 kpl / vuosi, maakunnallinen / valtakunnallinen media). Toteutunut (6 kpl). Matkailulehdessä ja Rakenna, Remontoi & Sisusta – julkaisussa messutapahtumissa eri puolilla maata Uuden materiaalin ja logon käyttöönotto. Jakoja minimi 1000 / vuosi. Toteutunut
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asiantuntijaverkostojen hyödyntäminen	Risteysalueen kehittämisen ja muun elinkeinoelämän valtakunnallinen asiantuntijaverkosto on luotu ja yhteisiä tapaamisia järjestetty myös v. 2025. Oma kontaktiverkosta hyödynnetään aktiivisesti, yhteydet valtakunnallisella ja alueellisella / paikallisella tasolla. Matkailutyöryhmä muodostettu ja kokoontunut työpajatoiminnassa kerran (yhteistyössä LuMaKu-hankkeen kanssa)

Alueellinen yhteistyö vastaan elinvoimatyön haasteisiin	Aktiivinen osallistuminen ja yhteistyö	Oma kasvupalvelumalli alueelle, päivitetty vuonna 2021. Yritysneuvonnan osalta NIHAK sopimus purettu joulukuussa 2025.
	Muiden alueellisten kehittämissyhtiöiden yhteistyön hyödyntäminen	Julkisten kehittämissyhtiöiden, etenkin samankaltaisia risteysalueita kehittävien, kontaktointi. Vuonna 2025 5kpl.

PALVELUN LAATU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Asiakastytyväisyys, asteikko 1–5	4	3	Mitattu uutiskirjeen kyselyn kautta. (mittaaminen joka toinen vuosi)

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa / vuosi		Tavoite toteutunut.
Yritysneuvonta	45 kpl / vuosi		Tavoite toteutunut (60.kpl).
Tilaisuudet	12 kpl / vuosi		Tavoite toteutunut.

Pyhäjärven Kehitys Oy

Tuloslaskelma

	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Liikevaihto				
Vuokratuotot	16 510	20 000	18 871	18 100
Muut tuotot	2 970	800		1 500
Elinkeinopalvelut	100 000	100 000	100 000	100 000
Liiketoim.muut tuotot	0	0	445	0
Liikevaihto yhteensä	119 480	120 800	119 316	119 600
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	-600	0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	0	0	-600	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-34 602	-35 000	-34 393	-35 100
Henkilöstökulut	-6 244	-6 540	-6 579	-6 540
Muut henkilöstökulut	-1 560	-900	-1 330	-900
Henkilöstökulut yhteensä	-42 406	-42 440	-42 302	-42 540
Poistot ja arvonalentumiset				
Muista pitkävaik.men.	-1 840	-1 163	-3 030	-1 200
Rakennuksista	-929	-1 861	-1 163	-581
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yhteensä	-2 769	-3 024	-4 193	-1 781
Muut kulut				
Vapaaeht. Henkilösivukulut	0	0	-256	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-38 085	-41 103	-34 056	-32 571
Hallintopalvelut	-4 811	-5 200	-5 671	-5 254
Muut hallinnonkulut	-22 475	-22 000	-31 342	-27 005
Muut kulut yhteensä	-65 371	-68 303	-71 326	-64 830
Luottotappiot			-74	
Liikevoitto (liiketappio)	8 934	7 033	821	10 449
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	514	70	240	70
Korko- ja rahoituskulut	-8 142	-4 297	-6 344	-5 502
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-7 628	-4 227	-6 104	-5 432
Voitto ennen satunnaisia eriä	1 307	2 806	-5 282	5 017
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset erät yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	1 307	2 806	-5 282	5 017

Pyhjärven Kehitys Oy

Tase

	2025	2024		2025	2024
	€	€		€	€
VASTAAVAA	206 263	184 797	VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	200 332	177 074	OMA PÄÄOMA	-207 766	-202 484
Aineettomat hyödykkeet	1 693	3 689	Peruspääoma	626 489	626 489
1. Aineettomat oikeudet	1 693	1 945	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	1 744	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-828 973	-830 280
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-5 283	1 307
Aineelliset hyödykkeet	0	2 507	VIERAS PÄÄOMA	414 030	387 281
1. Maa- ja vesialueet	0	0	Pitkäaikainen	395 007	368 955
2. Liittymät	1 529	1 529	1. Pääomalainat	250 000	250 000
3. Rakennukset	0	67 776	2. Lainat rahoituslaitoksilta	145 007	118 955
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
5. Koneet ja kalusto	0	0	4. Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	26 231	978	Lyhytaikainen	19 023	18 326
7. Enn.maksut ja kesken. hank	0	0	1. Lainat rahoituslaitoksilta	8 420	8 420
Sijoitukset	170 879	170 879	2. Saadut ennakot	121	121
1. Osakkeet ja osuudet	170 879	170 879	3. Ostovelat	10 754	2 334
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	999	999
			5. Siirtovelat	6 453	6 453
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 931	7 723	VASTATTAVAA YHT.	206 263	184 797
Saamiset	5 931	4 071			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	3 207	4 071			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	1 634	2 188			
5. Siirtosaamiset	1 573	1 883			
Rahat ja pankkisaamiset	2 724	3 652			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	206 263	184 797			

Pyhäjärven Kehitys Oy

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-1 090,42	4 075,56
Satunnaiset erät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-27 450,19	-3 600,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-28 540,61	475,56
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	34 472,38	9 640,24
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 420,10	-8 420,10
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 053,59	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	863,81	-937,74
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)	1 750,26	467,15
Rahoituksen nettorahavirta	27 612,76	749,55
Rahavarojen muutos	-927,85	1 225,11
Rahavarat 31.12.	2 724,34	3 652,19
Rahavarat 1.1.	3 652,19	2 427,08
Rahavarojen muutos	-927,85	1 225,11

Kiinteistö Oy Rillankivi

Toimitusjohtaja Lasse Hyny

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön tavoite on tuottaa viihtyisiä, turvallisia ja toimivia asumispalveluja Pyhäjärvellä. Toimialana on Pyhäjärven kaupungin alueella tapahtuva asuntojen hankkiminen, omistaminen ja vuokralle antaminen ja tätä tarkoitusta varten omistaa ja hallita asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia asunto-osakeyhtiön ja kiinteistöosakeyhtiön osakkeita ja yksinomaan asumiskäyttöön varattuja kiinteistöjä sekä muita asuntoja. Lisäksi yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen vuokraamalla liiketiloja. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiössä on vuoden 2025 aloitettu ja toteutettu laajoja uudistamistoimia, joiden tavoitteena on yhtiön talouden kääntäminen kestävästi. Uudistustoimet keskittyvät erityisesti taloushallinnon, rahoituksen ja vuokraustoiminnan osa-alueille. Taloushallintoon ja vuokraustoimintaan on hankittu uudet ohjelmistot, joilla yhtiön parannetaan merkittävästi yhtiön koko toiminnan läpinäkyvyyttä sekä sujuvuutta. Ohjelmistohankintojen lisäksi yhtiön operatiivisessa hallinnossa on aloitettu ja toteutettu toiminnallisia uudistuksia vuokraustoiminnan tehostamiseksi.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitus; Jarmo Halonen, puheenjohtaja ja Marita Rytönen varapuheenjohtaja. Varsinaiset jäsenet: Voitto Våg, Taimi Piippo ja Pirjo Lammassaari sekä asukasyhden Maija-Liisa Hatunen. Varajäsenet: Jorma Leskinen ja Pekka Tikanmäki. Tilintarkastaja; KPMG Oy, Päävastuullinen tilintarkastaja 18.9.2025 alkaen on Heidi Hyry.

4. HENKILÖSTÖ

Vuoden 2025 päättyessä hallinnolliseen henkilökuntaan kuuluu kaksi henkilöä. Yhtiön toimitusjohtajan lisäksi tekninen isännöitsijä Vesa Pulkkinen. Kirvesmiehiä on kaksi.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Yhtiön sisäinen johtamis- ja valvontamenettely perustuu;

- osakeyhtiölakiin
- aravavuokratyhtiötä koskeviin säädösiin ja suosituksiin
- omiin toimintatapoihin ja -periaatteisiin
- hyvää hallintotapaa koskevaan ohjeistukseen

Sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, yhtiön sisäiset hyväksymisoikeudet, investointien seurannan ja vuokravalvonnan. Sisäistä valvontaa suorittaa henkilökunta ja toimitusjohtaja sekä sen toimivuutta arvioi yhtiön hallitus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat mm sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät. Ulkoista valvontaa suorittaa tilintarkastajat ja viranomaiset.

7. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Sähköautojen latauspaikka selvitys	0/1

Kiinteistö Oy Rillankivi

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Hoitokustannukset asumis- ja teollisuuskohteissa maltilliset Asuinkiinteistöjen lämpöindeksi alle Motivan keskiarvon 66 kwh/m3/v	Hoitokustannukset nousevat enintään 0,5 % vuosina 2024 – 2026 26 / 26
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Osallistuminen eri tilaisuuksiin, näkyvyys, esim. Kihupäivät	tapahtumat/vuosi 2/2
Viihtyisä elinympäristö	Asukastoiminnan aktivointi Leikkipaikkojen uudistamiset vuosina 2024 - 2025	0 krt/vuosi Uudistaminen ei toteutunut. Huonokuntoisia leikkivälineitä poistettu. Piha-alueiden viihtyisyyttä parannettu mm. ruohikkoa, pensaikkoa puustoa poistamalla.

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusasteen > 25 % Tilikauden tulos > 0 € Lainakannan €/asukas (< 800 €)	Ei toteutunut Ei toteutunut Ei toteutunut
Tytär-yhtiöiden elinvoimatyö	Asuntojen käyttöaste > 91 % Teollisuustilojen käyttöaste 100 % Pyhäjärven Virkkulakodin käyttöaste > 70 %	Ei toteutunut (ka. 70 % / 82 %) Ei toteutunut (ka. 87,50 %) Ei toteutunut (64 %)
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	PTS Kiinteistöjen kuntoarviot / 10 vuoden investointisuunnitelmat Asuntomäärän sopeuttaminen kysyntään	2024 - 2026 Ei toteutunut 13 asuntoa toteutunut
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Tapaturmien ehkäisy Työilmapiiri myönteinen ja tuloksellisuutta edistävä	0 tapaturmaa/vuosi Työilmapiirikyselyä ei ole toteutettu

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Yhtiö markkinoi asuntoja ja teollisuustiloja vaikuttavasti As Oy:n muodostaminen ja sen asuntojen markkinointi ja myynti Teollisuuskiinteistöjen myynti yksityisille omistajille	Toteutunut Ei toteutunut Ei toteutunut. Neuvotteluja käyty.
Resurssiviisaus ihmisissä pääomassa	Asiakastytyväisyyskysely	Ei toteutunut. Asiakkaan tiedusteluihin vastataan heti tai < 2 h kuluessa.

Kiinteistö Oy Rillankivi

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	TS2026
Asuntojen käyttöaste	91,3 %	90,2 %	76,8 %	91,0 %	70,0 / 82,0 %	93,0 %
Teollisuustilojen käyttöaste	92,5 %	92,7 %	100 %	100 %	87,50 %	100,0 %
Hoitokustannukset, asunnot	5,51	6,14	5,84	5,50		5,28
Hoitokustannukset, teollisuus	2,54	2,96	2,65	2,43		2,48
Omavaraisuusaste	19,3 %	20,5 %	19,5 %			
Vaihtuvuus	33,3 %	13,5 %	17,2 %			

7. INVESTOINNIT

Investoinnit yhteensä	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TA2026	TS2027
Käyttöomaisuusinvestoin.	-54 496	-32 647		-70 000	-60 000
Rahoitusos.investointeihin					
Käyttöom. myyntitulot					
Investoinnit yhteensä	-54 496	-32 647		-70 000	-60 000

Investoinnit vuosina 2023 – 2024 olivat ns. negatiivisia investointeja. Purkutalojen tasearvot alaskirjattiin. Kauden 2025 aikana kaikki investoinnit on jäädytetty perustoiminnan ylläpitoon riittävän käyttöpääoman varmistamiseksi. Vuoden 2026 investointien toteutuminen riippuu vuokraustoiminnan kehittymisestä.

8. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Talouden tasapainottaminen edellyttää kestävästä rahoitusratkaisua yhtiön kaikkien keskeisten toimintojen kokonaisvaltaisen uudistamisen yhteydessä. Ratkaisu mahdollistaa tulo-rahoituksen kautta riittävästi käyttöpääomaa yhtiön toimintojen jatkuvuuden turvaamiseksi pitkällä aikavälillä.

Puutteet vuokra- ja liiketilöiden sopimusten jättäminen uudistamatta on johtanut saatavien kertymiseen. Heikosta maksuvalmiudesta johtuen yhtiölle on kertynyt maksurästää konserniyhtiölle. Yhtiö ei ole myöskään pystynyt hoitamaan aikaisempina vuosina kassavajeen täyttämiseen otettuja maksuvalmiuslainoja. Yhtiön ongelmana on krooninen kassavaje – käytössä olevat kassavarat eivät riitä lainanlyhennyksien, rahoituskulujen ja ostolaskujen suorittamiseen eräpäivinä.

Pääomittaminen ja muut rahoitustoimet eivät yksin ratkaise maksuvalmiuteen liittyviä ongelmia. Lopputuloksen kannalta ratkaisevaa on yhtiön oman toiminnan uudistamisen ja kehittämisen kautta tapahtuva talouden tervehdyttäminen. Ensisijaista on uudistaa johtamiseen ja päivittäistoimintaan liittyvät rakenteet ja toimintamallit perusteellisesti. Tämä työ on aloitettu vuoden 2025 alussa ja on tavoitteena saattaa valmiiksi vuoden 2026 alkupuoliskon aikana.

Käynnissä olevia toimenpiteitä yhtiön uudistamiseksi:

1. Henkilöstö

Avoimuuteen ja luottamukseen perustuvan työilmapiirin rakentaminen. Onnistumisen edellytysten varmistaminen ja vahvistaminen kaikille työntekijöille.

2. Taloushallinto

Nykyaikaiset menetelmät ja välineet käyttöön. Ajantasainen ja läpinäkyvä taloudenhoito

3. Rahoitus

Lainojen ja rahoituskulujen järjestäminen yhtiön tulo-rahoitukseen sopivaksi. Saatavien realisointi. Käyttökorvausten ja muiden oheistulovirtojen tarkistaminen.

4. Vuokraustoiminta

Nykyaikaiset menetelmät ja välineet käyttöön. Monipuolinen ja rajat ylittävä yhteistyö paikkakunnan asumisen tason parantamiseksi. Asiantuntevan ja nopean asiakaspalvelun jatkokehittäminen sekä asukaspalautteen hyödyntäminen

5. Kiinteistöt

Koko kiinteistömäärän taloudellinen ja tekninen arviointikartoitus ja kehittäminen tulosten perusteella. Käytöstä poistuvien kiinteistöjen maisemointi ja purkaminen käytettävissä olevien resurssien mukaan.

6. Markkinointi

Verkkosivujen uudistaminen. Valtakunnallinen näkyvyys asuntojen markkinointiin. Sosiaalisen median hyödyntäminen viestinnässä. Myönteisen mielikuvan vahvistaminen KiOy Rillankivellä asumisesta.

Kiinteistö Oy Rillankivi

Tuloslaskelma

	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Liikevaihto				
Vuokratuotot	1 454 520	1 525 276	1 378 388	1 399 492
Muut tuotot	84 121	95 699	55 846	68 750
Liiketoim.muut tuotot	48 424	47 522	51 145	35 492
Liikevaihto yhteensä	1 587 065	1 668 497	1 485 380	1 503 734
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavarastot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-195 743	-161 503	-232 179	-191 157
Henkilöstökulut	-43 406	-37 141	-52 122	-43 278
Muut henkilöstökulut	-9 693	-7 581	-6 954	-16 249
Henkilöstökulut yhteensä	-248 843	-206 225	-291 255	-250 684
Poistot ja arvonalentumiset				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	-402 904	-371 502	-376 521	-354 131
Koneista ja kalustosta	-8 723	-8 235	-9 094	-6 144
Arvonlennukset	-120 210	-32 647	-104 895	-70 000
Poistot ja arvonalen.yhteensä	-531 837	-412 384	-490 509	-430 275
Muut kulut				
Vapaaeht. Henkilösivukulut	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-901 363	-794 805	-779 402	-857 638
Hallintopalvelut	-28 885	-33 159	-59 447	-42 789
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-930 248	-827 964	-838 849	-900 427
Luottotappiot	-15 995	-9 450	-21 510	-16 457
Liikevoitto (liiketappio)	-139 859	212 474	-156 744	-94 109
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	7 145	12 625	6 324	11 302
Korko- ja rahoituskulut	-278 364	-225 693	-232 098	-137 854
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-271 219	-213 068	-225 774	-126 552
Voitto ennen satunnaisia eriä	-382 193	-594	-382 518	-220 661
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset erät yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-382 193	-594	-382 518	-220 661

Kiinteistö Oy Rillankivi

TASE

	2025	2024		2025	2024
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	8 938 756	9 515 089	OMA PÄÄOMA	1 355 617	1 738 135
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	1 737 863	1 737 863
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 297 940	1 297 940
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-1 297 668	-915 475
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-382 518	-382 193
Aineelliset hyödykkeet	8 415 747	8 858 663	VIERAS PÄÄOMA	8 463 716	8 732 364
1. Maa- ja vesialueet	140 843	140 843	Pitkäaikainen	6 864 626	7 326 317
2. Liittymät	291 597	277 387	1. Pääomalainat	644 648	644 648
3. Rakennukset	7 976 949	8 414 252	2. Lainat rahoituslaitoks.	5 545 991	6 077 290
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	480 994	480 994
5. Koneet ja kalusto	6 358	5 242	4. Muut velat	192 993	123 385
6. Muut aineelliset hyödykkeet		0	Lyhytaikainen	1 599 090	1 406 047
7. Enn.maksut ja kesken. hank	0	20 939	1. Lainat rahoituslaitoks.	518 841	604 559
 			2. Saadut ennakot	22 094	15 805
Sijoitukset	523 009	656 425	3. Ostovelat	612 895	614 183
1. Osakkeet ja osuudet	344 000	477 416	4. Muut velat	77 652	76 435
2. Muut saamiset	179 009	179 009	5. Siirtovelat	367 608	95 065
VAIHTUVAT VASTAAVAT	880 577	955 411	VASTATTAVAA YHT.	9 819 333	10 470 499
Saamiset	832 404	951 450			
Pitkäaikaiset saamiset	450 459	583 796			
1. Myyntisaamiset		0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	450 459	583 796			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	381 945	367 654			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	74 182	122 025			
3. Lainasaamiset	287 415	204 417			
4. Muut saamiset	16 339	23 832			
5. Siirtosaamiset	4 009	17 380			
Rahat ja pankkisaamiset	48 173	3 961			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 819 333	10 470 499			

Kiinteistö Oy Rillankivi

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	107 990,95	149 644,08
Satunnaiset erät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	51 416,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-47 592,99	243 838,64
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	82 000,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	193 813,96	393 482,72
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-531 298,67	-514 967,47
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-85 718,08	16 785,38
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	119 046,88	-97 411,25
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)	348 368,63	205 522,59
Rahoituksen nettorahavirta	-149 601,24	-390 070,75
Rahavarojen muutos	44 212,72	3 411,97
Rahavarat 31.12.	48 173,43	3 960,71
Rahavarat 1.1.	3 960,71	548,74
Rahavarojen muutos	44 212,72	3 411,97

PyhäNet Oy

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Eetu Pekola

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Eetu Pekola

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toimialana on hankkia, omistaa, ylläpitää, hoitaa, myydä ja vuokrata hallinnassaan olevaa tietoliikenneverkkoa ja sen liittymiä; tietoliikenteen ohjaus, erilaisten tietoliikenne- ja Internetpalvelujen sekä lisäarvopalvelujen tarjoaminen, julkaisu-, sisällöntuotanto- ja tietopalvelu; aktiivilaitteiden, päätelaitteiden, tietojärjestelmien, ATK-ohjelmien ja palveluiden sekä muiden tuotteiden suunnittelu, kehittäminen, valmistus ja markkinointi; sekä niihin liittyvien palvelujen ja oheistuotteiden tarjoaminen että teknisten palvelujentuottaminen ja myynti; sekä edellä mainittuihin palveluihin liittyvä tutkimus, konsultointi, koulutus- ja ylläpitotoiminta, ja muu niihin liittyvä tai niitä palveleva liiketoiminta. Yhtiö voi myös hallinnoida edellä mainittuun toimintaan liittyviä tutkimus ja kehittämishankkeita. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä. Yhtiön tarkoituksena on tietoliikenneverkon antamin edellytyksin tukea kestävää kehitystä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2025 oli yhteensä 1.264.374,74 euroa. Liikevaihto kasvoi edellisvuoteen verrattuna noin 5,0 %. Yhtiön kasvuohjelma eteni suunnitelmallisesti, mutta liikevaihdon kasvu jäi hieman tavoitellusta, sillä merkittävien verkkohankkeiden käyttöönotot viivästyivät tilikauden 2026 puolelle.

Tilikauden tulokseen vaikuttivat voimakkaat panostukset kasvuun ja verkoston laajentamiseen. Lisäksi tilikauden aikana tehtiin merkittävä määrä aiempien vuosien myyntikuluihin liittyviä poistoja. Yhtiön liikevoitto oli -67.653,21 euroa ja tilikauden tappioksi vahvistettiin -190.205,31 euroa. Kiinteän omaisuuden poistoja kirjattiin suunnitelman mukaisesti yhteensä -395.481,79 euroa.

PyhäNet Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.6.2025. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja nimesi yhtiön hallitukseen viisi varsinaista jäsentä ja kolme varajäsentä. Yhtiön tilintarkastusyhteisöksi valittiin KPMG Oy Ab ja vastuulliseksi tilintarkastajaksi Heidi Hyry KHT, JHT.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

PyhäNet Oy:llä on yhteensä 305 osaketta, joista Pyhäjärven kaupunki omistaa 155 osaketta, Haapajärven kaupunki omistaa 95 osaketta ja Kärsämäen kunta omistaa 55 osaketta. Osakekauppoja ei tilikauden aikana tehty. Yhtiön oma pääoma oli 162.103,06 euroa 31.12.2025.

PyhäNet Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.6.2025. Yhtiökokouksessa oli edustettuina kaikki yhtiön 305 osaketta. Yhtiökokous nimesi yhtiön hallitukseen viisi varsinaista jäsentä ja kolme varajäsentä.

Varsinaisiksi jäseniksi valittiin Ilpo Karvonen, Jorma Leskinen, Maarit Leväpelto, Unto Kananen ja Pauli Ojalehto. Varajäseniksi valittiin Markku Liuska, Tuukka Kuisma ja Teija Myllylä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ilpo Karvonen ja varapuheenjohtajana Jorma Leskinen. Hallitus kokoontui tilikauden aikana neljä (4) kertaa.

PyhäNet Oy:n tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Oy Ab ja vastuullisena tilintarkastajana Heidi Hyry KHT, JHT.

4. HENKILÖSTÖ

Henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä on ollut kuusi (6) henkilöä tilikauden aikana. Yhtiön palveluksessa toimivat toimitusjohtaja, teknologiajohtaja, myynti- ja asiakkuuspäällikkö, verkostopäällikkö, tietoliikenneasiantuntija sekä tietoliikenneasentaja.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Riskienhallinnalla varmistetaan PyhäNet Oy:n liiketoimintaa tunnistamalla riskit ja niiden vaikutukset. PyhäNet jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskit strategisiin, operatiivisiin, rahoituksellisiin ja vahinkoriskeihin.

Verkkoympäristön kehittyessä kyberturvallisuuden rooli on korostunut, ja yhtiö on kiinnittänyt erityistä huomiota digitaalisen infrastruktuurin suojaamiseen ja tietoturvariskien ennakointiin. Laitetilat sekä niissä olevat aktiivilaitteet on vakuutettu, mutta valokuituverkkoon kohdistuvia vahinkoja ei ole vakuutettu. Rahoitusriskien osalta seurataan tarkasti kassavirran kehitystä sekä lainojen korkotasojen muutoksia suurten investointien keskellä.

Strategisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietoliikennemarkkinan hintakehitykseen erityisesti liittymismaksujen osalta. Tämä saattaa aiheuttaa painetta liittymismaksujen sekä palvelumaksujen alentamiselle. Uusien hankkeiden osalta kannattavuuslaskelmiin perustuva päätöksenteko on entistä tärkeämpää.

Liittymien käyttöönottoaste on merkittävin operatiivinen riski, mikä vaikuttaa suoraan yhtiön kannattavuuteen. Verkon ja laitetilojen tehokkaalla ylläpidolla ja seurannalla voidaan pienentää merkittävästi häiriötilanteiden vaikutusta PyhäNetin verkon luotettavuuteen ja sitä kautta toiminnan kannattavuuteen.

Rahoitusriskien hallinnassa keskeisintä on kassavirran ja kustannusten jatkuva seuranta. Korkoriskien osalta markkinoiden korkokehitystä seurataan aktiivisesti. PyhäNetin lainakannasta n. 25 % on sidottu kiinteään 1,38 % korkoon.

Vahinkoriskejä hallitaan oikeanlaajuisilla ja kattavilla vakuutusturvilla. Yhtiön hallinnon osalta vakuutusturvana on vastuuvakuutukset sekä lakisääteiset vakuutukset. Laitetilat sekä niissä olevat aktiivilaitteet on vakuutettu. Valokuituverkkoon kohdistuvia vahinkoja ei ole vakuutettu.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA. OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhänetin verkon liikennemäärän kasvattaminen	Liikennemäärä vuonna 2025 14TB (kasvu 75 % vrt. vuosi 2022)
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Tuulivoimapuistojen liittäminen valokuituverkkoon	5 uutta tuulivoimapuistoa liitetty verkkoon / vuosi

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusasteen kasvattaminen	Omavaraisuusaste >10 % vuonna 2025
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Valokuituverkon laajentaminen maantieteellisesti	400 uutta liittymää vuonna 2025

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Huoltovarmuuden kannalta kriittisten asiakkaiden tietoliikenneyhteyksien parantaminen	Yrityslittymien uudistaminen

PyhäNet Oy

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Liikevaihto	1 182 353	1 204 164	1 310 000	1 264 374	1 450 000
Myyntikate	869 886	919 122	1 026 624		1 165 000
Liikevoitto	142 626	76 252	-6 037	-67 653	202 361
Liiketulos	28 123	-41 702	-120 188		11 888
Liittymämäärä	2 540	2 568	2 700		3 000

TOIMINNAN LAAJUUS

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liittymien osuus jäsenkuntien kunnan talouksista	> 50 %	Passiivisten liittymien aktivointi Uusien liittymien rakentaminen	Tavoite toteutuu.
Oman alueen ulkopuolinen liikevaihto	> 10 %	Palvelutuotanto ja liittymämyynti	Toteutuu osittain

PALVELUN LAATU

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Asiakastyytyväisyys: asteikko 1 - 5	> 4	Toimenpiteet saatujen palautteiden perusteella	Tavoite toteutuu.
Toimitusaika	< 6 viikkoa		Tavoite ei toteudu.

TALOUDELLISUUS JA HINNOITTELU

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Markkinahintaa edullisemmat kuluttajaliittymät alueellamme	< 95 %	Palvelujen hinnoittelun seuranta	Tavoite toteutuu.

KANNATTAVUUS

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Omavaraisuusaste	> 20 %		Tavoite ei toteudu
Tilikauden tulos	> 10 %		Tavoite ei toteudu

MUUT TAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Tavoite toteutuu.

7. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kuormitusaste	< 10 %		Tavoite toteutuu.

PyhäNet Oy
----

8. INVESTOINNIT

Tilikauden aikana investoitiin valokuituverkkojen rakentamiseen ja laittiloihin merkittävästi uuden kasvuohjelman mukaisesti. Tilikauden investoinnit olivat yhteensä 1.522.903,22 euroa.

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Runkolaitteiden uudistaminen	< 150 000 K€	Verkon päivittäminen XGSPONiin	Tavoite toteutuu.
Jaksotus (2024 / 2025 / 2026)	20 % / 60 % / 20 %		
KTV valmiuden rakentaminen	< 100 K€		Tavoite toteutuu
Jaksotus (2024 / 2025 / 2026)	10 % / 80 % / 10 %		
Uudet alueet	< 3 M€	Uusien alueiden rakentaminen	Tavoite toteutuu
Jaksotus (2024 / 2025 / 2026)	10 % / 20 % / 40 %		

Tilikauden aikana investoitiin valokuituverkkojen rakentamiseen ja laittiloihin yhteensä 518.533,60 euroa. Investointien ollessa yhteensä 624.872,45 euroa.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

PyhäNet Oy:n ympäristöpolitiikan lähtökohtana on liiketoiminnan ympäristövaikutusten ja riskien tiedostaminen sekä ympäristölainsäädännön tunteminen ja noudattaminen. Painopistealueina ovat hankinnat, jätteiden hallinta sekä ympäristöä vähemmän kuluttava urakointi.

Valokuituverkkojen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä muissa teknisissä ratkaisuissa huomioidaan monikäyttöisyys, yhteiskäyttö sekä mahdollisuudet yhteisrakentamiseen. Myös hankinnoissa huomioidaan materiaalien kestävyys ja käyttöikä.

Tavoitteena on kehittää palveluita ja ratkaisuja, joiden ominaisuuksien vaikutuksesta käyttäjien maantieteellisen sijainnin merkitys ja liikkumisen tarve liiketoiminnan takia vähenevät. Tämä vaikuttaa ympäristöasioihin positiivisesti pienentämällä asiakkaiden synnyttämää hiilijalanjälkeä.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiö jatkaa strategiansa mukaista toimintaa ja hakee kasvua oman verkkonsa alueella, mutta myös uusilla alueilla ja tavoilla. Kasvuohjelman mukaisesti liikevaihdon odotetaan kasvavan ja kannattavuuden parantuvan merkittävästi vuonna 2025.

PyhäNet Oy

Tuloslaskelma

	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Liikevaihto				
Muut tuotot	1 204 164	1 450 000	1 264 375	1 350 000
Liiketoim.muut tuotot				
Liikevaihto yhteensä	1 204 164	1 450 000	1 264 375	1 350 000
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	-290 292	-330 000	-284 929	-220 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-290 292	-330 000	-284 929	-220 000
Henkilöstökulut				
Palkat	-169 575	-285 000	-182 929	-190 000
Henkilöstökulut	-31 385	-65 550	-36 051	-37 000
Muut henkilöstökulut	-2 208	0	-3 216	-4 000
Henkilöstökulut yhteensä	-203 167	-350 550	-222 196	-231 000
Poistot ja arvonalentumiset				
Muista pitkävaik.men.	0	-26 000	0	0
Rakennuksista	-276 563	-260 000	-395 482	-350 000
Koneista ja kalustosta	0	-15 000	0	0
Poistot ja arvonalen.yhteensä	-276 563	-301 000	-395 482	-350 000
Muut kulut				
Vapaaeht. henkilösivukulut	0	-30 000	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	0	-40 000	0	0
Hallintopalvelut	0	-35 000	0	0
Muut hallinnonkulut	-314 870	-150 000	-429 421	-350 000
Muut kulut yhteensä	-314 870	-255 000	-429 421	-350 000
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	119 271	213 450	-67 653	199 000
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	1 506	500	1 802	1 500
Korko- ja rahoituskulut	-119 773	-136 000	-124 354	-140 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-118 267	-135 500	-122 552	-138 500
Voitto ennen satunnaisia eriä	1 004	77 950	-190 205	60 500
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	6 000	-42 690	0	0
Satunnaiset erät yhteensä	6 000	-42 690	0	0
Tilikauden voitto / tappio	7 004	35 260	-190 205	60 500

PyhäNet Oy

Tase

	2025	2024		2025	2024
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 174 724	4 045 053	OMA PÄÄOMA	162 103	352 308
Aineettomat hyödykkeet	228 090	230 368	Peruspääoma	6 100	6 100
1. Aineettomat oikeudet	108 764	113 161	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	119 326	117 207	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	346 208	344 891
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-190 205	1 318
Aineelliset hyödykkeet	4 942 635	3 810 685	VIERAS PÄÄOMA	5 441 513	4 101 096
1. Maa- ja vesialueet	18 002	18 002	Pitkäaikainen	4 751 176	3 579 567
2. Liittymät	0	0	1. Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	4 551 727	3 701 569	2. Lainat rahoituslaitoksilta	4 751 176	3 579 567
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
5. Koneet ja kalusto	370 656	91 114	4. Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	690 337	521 529
7. Enn.maksut ja kesken. hank	2 250	0	1. Lainat rahoituslaitoksilta	378 390	378 390
Sijoitukset	4 000	4 000	2. Saadut ennakot	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	4 000	4 000	3. Ostovelat	204 252	80 394
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	10 728	5 719
			5. Siirtovelat	96 967	57 025
VAIHTUVAT VASTAAVAT	428 892	408 351	VASTATTAVAA YHT.	5 603 616	4 453 404
Saamiset	160 682	159 896			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	160 682	159 896			
1. Myyntisaamiset	81 256	88 778			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	72 469	17 457			
5. Siirtosaamiset	6 957	53 660			
Rahat ja pankkisaamiset	268 210	248 455			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 603 616	4 453 404			

PyhäNet Oy

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	205 276,48	221 792,38
Satunnaiset erät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	42 651,12	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 522 903,22	-624 872,45
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-42 651,12	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 317 626,74	-403 080,07
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 550 000,00	866 668,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-378 390,08	-245 058,08
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	33 332,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 250,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-786,67	-55 343,33
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)	168 807,74	-7 593,79
Rahoituksen nettorahavirta	1 337 380,99	592 004,80
Rahavarojen muutos	19 754,25	188 924,73
Rahavarat 31.12.	268 209,70	248 455,45
Rahavarat 1.1.	248 455,45	59 530,72
Rahavarojen muutos	19 754,25	188 924,73

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Henrik Kiviniemi

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toiminta-ajatuksena on rakennuttaa, hallita ja vuokrata edelleen Pyhäsalmen kaivoksessa sijaitsevia uusiokäyttöön soveltuvia tiloja tuotekehitykseen, koulutukseen, tuotantoon ja tieteelliseen uusiokäyttöön. Yhtiön markkinointitoiminimenä on Pyhäjärven Callio.

Yhtiöllä on yhteistyösopimus Pyhäsalmen kaivosalueen uusiokäytön oikeuksista ja toimintaperiaatteista Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiön toiminnan kehittämisen runkona on Callion strateginen toimintasuunnitelma.

Callio FutureMINE hanke (Business Finland) on saanut rahoituksen ja toteutetaan vuosina 2023-2025. Hankkeessa kehitetään Pyhäsalmen kaivoksesta maailman johtava kaivosteknologian testausympäristö. Hankkeen budjetti on 2,1 miljoonaa euroa.

Callio kehittää ja markkinoi Green Energy Park Olccosen-yritysalueetta yhteistyössä Pyhäjärven kaupungin kanssa.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallituksen jäsenet:

Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Jouni Jussinniemi, varapuheenjohtaja
Jukka Tikanmäki, jäsen, 10.6.2025 lähtien

4. HENKILÖSTÖ

3 hlöä ja lisäksi määräaikaisia koulutus- ja testauspalveluissa sekä hankkeissa.

5. TOIMINNAN JA TALouden TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Callio Underground Rescue-koulutuskeskuksen toiminta kehittyy Kaivosinfrastruktuuri tarjoaa koneiden ja laitteiden T&K-toiminnalle monipuoliset mahdollisuudet	Myytyjen koulutuskurssien määrä kasvaa → ei toteutunut Callio FutureMINE-hanke toteutuu suunnitelman mukaan 2023-2025 → toteutui 2024 alkaneet TKI-hankkeet toteutuvat suunnitelmien mukaan. → toteutui Uusia testaus- ja tuotekehityssopimusten määrä vuosittain
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Kaivosalueen ja Olccosen aurinkovoimahankkeet tuovat mahdollisuuksia Olcconen ja Callio akkuvarastojen lokaationa. Painovoimavarastojen kehittäminen	Olccosen yhteistyö Solarigon kanssa etenee → toteutui Hankkeiden eteneminen / investointipäätökset. → lupavalmiudet lisääntyvät, ei vielä investointipäätöksiä vuonna 2025 Solmitut yhteistyösopimukset johtavat investointeihin. → eivät toteutuneet

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhtiö osallistuu paikkakunnan ja alueen tapahtumiin.	Osallistuminen aktiivisesti Pyhäjärven tapahtumiin. → toteutui

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Yhtiön käyttökate kehittyy suotuisasti Liikevaihto kasvaa tavoitteiden mukaan	Käyttökate positiivinen → toteutui Liikevaihdon kasvu taloussuunnitelman mukaisesti → liikevaihto toteutui talousarvion mukaisesti
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Maanalaisen kaivosinfrastruktuurin jatkokäyttö turvataan Olconen Green Energy Park edistyy	Maanalaisen kaivoksen infrastruktuurin uusiokäyttö jatkuu 2025 ja eteenpäin. → toteutui Kehittämissopimukset yritysten kanssa (määrä). → lisääntyivät odotetusti
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkoihin ja erityisosaamiseen.	Etätyömahdollisuus asiantuntijoille sekä omaehtoisen koulutuksen tukeminen. → toteutui

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ainutlaatuinen yritysalue tuodaan esiin viestimissä säännöllisesti ja näkyvästi.	Callion medianäkyvyys on hyvällä tasolla. → toteutui
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Callio toimii aktiivisena ja katalyyttisenä yhteistyökumppanina sekä alueellisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisestikin.	Yhteistyöverkostosta saadut uudet kontaktit ja uusiokäyttöavaukset → pysyivät hyvällä tasolla

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Tuloslaskelma

	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Liikevaihto				
Liikevaihto yhteensä	2 930 492	1 899 470	1 942 251	1 036 151
Materiaalit ja palvelut				
Palvelut	-2 468 440	-1 535 721	-1 140 431	-520 000
Aine- ja tavaraostot	0	-20 000	-157 518	-20 000
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-2 468 440	-1 555 721	-1 297 949	-540 000
Henkilöstökulut				
Palkat	-226 057	-160 430	-206 825	-163 639
Henkilösivukulut	-45 898	-48 353	-31 761	-48 837
Muut henkilöstökulut	-41 106	-20 400	-48 971	-20 400
Henkilöstökulut yhteensä	-313 061	-229 182	-287 557	-232 876
Poistot ja arvonalentumiset				
Aineettomista oikeuksista	0	0	-1 690	0
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen. yhteensä	0	0	-1 690	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-13 361	-60 000	-23 515	-170 974
Hallintopalvelut	-25 851	-35 000	-112 673	-55 000
Muut hallinnonkulut	-58 821	-15 000	-81 488	-15 000
Muut kulut yhteensä	-98 033	-110 000	-217 677	-240 974
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	50 959	4 566	137 379	22 301
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	1 720	0	5 510	1 000
Korko- ja rahoituskulut	-5 725	-2 000	-1 337	-2 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-4 005	-2 000	4 173	-1 000
Voitto ennen satunnaisia eriä	46 954	2 566	141 552	21 301
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset erät yhteensä	0	0	0	0
Välittömät verot	-9 391	-500	-28 411	-4 260
Tilikauden voitto / tappio	37 563	2 066	113 141	17 041

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Tase

	2025	2024		2025	2024
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 877	9 874	OMA PÄÄOMA	179 956	66 814
Aineettomat hyödykkeet	4 672	2 299	Peruspääoma	2 500	2 500
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	4 672	0	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	64 314	26 751
3. Ennakkomaksut	0	2 299	Tilikauden yli-/alijäämä	113 141	37 563
Aineelliset hyödykkeet	8 495	6 865	VIERAS PÄÄOMA	435 266	620 087
1. Maa- ja vesialueet	8 495	6 865	Pitkäaikainen	10 000	15 000
2. Liittymät	0	0	1. Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	0	0	2. Lainat rahoituslaitoksilta	0	0
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	10 000	15 000
5. Koneet ja kalusto	0	0	4. Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	425 266	605 087
7. Enn.maksut ja kesken. hank	0	0	1. Lainat rahoituslaitoksilta	0	0
Sijoitukset	710	710	2. Lainat julkisyhteisö	0	5 000
1. Osakkeet ja osuudet	710	710	3. Saadut ennakot	0	19 500
2. Muut saamiset	0	0	4. Ostovelat	345 367	510 841
VAIHTUVAT VASTAAVAT	601 345	677 028	5. Velat sama konserni	20 135	2 741
Saamiset	525 441	237 932	6. Muut velat	21 931	12 744
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	7. Siirtovelat	37 833	54 261
1. Myyntisaamiset	0	0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	615 221	686 902
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	525 441	237 932			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	32 528	20 218			
3. Lainasaamiset	14 000	14 000			
4. Muut saamiset	58 088	181 930			
5. Siirtosaamiset	420 824	21 784			
Rahat ja pankkisaamiset	75 903	439 095			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	615 221	686 902			

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	143 241,80	37 563,23
Satunnaiset erät	0,00	-2 007,56
Tilikauden verot	-28 410,81	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 692,69	-6 865,20
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	109 138,30	28 690,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 000,00	-5 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-287 508,29	-180 718,15
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)	-179 821,71	480 373,83
Rahoituksen nettorahavirta	-472 330,00	294 655,68
Rahavarojen muutos	-363 191,70	323 346,15
Rahavarat 31.12.	75 903,36	439 095,06
Rahavarat 1.1.	439 095,06	115 748,91
Rahavarojen muutos	-363 191,70	323 346,15

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Matti Aulakoski

1. TOIMINTA-AJATUS Yhtiön toimialana on vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa yhdyskuntateknisten rakenteiden yllä pitoa ja huoltoa sekä muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kulunut vuosi on yhtiön yhdestoista toimintakausi. Talousveden laatu on säilynyt koko kertomusvuoden ajan Sosiaali- ja terveysministeriön määrittelemän asetuksen 683/2017 mukaisissa tavoitteissa. Talousveden tuotannossa ja jakelussa ei ole ollut ongelmia lukuun ottamatta useita vesijohtovuotoja. Vuonna 2025 talousveden myynti nousi edellisestä vuodesta. Jätevedenpuhdistamon toiminta on pääsääntöisesti viime vuodet täyttänyt kaikki ympäristöluvan mukaiset vaatimukset. V. 2025 puhdistamo toimi lupaehtojen mukaisesti.

Kaukolämmön myynti laski edelleen edellisen vuoden tasosta.

Vuotovesimäärien vähentäminen viemäriverkoston on yhtiölle edelleen todellinen haaste, joka tulee vaatimaan investointeja lähivuosina. Investoinnit kuitenkin ovat kannattavia, koska ne näkyvät pienentyneinä puhdistuskuluina ja parantuneina puhdistustuloksina.

Yhtiön henkilöstölle sattui kaksi pientä tapaturmaa, jotka eivät onneksi kuitenkaan johtaneet poissaoloihin. Tavoitteemme on edelleen nolla tapaturmaa.

Savon Voiman kanssa solmittiin palvelusopimus kunnossapito- ja seisokkitöistä sekä valvomopalveluista ja päivystyksistä. Laitosten valvonta tapahtuu toimittajan keskusvalvomosta, jossa on miehitys 24/7. Toiminta alkaa vuoden 2026 alusta. Samalla saamme toisen käytönvalvojan lämpölaitokselle, kun toinen meidän käytönvalvojista siirtyy eläkkeelle. Savon Voiman henkilöstöä on perehdytetty laitosten toimintaan loppuvuoden aikana. Taloudellisessa mielessä kulunut vuosi oli positiivinen. Kassatilannetta rasittivat maksurästit, joita on kertynyt viime vuosina paljon.

Uusia liittymiä myytiin vuoden 2025 aikana seuraavasti: Vesi 10 kpl ja viemäri 1 kpl ja lämpö 0 kpl. Irtsanottuja liittymiä vesi 9 kpl, viemäri 5 kpl ja kaukolämpö 3 kpl eli liittymien määrä on laskussa.

3. HALLINTO

Puheenjohtaja	Erkki Kärkkäinen
Varapuheenjohtaja	Vilho Armas Niemi
Jäsen	Eeva-Riitta Pappila
Jäsen	Pirjo Lammassaari
Jäsen	Teemu Kähärä 6/25 saakka
Jäsen	Reijo Pennnen 6/25 alkaen

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtaja	Matti Aulakoski
Käyttöinsinööri	Aki Kokkonen
Käytönvalvoja	Raimo Paajanen
Toimistosihtööri	Miia Lehtomäki
Vanhempi laitospäällikö	Markku Manninen
Laitospäällikö	Jori Hänninen
Asentaja	Tomi Kinnunen
Kausi- ja Projektityöntekijät	5 kpl

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä. Hallitustyöskentely konsernin ohjeita noudattaen.

Työterveyshuolto ja asiantuntija- ja lakimiespalveluiden käyttö.

Kirjanpidossa sekä lakisääteisissä asioissa yhteistyö Aallon Oy:n sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Talousveden laatu korkealla	Pumppausmäärät kohtuullisena
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Biopolttoaineiden käyttö lämmöntuotannossa	vähintään 92 % Toteutui

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Raaka-aineiden ja materiaalien hinnat Toiminnan varmistaminen häiriötilanteissa	Hintakehitys Valmiussuunnitelman päivitys
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedottaminen Asiakastytyväisyyden mittaaminen	Oma osuus 2x vuodessa kaupungin tiedotuslehteen Kysely 2025 vuoden aikana
Viihtyisä elinympäristö	Uudet viemäri liittymät Öljyn korvaaminen Biopolttoaineilla Risteysalueella	Määrä/1kpl Toteutuu / ei toteutunut

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Lainanhoitokyky	Lainanhoito 2 x on tavoitteena 2025 ei toteutunut
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Putkistojen saneeraukset	1000 m /vuodessa ei toteutunut
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	TYKY-Päivät, Koulutus, vesihuoltopäivät,	2/ Vuodessa

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus ihmellisessä pääomassa	Henkilöstökysely	Tavoite toteutui.
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Hallituksen kokoukset 8 x vuodessa	Tavoite toteutui.

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2024	TP2025	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Liikevaihto	3 342 501	3 098 287	2 633 400	3 316 089	3 316 089	3 316 089
Tulos	3 414	8 569	33 650	37 255	37 255	37 255

TALOUELLISUUS JA HINNOITTELU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yksikköhintojen nousu	< 5 %	Pyritään pitämään kokonaisuus vuosina 2024 - 2025 alle 5 %	Toteutui

KANNATTAVUUS			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Katetuotto-%	< 4 %		kyllä
Omavaraisuusaste	> 50 %		kyllä
Tilikauden tulos	> 15 000 €		ei

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Toteutuu / ei

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy

7. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Jätevedenpuhdistamon toiminta	Luparajat	näytteenotto	alle luparajojen
Pintavalutus kentän toiminta			

8. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	150 000 €	Kaukolämpölinjat	Tavoite toteutuu
Kustannusarvio	130 000 €	Vesi- ja viemärlaitos	Tavoite toteutuu

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäistä valvontaa on toteutettu kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja noudattaen, joiden avulla on varmistettu organisaation tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan laillisuus. Yhtiö on tehnyt riskienkartoituksen sekä työsuojelun toimintaohjelman. Näissä on kartoitettu erityyppisiä riskejä työsuojelun ja toiminnan kannalta.

Kaukolämpölaitoksen kannalta suurin riski on, että kiinteän polttoaineen laitoksessa sattuu jotain vakavaa kuten tulipalo, räjähdys tai jokin muu onnettomuus ja lämpö joudutaan tuottamaan öljyllä.

Tähän yhtiö on varautunut vakuuttamalla tämän kaltainen riski.

Biopolttoaineen saatavuus on turvattu toimitussopimuksilla metsähakkeen osalta vuoden 2026 kesäkuun loppuun asti.

Vesilaitos on varautunut sähkökatkoksia varten hankkimalla varavoimakoneet kaikille vedenottamoille. Näin turvataan vedensaanti asiakkaille sähkökatkostenkin aikana.

Lisäksi yhtiö on tehnyt toimintaohjeet toiminnasta talousveden säästämisen ja erityistilanteiden varalta. Samoin on tehty desinfiointiohjeet vesijohtoverkostoille.

Jätevedenpuhdistamolle suurimpia toiminnan riskejä ovat jätevedenpuhdistamolle tuleva suuri vuotovesimäärä.

9. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Maksuihin kohdistuu korotuspaineita yleisen kustannusten nousun vuoksi.

Suunnitelmassa olevia korjauksia valmistellaan ja toteutetaan yhtiön taloustilanne huomioiden.

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

Tuloslaskelma

	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Liikevaihto				
Liikevaihto	3 342 501	3 316 089	3 098 287	3 438 500
Liiketoiminnan muut tuotot			19 618	
Liikevaihto yhteensä	3 342 501	3 316 089	3 117 905	3 438 500
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	-1 519 543	0	-1 494 935	0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 519 543	-1 570 706	-1 494 935	-1 785 350
Henkilöstökulut				
Palkat	-623 970		-574 132	
Henkilöstökulut	-105 275		-82 287	
Muut henkilöstökulut			-19 450	
Aktivoinnit			96 000	
Henkilöstökulut yhteensä	-729 245	-689 199	-579 869	-601 800
Poistot ja arvonalentumiset				
Muista pitkävaik. menoista				
Rakennuksista	-431 400		-469 561	
Koneista ja kalustosta	-54 996			
Poistot ja arvonalen. yhteensä	-486 396	-446 627	-469 561	-484 700
Muut kulut				
Vapaaeht. henkilösivukulut	-52 791			
Kiinteistöjen hoitokulut	-360 583			
Hallintopalvelut	-35 783			
Muut hallinnonkulut	-43 156			
Muut kulut yhteensä	-492 313	-458 113	-471 281	-449 000
Luottotappiot	-3 459	0		
Liikevoitto (liiketappio)	111 545	151 444	102 261	117 650
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	17 177		10 081	
Korko- ja rahoituskulut	-124 753		-84 154	
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-107 576	-114 189	-74 073	-114 219
Tuloverot	-554			
Voitto ennen satunnaisia eriä	3 414	37 255	28 187	3 431
Satunnaiset erät				
Satunnaiset erät yhteensä	0	0	0	0
Poistoeron lisäys(-) / vähennys(+)			-19 618	
Tilikauden voitto / tappio	3 414	37 255	8 570	3 431

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

Tase

	2025	2024		2025	2024
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	8 732 943	8 883 482	OMA PÄÄOMA	5 317 891	5 309 321
Aineettomat hyödykkeet	3 600	3 600	Peruspääoma	1 010 000	1 010 000
1. Aineettomat oikeudet	3 600	3 600	Muut omat rahastot	4 000 000	4 000 000
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	299 322	295 907
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	8 570	3 414
			Poistoero	19 618	
Aineelliset hyödykkeet	8 729 343	8 879 882	VIERAS PÄÄOMA	4 657 857	4 551 198
1. Maa- ja vesialueet	17 061	17 061	Pitkäaikainen	3 082 193	3 360 100
2. Liittymät	5 524	5 524	1. Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	8 130 011	8 554 212	2. Lainat rahoituslaitoksilta	11 996	86 511
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	1 830 524	2 033 916
5. Koneet ja kalusto	122 691	128 130	4. Muut velat	1 239 673	1 239 673
6. Muut aineelliset hyödykkeet			Lyhytaikainen	1 575 664	1 191 097
7. Enn.maksut ja kesken. hank	454 055	174 955	1. Lainat rahoituslaitoksilta	66 681	101 078
			2. Saadut ennakot	31 198	1 333
Sijoitukset	0	0	3. Ostovelat	966 715	574 870
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	4. Muut velat	327 690	333 968
2. Muut saamiset	0	0	5. Siirtovelat	183 379	179 848
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 262 424	977 037	VASTATTAVAA YHT.	9 995 367	9 860 519
Vaihto-omaisuus	132 215	75 648			
Saamiset	866 696	744 820			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	866 696	744 820			
1. Myyntisaamiset	830 319	736 438			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	414	0			
4. Muut saamiset	29 617	0			
5. Siirtosaamiset	6 347	8 383			
Rahat ja pankkisaamiset	263 513	156 569			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 995 367	9 860 519			

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	497 748,02	490 365,63
Satunnaiset erät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-554,33
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-353 417,21	-174 955,54
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	144 330,81	314 855,76
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-304 470,16	-312 893,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	34 396,68	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-56 566,44	-75 648,24
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-121 875,97	-143 243,72
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)	411 129,69	217 506,46
Rahoituksen nettorahavirta	-37 386,20	-314 278,84
Rahavarojen muutos	106 944,61	576,92
Rahavarat 31.12.	263 513,13	156 568,52
Rahavarat 1.1.	156 568,52	155 991,60
Rahavarojen muutos	106 944,61	576,92

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Taina Paldanius

1. YLEISTÄ Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevia tiloja sekä niillä olevaa kahta liiketaloa.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeet	Kpl	Huoneisto	Omistaja
1 – 493	493	A1	Pyhäjärven kaupunki
494 – 722	229	A2	Kansaneläkelaitos
723 – 1105	383	A3	Pyhäjärven Kehitys Oy
1106 – 1199	94	A4	Pyhäjärven Kehitys Oy
1200 – 1487	288	B5	Alko Oy
1488 – 1494	7	B6	Pyhäjärven kaupunki
1495 – 1527	33	B7	Pyhäsalmen Taksi Oy
1528 – 1800	273	B8	Pyhäjärven kaupunki
Yhteensä	1800 osaketta		

Osakkeet on siirretty Maanmittauslaitoksen ylläpitämään sähköiseen osakehuoneistorekisteriin 31.8.2022.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat	
Ari Paavola, pj 24.6.2025 alkaen	Pyhäjärven kaupunki
Asko Torssonen, pj 24.6.2025 saakka	Pyhäjärven kaupunki
Sami Laukkanen	Pyhäjärven kaupunki
Regis Rouge-Oikarinen	Pyhäjärven Kehitys Oy
Pekka Lämsä	Kela
Marjo Heikkilä	Alko Oy
Tilintarkastajana on toiminut Heidi Hyry JHT, KHT, tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.	

4. HENKILÖSTÖ Ei palkattuja työntekijöitä.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Vuonna 2025 on toteutettu vesikattourakka ja asennettu aurinkosähköjärjestelmä sekä sähköauton latauspisteet.

Rakennuksista ja rakennelmista tehdään vuosittain täydet poistot (alkaen 2020) rakennusten arvon viemiseksi todellista arvoa vastaavaksi. Poistot vaikuttavat kirjanpidolliseen tulokseen.

6. TOIMINNAN JA TALouden TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUS, INFRASTRUKTUURI JA OSAAMINEN		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Tietoliikenneyhteydet työelämään ja vapaa-aikaan	Valokuituyhteys kaikkiin tiloihin.	Toteutunut.
Liikenteen ja logistiikan hyödyntäminen elinkeinojen kehittämiseksi	Keskeisen sijainnin hyödyntäminen, näkyvyys. Uuden Asematien jatko-osan varrelle infoa Liiketalon toimijoista ja palveluista.	Mainostaulujen ja opasteiden selkeyttäminen, toteutunut ja päivitetään edelleen.
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Yhtiön sisäisen, eri alojen osaamisen, hyödyntäminen sekä verkoston ylläpito.	Toteutunut. Kehitetään edelleen.
Viihtyisä elinympäristö	Kiinteistön käytettävyydestä ja siisteydestä huolehtiminen yhteistyössä toimijoiden sekä huollon ja teknisen verkoston kanssa.	Asiakkaiden ja talossa toimivien palautteen huomioiminen. Jatkuvaa toimintaa, toteutuu.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Ylläpitokustannusten seuranta Pyritään varautumaan tuleviin hankkeisiin sekä huomioimaan kokonaisvaltainen taloudellisuus hankkeita ajatellen.	Suunnitelluissa hankkeissa huomioidaan energiatehokkuus ja energian tuotantomahdollisuus. Toteutunut: aurinkosähköjärjestelmä.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Kustannuskehityksen seuranta ja siihen varautuminen	Huomioidaan ennakoiden budjetissa. Toteutunut: Sähkökulut alittuneet, jolloin vastiketuottojen ylijäämällä voidaan varautua tuleviin korjauskustannuksiin.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Kiinteistön ylläpidolla vaikutetaan tilojen käytön houkuttelevuuteen	Korjaus-, huolto- ja ylläpitotyöt ajallaan. Toteutunut ja edelleen työn alla.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Pitkän tähtäimen suunnitelmat hankkeiden valmisteluissa, toteutuksessa ja taloudessa.	Toteutunut. Huomioidaan myös tulevissa hankkeissa.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Huomioidaan kiinteistössä toimijoiden tarpeet, toiveet ja turvallisuus.	Huomioitu käytön ja huollon sekä investointien suunnittelun osalta, asiantuntijoita apuna käyttäen.

7. INVESTOINNIT

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo	Korjaustarveselvitys 5 v, hallituksen esitys		
	5 vuoden aikana suunnitellut korjaukset	aika	hinta-arvio, brutto netto
Lvi-saneerauksen suunnittelu	2030		
<ul style="list-style-type: none"> • ensisijaisesti käyttövesisputkisto • lämmityksen kierron/patteriverkoston tarkistus ja tarvittaessa saneeraus 			

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	< 0,3 M€	Katon peruskorjaus, aurinkopaneelit, sähköautojen lataus	Tavoitteen toteutumista seurataan ja arvioidaan.
Jaksotus (2024/2025/2026)	10 % / 70 % / 20 %	126.500	Toteutunut

8. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA KONSERNIOHJAUS

Sisäinen valvonta toteutetaan hallituksen kokouksissa sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Energian kulutus 5 v seurantajaksolla:

	Kaukolämpö	Vesi	Sähk
2021	318 MWh	200 m3	62 MWh
2022	312 MWh	264 m3	66 MWh
2023	336 MWh	275 m3	71 MWh
2024	313 MWh	267 m3	73 MWh
2025	309 MWh	279 m3	65 MWh

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiön toiminta jatkuu tilojen toimivuudesta ja kiinteistöstä huolehtien.

11. VOITONJAKO

Osinkoa ei jaeta.

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

Tuloslaskelma

	TP2024	TA2025	TP2025	TA2026
Liikevaihto				
Vastiketuotot	98 569	97 931	97 931	88 982
Hankeosuudet	0	0	107 107	0
Käyttökorvaukset	485	500	0	0
Liiketoim.muut tuotot	0	0	116	0
Liikevaihto yhteensä	99 054	98 431	205 155	88 982
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavarastot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-1 305	-1 660	-1 073	-1 300
Henkilöstökulut yht.	-1 305	-1 660	-1 073	-1 300
Poistot ja arvonalentum				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	-47 892	-54 913	-47 745	-47 573
Koneista ja kalustosta	-2 707	-4 052	-3 163	-1 733
Poistot ja arvonalen.yht	-50 600	-58 965	-50 908	-49 306
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-75 607	-85 703	-116 337	-76 502
Muut hallinnonkulut	-11 527	-11 306	-12 331	-12 070
Muut kulut yhteensä	-87 133	-97 009	-12 667	-88 572
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	-38 679	-57 543	25 579	-48 896
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	14 109	9 702	6 773	5 695
Korko- ja rahoituskulut	-828	-1 915	-889	636
Rahoitustuotot ja -kulut	13 281	7 787	5 884	6 331
Voitto ennen satun. erää	-25 398	-49 756	31 463	-42 565
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Tilik. voitto / tappio	-25 398	-49 756	31 463	-42 565

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

Tase

	2025	2024		2025	2024
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 222 181	1 199 328	OMA PÄÄOMA	1 241 505	1 210 042
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	8 000	8 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 516 986	1,516 986
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-314 944	-289 546
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	31 464	-25 398
 			VIERAS PÄÄOMA	25 674	13 292
Aineelliset hyödykkeet	1 222 181	1 199 328	Pitkäaikainen	7 801	0
1. Maa- ja vesialueet	10 603	10 603	1. Pääomalainat	0	0
2. Liittymät	38 329	38 329	2. Lainat rahoituslaitoksilta	7 801	0
3. Rakennukset	1 165 322	1 146 290	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	4. Muut velat	0	0
5. Koneet ja kalusto	7 927	4 107	Lyhytaikainen	17 873	13 292
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	1. Lainat rahoituslaitoksilta	5 201	6 095
7. Enn.maksut ja kesken. hank	0	0	2. Saadut ennakot	0	0
 			3. Ostovelat	11 325	5 261
Sijoitukset	0	0	4. Muut velat	1 347	1 936
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	5. Siirtovelat	0	0
2. Muut saamiset	0	0			
 			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 267 179	1,223 333
VAIHTUVAT VASTAAVAT	44 998	24 005			
Saamiset	2 958	3 440			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	2 958	3 440			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	2 656	781			
5. Siirtosaamiset	301	2 660			
Rahat ja pankkisaamiset	42 040	20 565			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 267 179	1 223 333			

Kiineistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo
--

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	82 371,39	25 173,15
Satunnaiset erät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-73 760,60	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 610,79	25 173,15
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 800,68	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	-7 108,38
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-893,92	-6 282,71
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	482,83	-474,11
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)	5 475,08	-18 133,99
Rahoituksen nettorahavirta	12 864,67	-31 999,19
Rahavarojen muutos	21 475,46	-6 826,04
Rahavarat 31.12.	42 040,00	20 564,54
Rahavarat 1.1.	20 564,54	27 390,58
Rahavarojen muutos	21 475,46	-6 826,04

10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS

1. JOHDANTO

Pyhjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhjärven kunnan pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä.

Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristönhoitotoista.

2. KAAVOITUS

Rakentamislaki ja alueidenkäyttölaki sekä maankäyttö- ja rakennusasetus säätelevät kaavoitusta ja rakentamista. Kunnat vastaavat yleis- ja asemakaavoituksesta omalla alueellaan. Pyhjärven kaupungin kaavoitusta ohjaa Lupa- ja valvontavirasto järjestämällä vuosittain kunnan kanssa kehittämiskeskustelut sekä yksittäisiä kaavoja koskien viranomais- ja työneuvottelut.

Kunnan alueiden käytön järjestämiseksi ja ohjaamiseksi laaditaan yleiskaavoja ja asemakaavoja. Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet kunnassa. Asemakaavassa osoitetaan kunnan osa-alueen käytön ja rakentamisen järjestäminen. Kunnat voivat laatia yhteisen yleiskaavan.

Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella (MRL/AKL 4 §).

Kaavoitus huolehtii yhdyskuntarakenteen terveestä kehityksestä ja taloudellisuudesta sekä turvaa riittävän tonttivarannon tulevien vuosien rakennustoiminnalle. Kaavaprosessi hoidetaan kaupungin omana työnä, kaavasuunnittelu ostopalveluna.

3. YMPÄRISTÖNSUOJELU

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen lopettaessa toimintansa 1.10.2023 siirtyi rakennusvalvonta ja ympäristösuojelu Pyhjärven kaupungin toiminnaksi.

Pyhjärven kaupungin ympäristönsuojelun tehtävistä vastaa teknisen toimen alla toimiva ympäristöpalvelut. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii lupajaosto. Kunnan ympäristönsuojelun tehtäviä on delegoitu ympäristötarkastajalle. Haapajärven kaupungin kanssa solmitun yhteistoimintasopimuksen mukaan Pyhjärven kaupunki myy ympäristötarkastajan palveluja Haapajärven kaupungille kaksi työpäivää viikossa (Kärsämäen ympäristötarkastajan tehtävät) ja Pyhjärven kaupunki ostaa Haapajärven kaupungin ympäristöterveystarkastajan työpanosta yhden päivän viikossa ympäristöterveydensuojelun tehtävien hoitamiseksi.

4. VESIHUOLTO

Pyhjärven kaupungin vesi- ja jätevesihuollosta vastaa Pyhjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

5. KAUKOLÄMPÖ

Pyhjärven kaupungin kaukolämmöstä vastaa Pyhjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

6. JÄTEHUOLTO

Pyhjärven kaupungin alueella jätehuollosta vastaa Vestia Oy.

7. VESIENSUOJELU

Vesikasvien niittoja suoritetaan kesäaikaisena vuosittain, kuten myös seurataan aktiivisesti mm. lentokartoituksilla.

Purojen ja järvialueen vesinäytteenotosta analysointineen huolehtii Eurofins Ahma Oy.

Pyhäjärven kalastusta ja kalakantojen tilaa seurataan säännöllisesti Eurofins Environment Testing Finland Oy:n tekemänä. Seuranta kuuluu Pyhäjärven säännöstelyn vaikutusten seurantaan.

Pyhäjärvi kuuluu valtakunnalliseen vedenlaaduntarkkailuohjelmaan. Pyhäjoen ja Pyhäjärven pohjoisosan vedenlaadunseuranta kuuluu Pyhäjoen yhteistarkkailuohjelmaan. Tämän lisäksi osakaskunnat tarkkailevat omalta osaltaan vesistöjen tilan- ja kalakantojenkehitystä ja toimivat ripeästi tarpeen niin vaatiessa.

Laskeutusaltaiden huoltotarvetta seurataan Pyhäjärven kaupungin laatiman huoltosuunnitelman mukaan. Laskeutusaltaat tarkastettiin kesä-heinäkuussa minimivirtauksen aikana. Tarkastuksessa tarkasteltiin altaiden täyttymisestä kiintoaineksella sekä altaiden kuntoa.

Kiintoaineskertymää oli tullut kolmelle altaalle sen verran paljon, että altaat päätettiin tyhjentää. Tyhjennettävistä altaista kaksi on tyhjennetty aiemminkin, Välijoki 3 sekä Vähä-Komu. Kolmas tyhjennetty allas oli Konttipuron allas 1. Tyhjennyksen teki 17 m puomilla olevalla kaivinkoneella Aimo Tikkanen. Konttipuro 2 ja Välijoki 2 oli vähäisiä määriä kertymää, mutta ei vielä tyhjennetty.

Ympäristötilinpäätöksen ovat laatineet tekninen johtaja Sami Laukkanen ja ympäristötarkastaja Maria Koffert.